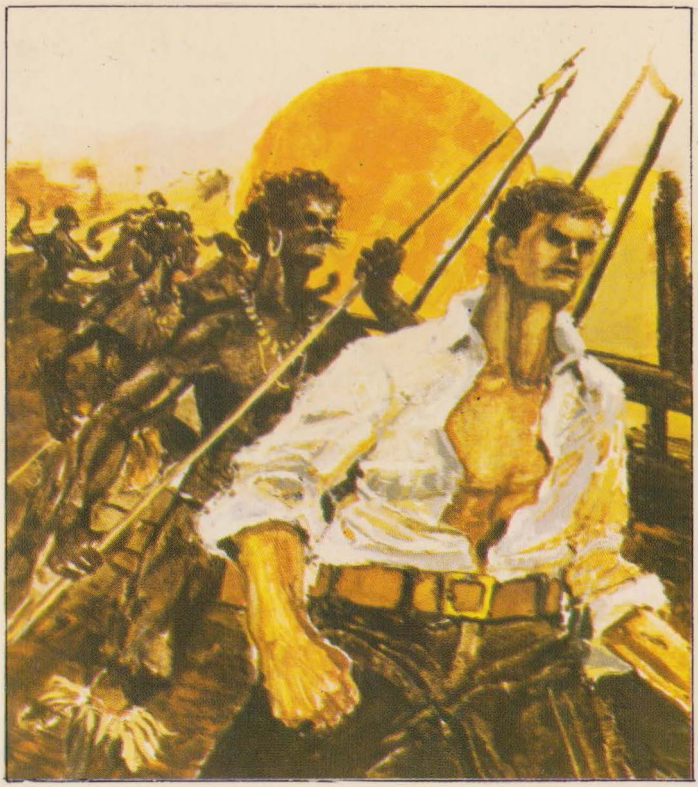
JACK LONDON

DEHŞET ÜLKESİ

ROMAN oda YAYINLARI

JACK LONDON • DEHŞET ÜLKESİ

DEHŞET ÜLKESİ

2. Basım Aralık 1991

DEHŞET ÜLKESİ / Jack London / Türkçesi, Kemal Kandaş / Kapak filmi, Ebru Grafik / Kapak basımı, Tekin Ofset / Cilt, Dostlar Ciltevi / Doyuran Matbaası'nda dizilip basılmıştır / Oda Yayınları Babıali Caddesi No.: 19 Sıhhiye Apt. Daire 3, Cağaloğlu / Haberleşme, P.K. 57, Sirkeci-İstanbul / Tel.: 527 39 53

JACK
LONDON

Türkçesi :
Kemal Kandaş

DEHŞET ÜLKESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Beyaz adam çok hastaydı. Kulak memeleri delinmiş ve biri gerilmekten yırtılmış kıvırcık saçlı vahşi bir zencinin sırtında, at üstündeymiş gibi taşınıyordu. Vahşinin yırtılmış kulak memesinde, oymalı tahtadan yapılmış üç parmaklık koca bir süs halkası vardı. Yırtık kulağa yeni bir delik daha açılmış, gösterişsiz bir toprak pipo asılmıştı.

Beyaz adam, yağlı bedenine dar ve kirli bir peştemal tutunmuş bu iki ayaklı ata sıkı sıkıya sarılmıştı. Başı, güçsüzlükten, zencinin yapağı gibi kıvırcık simsiyah saçlarına düşüyor, tekrar kaldırdığında da, pek seçemeyen gözlerle, titrek, bunaltıcı havada bir o yana bir bu yana sallanır gibi görünen hindistancevizi ağaçlarına bakıyordu.

Sırtına ince bir gömlek giymiş, belden aşağısına, dizkapaklarına uzanan keten bir gez geçirmişti. Başında geniş kenarlı, yıpranmış bir kovboy şapkası vardı. Belinde de, ateşlenmeye hazır, büyük kalibreli bir otomatik tabanca asılıydı.

Arkalarından yürüyen on dört on beş yaşlarında bir zenci çocuk, ilaç şişeleri, içi sıcak su dolu bir kova ve çeşitli iyileştiriciler taşıyordu.

Sağlıksız, öğürtücü bir kokunun yayıldığı ve kızgın güneşin ortalığı kavurduğu, yaprak kımıldamayan ağır bir hava içinde, sazdan örülmüş dar avlu kapısından geçerek, yeni dikilmiş gölgesiz hindistan-

cevizi ağaçları arasında yürümeye başladılar. Karşıdan, işkence gören ya da son nefesini veren insanlarınkine benzer vahşi feryatlar yükseliyordu. Bu korkunç sesler, damı ve duvarları ottan, dar ve uzun bir hangardan geliyordu. Oraya yaklaştıkça, acılı ve iniltili bağrışmalar daha iyi duyuluyordu.

Görünümden ürperen beyaz adam bayılacak gibi oldu. Salomon Adaları'nın korkunç afeti dizanteri, Berande çiftliğinde yaşayanların üstüne çöreklenmişti. Çiftliğin sahibi beyaz adam, dizanteriye karşı yalnız başına savaşmak zorundaydı.

Taşıyıcısının omuzlarına iyice eğilerek, iki büklüm durumda alçak kapıdan geçmeyi başardı. Karşısındaki korkunç görüntünün allak bullak ettiği kafasını toparlayabilmek için, kendisini izleyen çocuktan aldığı şişedeki keskin amonyak kokusunu ciğerlerine çekerek, «Susun!» diye bağırdı. Gürültü birden kesilmişti.

Bambu kamışından yapılma altı ayak boyundaki döşeme, bir adım genişliğinde bir koridorla birleşerek hangar boyunca uzanıyordu. Döşemenin üstünde, en aşağılık soydan geldikleri bir bakışta anlaşılan yirmi kadar zenci yan yana kıvrılmış yatıyordu. Hepsi de yarıyamdı. Yüzleri uyumsuz ve hayvansıydı. Biçimsiz beden yapıları maymuna benziyordu. Midye ve bazı böcek kabuklarından burun halkaları takmışlardı. Delinmiş burun kanatlarından, boncuklar dizilmiş teller uzanıyordu. Gergin kulak memeleri, ağaç çubuklar, pipolar ve çeşitli süs eşyasıyla donanmıştı. Derileri, çirkin görünüşlü değişik biçimde döğmeler ve yara izleriyle kaplıydı. Hastalık yüzünden üstlerindekileri atarak çırılçıplak soyundukları halde, bağa halhallarıyla, boncuk dizilerini ve bel kemerlerine geçirilmiş parlak bıçaklarını özenle yanlarında tutuyorlardı. Çoğunun bedeni, ortalığı kara bulutlar gibi saran sineklerin konup kalktığı korkunç yaralarla kaplıydı.

Beyaz adam, bir uçtan öteki uca dizilmiş zencilerin önünden geçerek hepsine ilaç dağıttı. Birkaçına klor verdi. Hangisinin, hangi ilaca, ne ölçüde dayanabilecek güçte olduğunu iyice saptayarak ona göre ilaç vermek zorundaydı.

Ölmüş bir zenciyi dışarı çıkarttı. Hiç şakaya gelmez biri gibi sert ve kesin konuşuyor, ölüyü taşımalarını emrettiği sağlıklı zenciler, kaşlarını çatıyorlardı. İçlerinden biri, isteksizce ölünün bacaklarına yapışırken homurdanmaya başlayınca, beyaz adam yerinden doğrularak, güçlükle kaldırdığı koluyla, zencinin ağzına bir yumruk patlattı.

«Ne demek oluyor bu, Angara?» diye kükredi. Zenci, vahşi bir hayvanın mekanik çabukluğuyla doğrulup, beyaz adamın üstüne atılmaya hazırlandı. Gözlerinde, vahşi hayvan öfkesini açığa vuran bir kıvılcım çaktı. Ancak, beyaz adamın, kemerinde asılı tabancasına el attığını görünce saldırmaktan vazgeçti. gevşeyen bedeniyle ölünün üstüne eğilip taşınmasına yardım etti. Artık homurdanmıyordu.

Beyaz adam, «Domuzlar!» diye homurdanarak dişlerini gıcırdattı.

Kendisi de, iyileştirmeye çalıştığı, önünde kıvrılıp yatan zenciler kadar hastaydı. Bu salgın yerine girdiğinde, oradaki işini sonuna dek tamamlayabilecek güçte olup olmadığını bilmiyordu. Ancak, önlerinde bir baygınlık geçirecek olsa, bu vahşilerin aç kurtlar gibi üstüne saldırıp gırtlağını sıkacaklarını çok iyi biliyordu.

Neredeyse ölmek üzere olan birinin, son nefesini verir vermez dışarıya taşınmasını emrettiği sırada, kapıdan içeriye uzanan bir zenci başı, dört kişinin daha hastalandığını bildirdi. O sırada, henüz yürüyebilen yeni hastalar içeriye girdiler.

Beyaz adam, yeni gelenlerden en zayıfını, az önce oradan uzaklaştırılan ölüden kalan yere yerleştirtti. Ondan sonrakinin uzanabilmesi için hastalardan birinin daha ölmesi gerekiyordu.

Sonra, çiftlikçe çalışanlardan sağlam kalabilenlere, hastane olarak kullanılan garajın yanına, hastalar için yeni bir bölüm yapmalarını emrederek, bir uçtan bir uca dolaşmaya ve hastalara ilaç dağıtmaya devam etti. İyileşmelerine yardımcı olabileceğini düşünerek bir yandan da onlarla şakalaşıyordu.

Zaman zaman, hangarın öteki ucundan garip bir inleme duyuluyordu. O yana gittiğinde, bu garip sesleri çıkaranın sağlıklı bir delikanlı olduğunu görerek kızgınlıkla sordu:

«Neden böyle bağırıp duruyorsun?»

Delikanlı, «O benim kardeşimdir, yakında ölecek!» diye karşılık verdi.

Beyaz adam, «Ulan eşşoğlu eşşek!» diye haykırdı, «böyle böğürerek onu daha çabuk öldüreceksin. Söylediklerini duyuyor mu ki? Şimdi cezanı vereceğim!»

Yumruğunu kaldırınca, delikanlı suratını asıp yere çömeldi.

Beyaz adam rahatlamıştı.

«Bir daha bağırmayacaksın. Burada bir yığın sinek dolaşıyor, neden onları avlamıyorsun? Hem, kardeşini yıkamak için su getirsene! Onu yıkamak sana düşmez mi? Haydi bakalım, marş marş!»

Kalınkafalı zenci, sonunda yeniden kızgınlıkla bağırıp çağırmaya başlayan beyaz adamın isteklerine boyun eğmek zorunda kaldı ve iğrenç sinek sürüsünü yok etmek için ayağa kalktı.

Beyaz adam, kendine atlık eden zencinin sırtında, tekrar dışarıya, buğulu sıcak havaya çıktı. Karaderilinin boynuna sıkıca tutunarak derin derin nefes aldı. Ancak, ölü sessizliği çökmüş bu bunaltıcı havada bir türlü kendine gelemediğinden, başı önüne düştü ve bu yarı uykulu hali evine varıncaya dek sürdü.

Katlanmak zorunda kaldığı her çaba kendisi için bir işkence olduğu halde, aralıksız didinip durması gerekiyordu.

Kendisini taşıdığı için zenciye bir yudum içki verdi.

Ev işlerine bakan Viaburi'ye süblime ve su getirterek iyice yıkandı. Bir doz klor aldı, nabzını dinledi ve ateşini ölçmek için ağzına derece koydu. İçindeki ağlayıp inleme duygularını bastırarak şezlonga uzandı. Öğle sonu olmuştu ve günlük denetleme işinin üçüncüsü tamamlanmıştı.

Ev işlerine bakan oğlanı çağırıp, Jessie'nin gelip gelmediğini araştırması için gözlem aygıtını getirmesini emretti. Viaburi, teleskopu getirip verandadan denizi gözlemeye başladı.

«Uzakta bir karaltı görünüyor. Jessie olmalı!»

Beyaz adamın yüzünde bir sevinç ışığı parıldadı.

«Eğer o gördüğün Jessie ise sana beş parça tütün veririm.»

Bir süre ses çıkmadı. Beyaz adam sabırsızlıkla sonucu bekledi.

Zenci, kesin bir şey söylemiyordu:

«Belki Jessie'dir, belki de değil!»

Beyaz adam, şezlongun kenarına kadar gelmişken, birden kayıp dizleri üzerine çöktü. Bir sandalyeye tutunup tekrar ayağa kalktı. Sıkıca tuttuğu sandalyeyi kapıya doğru iterek balkona çıktı. Yüzünden akan ter gömleğinin omuzlarını ıslatıyordu. Tekrar sandalyeye oturabildiğinde güçlükle soluk alabiliyordu

Birkaç dakika sonra tekrar doğruldu. Zenci, elindeki teleskopun ucunu balkonun korkuluğuna dayamıştı. Beyaz adam, teleskopa yaklaşıp uzakları seyretmeye başladı. Sonunda, beyaz yelkenli tekneyi farketti:

«Bu Jessie değil. Bu Malakula!»

Tekrar şezlonga oturdu. Üç yüz ayak uzakta, dalgaların oynaştığı sahil görünüyordu. Solda, Balesuna'yı çevreleyen dalgaların beyaz çizgisi, daha yukarda, Savo Adası'nın girintili çıkıntılı silueti gö-

rünüyordu. Tam onun önünde, on iki millik kanalın öte yanında Florida Adası, sağda da, çiftliğinde çalışan yerlilerin getirildikleri, katillerin, soyguncuların, yamyamların ülkesi, vahşi Malaita Adası'nın bir bölümünün belirsiz bir görüntüsü yer ülkesi, alıyordu. Bulunduğu yerle sahil arasında, yalnızca bahçesinin bambu kamışlarından yapılmış parmaklıkları vardı.

Kapı aralıktı, hizmetçisini gönderip kapattırdı. Parmaklıkların içinde birkaç hindistancevizi ağacı bulunuyordu. Çıkış yolunun her iki yanına, iki uzun bayrak direği dikilmişti. Bunlar, on ayak yükseklikte yapma tepecikler üzerinde duruyordu. Direklerin alt yanı, beyaza boyanmış ve aralarına zincirler bağlanmış daha küçük direklerle sağlamlaştırılmıştı. Bu görünümleriyle direkler, serenleri ve yelken ipleriyle gemi direklerini andırıyordu. Direklerden birine, mavi ve beyaz kareleriyle dama tahtasına benzeyen bir bayrak asılmıştı. Diğer direkteki beyaz flama üstünde kırmızı bir yuvarlak vardı. Bu, uluslararası tehlike işaretiydi.

Çitin öteki köşesine bir atmaca tünemişti. Adam kuşu görünce hasta olduğunu anladı. Kendisinin mi, yoksa onun mu daha güçsüz olduğunu düşünmeye başladı. Aralarındaki benzerlik onu eğlendiriyordu.

İşletmede çalışanlara, çalışma saatlerinin sona erdiğini ve artık barakalarına çekilmeleri gerektiğini bildiren büyük çanı çaldırtmak için ayağa kalktı. Sonra, iki ayaklı atına binerek o günün son denetleme işine başladı.

Hastane olarak kullandığı hangarda iki yeni hastaya hintyağı verdi. Bugün yalnızca üç zenci ölmüştü. Günün pek ucuz atlatılmış olmasından mutluluk duyuyordu. İyi bir gün geçirilmişti.

İşe ara verilip verilmediğini anlamak amacıyla, yağı çıkarılacak hindistan cevizlerinin kurutulduğu yerleri denetledikten sonra, yasaklama emrine aldır-

mayıp orada saklanmaya kalkışan hasta bulunup bulunmadığını görmek için, çalışan zencilerin barındığı barakaları dolaştı.

Eve dönüşünde, işçileri denetlemekle görevli zenciden, o günkü çalışmalara ilişkin bilgi aldı, ertesi gün yapılacak işlerle ilgili emirler verdi. Ayrıca, her akşam olduğu gibi, sandalların korunduğu barınağın iyice kapandığından kesinlikle emin olmak için, sandalcıların başındaki yöneticiyi yanına çağırdı. Bu çok önemli bir önlemdi. Çünkü, sandallardan birinin kumsalda unutulması, büyük bir korku içinde yaşayan zencilerden yirmisinin, ertesi sabah sandalla birlikte ortadan kaybolması demekti. Her zencinin, çalışmasına göre otuz dolara kadar yükselen bir parasal değeri vardı, Berande çiftliğinin böylesine bir zararı kaldırabilmesi kolay olmazdı. Ayrıca, Salomon Takımadaları'nda bir balina sandalı ucuza satın alınamıyordu. İşletme sermayesinin günden güne azalmasına aldırmamak, işletmenin ölümüne bile bile göz yummak olurdu.

Geçen hafta yedi zenci kaçıp ormana sığınmıştı. İçlerinden dördü çok kötü bir durumda, ateşler içinde geri döndü. Anlattıklarına göre, öteki zencilerden ikisi, konuksever orman halkınca öldürülüp gövdeye indirilmişlerdi. Serbest kalan yedinci zencinin, kumsal boyunca başıboş dolaştığı, yurdu olan adaya ulaşabilmek için, çalacak bir sandal bulabileceğini umduğu söyleniyordu.

Beyaz adam, Viaburi'nin denetlemek için getirdiği yakılmış iki feneri gözden geçirdi. Ortalığı iyi aydınlatabilecek biçimde hazırlandıklarını görerek başını salladı. Fenerlerden biri bayrak direğine, öteki verandanın tepesine asıldı. Bunlar, Berande'nin neresine demir atılabileceğini gösteren işaret fenerleriydi. Ve bütün yıl boyunca, aynı işlem, her akşam tekrarlanıyordu.

Beyaz adam, oldukça hafiflemiş gibi içini çeke-

rek, kendini yeniden şezlonga attı. Bugünkü işlerini tamamlamıştı.

Yanıbaşında bir tüfek duruyordu. Tabancası uzanabileceği bir yerdeydi.

Yarı uykulu, yarı baygın, bir saatlik bir süre geçti. Hiç kımıldamadan öylece duruyordu. Ancak, birdenbire canlanıp yerinden doğruldu. Arka verandadan bir gıcırtı duyulmuştu. Dinlendiği bölüm L biçimindeydi. Şezlongun bulunduğu köşe oldukça karanlıktı. Odanın ortasında, tam bilardo masasının üstünde asılı duran lamba, orayı çok iyi aydınlatıyor, ancak, ışığı kendisine kadar uzanamıyordu. Verandalar da çok iyi aydınlatılmıştı.

Hiç kımıldamadan bekledi. Arka veranda bir kez daha gıcırdadı. Artık, orada birilerinin pusuda yattığını çok iyi biliyordu. Sert bir sesle:

«Orada kim var?» diye bağırdı.

Yerden on iki ayak yükseklikte bulunan evin temel direkleri, kaçarak uzaklaşmaya çalışanların ayak sesleriyle titredi.

«İyice küstahlaşıyorlar!» diye homurdandı, «Bir şeyler yapmak gerekiyor!»

Malaita'dan yükselen dolunay Berande'yı aydınlatmıştı. Sakin havada en küçük bir kımıltı görülmüyordu. Hastane olarak kullanılan hangardan, hastaların inlemeleri geliyordu. Barakaların ottan damları altında, ölesiye çalıştırıldıkları günün yorgunluğunu çıkarmaya uğraşan kıvırcık saçlı iki yüz yamyam uyuyordu. Ancak, içlerinde uyumayıp, fırsat kollayanlar da vardı. Başlarını uzatıp, bu hep uyanık duran beyaz adama lanet okuyan birinin dediklerini duymaya çalışıyorlardı.

Evin dört verandası üstünde fenerler yanıyordu. Evin içinde ise, beyaz adam, tüfeği ile tabancası arasında, yarı uyur, yarı uyanık inleyip duruyor; sıkıntıdan, bir o yana, bir bu yana dönüyordu.

Ertesi sabah, David Sheldon, iyice kötüye gittiğini

anladı. Bir bakışta görülebilecek kadar zayıflamıştı. Kötüye gittiğini gösteren başkaca belirtiler de vardı.

Bir süre kızgın bekledikten snora, günlük denetleme işine başladı. Kızgınlığını sürdürmeliydi. Sağlığı yerinde olsa, başka şeyler gibi, bu gergin durumu da yeterince ciddiye almayabilirdi. Ancak, gittikçe daha kötülediği bu günlerde, onların aklını başına getirecek bir şeyler yapmak zorundaydı. Zenciler, her zamankinden daha çok homurdanmaya, meydan okurcasına davranmaya başlamışlardı. Geceleyin verandada görünmeleri —ki bu Berande'da en büyük suçtu— hiç de hayra yorulamazdı. Eğer o elini çabuk tutup, zencilerin karanlık ruhları üstünde ezici egemenliğini kuramazsa, er geç zenciler onun hesabını göreceklerdi.

Düş kırıklığına uğramış olarak evine döndü. Zencilere iyi bir ders vermek için kolladığı fırsatı yakalayamamıştı. Ne bir terslik yapan çıkmıştı, ne bir karşı gelen. Hastalığın yayılmasından bu yana böyle tatsız olaylar çıkmıyordu. Bu sessizlik oldukça düşündürücüydü. Gittikçe daha sinsileşmelerinin altında kötü şeyler yatıyor olmalıydı. O gece, evden içeri girmelerini bekleyip, bir ikisini öldürmediğine çok üzülüyordu. Bu onlar için kanla yazılmış yeni bir ders olacaktı.

İki yüz kişiye karşı tek başınaydı. Çoğu zaman, hastalığın kendisini de altedip, zenciler karşısında güçsüz ve savunmasız bırakmasından korkuyordu. Onların çiftliği bastıklarını, depoyu yağmaladıklarını, evleri yaktıklarını ve Malaita'ya kaçtıklarını görür gibi oluyordu. Dumanları tüten kurutulmuş kafasının bir yamyam köyünün kayıkhanesini süslediğini düşünüyor, tir tir titriyordu. Jessie gelmediğine göre, kesinlikle bir şeyler yapmak, önlem almak zorundaydı.

Çalışma saatinin başladığını bildiren çan çalmaya başladığı sırada Sheldon'a konuklar geldi. Şezlongunu verandaya taşıtmış ve orada yatmaya başla-

mışken kumsalda kayıklar göründü. Mızraklar, oklar, savaş topuzlarıyla silahlanmış kırk kişi, kıyıya çıkıp giriş kapısına kadar geldiler. Ancak, zencilerden yalnızca biri içeri girdi. Bu, Berande'da olduğu gibi, bin milden fazla bir alanı kaplayan Salomon Takımadaları'nın her yerinde geçerli bir yasa gereğiydi.

Eve doğru yürüyen adamı tanımıştı Sheldon. Bu, Balesuna köyünün başkanıydı. Vahşi, yukarıya çıkmayıp, beyaz adamla aşağıdan konuşmaya başladı. Başkanlık ettiği kendi soyundan diğer vahşilerden daha akıllı, daha bilgiliydi. Birbirine yakın küçük gözleri, ne ölçüde acımasız ve düzenbaz olduğunu gösteriyordu. Üstünde giysi olarak yalnızca bir iple, bir palaska vardı. Konuşmasına engel olduğu halde, süs olarak, burnundan çenesine uzanan. sedeften oyma bir takı takmıştı. Kulaklarındaki deliklerde, piposuyla, tütün kesesi asılıydı. Körleşmeye başlamış keskin dişleri, tütün çiğneyip tükürmekten simsiyah olmuştu.

Kendisi konuşur ya da karşısındakinin söylediklerini dinlerken, bir maymun gibi yüzünü gözünü çarpıtıyordu. «Evet» derken gözkapaklarını kısıyor, çenesini uzatıyordu. Konuşmasındaki çocuksu kibirliliğine karşılık, verandanın önünde alçakgönüllü bir boyunеğmişlik içinde görünüyordu.

Birçok yandaşı vardı ve Balesuna köyünün hem efendisi, hem de üstadıydı. Ancak, hiç kimsesi olmayan beyaz adam, Berande'nın hem efendisi, hem üstadı olmakla kalmıyor, sırasında, bu özellikleri Balesuna'ya kadar uzanıyordu. Başkan Seelee, bu duruma yolaçan olayı hiç anımsamak istemiyordu. Beyazların huyunu suyunu o zaman kavramış ve onlardan nefret etmeye başlamıştı. Berande'dan üç kişi kaçmış, sığınacak yer ararken kendisine uğramışlardı. Orada barındırılmaları ve Malaita'ya geçebilmeleri için yardım etmesi karşılığında her şeylerini vermeye hazırdılar. Bu iş ona çok kârlı görünmüş, köyü, Berande ile Malaita arasında bir geçiş istasyonu haline getirmeyi düşünmüştü.

Ne yazık ki, beyazları hiç tanımıyor, bu gibi durumlarda ne gibi bir tepki göstereceklerini bilmiyordu. Bu garip beyaz adam, bir şafak vakti ottan kulübesinin önünde belirdiği zaman, bunu çok iyi öğrenmiş oldu.

İlk anda, beyazın gelişi kendisine oldukça eğlenceli görünmüştü. Köyünde güvenlik içinde olduğundan, kimsenin kılına dokunamayacağından kuşkusu yoktu. Ancak, biraz sonra, çok büyük bir yanılgı içinde olduğunu anlamakta gecikmedi. Daha bağırmaya fırsat bulamadan, beyaz adam elindeki kelepçeyi ağzına çarpmış, köydekileri yardıma çağırmak için söyleyecekleri, gırtlağına takılıp kalmıştı. Aynı anda, beyaz adam, kulağına bir yumruk patlatmış, feleğini şaşırtıp, baygın yere uzatmıştı. Tekrar gözlerini açtığında, kendini beyaz adamın sandalında, Berande'a götürülür bulmuştu.

Berande'da ona aşağılık bir zenci gibi davranılmıştı. Ellerine ve ayaklarına kelepçeler takılmış, acımasızca zincire vurulmuştu. Kaçak üç zenci geri getirilmedikçe özgürlüğüne kavuşamayacaktı. Ayrıca, korkunç beyaz adama, on bin hindistancevizlik bir ceza ödemek zorundaydı.

Bu olaydan sonra Malaita'ya kaçmak isteyenlere yardımdan kesinlikle kaçınmıştı. Bunun yerine daha akıllıca bir iş yapıyordu. Kaçakları yakalayıp beyaz adama teslim ediyor, yaptığı işe karşılık, her kaçak için bir sandık tütün alıyordu. Üstelik beyaz adamla da iyi geçinmiş oluyordu.

Ancak, bir fırsat çıksa da, beyaz adam hastayken bir eline geçse, ya da ormanda ayağı sürçüp bir yere düşse, hemen gırtlağına çöküp kafasını keserdi. Bu kafaya Malaita'da büyük değer biçileceğinden de hiç kuşkusu yoktu.

Seelee, Sheldon'a sevindirici haberler getirmişti. Yedinci kaçak yakalanmıştı. Şimdi yanlarındaydı. Orada, kapının önünde duruyordu. Kaçağın kolları

hindistancevizi ipleriyle bağlanmıştı. Güçlü bir adamdı. Kendini yakalayanlarla boğuşmaktan bedeni kan içinde kalmıştı.

«Senin iyi biri olduğunu biliyorum Seelee!»

Sheldon bunları söylerken, başkan Seelee, kendisi için getirtilen, dörtte bir su bardağı dolusu sert içkiyi yuvarlamakla uğraşıyordu.

«Bu adam çok güçlü. Sen yılmadan boğuştun onu yakalamak için. Sana bir sandık tütün veriyorum. İyi dinle, tam bir sandık tütün .Sen iyisin. Ayrıca, üç kulaç bezle, büyük bir bıçak veriyorum. Kocaman bir bıçak. Çok şey!» (*).

Tütün ve öteki armağanlar, iki hizmetçi eliyle depodan çıkarılıp, Balesuna köyü başkanına verildi. Başkan, armağanları nazik bir homurtuyla aldıktan sonra, yerli sandalına binip, adamlarıyla birlikte çekip gitti.

Sheldon'un buyruğu üzerine, hizmetçiler, tutukluyu ellerinden ve ayaklarından, evin direklerinden birine bağladılar. Saat on birde, Sheldon, işten dönen zencileri, verandanın önünde toplattı. Hangarda hasta yatanlardan başka, sağlıklı bütün zenciler oradaydılar. Çiftliğin kadınlarıyla çocuklarından başka, iki sıra halinde dizilmiş en az iki yüz çıplak vahşiden oluşan bir sürüydü bu. Sedef, midye kabuğu, ve kemikten yapılmış süsleri bir yana, delinmiş kulak ve burun kanatlarına, çengelli iğneler, çiviler, saç iğneleri, paslı kap kacak sapları, konserve açacağı gibi bir yığın kıvır zıvır şeyler takmışlardı. Birkaçı, kıvırcık saçları arasına kalemtıraşlar sokuşturmuşlardı. Birinin göğsüne porselen bir kapı tokmağı asılmıştı. Bir başkasında pirinçten bir saat çarkı vardı.

(*) **Aslında bu konuşmalar, zencilerin kolayca anlayabilmesi için, «Tarzanca» diyebileceğimiz, ilkel ve çarpık bir dille yapılıyor.** (Çev.)

Beyaz adam, veranda parmaklıklarına dayanmış, onları seyrediyordu. Zencilerden yalnızca biri, küçük parmağıyla onu yere serebilirdi. Ateşli silahları da olsa, bu sürü karşısında o pek çaresiz kalıyordu. Onlara karşı üstünlüğünü sürdüremezse, kafası da, çiftliği de elden giderdi üstelik.

Zencilerdeki hınç, öç alma duygusu ve kana susamışlığın ölçüsü yoktu. Ancak, kendisinde bulunan ve onlara üstünlüğünü sağlayan, bedeninin iyiden iyiye yıprandığı bu hasta günlerinde bile sönmeyip, her an parlamaya hazır duran egemen olma ve kendine güven duygusundan yoksundular.

«Narada! Billy!» diye sertçe bağırdı.

İki zenci isteksizce öne çıkıp beklediler. Sheldon, hizmetçilerinden birine kelepçelerin anahtarını verdi. Tutuklu serbest bırakıldı.

«Sen Narada! Sen Billy! Bu adamı alın, ayaklarını sıkıca bağlayın, elleri havada olsun» diye emir verdi.

Bunun üzerine, hizmetçilerden biri, zencilerin gittikçe yükselen ve hoşnutsuzluklarını belirten homurdanmaları arasında bir kırbaç getirdi.

Sheldon bir konuşma ile durumu açıkladı:

«Bu adamın adı Arunga'dır. Beni çok kızdırdı. Ben bu Arunga'yı çalmadım. Bu Arunga'yı aldatmadım. Ben ona, 'Benimle Berande'a gel, üç yıl çalış!' dedim. O bana 'Seninle Berande'a gelip üç yıl çalışacağım' dedi. O geldi. Benden iyi para aldı. Sonra neden kaçtı? Ona çok kızdım. Onu yakalaması için Belasuna'nın yüce başkanı Seelee'ye bir sandık tütün verdim. Güzel mi? Bu tütünün parasını Arunga ödeyecek. Yani altı lira ödeyecek. Bunun için Berande'da bir yıl fazladan çalışacak. Güzel mi? Şimdi o on kez üçer kırbaç yiyecek. Sen Billy, Arunga'yı kırbaçla. On kez üçer kırbaç. Ve siz hepiniz, oğlanlar ve kızlar, olanlara iyice bakın, kaçmaya kalkışırsanız ba-

ınıza gelecekleri görün. Ve çok iyi düşünün. Sakın kaçmayın. Billy hızlı vur, on kez üçer kırbaç!»

Hizmetçi kırbaca doğru uzandı, ama almadı. Sheldon sessizce bekliyordu. Yamyamların gözleri, kuşku, korku ve hınçla parlıyordu. Çok önemli bir an yaşanıyordu. Yapayalnız beyaz adam için, varolmak ya da yokolmak sözkonusuydu.

«On kez üçer kırbaç Billy!». Sheldon, hizmetçisini coşturmaya çalışıyordu. Sesinde, kararlılığını belli eden madensi bir çınlama vardı.

Billy yüzünü buruşturdu, önce yukarı baktı, sonra başını öne eğip yeri seyretmeye başladı. Kımıldamaya niyetli görünmüyordu.

Sheldon, silah patlamasını andıran bir sesle gürledi:

«Billy!!!»

Billy, korkudan tir tir titriyordu. Olup bitenlerin oluşturduğu gerilim, garip bir tepkiye yolaçmıştı. Vahşiler pişmiş kelle gibi sırıtıyor, hafiften kıs kıs gülmeler duyuluyordu. Billy:

«Arunga'yı kamçılatmayı çok istiyorsan onu Tulagi'ye gönder!» diye karşılık verdi. «Orada hükümetin temsilcisi var. Dayak için o emir verebilir. Yasa böyledir. Ben yasayı bilirim!»

Yasanın böyle olduğunu Sheldon da biliyordu. Ama, bugün de, yarın da yaşamak istiyordu. Yasaların gücü, bir ya da iki hafta sonra görülebilirdi. Tulagi'ye ancak bu kadar zamanda gidilebilirdi. Oysa, onun bekleyiş içinde ölmeye hiç niyeti yoktu.

Büyük bir kızgınlıkla:

«Sen çok konuşuyorsun!» diye bağırdı. «Bu ne demek, ha, bu ne demek?»

Vahşi inatla yineledi:

«Ben yasayı biliyorum!»

Sheldon:

«Astoa!» dedi. Başka biri öne fırladı ve onu küstahça süzdü.

Sheldon, vahşilere iyi bir ders vermek için özellikle içlerinden en kötülerini seçiyordu.

«Sen Astoa, sen Narada, Billy'i ötekinin yanına bağlayın, sımsıkı bağlayın!»

Her iki vahşi öylece duruyor, kımıldamak istemiyorlardı. Uyarıcı bir sesle:

«Sen Astoa, kırbacı eline al, iyi bir sopa çek. On kez üçer kırbaç!» diye yineledi.

Astoa:

«Hayır!» diye homurdandı.

Sheldon, parmaklığa dayalı tüfeği eline alıp tetiği kaldırdı. Soğukkanlı:

«Seni tanırım Astoa!» dedi. «Sen altı yıl Queensland'da çalıştın!»

Zenci küstahça sözünü kesti:

«Ben orada din görevlisiydim!»

«Sen Queensland'da bir yıl cezaevinde yattın. Lanetli zırzopun biri olan beyaz efendin delilik edip seni astırmadı. Sen çok kötü birisin Astoa. Queesland'da iki kez altışar ay cezaevinde yattın. İki kez hırsızlık yaptın. Din görevlisi olduğunu mu söylüyorsun? Güzel! Dua etmesini biliyorsun demek!»

Vahşi:

«Evet biliyorum dua etmesini!» diye yüksek sesle karşılık verdi.

«Güzel! Öyleyse son duanı yap. Çabuk yap, çok çabuk. Duan biter bitmez seni öldüreceğim!»

Sheldon, silahını doğrultup bekledi. Zenci, öteki zencilere bir göz attı, hiçbirinin kendisine yardım için harekete geçeceği yoktu. Hepsi gergin, işin nereye varacağını anlamaya çalışarak, büyük bir dikkatle, büyük verandada elleri arasında ölümü tutan beyaz adama bakıyorlardı. Silah her an patlayabilirdi.

Sheldon kazanmıştı. Bunu çok iyi biliyordu.

Astoa kararsız, ayaklarından birine basıp, öteki-

ni kaldırıyordu. Beyaz adama bakıyor ve onun gözlerinin nişangâh üzerindeki parıltısını görüyordu.

Ruhsal yönden en etkin anın yaşandığını sezen Sheldon:

«Astoa!» diye bağırdı. «Üçe kadar sayıyorum. Sonra seni vurup öldüreceğim. İyi geceler, her şey bitiyor!»

Üçe kadar saymasına meydan verilirse, Astoa'yı vurmasının kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu biliyordu. Bunu zenci de bildiği için, Sheldon ilk sayıyı söyler söylemez kırbacı kaptı, kendisine arka çıkmayan zenci sürüsüne hınçla bakarak bütün gücüyle vurmaya başladı. Her vuruş, öfkesini, kudurmuşluğunu biraz daha arttırıyor, Sheldon da, verandadan, daha hızlı vurması için uyarıyordu. Bu, bağlanmış iki zenci çığlık çığlığa bağırmaya ve sırtlarından kan fışkırmaya başlayıncaya kadar sürdü. Gerekli ibret dersi verilmişti.

Son vahşi güruhu kapıdan ayrılırken bile, iki suçlu zenci çığlık çığlığa bağırıyorlardı. Sheldon yarı baygın şezlonga yığıldı. Kendi kendine:

«Ben hasta bir adamım» diye mırıldandı. «Bir hasta adam!»

Ancak, yarım saat sonra:

«Ama bu gece sakin bir uyku uyuyabilirim!» diyebildi.

İKİNCİ BÖLÜM

Aradan iki gün geçti. Sheldon biraz daha zayıflamıştı. Sonunun geldiğini ve günde dört kez yinelenen hasta denetimini sürdüremeyeceğini sezer gibi oluyordu. Günde ortalama dört hasta ölüyor ve hastalık gittikçe daha çok yayılıyordu. Zenciler büyük bir korkuya kapılmışlardı. Herbiri, hastalığın ken-

dine de ulaşacağını, acılar içinde öleceğini düşünüyordu. Hastalık bir kez gelmeyegörsün, ölüm kesindi. Eninde sonunda yakalarına yapışacaktı nasıl olsa. En sağlıklılar bile böyle düşünüyor, ölüme hazır bekliyordu. Her gün tek soru vardı kafalarında: Ölüm onları ne zaman gelip bulacaktı?..

Ancak, öleceklerine böylesine kesinlikle inandıkları halde, bu kalabalık vahşi sürüsü, ölüme oldukça yaklaşmış hasta beyaz adamı alaşağı edip, sandallara elkoyma yürekliliğini gösteremiyorlardı. Ölümden kurtulup, kendi adalarına ulaşabilmelerinin tek yolu da buydu.

Ağır ağır yaklaştığını bildikleri ölümü beklemeyi yeğ tutuyorlardı. Efendilerine karşı gelmekle ölümü çabuklaştıracaklarına inanıyorlardı. Ve onun uyumadığını çok iyi biliyorlardı. Uzaktan, bir ölüm büyüsüyle yok edebilmenin olanaksızlığını da deneyleriyle öğrenmişlerdi. Zencilerin tümünün köküne kibrit suyu eken bu hastalık bile onu öldüremiyordu.

Kamçılama olayından sonra düzen yeniden sağlanmıştı. Zenciler, beyaz adamın demir yumruğu önünde eğilmeyi kabullenmişlerdi. Ona olan öfkelerini ,ancak, o arkasını döndüğünde, suratlarını asarak, kötü kötü bakarak gösterebiliyorlardı. Homurdanabilmek için de, geceyi, onun kendilerini duyamayacağı baraka köşelerini seçiyorlardı. Kaçma girişimleri de, geceleyin veranda çevresinde pusuya yatmalar da sona ermişti.

Kamçılama olayının üçüncü günü, tanyeri ağarırken, Jessie'nin beyaz yelkenleri göründü.

Jessie sekiz mil uzaktaydı. Çok hafif rüzgâr, sahile yanaşıp, çeyrek mil uzaklıkta demir atmasını, ancak öğleden sonra saat iki sularında sağlayabildi.

Onun görünmesi bile Sheldon'a yeni bir güç vermiş, yıpratıcı bekleme saatleri, keyfini kaçırmamıştı. İşçi yöneticilerine olağan günlük emirleri vermiş, hastane olarak kullanılan hangarı da, her günkü gibi denetlemişti

Şimdi her şey yoluna giriyordu. Şimdi her şeye daha kolay katlanabilirdi. Elinden silahı bırakıp rahatça sırtüstü yatabilir, kendine iyi bakıp, sağlığını düzene sokabilirdi.

Jessie orada karşısındaydı. Ortağı, yeterince sağlıklı ve güçlü, geminin güvertesinde dikiliyor olmalıydı. Yeni işçiler bulmak için Malaita Adası'na düzenlediği altı haftalık geziden sağ salim döndüğüne göre, hemen işlerin başına geçecek, her şey yoluna girecekti.

Sheldon, şezlonguna uzandı ve kıyıya doğru gelen Jessie'nin sandalını seyretmeye başladı. Jessie'de yalnız üç yelken bulunmasına şaşırmıştı. Karaya bu kadar geç çıkılması daha da şaşırtıcıydı. En önde yürüyen, giriş kapısını açıp, ötekileri içeri sokan beyaz adamın, Jessie'nin kaptanı olduğunu gördü. Sedyede getirilen de Hughie Drummond'du. Bunu anlayınca gözlerinin önüne bir perde iner gibi oldu, dünyası kararardı. Çok üzülmüştü. Şu anda hemen ölmek istiyor, bunu tek kurtuluş yolu olarak görüyordu. Uğradığı düş kırıklığı dayanılır gibi değildi. Bu çok kötü ,çok zayıf durumunda, Berande işletmesini tek başına elinde tutup, işleri yürütebilmesi olanaksızdı.

Ancak, biraz sonra yeniden güç kazanarak, zencilere, sedyeyi hemen yanına, döşemenin üstüne bırakmalarını emretti. Son kez çok sağlıklı biri olarak gördüğü Hughie Drummond, tam bir iskelete dönmüştü. Kapalı gözleri göz çukurlarına gömülmüştü. Büzülmüş dudaklarından dişleri görünüyor, elmacık kemikleri deriyi yırtıp dışarıya fırlayacağa benziyordu.

Sheldon, adamlarından birini termometre getirmeye gönderdikten sonra, durumu anlamaya çalışan gözlerle kaptana baktı. Kaptan:

«Kara su humması» dedi, «Tropikal sıtmanın en ağırı. Altı gündür bilinçsiz yatıyor. Güvertede de dizanteri var. Siz ne durumdasınız?»

Sheldon: «Günde dört kişi gömüyorum!» diye kar

şılık verdi. Şezlongunu aşağıya indirerek termometreyi ortağının dilinin altına yerleştirdi.

Kaptan Olson lânetler savurarak hizmetçilerden birini viski getirmeye gönderdi. Sheldon termometreye bakarak:

«Yüz yedi Fahrenheit!» dedi. «Zavallı Huhgie!»

Kaptan Olson kendisine viski sunarken de:

«Başımıza bu da geldi!» diye söylendi.

Sonra gözcülük yapacak birini çağırdı, bir mezar kazılmasını ve iki sandıktan bir tabut hazırlanmasını emretti.

Zenci ölüleri tabuta konmazdı. Sağlıklarında olduğu gibi çıplak, bir oluklu teneke üzerinde, hastane olarak kullanılan hangardan mezara götürülürlerdi.

Sheldon, gerekli emirleri verdikten sonra, kapalı gözlerle yeniden şezlonguna uzandı.

Kaptan Olson, «Gerçek bir cehennemdi, Bay Sheldon!» diye söze başladı. Bir yudum viski aldıktan sonra devam etti: «Gerçek bir cehennem, Bay Sheldon, size nasıl anlatsam, rüzgâr ya ters yönden esiyordu ya da genellikle hiç esmiyordu. On gün böylece sürtüp durduk. Bu on gün içinde, on bin köpekbalığı sürekli gemimizi izledi. Onlara yem attığımız için peşimizi bırakmıyorlardı. Karaya çıktığımızda da kürekleri kemiriyorlardı. Salomon Adaları'nın tümünü cehenneme çeviren bir kuzeybatı rüzgârının esmesini isterdim.

«Başımıza ne geldiyse sudan geldi. Owga Irmağı'nın suyundan. Fıçılarımızı oradan doldurmuştuk. En küçük bir kuşku duymamıştım. Daha önce de suyumuzu oradan alırdık, ama kötü bir şey olmamıştı. Altmış adamım vardı, tam altmış, on beş de tayfa. Onları sabahtan akşama bordaya atmamız gerekiyordu. Herifler yaşamak istemiyorlardı, durmadan lanet okuyorlardı. Hep kendi kötülükleri yüzünden öldüler. Yanımdakilerden ancak üçü ayakta durabiliyor. Beşi yatıyor. Yedisi öldü. Allah belalarını versin. Başka ne diyebiliriz ki?»

Sheldon:

«Burada çalıştırmak için getirdiğin altmış kişiden kaçı kaldı?» diye sordu.

«Yarısı öldü. Otuz kişi kaldı. Onların da yirmisi hasta yatıyor. Son on kişi de pek sağlıklı sayılmaz, sallanıp duruyorlar!»

Sheldon, içini çekerek:

«Bu, hastanemin daha da büyümesi anlamına gelir. Nasıl yaparsanız yapın, onları karaya çıkarın. Viaburi, hey sen Viaburi, büyük çanı bütün gücünle çal!»

İşletmede çalışanlar, iş bırakma saati henüz gelmediği halde, çağrılıp, gruplara ayrıldılar. İlk grup, hastane için kullanılacak ağaçları kesmek amacıyla ormana gönderildiler. Öbür grup, damları örtmek için ot toplamaya gitti. Kırk kişilik bir başka grup da, başlarının üstünde taşıdıkları balina sandalını kıyıya indirdiler.

Sheldon, başına çöreklenen bunca terslik karşısında, dişini sıkıp tüm gücünü yitirmemeye çalışıyor ve Berande'ı yine tek başına yumruğunun egemenliğinde tutuyordu.

Merdiven parmaklıklarına dayanmış, hastaların karaya çıkışlarını seyreden Kaptan Olson:

«Barometreye baktınız mı?» diye sordu.

«Hayır!» diye karşılık verdi Sheldon. «Yoksa düşüyor mu?»

«Düşüyor!»

Sheldon:

«Bence, sizin bu gece güvertede yatmanız daha iyi olur!» diye düşüncesini belirtti. «Gömme işini kafanıza takmayın. Zavallı Hughie için gerekeni yapacağım!»

Kaptan Olson:

«Demir atarken zincilerden biri daha ölmek üzereydi!» dedi. Bu uyarısına karşılık, ne yapması gerektiği konusunda açık seçik bir öneri bekliyordu.

Sheldon kızmaya başlayarak:

«Onu da bordadan denize atarsınız!» diye bağırdı. «Oh Allahım, burada yeterince kazılacak mezar bulunduğunu mu sanıyorsun be adam!»

Kaptan Olson, pek üzülmüş görünmüyordu:

«Ben de öyle düşünüyordum!» diye karşılık verdi.

Sheldon yumuşayarak, çocuksu bir üzüntüye kapıldı:

«Ah, kaptan Olson!» dedi. «Eğer uygun görürseniz, yarın sabah lütfen buraya gelip bana yardım edin. Kendiniz gelemezseniz, ikinci kaptanı gönderin!»

«Kendim geleceğim. Johnsson öldü. Size anlatmayı unuttum. Üç gün önce öldü!»

Sheldon, Jessie'nin kaptanının küfürler savurarak ve Tanrı'dan Salomon Adaları'nın belasını vermesini dileyerek kıyıya inişini seyretti. Sonra, Jessie'nin kumulların önünde yalpalayarak, tekrar kuzey doğuya doğru sürüklenmeye başladığını ve o tarafta, Florida Adası'nın üstünde kara bulutların kümelendiğini gördü. O sırada ortağı aklına geldi. Onu eve taşıtmak için adamlarını çağırdı. Ancak, Hughie Drummond ölmek üzereydi. Soluk alıp verişleri güçlükle duyuluyordu. Sheldon, onun sararmış çıplak bedenini yok layarak ateşinin ne ölçüde düştüğünü anlamaya çalışıyordu. Termometre yüz yedi Fahrenheit'ı gösterdiğinde ölüm kaçınılmazdı.

Sheldon, onun önünde diz çöktü. Evin hizmetçileri çevresinde dizildiler. Beyaz gömlekleriyle, peştemalları, kara derileriyle ilgi çekici bir karşıtlık oluşturuyor, vahşi görünüşleri, kulaklarına taktıkları büyük çubuklar ve parlayan oymalı burun halkaları bu karşıtlığı tamamlıyordu.

Sheldon, titreyerek tekrar ayağa kalktı ve düşer gibi şezlonguna uzandı. Bunaltıcı hava, şimdi daha da ağırlaşmıştı. Güçlükle soluk alınabiliyordu. Zencilerin yüzleriyle çıplak kollarında ter tanecikleri birikmişti. İçlerinden biri:

«Bayım! Çok sert bir fırtına geliyor!»

Sheldon, yüzüne bakmaksızın, başını sallayarak onu onayladı. En yakını olan birinin, Hughie Drummond'un ölümü ve şimdi tam bir boyunеğmişlikle gömülmeyi bekleyişi, yaşamı onun için de taşınmaz bir yük durumuna getirmiş, onu da tam bir çöküntüye sürüklemişti. Gerçek huzura kavuşmanın en kestirme yolunun ölüp gitmek olup olmadığını düşünüyordu. Yine de en iyisinin bu olduğu sonucuna varıyordu. Apaçık bir gerçekti bu. Gözlerini yumuvermesi yeterdi. Bu güne dek kendisini yaşatan tek şeyin irade gücü olduğunu biliyordu. Ancak, kemirilip tükenmiş bedeninin gittikçe büyüyen korkuları ölümle çözülebilirdi. Yaşama böylesine bağlı kalmak delice bir şeydi. Yirmi kez ölümle burun buruna gelmişti. Gerçekten ölmek dururken aynı şeye belki yirmi kez daha katlanmanın ne anlamı vardı ki! Ölümden yalnız korkmamakla kalmıyor, daha ötesi onu çok da istiyordu. Bedeni de, ruhu da istiyordu bunu. Yaşam ateşi bütünüyle sönüp gidivermeliydi. Ancak, güçlü iradesi, onu hâlâ yaşam ile ölüm arasında tutabiliyordu.

Kıyıda, her iki sandaldan karaya inen zencilerin, büyük bir üzüntü içinde ve bir dinsel tören yürüyüşüyle, hastaları, sedyeler üzerinde veya sırtlarında taşıdıkları görülüyordu. Ayrıca, bulutlarla kaplı ufukta fırtınanın patlamak üzere olduğunun belirtileri vardı.

Hastanedeki hastaları düşündü. Burada gerçekleştirmek zorunda olduğu işler vardı. Ve onun yaradılışında, kendini görevli hissettiği durumlarda, sırtüstü yatmak ya da ölümü kabullenmek gibi kaçamaklara yer yoktu.

İşçilerin başında bulunanları çağırıp, hastaneye ait her iki yapının dayanıklı olması için gerekli emirleri verdi. Ayrıca, evin veranda direklerine asılı yedek çapa zincirlerini anımsayarak, hastane yapımı sıra-

sında kullanılmalarını emretti. Sandık tahtalarından tuhaf bir tabut yapılmış. Hughie Drummond, emri gereğince içine yatırılmıştı.

Yarım düzine zencinin taşıdığı tabut, aşağıya, sahile doğru götürüldü. Kendisi de, bir zencinin sırtına binmişti. Bir elini zencinin boynuna atmış, diğer eline de bir dua kitabı almıştı.

Duasını okurken, zenciler, korkuyla, birbirini izleyen kara bulutların oluşturduğu çizgiye bakıyorlardı. Dua bittiği zaman, Sheldon, ilk kez, kurumuş bedeninde, hafif ve nazlı bir rüzgârın serinletici esintisini duydu. Kürekler mezarı çarçabuk kumla doldururken, ikinci ve epeyce şiddetli bir fırtına geldi. Sheldon yere düşmekten korkarak, sırtına bindiği zencinin boynuna sarıldı.

Jessie artık görünmüyordu. Sayısız küçük dalgalar köpük köpük sahile vurdukça ürkütücü bir gürültü kopuyordu. Kaynayan kocaman bir kazanın fokurdamasına benzer sesler duyuluyordu. Fırtınanın koparıp yere silkelediği hindistancevizlerinin düşerken çıkardıkları boğuk sesler çevreye yayılıyordu. Esintiden iki büklüm eğilen hindistancevizi ağaçlarının ince uzun gövdelerinde kırbaç gibi bir ses şaklıyordu. Ortalık, adamın başına düşse ikiye bölecek yelpaze gibi yaprak saplarıyla dolmuştu. Arkasından bir yağmur, bir tufan; sanki yer yerinden oynuyordu. Sheldon'u sırtında taşıyan zenci, kasırgadan yere yuvarlanmamak için iki büklüm yere eğilmişti.

Sheldon, yanında kuma gömülmüş duran ve yağmur sularının oluşturduğu soğuk balçıkta ölü olarak yatan arkadaşını düşünüyor, kafasından, «Bu gece rahat uyuyabilir!» diye geçiriyordu.

Bin güçlükle kıyıdan yukarıya çıkmaya çalışıyorlardı. Zenciler, gece Sheldon'u taşıyan arkadaşlarına sarılmış, onu ileriye doğru sürüklemeye çabalıyorlardı. İçlerinden çoğu, bu işi seve seve yapmıyorlardı elbette. Ellerinden gelse, sırtta taşınan beyaz adamı

bir anda yere yuvarlayıp, ayaklarının altında çiğneyerek, ölümlerin en iğrenciyle cezalandırmaktan geri kalmazlardı. Ancak, beyaz adamın kemerinde asılı duran ve her an ölüm saçmaya hazır otomatik silahın takırdamaya başlamasından ödleri kopuyordu Bu yüzden kendilerini tutuyor, beyaz adamı, bu korkunç fırtına altında kazasız belasız evine taşımak için bütün güçlerini kullanmak zorunda kalıyorlardı.

Bütün ıslanmışlık ve tükenmişliğine karşılık Sheldon, giysilerini değiştirdiğinde, kendisini de şaşırtan bir hafiflik ve rahatlığa kavuşmuştu. Korkunç ölçüde zayıf ve bitkin olduğu halde, şimdiki durumunu çok daha iyi buluyordu. Hastalığı sona eriyor, yeniden sağlıklı bir yaşama başlıyordu. Yüksek sesle:

«Şimdilik ateşi önlemek yeter!» diye bağırdı. Gücünü toplayınca kinin almaya karar verdi.

Verandaya çıktığında yağmur durmuştu. Ancak, şimdilik yarı kasırga görünümünü koruyan rüzgâr gittikçe şiddetleniyordu. Deniz uğulduyor, bir mil genişliğinde dalgalar, kıyıya iki yüz metre kala, bembeyaz köpüklerle yuvarlanıyor ve sahilin kumlarında yok olup gidiyorlardı. Yeniden görünmeye başlayan Jessie, çift demir attığı halde yerinde duramıyor, üstünden aşan dalgalarla, sağa sola savruluyordu. Kolayca bükülebilen dört köşe demir saçlarla sağlamlaştırılmış bayrak direklerine iki bayrak asılmıştı. Biri mavi, biri kırmızıydı. Bu, Berande'a özgü işaretleşmede, «Ne yapmamı istersiniz, karaya bir sandal çıkarmayı denemek zorundayım!» anlamına gelirdi.

İşaretlerin anlamını belirleyen liste, duvarda, bayrak direkleriyle, bilardo masası arasında asılıydı. Bu liste yardımıyla işaretlerin anlamını çözümleyince, kendi bayrak direklerinin çengeline biri beyaz, öteki kırmızı iki bayrak astırarak Jessie'ye karşılık verdi. Bu bayraklarla, «Neal Adası'nın barınağına sığının!» demiş oluyordu.

Beklediği işaret gelince Kaptan Olson, her iki demirin zincirlerini çabucak çözdürerek yola koyuldu. Orada bırakılan çapa demirlerini hava iyileştiğinde gelip alacaktı .

Jessie, gemi direği halatına bağlı yelkenlerini şişirerek dönüş yaptı, iki yanları küçültülmüş gabya yelkenleriyle de ileriye fırladı. Bir yarış atı gibi, Balesuna Adası kayalıklarının iki kablo boyu uzağından geçti. Tam burnu dönerken patlayıveren, öncekilerden daha korkunç bir kasırga, kısa bir süre sonra etkisini yitirdiğinden, kayalıklara çarpmaktan kurtulmuş oldu.

Berande üzerinde kasırga her şeyi silip süpürür, ağaçları devirir, hindistancevizlerini koparıp yerlere saçar ve evin yüksek temel kazıklarını parçalarcasına sarsarken, Sheldon, bütün gece sürekli uyumuştu. Kargaşanın farkında bile değildi. Katkısız, düşsüz, tam deliksiz bir uyku çekmişti.

Yeniden doğmuş gibi uyandı. Açtı. Bir haftadan fazla bir süre ağzına bir şey koymamış sayılabilirdi. Bir bardak suya süt tozu karıştırıp içti. Saat ona doğru da gözünü karartıp bir tas et suyu çorbası yuvarladı.

Hastanede de durum daha iyiydi. Kasırgaya karşın yalnız bir kişi ölmüş, hastaneye de bir tek yeni hasta getirilmişti. Yarım düzine zenci de, tam iyileşmemiş olsalar, hastaneden ayrılıp barakalarına dönmüşlerdi. Rüzgâr, hastalığı defedip mikroplu toprağı temizlemişti. Buna çok seviniyordu.

Saat on bire doğru, Balesuna'dan Seelee'in bir sandalı geldi. Jessie, yarı yolda, Seelee'in köyüyle Neal Adası arasında batmıştı. Akşama doğru, iki zenci tayfa, Kaptan Olson ve diğer beyazın boğulduğunu bildirdiler.

Jessie elden gitmiş, içindekiler yaşamlarını yitirmişti.

Tam düzelmeye başlamışken, bu haberler üzerine

yeni bir nöbet titremesiyle sarsıldı. Yarım saat sonra ateşi yükselmişti. Üstelik, küçük bir doz kinin alabilmek için en az bir gün beklemesi gerektiğini de biliyordu.

Üstüne çektiği bir yığın örtü altında büzülmüş, başına gelenlere yüksek sesle gülüyordu. Bir yandan da, mutsuzluklarının sınırını belirlemeye çalışıyordu. Bunca terslikten sonra, deprem ve su baskınından başka başına gelebilecek bir şey kalmış olamazdı.

Bundan daha da kötüsü düşünülemeyeceğine göre, bu noktadan sonra durumun düzelmesi beklenebilirdi. Böylesi bir yorumun getirdiği gevşemeyle, tir tir titrediği örtülerin altında katıla katıla gülmesini sürdürüyordu. Zenci uşaklar, hep birden başlarını uzatıp, şaşkınlıkla onu seyrediyor, hangi şeytanın, içine girip, onu bu duruma getirdiğini anlamaya çalışıyorlardı.

Kuzeybatı fırtınasının ikinci günü, Sheldon, yüksek ateşten bitkin düşmüştü. Onca zayıflığına, güçsüzlüğüne karşılık, kendini fazla zorlamıştı. Eğer bu ateş olağan bir sıtma nöbeti ise, yirmi sekiz saat yataktan çıkamazdı. Yoksa ateş on gün daha sürerdi.

Bu arada, dizenteri Berande'ı terkediyordu. İyileşmekte olan yirmi kadar hasta, hastane çevresinde aylak dolaşıyor, durumları her saat daha iyiye gidiyordu. Yalnız bir kişi ölmüştü, o da, kardeşi başucunda ağlayıp duran hastaydı.

Sheldon, nöbete tutulduğunun dördüncü günü, verandada yatıyor ve yorgun gözlerle azgın denize bakıyordu. Rüzgâr biraz hafiflemiş sayılabilirdi, ancak, dalgalar Berande kıyılarını gümbürtüyle dövüyor, bayrak direklerinin ayaklarına köpükler serpiyor ve bu köpükler, kapı kılavuz direğine kadar uzanıp orada dağılıyordu.

Sheldon, yüksek dozda kinin almıştı. İlaç, kulaklarında, arı kovanı vızıltılarını andıran sesler oluşmasına yolaçmış, elleriyle dirseklerinde titremeler, midesinde çok rahatsız edici bir kaynama başlamıştı.

Birdenbire, düş olması gerektiğine inandığı bir görüntüyle, gözleri faltaşı gibi açıldı. Jessie'nin kıyıya yaklaştığında demir attığı yerde bir sandalın burnunu görmüştü. Köpüklü bir dalganın sırtında önce göğe doğru yükseliyor, sonra da çok doğal bir biçimde yeniden aşağıya iniyordu. Ve dalgaların oluşturduğu çukura gömüldüğünde, burnu gerçek bir sandal burnundan ayırt edilemiyordu. Ne var ki, görünümün gerçek olması olanaksızdı. Sheldon, Salomon Adaları'nda, bu fırtınada denize açılacak bir deli bulunamayacağını çok iyi biliyordu. Ancak, düş aynen sürüyor, sandal gözünün önünde süzülüp duruyordu.

Bir dakika sonra gözlerini yeniden açtığında, bir dalganın üstünde yükselen sandalı, —üstelik bu kez boylu boyunca— tekrar gördü. Sandalın altı küreği rahatça seçilebiliyordu. Ve kıç tarafta bir tümsekle, bütün gücüyle dümene asılan iri yapılı biri vardı. Ayrıca, pruvaya çökmüş, kıyıyı gözetleyen sekizinci bir kişi.

Sheldon'u en çok şaşırtan, kürekçilerle dümen arasında oturan bir dişi yaratık olmuştu. Bir kadın! Onun bir kadın olduğunu örgülü saçlarından anlamıştı. Rüzgârda uçuşan bu saçları, tıpkı kendi kovboy şapkasına benzeyen geniş kenarlı bir şapka toparlamaya çalışıyordu.

Sandal, dalgaların ardında kayboluyor, bir süre sonra tekrar ortaya çıkıyordu.

Dümendeki adam bir zenciydi ve Salomon Adaları yerlilerinden daha iri bir beden yapısı vardı. Artık iyice seçilebilen kadınsa beyazdı.

Sheldon'un kafası karmakarışık olmuştu. Kendi kendine bilinçsizce sorular soruyordu: «Kimdi bu? Ne arıyordu? Ne istiyordu?» Bütün bunları merak ediyor, gerçeği öğrenmek istiyordu, ama, çok hastaydı. Ve olup bitenlerin, gördüklerinin, bir düşten başka bir şey olmadığına hâlâ inanıyordu.

Kadınla, yanındaki adam ,yükselen dalgaların üstünde çevreye dikkatle göz gezdirirlerken, bir an kürekçilerin durduğunu gördü.

- «Yetenekli gemiciler bunlar!» diye düşündü. Bu sırada sandal, yükselen bir dalganın üstünde öne doğru ilerliyordu. Kürekçiler, bütün güçleriyle yeniden küreklere asılıp, ustaca bir dönüşle, sandalı kıyıya ulaştırdılar. İçi yarı yarıya suyla dolu sandal kumların üstüne oturdu.

Kürekçiler hemen kıyıya atladılar ve sandalı burnundan yakalayıp giriş kapısı önüne sürüklediler.

Sheldon ev hizmetçilerini çağırmaya başladı. Boşunaydı. Hizmetçiler, hastanede kalan son hastaya bakmaya gitmişlerdi.

Yataktan çıkmak, aşağıya, yola inip gelenleri karşılamak istiyordu. Ancak, bunu yapabilecek gücü bulamadığından, yattığı yerden gelenlere bakıyor, bir an önce yanında olmalarını istiyordu. Onlar sandallarıyla uğraşırken sabırsızlanıyor, bekleyişi sonsuza dek sürmüş gibi bir duyguya kapılıyordu.

Kadın, orada, bir direğe yaslanmış duruyor, denizin dalgaları, yanına kadar ulaşıp, lastik botlarını yalıyordu. Araştırıcı gözlerle eve bakıyor, her şeyi inceden inceye gözden geçiriyordu.

Sonunda, adamlarından ikisine dönüp bir şeyler söyledi, kendisi önde, iki adam arkada yola, koyulup eve doğru yürümeye başladılar.

Sheldon kalkmak istedi, yarıya kadar doğruldu, ancak, gücü yetmediğinden, yine şezlonguna gömüldü. Kızın ardında yürüyen iki adamın devlere özgü iri bedenini şaşkınlıka seyrediyordu. En azından altı ayak boyundaydılar. Güçleri de ona göre olmalıydı. Buradaki yerlilere hiç benzemiyorlardı. Derileri, Salomon Adaları yerlilerinki gibi siyah değildi. Açık kahverengiydiler. Yüz çizgileri geniş ve uyumluydu. Rahatça «güzel» denilebilirdi bu adamlara.

Kadın, daha doğrusu, —görünüşünden anlaşıldığı

gibi— genç kız, verandaya çıkıp Sheldon'a yaklaştı. İki adam, nazik ve gergin, merdivenin en üst basamağında bekliyorlardı. Kız, oldukça kızgın görünüyordu. Gri gözlerinde şimşekler çakıyor, dudakları titriyordu. Sheldon da, onun sağlam kişilikli biri olduğunu düşünüyordu.

Kızın gözleri Sheldon'u çok etkilemişti. Bir bakıma bu gözlere gri denemezdi. En azından, yalnızca gri denemezdi. Düz kaşlarının altında kocaman kocaman açılmış bu gözler birbirlerinden oldukça uzak duruyorlardı.

Özel olarak işlenmiş bir sedef parçasınınkiler kadar düzgün yüz çizgileri vardı. Kahverengi saç örgülerini örten büyük kovboy şapkasıyla, belinde asılı 38 kalibrelik uzun namlulu Colt tabancası, ilk göze çarpan özellikleriydi.

«Ne güzel konukseverlik!» diye söze başladı, önce selamlaşmaya bile gerek görmemişti. «Söylemek zorundayım, gözünüzün önünde insanlar sulara gömülüyor, siz hiçbir şey yapmıyorsunuz!»

«Ben!.. Ben özür dilerim!» diye kekeleyen Sheldon, bütün gücünü toplayarak doğrulmaya çalıştı. Ayakları titriyor, yavaş yavaş yere gömülerek boğuluyormuş gibi bir duyguya kapılıyordu.

Kızın, kendisine yönelik kaygılı bakışları, bir an için onu sevindirir gibi olmuştu. Ancak, birdenbire gözleri kararmaya başladı, yaşamı boyunca ilk kez, bayılmakta olduğunu hissetti.

Büyük çanın çınlayan sesi onu kendine getirmişti. Gözlerini açtığında, düştüğü yerden kaldırılıp yatağına yatırılmış olduğunu gördü. Duvardaki saate göz attı, altıyı gösteriyordu. Odayı aydınlatan güneş ışınlarından da, sabahın olduğu anlaşılıyordu.

İlk bakışta, tatsız bir şeyler sezer gibi oldu. Sonra, duvara asılmış kovboy şapkasıyla, fişeklikli palaskaya takılı 38 kalibrelik uzun namlulu Colt tabancayı gördü. Birdenbire, gün boyu izlediği sandal-

la, düzgün kaşlar altında şimşek gibi parlayan gri gözler belleğinde canlandı.

Az önce çan çalmıştı. Aklına, bezdirici çiftlik işleri geldi, içini bir korku sardı. Destek olsun diye ellerini duvara dayayarak yatağında yarı doğruldu. Bu sırada, yatağının üstündeki cibinlik, başdöndürücü, göz karartıcı bir biçimde sallanmaya başlamıştı.

Onun sesini duyduğunda, gözleri sımsıkı kapalı, kendini tutmaya ve başdönme duygusunu bastırmaya çalışıyordu.

«Hemen uzanın bayım!» diyordu.

Emretmeye alışkın bir sesin kesin buyruğuydu bu.

Bir eliyle onu yatağa doğru itiyor, öteki eliyle de, sırtını destekleyip, yatağa yavaş düşmesini sağlıyordu. Konuşmasını:

«Yirmi dört saattir kendinizden geçmiş yatıyorsunuz!» diye sürdürdü. «İşlerinizin yönetimini ben ele aldım. İzin verdiğim zaman ayağa kalkacaksınız. Şimdi söyleyin bana, hangi ilaçları kullanıyorsunuz? Kinininizi buyurun. Bu gereklidir. Söz dinleyen bir hasta olacaksınız!»

Sheldon:

«Sayın Bayan!» diye konuşmaya başladı. Kız hemen sözünü kesti:

«Susun, konuşmanıza izin vermiyorum. Yani, konuşmamanızı istiyorum. Buna uyup uymamak elbette size kalmış bir şey!»

«Fakat çiftlik!..»

«Ölmüş bir adamın çiftliğe hiçbir yararı olamaz. Hem siz bana ilişkin bir şeyler öğrenmek istemez misiniz? Beni hiç merak etmiyor musunuz? Bu ilgisizliğinizle, onurumla oynamış oluyorsunuz. İlk kez uğradığım bir gemi kazası yüzünden, bir rastlantıyla burada bulunuyorum. Ama, durumum sizde en küçük bir merak uyandırmıyor ve yalnızca kendi işlerinizden söz etmek istiyorsunuz. Uğradığım deniz kazasını birine anlatabilme isteğiyle yanıp tutuştuğumu nasıl görememiş olabilirsiniz?»

Sheldon, kimbilir kaç haftadan bu yana, ilk kez gülmeye başlamıştı. Kızın canlı ve hareketli yüz çizgileri, pırıl pırıl gülen gözleri, hafiften kırışmış göz uçları, çok ilgi çekici görünüyordu. Kaç yaşında olduğunu öğrenmeyi çok isterdi. Ancak, yüksek sesle:

«Başınızdan geçenleri anlatmanızı rica ederim, lütfen!» dedi.

«Artık olmaz, şimdi olmaz!» Kız, konuşurken başını sertçe geri atmıştı. «Başımdan geçenleri, beni dinlemesini rica etmek zorunda kalmaksızın anlatabileceğim başka birini bulacağım. Ayrıca, öğrenmek istediğim birkaç şey var: İşçilerinize işbaşı yaptırmak için büyük çanın ne zaman çalınması gerektiğini az çok kestirebilirim. Ancak, hepsi bu kadar. Adamlarınızın gülünç konuşmasını anlayamıyorum. Söyler misiniz, paydos saati ne zaman başlıyor?»

«Teşekkür ederim. Bu kadarı bana yeter. Bir de, erzak dolabınızın anahtarının nerede olduğunu söylemenizi istiyorum. Adamlarıma yiyecek vereceğim!»

«Adamlarınıza mı?» Sheldon, soluk soluğa bağırıyordu. «Konserveleri ha! Hayır, hayır, kesinlikle olamaz bu. Adamlarınızı dışarıya, benimkilerin yanına gönderin, onlarla yesinler!»

Kızın gözlerinde, ilk karşılaştıklarında olduğu gibi, bir şimşek çaktığını gördü. Yüzü de, aynı buyurucu görünüme bürünmüştü.

«Onlarla yemelerini kesinlikle istemem. Adamlarımın insan olduğunu unutamam. Dışardaki içler acısı barakalara gittim, heriflerin ne yediklerini gördüm. Tuh, yazıklar olsun. Yalnız patates. Tuz bile yok. Patatesten başka hiçbir şey. Yanılmıyorsam, hafta boyunca onlara verdiğiniz tek yiyecek bu. Her gün iki öğün ve haftanın her günü aynı yiyecek!»

Sheldon, başını önüne eğdi.

«Adamlarım, o yemeği bir gün bile yemeye razı olmazlar. Şimdi söyleyin, anahtar nerede?»

«Orada, saatin altında, giysi çengeline asılı!»

Kız anahtarı almaya giderken Sheldon homurdanıp duruyordu: «Zenciler ve konserveler!»

Bu kez kız, her zamankinden daha çok kızmıştı. Kan beynine sıçramış, yanakları kıpkırmızı kesilmişti. Sheldon'a döndü:

«Benim adamlarım zenci değildir. Bunu kafanıza ne denli çabuk sokarsanız, ilişkilerimiz için o denli iyi olur. Konservelere gelince, yenilenlerin hepsinin parasını ödeyeceğim. Lütfen, bunun için hiç kaygılanmayın. Sizin durumunuzda biri için üzülmek iyi olmaz. Ayrıca, burada uzun süre kalmayacağım, sizin iyileşip ayağa kalkmanızı bekleyeceğim, o kadar. Bu durumda bir beyazı yapayalnız bırakıp gitmeye gönlüm razı olmaz!»

Sheldon, oldukça sakin:

«Siz Amerikalısınız değil mi?» diye sordu.

Kız, meydan okuyan bir bakışla:

«Evet!» diye karşılık verdi. «Peki, neden sordunuz?»

«Yalnızca öğrenmek istedim, özel bir nedeni yok!»

«Soracağınız başka bir şey?»

Sheldon başını salladı:

«Başka ne olabilir ki!»

«Bana daha hoş şeyler söylemek isteyeceğinizi düşünmüştüm yalnızca!»

Sheldon, iyice zayıflamış elini uzatıp, üstüne basa basa:

«Benim adım Sheldon, David Sheldon!» diye konuştu.

Elini uzatışı kendiliğinden olmuştu. Birdenbire kendini tutmak gereğini duydu.

«Benim adım Lackland, Jean Lackland!»

Sheldon'un uzanan elini tuttu: «Dost olmak istiyor muyuz?»

Sheldon, dili sürçerek:

«Başka nasıl olabilir ki?» diye karşılık verdi.

Kız, durumu açıklığa kavuşturabilmek için:

«Adamlarıma istediğim kadar konserve verebilirim, öyle mi?»

«Bütün yiyecekler bitene kadar!»

Sheldon, kızın yumuşak ses tonuna uygun bir sesle konuşmuştu. Kız:

«Bu bir şaka olmasın?» diye sordu.

«Şaka değil. Ben!.. Ben, bir şeyler yapmak isterim. Ama görüyorsunuz ki hastayım!»

Kız, yüksek sesle:

«Siz İngilizsiniz, değil mi?» dedi.

«Eh, öyle. Siz benim nasıl biri olduğumu çok iyi biliyorsunuz. Şimdilik bir hastayım!»

Kız, dalgın dalgın:

«Ah!» dedi, «gerçekten!..»

Sheldon, alnını buruşturdu, dudaklarını kıstı. Sonra bir kahkaha koyverdi:

«Suç bende!» dedi. «Gerektiği gibi davranamadım. Bundan sonra daha dikkatli olacağım!»

«Siz gülmenize devam edin. Bu arada ben kahvaltı hazırlıklarıyla uğraşacağım. Özel bir isteğiniz var mı?»

Sheldon başını salladı.

«Bir şeyler yerseniz size yararı olur. Ateşiniz düştü. Yalnız biraz zayıfsınız. Şimdi birkaç dakika bekleyin!»

Mutfağa gitmek için hemen dışarı fırladı, kapıda ayaklarını ıslatan bir çift sandal bulup giydi, şaşkınca bir sevinçle gözden kayboldu.

Sheldon, «Tanrım, bunlar benim sandallarım, karaya çıkarken sırtında olanlardan başka hiçbir giyeceği yok. Ayaklarına giymek için de yalnız deniz botları var!» diye düşündü.

Sheldon'un artık iyileştiği açıkça görülüyordu. Ateşi düşmüştü. Yeniden güç kazanmaya çalışmaktan başka hiçbir şey yapması gerekmiyordu.

Mutfak işlerine Jean el koymuştu. Sheldon, Berande'da ilk kez, mutfağın, bir beyazın mutfağına benzediğini görüyordu.

Hastanın yemeklerini Jean kendi elleriyle hazırlıyordu. Neşesi ve canlılığıyla iyileşmesini çabuklaştırmış, Sheldon, iki gün içinde kendi başına verandaya çıkabilecek güce ulaşmıştı.

Durumları ona oldukça garip görünüyordu. Asıl garip olanı da, kızın olup bitenleri hiç yadırgamaması, her şeyi doğal karşılamasıydı. Buraya temelli yerleşmiş gibiydi, ev işlerini de, Sheldon onun babası ya da kardeşiymiş gibi, daha ötesi, kendisi de bir erkekmiş gibi rahatlıkla üstlenmişti.

«Olağanüstü bir şey bu!» diyordu, «Bir roman sayfası gibi. Denizden çıkıyorum, iki yüz köle ile yapayalnız bir hasta adam buluyorum!..»

Sheldon:

«İki yüz köle değil, iki yüz işçi!» diye düzeltti. «Sözleşmeli işçi. Burada üç yıl çalışmak için benimle anlaştılar. Üç yıllık sözleşmeleri sona erince özgür adamlar olacaklar!»

Kız, acelesi varmış gibi sözünü kesti:

«Evet, evet!» dedi. «Demek ki, bir yamyamlar adasında, iki yüz işçisiyle yapayalnız bir hasta adam!. Bunların hepsi de yamyam değil mi? Yoksa bu yalnızca bir söylenti mi?»

Sheldon:

«Söylenti!» diye güldü. «Durum biraz abartılıyor. Adamlarımın çoğu orman halkındandır. Orman halkının da tümü yamyamdır!»

«Ama artık yamyamlıktan vazgeçmişlerdir, burada işçi olarak çalışmaya başladıktan sonra!..»

«Ellerine bir fırsat geçse, sizi hemen yerler!»

«Bu bir olasılık mı, yoksa kesinlikle biliyor musunuz bunu?»

«Kesinlikle biliyorum!»

«Nereden biliyorsunuz? Bu kanıya nasıl vardınız?

Buradaki adamlarınızın davranışlarından mı?»

«Evet, buradaki adamlarımın davranışlarından. Hatta, ev hizmetçilerimin ve şu anda size daha lezzetli ekmekçikler hazırlamaya çalışan aşçımın davranışlarından.

«Üç ay önce, zencilerden on biri, bir sandalla kaçtılar. Malaita'ya gidiyorlardı. Dokuzu Malaitalı, ikisi Christovallı orman halkındandı. San Christovallılar akıllarını kaçırmış olmalılar ki, dokuz Malaitalıya güvenip, onlarla birlikte sandala bindiler.»

Kızın sinirleri gerilmişti:

«Peki, sonra ne oldu?»

«Dokuz Malaitalı, çok değerli olduğu için alıkonulan başları dışında, iki Christovallıyı olduğu gibi yediler. Başları, sandalın güvenli bir köşesine yerleştirip, karaya ayak basıncaya dek özenle korudular. Bu kelleler şimdi, Langa-Langa içlerinde, kimbilir hangi orman köyünde bulunmaktadır!»

Kız ellerini çırptı, gözleri ışıl ışıl olmuştu.

«Tamam, bunlar gerçek yamyam. Hem de Yirminci Yüzyılda. Çok romantik. Artık az rastlanabilecek bir serüven yaşama olanağı var demek!»

Sheldon, kıza alaylı alaylı baktı.

Kız:

«Ne var, ne oldu?» diye sordu.

«Ah, hiçbir şey. Ancak, iğrenç bir zenci sürüsüne yem olmakta romantik bir şey göremiyorum!»

«Doğru söylüyorsunuz. Ancak, yamyamlarla yaşamak, iki yüz yamyamı egemenliği altında tutup, onların kendisini yiyebilmelerine fırsat vermemek! Bundan daha romantik bir serüven düşünemiyorum. Ayrıca, serüvenle romantizmin birbirinden ayrılamayacağını da bilmeniz gerek!»

Sheldon:

«Demek oluyor ki, serüvenlerin en görkemlisi, bir zencinin midesinde geziye çıkmaktır!» diye karşılık verdi.

Kız:

«Sizin, romantizmle en küçük bir ilişkiniz bulunmadığından kuşkum yok!» diye bağırdı. «Siz, işadamları gibi, ahmak, hantal, yerinden kalkmaz ve can sıkıcı birisiniz. Zaten, neden burada bulunduğunuza akıl erdiremiyorum. Evinizde kalsanız, ya da banka memurluğu yapsanız sizin için daha iyi olurdu!..»

«Ya da hırdavatçı yardımcılığı! Teşekkür ederim!»

«Söyleyin bana, Allahaşkına söyleyin, siz burada ne yapıyorsunuz, dünyanın sonu olan böyle bir yerde ne işiniz var?»

«Ekmeğimi kazanmaya çalışıyorum. Köşeyi dönmek istiyorum!»

«Genç oğulun, kendine bir ev ve bir at alıncaya dek ağır ağır katetmek zorunda olduğu bir yoldasınız!»

Kız, bu alıntıdan sonra konuşmasını sürdürdü:

«Eğer bu da romantik değilse, başka hiçbir şey romantik değildir. Düşünün, at ve ev kazanmak için, dışarda binbir serüvene atılan sayısız insan var. Siz de onlardan birisiniz. Ben de!»

«Ben!.. Evet!.. Bağışlayın!»

«Şimdi, ben de bir genç kız çocuğum. Benim de ne evim, ne atım var. Hiç kimsem ve hiçbir şeyim yok. Ve ben de sizin gibi uzaklardayım!»

«Eğer sizin durumunuz da bana anlattığınız gibiyse, biraz romantik sayılabilir!»

Sheldon, elinde olmadan, kızın, verandada, cibinlik altındaki hamakta, karşı köşedeki Tahitili koruyucularına sesini duyurabilecek uzaklıkta uyuduğu son geceyi anımsıyordu. O gece karşı durabilecek gücü yoktu, ama şimdi iyileşmiş, kendi karar verebilecek duruma gelmişti. Artık, kız yatağını içeriye taşımalı, kendisi hamakta yatmalıydı.

«Bakınız, ben yaşamım boyunca romantik düşler kurmuşumdur. Ancak, bunların tek başına gerçekleşebileceğine inanmamışımdır. Beklenmedik bir şeyle

karşılaşmış oldum. İki yıl önce, yapılabilecek tek şey vardı benim için!»

Bir an durakladı, tiksinti belirten el kol hareketleriyle:

«Yapabileceğime inandığım, başka hiçbir şey yapamayacağımı sandığım tek şey, evet, tek şey, evlenmekti,» diye sözünü tamamladı.

«Ama, sonunda, bir yamyamlar adasıyla, bir fişeklikli kemer size daha çekici geldi, değil mi?»

«Yamyamlar adası pek aklımdan geçmemişti, ama fişeklikli kemer son derece pratik göründü!»

«Gerekli olduğunda tabancanızı kullanmaya cesaret edemeyebilirsiniz. Ya da...»

O anda, kızın gözlerinde bir parıltı sezmişti.

«Ya da, onu kullanmak zorunda kaldığınızda, hedefinizi ya vurur, ya da vuramazsınız!»

Kız birdenbire yerinden kalkıp eve yöneldi. Sheldon, onun tabancasını alıp getirmek istediğini biliyordu.

«Sizinki kalsın!» dedi, «Benimki burada, onu denemek istemez misiniz?»

«Bayrak direklerinizin makaralarına ateş edilebilir!»

Sheldon güldü, bu işi becerebileceğini sanmıyordu.

Kız biraz kuşkulu:

«Silahınızı tanımıyorum!» dedi.

«Oldukça hafif bir silahtır. Güçlük çıkaracağını sanmam!»

Kız, sabırsızca:

«Evet, evet,» dedi. «Otomatik silahları tanırım, ısındıkları zaman sıkışırlar. Yalnız sizinkini tanımıyorum!» dedi.

Silahı alıp bir süre gözden geçirdi. Sonra ateş etti. Makara sapasağlam yerinde duruyordu. Sheldon, kızgınlığını yumuşatmak amacıyla, kıza:

«Uzaklık çok fazla!» dedi.

Fakat, kız dudaklarını ısırarak bir daha ateş etti. Hedefini bulan mermi, sekerken keskin bir ses çıkardı. Demir makara sağa sola sallandı. Şarjördeki sekiz mermi bitinceye kadar arka arkaya tetiğe bastı. Altı kez hedefi buldu. Her atışta, makara çatal direk üzerinde sallanıyor, mermi demiri delip geçiyordu.

Sheldon şaşkındı. Kız, kendisinden de, ortağı Hughie Drummond'dan iyi ateş ediyordu. Oysa, başka kadınlar, bir tüfek veya tabanca ile ateş etmeye kalkıştıklarında, çoğu zaman, gözlerini kapayıp gelişigüzel tetiğe basarlar, bu sırada da var güçleriyle bağırırlardı.

«Gerçekten iyi bir atış, özellikle de bir kadın için!» dedi. «Yalnızca iki kez boşa attınız. Hiç tanımadığınız bir silahla, bu çok büyük bir başarı sayılır!»

Kız yakınan bir sesle:

«İki merminin neden boşa gittiğini bir türlü anlayamıyorum!» dedi. «Tabanca çok iyi çalışıyor. Bana bir şarjör daha verin. Bu kez, sekiz mermi de kesinlikle hedefi bulacaktır!»

«Bundan kuşkum yok. Ancak, size yeni bir makara bulmam gerekiyor. Viaburi!.. Koş, depodan bir makara getir!..»

Kız, Sheldon'u dışarıya çağırarak:

«Sekiz atışın sekizinde de makarayı vuracağıma bahse girerim!» dedi.

Sheldon, yüksek sesle:

«Hiç tasalanmayın, bahsi kabul ediyorum!» diye karşılık verdi. «Size ateş etmeyi kim öğretti?»

«Ah, önce babam, sonra da Von ve kovboyları. İyi nişancılardı. Bence babam çok iyiydi, Von da parlak bir nişancıydı!»

Sheldon, «Bu Von da kim?» diye düşünmeye başladı. Yoksa, iki yıl önce, onu, evlenmekten başka yapabileceği hiçbir şey olmadığına inandıran o muydu?

«Birleşik Devletler'in neresindensiniz?» diye sor-

du. «Şikago'dan, Wyoming'den, ya da başka bir yerden misiniz? Siz bana kendinizle ilgili hiçbir şey anlatmadınız. Hakkınızda bildiğim tek şey, adınızın Jean Lackland olduğudur!»

«Nerede doğduğumu öğrenmek istiyorsanız, biraz batıya doğru gidin!»

«Öyleyse Nevadalı olmalısınız!»

Kız başını sallıyordu:

«Kaliforniya'dan mı?»

«Biraz daha batıya!»

«Coğrafyadan bildiklerimin tümünü unutmamışsam şayet, buna olanak yok derim!»

Kız:

«Coğrafya değil, politika!» diyerek güldü. «El konulan yerleri düşünün!»

Sheldon büyük bir sevinçle bağırdı:

«Filipinler!»

«Hayır, Hawaii. Ben orada doğdum. Görkemli bir ülke. Nasıl özlem duyduğumu bilemezsiniz. Oradan kendi isteğimle ayrılmış değilim. Büyük kavga başladığında ben New York'taydım. Hawaii yeryüzünün en güzel yeridir. Güzel Hawaii, benim Hawaii'm!»

Sheldon, dokunaklı bir sesle:

«Öyleyse neden, dünyada gidilecek başka yer yokmuş gibi kalkıp Tanrı'nın terkettiği bu yere geldiniz?» diye sordu. «Buraya ancak kaçıklar gelir!»

«Neilson'un kaçık olduğunu sanmıyorum. Eğer yanılmıyorsam, burada tam üç milyon kazanmıştı!.»

«Benim burada bulunuşumun nedeni de o. Ama, ne yazık ki, Neilson bu konuda tek örnektir.»

«Ben de bu yüzden buradayım. Babam, Marquesas'ta onun için anlatılanları duyunca hemen yola çıktık. Ancak, zavallı babam buralara kadar gelemedi!»

Sheldon, dili dolaşarak:

«O, yani babanız öldü mü?» diye sordu.

Kız, başını salladı. Gözleri yaşla dolmuştu.

«Size olup biten her şeyi anlatabilirim!» dedi, «En doğrusu da bu!»

Birden, üzüntülerini silkip atmak ister gibi doğruldu. Başında bir kovboy şapkasıyla, belinde uzun namlulu bir tabanca taşıyabilen onurlu bir kadına yaraşır biçimde başını yukarı kaldırdı.

«Ben, Hilo'da doğdum. Hilo, takımadaların en büyüğü, en güzeli olan Hawaii Adası'ndadır. Orada, tam bir Hawaiili kız gibi yetiştirildim. Tam bir özgürlük içinde ve daha altı kere altının ne ettiğini öğrenmeden, ata binmeyi ve yüzmeyi öğrenerek. Bu yüzden, ilk kez nerede at koşturduğumu ve yüzmeyi nerede öğrendiğimi anımsayamıyorum. Ancak, bunların her zaman için alfabeden daha önce geldiğini çok iyi biliyorum.

«Babamın Hawaii ve Maui'de hayvan sürüleri vardı. Bunlar geniş topraklarda yaşarlardı. Yalnız Hokuna, otuz altı kez iki yüz bin ar genişliğindeydi. Bulunduğu yer, Mauna Kea ile Mauna Loa arasıydı. Keçi ve manda vurmayı orada öğrendim. Molakai'de benekli geyikler vardı.

«Von, Hokuna'da yöneticiydi. Aşağı yukarı benim yaşlarımda iki kızı vardı. Sıcak mevsimlerde hep orada olurdum. Bir defasında bütün bir yıl orada kaldım.

«Biz katkısız üç Kızılderiliydik ve doğuştan vahşiydik. Ama bir öğretmenimiz vardı. Ondan, dil, dikiş ve yemek dersleri alırdık.

«Von, askerlik yapmıştı, babam da eski bir denizciydi. İkisi de sert disiplin yanlısıydılar. Biz üç kız, annesiz büyümüştük. Babalarımız üstümüze titrerdi. Korkunç derecede şımarık yetişmiştik. Babalarımız kadınsızdı, işlerimizi yaparken bize arkadaş gibi davranırlardı. Böylece, yalnız kaldığımızda da üstesinden gelebilmek için, ev işlerini, hayvana bakmak, hayvan sürmek gibi diğer işleri, başkalarından kat kat daha iyi öğreniyorduk.

«Kokteyl hazırlamak her zaman bizim işimizdi.

Bu iş, hizmetçilere dinsel bir tören gibi görünürdü. Bu gibi işler dışında, kendi başımıza hakkından gelemeyeceğimiz hiçbir iş vermezlerdi.

«Atlarımızı getirip götürmek, eyer vurmak gibi işleri elbette kovboylar yaparlardı. Ancak, biz de, gerektiğinde bu işleri kendi başımıza yapabilecek yetenekte olmak zorundaydık. At yakalamak işinde de böyle!»

Sheldon:

«At yakalamak ne demek oluyor?» diye sordu.

«Vahşi atları kementle yakalamak. Ayrıca, babamla Von, atlara eyer vurmakla ilgili bilgiler verirler, alıştırmalar yaparlar, sonunda da bizi sıkı bir sınavdan geçirirlerdi. Tüfekler ve tabancalar konusunda da aynı yöntemi izlerlerdi. Tüfeklerle tabancaları uşaklarımız temizleyip yağlarlardı. Ancak, bu işlemler sırasında onları bilerek denetleyebilmemiz için, işlemleri bizim de çok iyi öğrenmiş olmamız gerekliydi. Küçücük bir pas lekesi yüzünden daha işin başında tüfeğimizin elimizden alındığı çok olmuştur.

«Ayrıca, bardaktan boşanırcasına yağan yağmurda, açıkta, ıslak odunla ateş yakmayı da bilmek zorundaydık. Bu, dilbilgisi dışında en çok zorlandığımız konuydu.

«Bunlardan başka, özel öğretmenimizin öğrettiklerinden fazla olarak, babam Fransızca, Von Almanca dersi verirdi. Biz bu dilleri oldukça iyi öğrendik. Elbette ki, eyer üstünde ve kampta öğrendiklerimiz daha iyi girmiştir kafamıza.

«Serin mevsimlerde, kızlar, babamın, biri sahilde iki eve sahip bulunduğu Hilo'da beni ziyaret etmeyi alışkanlık haline getirmişlerdi. Üçümüz, taşınmaz mallarımızın bulunduğu Puna'dan aşağılara doğru inerdik. Bu, kanolar, sandallar, balıklarla iç içe olmak ve doyuncaya kadar yüzmek demekti.

«Babam, Görkemli Hawaii Yat Kulübünün üyesi olduğu için, bütün yarışlara ve diğer yat gezilerine

her zaman bizi de götürürdü. Bunları hiç kaçırmazdık.

«On dört yaşıma girince, babamın gerçek ve kusursuz ev yöneticisi oldum; hizmetçiler üzerinde çok geniş yetkilerim vardı. Ve o günlerdeki yaşamım bana onur veriyordu.

«On altı yaşımızda, biz üç kız, Kaliforniya'ya, Mills'in dillere destan öğretmen okuluna gönderildik. Yurt özlemi çekiyorduk. Sandwich Adası'ndan geldik diye bizleri küçük yamyamlar diye adlandıran öteki kızlarla dostluk kuramadık. Onlar, atalarımızın Kaptan Cook'u yediklerini öne sürerek bize takılırlardı. Oysa, bu, gerçek dışı bir masaldı. Yeri gelmişken söyleyeyim, bizim atalarımız hiçbir zaman Hawaii'de yaşamadılar.

«Doğal olarak zaman zaman eve gidip gelmelerim de içinde, okulda üç yıl kaldım. İki yıl da New York'ta.

«Sonra, babamın Maui'deki bir şeker işletmesi iflas etti. Mühendisler yanlış bilgi vermişlerdi.

«Babam, 'Lackland'ın Deliliği' diye adlandırılan bir demiryolu yapımı işine girmişti. Bu iş, sonunda iyi para getirmeye başlamış olmasına karşın, iflas onu da silip süpürdü.

«Ancak, hiçbirisi, bizim için, Wall-Street'teki panik kadar sarsıcı olmamıştı. Tam bir yıkımdı bu. Benim sevgili babam, benim iyi babam! Bana yazdığı mektuplarda bu durumdan hiç söz etmiyordu. Bu acı gerçeği gazetelerden öğrendim ve hemen evin yolunu tuttum.

«Daha önceden, evlenmenin bir kız için en yüce amaç olduğu düşüncesiyle dolmuştu kulaklarım. Eve gidişim, bu amaca yönelik romantik bir ayrılış sayıldı.

«Babamın başarısızlığı yüzünden, benim için gerçek romantizm başlamış oluyor!»

Sheldon:

«Ne zamandan beri?» diye sordu.

«Geçen yıldan beri. Büyük panik yılından bu yana!»

Sheldon, derin düşüncelere dalmıştı.

«Bakın!» dedi. «On altı artı beş artı bir eder yirmi iki. Siz seksen yedide (1887) doğdunuz!»

«Evet, doğru, pek nazikçe bir saptama değil sizin yönünüzden!»

«Kabalık ettiğim için gerçekten çok üzgünüm. Ama yerinde bir saptama, doğru bir hesap. Tam yirmi iki yaşında olduğunuz kesin!»

«Kadınların yaşından söz edilmez. Bana hoşa gidecek bir şeyler söyleyemez misiniz? Yoksa, siz İngilizler hep böyle misiniz?»

Bir an, gri gözlerinde bir parlama, dudaklarında bir titreme belirdi. «Ben genellikle İngilizleri sevememişimdir. Tanıdığım son İngiliz bir gözcüydü. Babam onun işine son vermek zorunda kalmıştı!»

«İngilizler konusunda kanıtlarınız var mı?»

«O İngiliz birtakım güçlükler yaratmıştı. Çok rica ederim, benimle alay etmeye kalkışmayın!»

«Deneyeceğim!»

«Oh, bana gelince!..»

Başını geriye atmış, sözünü bitirmek için ağzını açmıştı. Fakat birdenbire yüzünde bir değişiklik oldu.

«Anlatmaya devam edeceğim!» dedi. «Babam, hiçbir şey alıkoymadı ve tekrar denize dönmeye karar verdi. Her zaman denizi sevmişti ve inanıyorum ki, bu dönüşe sevinmişti. Yine, sabahtan akşama hazırlıklar ve planlarla uğraşan bir oğlan çocuğu olmuştu. Oyunbozanlık etmeyip sonuna dek onu izlemekte kararlı olduğumu göstermemden sonra, gece yarılarına kadar benimle oturur, her şeyi benimle konuşurdu. Bildiğiniz gibi, işe —inciler ve midye kabuklarıyla— Güney Denizi'nden başlamıştı ve orada şu veya bu yoldan tekrar servet yapabileceğine kesinlikle inanıyordu. Temel iş olarak hindistancevizi yetiştirmeyi düşünüyor, onun yanında, hiç değilse iş-

letme gelir getirmeye başlayıncaya kadar, ticaret ve belki de inci balıkçılığı yapmayı hesaplıyordu. Yatını bu işe elverişli bir tekneyle değişmişti. Durumundan kaygılıydım ve denizcilik kurallarını öğrenmeye çalışıyordum. Kaptanlığı kendisi yapıyordu. Erikson adında Danimarkalı bir dümencimiz vardı. Diğer mürettebat, Japonlardan ve Hawaiililerden oluşuyordu.

«Önce, Ekvator Adaları'na doğru yola çıktık. Babam, büyük bir düş kırıklığına uğramıştı. Her şey değişmişti. Her yer, büyük devletlerce zaptedilmiş ya da paylaşılmıştı. Büyük şirketler, el koydukları topraklarda, ticaret ve balıkçılık işlerinde tekeller kurarak, oburca bir sömürü düzeni oluşturmuşlardı. Oralarda herhangi bir işe el atmamıza izin vermezlerdi.

«Sonra, Marquesas Adaları'na doğru yelken açtık. Oralar çok güzeldi. Ancak, yerli halk yokedilmiş, hemen hemen kimse kalmamıştı. Fransız hükümetinin, yağı çıkarılmak için kurutulmuş hindistancevizi dışalımına uyguladığı vergilerin ağırlığı babamın elini kolunu bağlamıştı. Bunları Ortaçağ uygulamaları olarak niteliyordu.

«Ama oradan hoşlanmıştı. Nuka-Hiva'da, göz kamaştırıcı bir limanı da olan bir vadide 25-36 kez on beş bin arlık bir yere abayı yaktı ve bin iki yüz dolar sayıp, orayı aldı.

«Fakat Fransız vergileri aşırı ölçüde yüksekti, —toprak da bu yüzden böylesine ucuzdu— ve en kötüsü, işçi bulamıyorduk. Orada bulunan Kanak'lar çalışmak istemiyorlardı ve Fransız görevliler, olup bitenleri görmezden gelmek için, geceleri bir yerlerde tüneyip başlarını öte yana çeviriyorlar, bizi bir an önce kaçırtmak için ne gibi yeni engeller çıkarabileceklerini düşünüyorlardı.

«Altı ay sonra babam sıfırı tüketmiş, bütün umutlarını yitirmişti.

«'Salomon Adalarına gidip, bir de İngiliz yönetimini denemek istiyoruz!' diyordu. 'Orada da yeni ola-

naklar bulamazsak, Bismark Takımadaları'na geçeriz! Bu arada, Amirallik adalarına da henüz uygarlığın adım atmadığına bahse girebilirim!'

«Bütün hazırlıklar tamamlanmış, pılı pırtı gemiye yüklenmişti. Marquesas ve Tahitililerden yeni bir mürettebat oluşturulmuştu. Doğruca Tahiti'ye gitmek istiyorduk. Gemimiz **Miélé**'nin orada iyice bir elden geçmesi gerekiyordu. O sırada babam hastalandı ve öldü!»

«Ve şimdi siz yapayalnız kaldınız!»

Jean başını salladı.

«Yapayalnızım. Ne erkek, ne de kız kardeşlerim var. Babamın bütün akrabaları, Kansas'ta, bir sel baskınında ölmüşlerdi. O sıralar babam daha küçük bir çocukmuş.

«Tekrar Von'un yanına dönebilirdim. Orada her zaman için beni bekleyen bir yuva vardır. Ancak, yapmam gereken başka bir şey vardı. Babamın planlarını gerçekleştirmenin benim için kaçınılmaz bir görev olduğunu hissediyordum.

«Eğer beni dinlemek isterseniz, kesinlikle Tahiti'ye gitmeyin. Aslında çok çekici bir yer. Yerlileri de eşi bulunmaz insanlar. Ama beyazlar! Hırsızlar, soyguncular, yalancılar hep onlardan. İçlerinden dürüst ve namuslu olanlar bir elin parmakları sayısını geçmez.

«Bir kadın oluşum, onların işlerini kolaylaştırıyordu yalnızca. Her fırsatta beni soyup soğana çeviriyorlardı. Yalan söylemek için bin bir bahane bulabiliyorlardı. Zavallı kaptan yardımcımız Bay Erikson'u da baştan çıkarmışlardı. Haydutlarla bir olmuş, hiç utanmadan onların isteklerini yerine getirmeye başlamıştı. Gereksinmelerimiz için benden aldığı her on frankın üçünü cebine atıyor, bin beş yüz franklık bir hesaptan beş yüzü onun cebine giriyordu. Beni alçakça soyuyordu. İşi sonradan farkedebilmiştim. Fakat, gemimiz **Miélé** çok yaşlıydı ve yola devam et-

mek zorundaydık. Bu yüzden, her şeyin değerinin üç katını bile değil, tam yedi katını ödüyordum. Bu ödemelerden ne kadarının Erikson'un cebine girdiğini farkedemiyordum.

«Kentte, möbleli çok güzel bir evde oturuyordu Bu evi ona ,gemiyi onaran tezgâh sahipleri, hiç para almadan vermişlerdi. Evine, her gün, çeşit çeşit meyve, sebze, balık, et, dondurma gönderiliyor, bunlar için on para ödemiyordu. Bana ödettiği fazla paralardan payına düşen komisyonun bir bölümü böyle karşılanıyordu. Durum böyle iken, yaşlı gözlerle karşıma geçip sızlanarak, beni soyan haydut sürüsünün farkına vardığım işlemlerini örtbas etmeye çalışıyordu.

«Durumumu anlatmak için, haydutların avcuna düştüm dememe gerek yok. Yalnızca, Haiti'ye gittim. demek yeter. İşte Haiti budur.

«Haydutlar karşılıklı birbirlerini dolandırmaya başladıkları sırada, ilk kez bazı şeyleri farkeder gibi oldum. Dolandırılmış bir dolandırıcıdan, beni mahveden hesapları öğrendim, suçlamaları değerlendirdim.

«Bir dava açıp. bu yıkımın benim için ne anlama geldiğini mahkemede anlatmak istedim. Yargıçlar da ötekilerden daha az kötü değillerdi. Ben de başka bir şey yaptım. Gece yarısı Erikson'un evine gittim. Yanımda tabancam vardı, onu yatağında kıstırdım. Kalkmasına izin vermeyerek, evin her yanını aradım, her şeyi gözden geçirdim. Bulduğum bin dokuz yüz frankı alarak evden çıktım. Beni şikâyet edemediği gibi, bir daha gemiye de gelemedi.

«Diğer haydutlar, bana gülmekten başka bir şey yapmadılar. Orada yaşayan iki Amerikalı, bu haydutlara karşı dava açmakla bir şey kazanamayacağımı, eğer gemim Miélé'yi elden kaçırmak istemiyorsam, böyle bir girişimden sakınmamı öğütlediler.

«Yeni Zelandalı bir Alman'ı kaptan yardımcısı olarak aldım. Gemicilik belgesi vardı ve bu belgede kaptanlık yapabileceği yazılıydı. Ancak, bu işten on-

dan daha iyi anladığımdan, gerçek kaptan bendim. Gemiyi kendim yönetiyordum.

«Sonunda gemimi yitirdim, ama haklı nedenlerim vardı. Dört gün, çalkantısız, süt liman bir denizde yol aldık. Sonra kuzeybatı fırtınasına yakalandık ve limana doğru sürüklendik. Rüzgârın etkisini azaltmak için yelkenleri toplamaya çalışırken, Tahitili gemi mühendislerinin, gemiyi ne denli kötü onardıkları açıkça ortaya çıktı. Alçakça davranmışlardı. Ana direklerle, yelken direkleri bordaya göçtü. Tek umudumuz, dönüp, Florida ile Isabel arasındaki geçitten kazasız belasız geçmeyi başarabilmekti. Tam her şeyin yoluna girdiğine inanıp keyiflendiğimiz alaca karanlıkta, kıyının en az on dört kulaç derinliğinde bir mercan kayasına çarptık. Zavallı yaşlı Miélé, bir iki çırpınmadan sonra, sandala binmemize güçlükle yetecek kadar az bir sürede suyun dibini boyladı. Tek darbede işi bitmişti. Alman yardımcım da boğuldu.

«Ertesi sabah sizin çitfliğe ulaşıncaya dek, bizi önüne katıp sürükleyen fırtınada azgın dalgalarla boğuşup durduk!»

Sheldon:

«Şimdi, tekrar Von'un yanına dönmeyi düşünüyorsunuzdur sanırım!» dedi.

«Kesinlikle dönmeyeceğim. Babam, Salomon Adaları'na gelmeyi düşünüyordu. Buralarda iyi bir yer bulup, küçük bir işletme kurmaya çalışacağım. İşime yarayacak bir yer biliyor musunuz? Elverişli ve ucuz!»

Sheldon:

«Siz Amerikalılar yaman kişilersiniz, gerçekten yaman!» diye bağırdı, «Ah Tanrım, böylesine korkulu bir girişimi aklımın köşesinden bile geçiremem!»

Kız:

«Böylesine bir serüveni!..» diye düzeltti.

«Doğru, bu bir serüven olur. Ancak, şunu aklınızdan çıkarmayın ki, şayet Guadalcanar veya Ma-

laita'da karaya çıkmış olsaydınız, siz ve kibar Tahitilileriniz, çoktan afiyetle mideye indirilmiş olacaktınız!»

Jean ürpermiş, tüyleri diken diken olmuştu:

«Gerçeği kabul ediyorum!» dedi. «Guadalcanar'da karaya yanaştığımızda büyük bir korkuya kapılmıştık. Denizcilikle ilgili sözlükte, yerlilerin çok hain olduklarını ve düşmanca davrandıklarını okumuştum. Ancak, bir kez olsun oraya gitmeyi çok isterim. Orada da çiftlikler, işletmeler vardır!»

«Hayır, orada bir tek beyaz yoktur!»

«Götürecek bir gemi bulunca, oraya bir kez gideceğim!»

Sheldon:

«Bunu yapamazsınız!» diye bağırdı, «Bir kadın oraya yalnız başına gidemez!»

Jean:

«Ne olursa olsun gideceğim!» diye karşılık verdi.

«Kendi kişiliğine saygısı olan bir kadın oraya gidemez!»

«Kendinize gelin! Bir gün oraya gideceğim, siz de ne kadar yanıldığınızı anlamış olacaksınız!»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sheldon, ilk kez bir Amerikalı genç kızla birlikte oluyordu ve bütün Amerikalı kızların Jean Lackland gibi olup olmadığını merak ediyordu.

Bu kızın değişik ve olağanüstü yapıda bir kız olduğunu seziyor, ancak, onu iyice anlayamıyor, kafasında değerlendirip belirli bir yere oturtamıyordu. Her şeyi çabucak kavrama yeteneği, birbirini tutmaz istekleri, kadınca bir oynaklık ve değişkenlik içeren görüşleri kafasını allak bullak ediyor, olup bitenlere bir anlam verebilmesini engelliyordu. Az sonra ne

yapar, ne söyler, bir türlü önceden kestiremiyordu. Bildiği tek şey vardı, o da, yaptığı ve söylediklerinin, hiç beklenmedik, akla gelmedik şeyler olduğuydu Yaradılışında isterik denebilecek bir şirinlik göze çarpıyordu. Acelec: ateşli ve korkusuzdu. Kadınca davranışlarında ya da şimdiki erkeksi görünümünde, aşırılıklarla yetersizlikler birbirini izliyordu.

Erkeklerle eşit haklar içinde yaşamak istemesi, Sheldon'u tedirgin ediyordu, yarı bilinçsiz ataklıklarından ve kendini üstün görme tutkusundan kaygı duyuyordu. Tabancasını Erikson'un burnuna dayadıktan sonra, hepsi de dev gibi bir Polinezyalı gemiciler sürüsünün koruyuculuğunda, uluyan kuzeybatı rüzgârının kudurttuğu denizlerden çıkagelmiş ve gemisi elden gitmiş bir denizci kimliğiyle Berande'a yerleşmişti. Kovboy şapkasıyla, uzun namlulu Colt tabancası ona uygun düşüyordu. Ancak, şu anda düşüncelerini gerçekleştirebilecek bir görünüm içinde değildi.

Sheldon, onun davranışlarını içten bir hoşgörüyle karşılayamıyordu. Kısa saçlı, elmacık kemikleri kaba ve çıkıntılı, ya da çökmüş ve artık çekiciliğini yitirmiş biri olsaydı, yapmak istediklerine daha kolay akıl erdirebilirdi. Oysa o, her erkeğin yüreğini hoplatabilecek güzellikte eşsiz bir dişiydi. Saçlarının olağanüstü çekiciliği Sheldon'a ürperti veriyordu. Bu çok sevimli, dal gibi ipincecik, uzun boylu kadın, daha doğrusu genç kız, onun aklını başından almıştı. En çok korktuğu şey de, kızın, o aceleci, içe işleyen gözleri, keskin, buyurucu sesiyle, sandalın, kıyıyı döven azgın denize indirilmesini emretmesiydi. Bunu düşündükçe, yüreğine bıçaklar saplanmış gibi oluyordu. Onun, vahşi bir atı kementle yakalayışı gözlerinin önüne geliyor, tir tir titremeye başlıyordu.

Ayrıca, çok yönlü, çok bilgili bir kızdı Jean. Sheldon, edebiyat ve sanat üstüne bunca geniş bilgi edinebilmiş olmasına akıl erdiremiyor, böyle bir kızın,

aynı zamanda, palanga çözüp, demir alarak, güney denizlerinde kol gezmesi, değme erkeğin göze alamayacağı böyle bir işin üstesinden gelmesi, onu şaşkına çeviriyordu. Kafası, öylesine derin bilgilerle dolu olduğu halde, dudakları en ağır küfürleri savurabilen bu kız, şimdi de Malaita'ya gitmeyi düşünmekle, doğrudan doğruya kendi saygınlığına gölge düşürüyordu.

Kızın dişiliği, Sheldon'u sürekli tedirgin ediyordu. Memleketteki kızkardeşlerinden çok daha iyi piyano çalıyor, parçaları, çok daha ince bir duygululukla yorumluyordu. (Zavallı Hughie'nin, iyi durumda kalmasını sağlamak için olağanüstü özen gösterdiği piyanoydu bu.) Ayrıca, gitar çalıp, pürüzsüz, yumuşacık bir sesle Hawaii şarkıları söyleyerek, Sheldon'un aklını başından alıyordu. Sonra tam bir dişi oluyor. dişiliğinin büyüsü, Sheldon'a, kocaman tabancasıyla, kovboy şapkasını ve bütün öteki olumsuzlukları unutturuyordu. Ancak, zaman zaman, böyle bir kızın, bir erkek gibi, ölüm korkulu serüvenlerle övünmesi, onlardan sevinç ve mutluluk duyması fena halde kafasına takılıyordu. Evinden ayrılıp, serüven ardında koşan kadınlara iyi gözle bakılmazdı. Üstelik, kendisi hiçbir serüvenciye saygı duymazdı. Çocukluğundan beri, bu gibi şeyleri çekici bulmamıştı. Ancak, şayet serüvenden hoşlanmıyorsa, ta İngiltere'den kalkıp, Salomon Adaları'na neden geldiği sorusuna, akla yakın bir açıklama bulabilmenin güçlüğünü de kabul ediyordu.

Sheldon, durumdan kesinlikle hoşnut değildi. Bu alışılmamış durum, onun tutucu yetişme biçimine ve eğilimlerine çok ters düşüyordu. Bir beyaz erkeğin yalnız başına yaşadığı Berande'da, Jean Lackland gibi bir kızın sürekli kalması yakışık almazdı. Bu sorun kafasını kurcalıyor, bir çözüm yolu arıyor, gerekirse onunla açık açık konuşmayı düşünüyordu. Ne var ki, Avustralya'dan gelecek vapur, ancak üç hafta sonra burada olabilirdi.

Düşüncesini açıkladığında, kız:

«Mademki burada kalmamı istemiyorsunuz» dedi, «sabahleyin sandalı hazırlayıp, Tulagi'ye doğru yola çıkarım!»

Sheldon:

«Ama, size söylemiştim, bunu yapamazsınız!» diye bağırdı. «Orada kimse yoktur. Vali, Avustralya gezizindedir. Bir tek beyaz adam bulabilirsiniz, o da eski bir gemici, sıradan bir tayfadır. Cezaevinde yüz kadar zenci tutuklu vardır. Beyaz adam, Salomon Adaları'nda vali yerine sömürgeci devleti temsil eder ve tutukluları gözetim altında tutar. Öyle bir delidir ki, siz daha limana girer girmez, limanda bekleme ücretini ödemediniz diye beş yüz sterling para cezası yazar. Kaba herifin biridir. Tekrar uyarıyorum, oraya gidemezsiniz!»

«O halde Guvutu'ya ne dersiniz?»

«Asla! Orada da, hummadan ve ölesiye içki içen beş beyaz sarhoştan başka bir şey bulamazsınız! Oraya gitmenize de izin veremem!»

«Çok teşekkür ederim, bu gün yola koyulmayı düşünüyordum... Viaburi! Koş Noah-Noah'ı bul, derhal kendisiyle konuşmak istediğimi söyle!»

Noah-Noah, batan Miélé'nin eski başgediklisiydi. Sheldon:

«Nereye gitmek istiyorsunuz?.. Viaburi dur, sakın kimseyi çağırma!» dedi.

Kız sesini yükselterek:

«Hemen Guvutu'ya gidiyoruz!» diye karşılık verdi.

«Fakat, buna izin vermem!»

«Dediğim gibi, derhal gidiyorum. Siz gitmemi istediğinizi açığa vurduktan sonra burada kalmayı onuruma yediremem!»

«Ne diyorsunuz?» Kızın ani kızgınlığı Sheldon'u şaşırtmıştı. «Kalbinizi mi kırdım yoksa?»

Kız, tekrar emir verdi:

«Viaburi! Bana çabuk Noah-Noah'ı getir!»

Zenci, kızın buyruğuna boyun eğerek, gitmeye hazırlandı.

«Viaburi! Olduğun yerde kal! Bir yere gitmeyeceksin, yoksa kafanı kırarım! Ve siz Bayan Lackland, bir açıklama bekliyorum, sizi bu kadar kızdırmak için ne söyledim veya ne yaptım?»

«Küstahlık ettiniz, bunu yapmak cesaretini gösterdiniz. Şimdi çenenizi kapayın, konuşmaya devam edemezsiniz!»

Olup bitenler Sheldon'u büyük bir umutsuzluğa düşürmüştü:

«Şu anda kafamın karmakarışık olduğunu bilmenizi isterim!» dedi. «Neye kızdığınızı açıkça anlatmalısınız!»

«Nasıl olup da Guvutu'ya gitmeme izin vermeyeceğinizi söylediğinizi siz bana açıklayın!»

«Ne var bunda?»

«Sizin, bana, gitmeme izin verip vermediğinizi söylemeye hakkınız yok. Buna hiçbir erkeğin hakkı yok. Olgunluk yaşıma girdim, veliye de, vasiye de gereksinmem olmadığı açık. O kadar uzak yollardan Salomon Adaları'na kendime bir vasi bulmak için gelmedim!»

«Her kadın için bir erkeğin desteği gereklidir!»

«Ben herhangi bir kadın değilim. Erkeklerle, kadınlar arasında ayırım gözetmem. Şimdi siz bana, adamınızı Noah-Noah'ı çağırmaya göndermeme izin verip vermeyeceğinizi söyleyin. Sandalın, hemen denize indirilmeye hazırlanmasını istiyorum. Adamınızı göndermezseniz, kendim de gidebilirim!»

İkisi de ayağa kalkmışlardı. Kız, yanakları al al olmuş, kızgın bakışlarla Sheldon'u süzüyordu. Sheldon ise, şaşırmış ve korkmuştu. Zenci, bir heykel gibi, —kömür karası bir heykel gibi— öylece dikilip kalmıştı. Bu anlaşılmaz beyazların tartışmalarından etkilenmiyor, tam tersine, sakin bakışlarla, Malaita'nın sık ağaçlı bayırlarında kurulu yüksek bir orman

köyünde, gri bir fon önünde gökyüzüne yükselen mavi bulut dumanlarıyla çevrelenmiş yemyeşil bir tepeye tırmanmayı düşlüyordu.

Sheldon:

«İyice düşünün! Delice bir işe kalkışmayacağını zı umarım!» diye konuştu.

Kız:

«Yine başladınız!» diye bağırarak sözünü kesti. «Ben sizin gibi düşünmüyorum. Bunu siz de biliyorsunuz! Soruna, bir 'izin verip vermeme' sorunu olarak bakmanıza gerek yok. Bu bir 'sözün gelişi'dir. Elbette ki ben sizin vasiniz değilim. Biliyorsunuz, isterseniz Guvutu'ya gidebilirsiniz. Ama bu beni çok üzer. Sizi kıracak bir laf etmişsem, daha da çok üzer Şunu da söyliyeyim, benim bir İngiliz olduğumu unutmayın!..»

Jean gülmeye başladı ve tekrar yerine otururak· «Belki de ben fazla alıngan ve öfkeliyim!» dedi. «Görüyorsunuz, baskıya gelemiyorum. Savaşılarak elde edilmiş özgürlüklerden vazgeçemiyorum. Dünyayı kendilerinin yarattığını sanan bayların, bana, neyi yapıp, neyi yapamayacağımı söylemek istemelerine dayanamıyorum... Viaburi! Artık mutfakta kalabilirsin. Noah Noah'ı aramana gerek yok... Ve şimdi siz Bay Sheldon, bana ne yapmam gerektiğini söyleyin. Beni burada tutmak istemiyorsunuz, başka yere gitmeme de izin vermiyorsunuz. Peki, ne yapabilirim?»

«Olanları yanlış değerlendiriyorsunuz. Sizin adama çıkışınızı, Tanrı'nın bir armağanı olarak kabul ediyorum. Çok yalnız ve çok hastaydım. Siz gelmeseydiniz, hastalığı atlatıp, sağ kalabilir miydim, bunu kesinlikle bilemiyorum. Ancak, şimdi sorun bu değil. Buradan gitmeniz benim için çok üzücü olur. Bunun üzerinde de durmuyorum. Yalnızca sizi düşünüyorum. Buranın sizin için doğru seçilmiş bir yer olup olmadığını kendiniz de değerlendirebilirsiniz.

Eğer evli olsaydım ya da burada başka bir beyaz kadın daha bulunsaydı, kalmanızın hiçbir sakıncası olmazdı. Ama bu durumda, yalnız bir kadınla bir erkek!..»

Jean, yeniden umutsuzluğa kapılarak:

«Keçileri kaçırmaya başlıyorum!» diye bağırdı. «Siz, bir solukta, buradan gitmem gerektiğini anlatmaya çalışıyorsunuz, sonra da, her nereye gitmek istediğimi söylesem, oraya gitmeme izin vermiyorsunuz. Benim gibi bir zavallı genç kız bu durumda ne yapabilir?»

Sheldon, şaşkınlıkla:

«Önemli olan da bu!» dedi.

«Ve böylesi bir durum da sizi üzüyor!»

«Yalnızca sizin yönünüzden!»

«Öyleyse bırakın kaygılarınızı gidereyim, sizi kararsızlıktan kurtarayım. Benim için kendinizi üzmeyin. Durumu fazla abartıyorsunuz! Değiştirmek elimizde olmayan şeyler için üzülmek boşuna. Kaçınılmaza karşı savaşa girmenin anlamı yok. İşe bu noktadan başlayabiliriz. Siz buradasınız, ben de burada. Başka bir yere gidemeyeceğimi kendiniz söylüyorsunuz. Siz de beni, koskoca bir işletme ve iki yüz yamyamla baş başa bırakarak bir yerlere gidemezsiniz sanırım. Öyleyse, siz de burada kalıyorsunuz, ben de. Çözüm bu kadar basit. Ayrıca, bu da bir serüvendir. Şunu da kafanıza iyice sokun, korkmanıza hiç gerek yok. Evlenmek aklımdan bile geçmez. Salomon Adaları'na bir iş kurmak için geldim, kendime bir koca bulmak için değil!»

Sheldon susuyordu, yüzü kıpkırmızı olmuştu. Kızın keyfi yerindeydi. Gülerek:

«Ne düşündüğünüzü biliyorum!» dedi. «Bir erkek olsaydım, şimdi kafamı koparırdınız. Bunu gerçekten hak ettim. Üzgünüm. Sizi incitmek istemezdim!»

Sheldon, fırtınanın dinmekte olduğunu görerek rahatlamıştı:

«Korkarım, asıl suç bende!»

«Sorun kalmadı. Zencilerinizden birkaçını bana verin. Öte yanda, arsanın köşesinde, kendime sazdan bir ev yapmak istiyorum. Elbette direkler üstünde olacak. Bu gece taşınabilir ve orada daha güvenlikli bir yaşam sürebilirim. Tahitililer, tıpkı gemide olduğu gibi nöbet tutarlar. Siz de bana, hindistancevizi yetiştirmeyi öğretirsiniz. Mutfağınızın yönetimini artık ben ele alacağım, yemek işlerinizin düzene girmesini sağlayacağım.

«Şimdi ilk ve son kez söylüyorum: İsteklerime karşı koymaya çalışmanın bir yararı yok. Dediğimi yapacaksınız. Bana ne söylemek istediğinizi çok iyi biliyorum... Evinize beni yerleştirip, kendinize saz damlı yeni bir ev yaptırmayı düşünüyorsunuz. Ama ben bunu kesinlikle istemiyorum.

«Sorun çözümlenmiştir. Dediklerimi kabul etmezseniz, ırmak boyunca ilerler, kıyıda kendim ve adamlarım için bir köy kurarım. Yiyeceğimi de sandalla Guvutu'dan getirtirim.

«Evet, şimdi bana bilardo öğretmeye başlayabilirsiniz!»

Jean, büyük bir yetenekle ev işlerinin yönetimine el koydu, en aşağıdan, en yukarıya kadar her yeri süpürtüp elden geçirdi. Sheldon, karşısında, hiç tanımadığı yepyeni bir ev görüyordu. Kurulduğundan bu yana ilk kez böyle temiz, böyle düzenli olmuştu. Hizmetçiler artık çevrede aylak aylak dolaşamıyor, Jean'ın sıkı bir eğitim altına aldığı ve yapacağı işleri kesinkes anlattığı aşçı, önüne gelene dert yanıyordu.

Sürekli konserveyle beslendiği için, Sheldon da zılgıt yemekten, azarlanmaktan kurtulamadı. Sağlıklı bir beslenme düzenine gereken önemi vermediğinden, işleri savsaklamak ve yarım bırakmakla suçlandı.

Sandalını, limon ve portakal sağlamak için yirmi kez sahil boyunca dolaştıran Jean, bu meyvelerin Berande kıyılarında neden yetişmediğini kesinlikle anlamak istiyor, bir sebze bahçesi bile olmadığı için, Sheldon'u kınayıp duruyordu.

Her yanını otlar bürümüş mumya elmalarını toplatıp, bunlardan nasıl yararlanılacağını gösteriyor, iştah açıcı yiyecekler hazırlayarak, Sheldon'un sofrasını donatıyor, kahvaltıda mumya elması reçeli, öğle yemeğinde aynı meyveden pudingler yiyen Sheldon, hiç bilmediği bu yiyecekler karşısında apışıp kalıyordu. Ormandan toplanan muzlardan, çeşit çeşit yiyecekler hazırlanıyor, hepsi de birbirinden lezzetli bu yiyecekler, sofraya renk katıyordu.

Jean veya gemicileri her gün dinamitle balık avlıyor, istiridye toplayıp getiren Belesunalı yerlilere tütün armağan ediliyordu.

Sheldon kızın hindistancevizinden hazırladığı her şeyi olağanüstü buluyordu. Aşçıya, sütten maya elde edilmesini ve bu maya ile yapılan, hafif, gevşek bir ekmek türünün pişirilmesini öğretmişti. Bazı bitkilerin taze yapraklarından görülmemiş lezzette salatalar hazırlıyor; sütle et karışımından elde ettiği tatlı ve ekşi soslar, balıktan pudinge kadar, kendine özgü özel yöntemlerle ürettiği çeşit çeşit yiyecekte kullanılıyor; her yemeğe, tadına doyulmaz bir lezzet veriyordu.

Ayrıca, kahvede, süt tozu yerine, hindistancevizi kaymağı kullanılmasının daha yararlı olacağı konusunda Sheldon'un dikkatini çekmişti. Çimlenmiş taze ceviz içinden salatalar yapıyordu Nişastalar hazırlıyordu. Bambu tomurcuklarından yaptığı çok lezzetli bir salata Sheldon'da büyük bir şaşkınlık yaratmıştı.

Eskiden otlar arasında kaybolan ya da Berande tarlalarında acımasızca çapalanıp çöpler arasına atılan yabani domatesler, salata, çorba ve sos yapı-

mında kullanılmaya başlandı. Çalılıklarda başıboş dolaşan ve oralara gelişigüzel yumurtlayan tavuklara sandıklardan özel kümesler yapıldı. Ayrıca Jean, ava çıkıp, yabanördekleri ve güvercinler vuruyordu. Bir gün: «Bu işleri pek fazla sevdiğimi söyleyemem!» dedi. «Ancak, babamdan gördüğüm eğitime de aykırı davranamam!»

Havayı bozan hastaneyi kendi elleriyle yaktı. Sheldon da onu bigüzel azarladı. Ancak, daha aralarındaki dargınlık sona ermeden, kendi gemi adamlarına, daha sağlıklı ve kullanışlı yeni bir hastane yaptırttı.

Pencerelerin tülbent perdelerini değiştirip, yerlerine, depodan getirttiği renk renk keten kumaşlardan diktiği perdeleri taktı. Kendisine de birçok giysi yaptı. Bir liste hazırlayarak, ilk vapurla Sidney'den getirteceği giysi ve diğer şeyleri yazdı. Bu davranışları, Sheldon'da, kızın uzun süre kalmak istediği izlenimini uyandırıyordu.

Sheldon'un daha önce böyle bir kadın tanımadığı kesindi. Onun varlığı, bir düşte yaşadığını sanmasına yol açıyordu. Kendi anlayışına göre onu bir kadın olarak kabul edemiyordu. Herhangi bir kadın gibi zayıf ve okşayıcı değildi. Davranışlarında kadınca duygular uyandıran bir yan yoktu. Aralarındaki garip ilişkide Sheldon'un konumu bir erkek kardeşinkinden farksızdı. En nazik iltifatları ya görmezlikten geliniyor, ya da açıkça geri çevriliyordu. Sandala biner veya bir ağaca tırmanırken ona elini uzatması gerekse, hemen geri çekmek zorunda kalıyor; kız, her türlü zorluğun üstesinden kendi başına gelmeyi yeğliyordu. Timsah ve köpekbalığı konusunda kendisini o kadar uyardığı halde, kız, sahilden uzakta, derin sularda yüzmekten vazgeçmiyordu. Dinamitle balık avlama işini kendisinin değil de bir adamın yapması konusunda da kesinlikle söz dinletemiyordu. Adamlarından daha akıllı ve bilgili olduğu için, dinamiti

kendisinin atmasının kaza yapma olasılığını azaltacağını öne sürüyordu.

O anki tutumuna göre, Sheldon'un gözüne, erkek gibi de, dişi gibi de görünebilir olmuştu. Aralarında süregelen düşünce ayrılıklarından biri de, zencilere karşı nasıl bir tutum ve davranış içinde olunması gerektiği konusundaydı. Kız, zencilere dostça davranılmasını, kesinlikle gerekmedikçe ceza uygulamaktan kaçınılmasını, hatta arasıra ödül vermekten de geri kalınmamasını uygun görüyor, örnek olarak da, gözlerinin içine bakan, her isteğini seve seve yerine getirmeye can atan kendi adamlarıyla, eskisinden üç kat daha fazla çalışmaya başlayan ev hizmetçilerini gösteriyordu. Gerçekten de bu örneklere bir diyecek yoktu. Ancak, aynı görüş, işletmedeki zenciler için geçerli olamazdı.

Kısa sürede, bu durumu kız da anlamakta gecikmedi. Zenciler arasındaki kaynaşmayı ve bu kaynaşmanın Sheldon ve kendisi için oluşturduğu sakıncaları görmezlikten gelemedi. Bu yüzden, tabancasını yanından eksik etmediği gibi, evinin önünde nöbet tutan adamlarını da, tepeden tırnağa silahlandırdı.

Ancak, bu tehlikeli duruma, beyazların kötü davranışlarının yolaçtığına, acımasızca baskılara tepki olarak oluşan öcalma duyguları yüzünden, böylesine güvenlik önlemleri alınmak zorunda kalındığına inanıyordu. Hiçbir kötü düşünce ve davranışları olmayan, yumuşak başlı Hawaii yerlileri arasında yetiştiğinden, Salomon Adaları yerlilerinin de, dostluk ve hoşgörüyle yaklaşıldığında, Hawaiililer gibi, aynı iyi duyguları paylaşacaklarından kuşkusu yoktu.

Bir akşam, barakalardan korkunç bir gürültü duyuldu. Sheldon, Jean'ın adamlarının yardımıyla, öldürülesiye dövülen iki kadını, barakadaki zencilerin elinden kurtardı. Tekrar saldırıya uğramamaları için, kadınlar o gece, mutfak evinde gözetim altına alındılar.

Bu iki kadın, işletmede çalışanların yemeklerini pişirmekle görevliydiler. Suçları da, birinin, patateslerin pişirildiği büyük kazanda yıkanmış olmasıydı. Zencilerin gazaba gelmesinin nedeni, temizliğe önem vermeleri değildi elbette. Kendileri de sık sık bu kazanlarda yıkanırlardı. Bütün sorun, yıkananın aşağılık bir kadın olmasıydı. Salomon Adaları yerlileri arasında, her kadın, aşağılık bir yaratık sayılır, erkeklere tanınan haklardan yoksun bırakılır ve sürekli horlanırlardı.

Ertesi sabah, Jean'la Sheldon, kahvaltı sırasında, gittikçe yükselen korkunç bir homurdanmayla yerlerinden fırladılar. Berande yasaları çiğneniyordu. Kendilerine izin verilmediği, böyle bir şey de emredilmediği halde, işletmede çalışan iki yüz zencinin tümü, nöbetçiyi de dinlemeyerek avluya doluşmuşlardı. Berande yasalarına göre bu büyük bir suçtu.

Öndeki verandanın karşısında, itişip kakışıyor, tehditler savuruyor ve bağrışıyorlardı. Sheldon, verandanın parmaklıklarına dayanmıştı. Jean da arkasında ayakta duruyordu. Gürültü biraz yavaşladığında, iri yapılı, kasları gergin, Salomon Adaları vahşilerinden daha da vahşi oldukları yüzlerinden anlaşılan iki zenci kalabalığın önüne geçtiler. Birinin adı Carin-Jama, yahut «Sessizlik»ti, ötekininki de Bellin-Jama, ya da «Palavracı». Her ikisi de yıllar önce Queensland'da çiftlikte çalışmışlar ve belalı olarak tanınmışlardı.

Bellin-Jama:

«İki kadının geri verilmesini istiyoruz!» dedi.

«Kadınlara ne yapmak istiyorsunuz?»

«Öldüreceğiz!» dedi Bellin-Jama.

Gittikçe daha çok kızmaya başlayan Sheldon:

«Benimle konuşmak için buraya kadar nasıl gelebilirsiniz!» diye bağırdı. «Büyük çan hemen çalınmaya başlansın. Buradan hemen gidin, tarlalardaki işlerinizin başına dönün. Paydos çanı çaldığında

tekrar gelir, benimle iki kadın hakkında konuşursunuz. Şimdi buradan çekip gidin hemen!»

Zenci kalabalığı, Bellin-Jama'nın nasıl bir tepki göstereceğini anlamak için bekliyordu. Bellin-Jama, yerinden kımıldamaksızın:

«Ben gitmiyorum!» dedi.

Sheldon:

«Dikkat et Bellin-Jama!» diye sertçe bağırdı. «Çekip gitmezsen, seni, dayak atmaları için Tulagi'ye gönderirim. Sözümden dönmem, bilirsin!»

Bellin-Jama, dövüşmeye hazır biçimde, dik dik ona bakıyordu. Bir Queensland soylusu rahatlığıyla:

«Seninle dövüşmek istiyorum!» dedi.

Beyaz azınlığın, zenci çoğunluğa egemen olduğu Salomon Adaları'nda, bir zencinin, bir beyazı dövüşmeye çağırması, ölüm cezasını gerektiren en büyük hakaret sayılırdı. Hiçbir zenci, bir beyaza karşı, böyle meydan okuyamazdı. Bu durumda, en azından iyi bir dayağı hak etmiş olurdu.

Korkusuz Bellin-Jama'nın yiğitçe sözleri üzerine, zenci kalabalığından, onu yüreklendiren sevinçli bir homurdanma yükseldi.

Ancak, Bellin-Jama'nın konuşması henüz bitmemiş ve homurdanmalar yeni yeni duyulmaya başlamışken, Sheldon, bir sıçrayışta, on beş ayak yükseklikteki veranda parmaklıklarını aşarak yere indi. Bellin-Jama, tam parmaklıkların altında duruyordu. Sheldon, bütün gücüyle yüklenip onu yere devirdi.

Artık vurmaya da gerek kalmamıştı. Zenci, bitkin ve çaresiz, boylu boyunca yerde yatıyordu.

Sheldon'un beklenmedik, sıçrayışı üzerine bir an şaşkınlık geçiren Jean, birdenbire, Carin-Jama'nın, yani Sessizlik'in, dalga dalga ilerleyen kana susamış iki yüz zencinin gözleri önünde, henüz Bellin-Jama'nın üstünden kalkmakta olan Sheldon'a saldırıp, gırtlağına sarıldığını gördü. Hemen tabancasını çekip ateş

etti. Omzundan yaralanan Carin-Jama, sendeleyerek geri geri gitti.

Jean, onu kolundan vurmak istemişti. Bu kadar yakından da bu zor bir iş değildi. Ancak, dalga dalga ilerleyen kudurmuş vahşi kalabalığı kızı şaşırtmış, mermiyi saptırmıştı.

Jean'ın davranışıyla, tehlike bir anda atlatılmış oluyordu. Gırtlağının serbest kaldığını gören Sheldon, sıkı bir yumruk patlattı. Carrin-Jama yere yuvarlanıp, kardeşinin yanına uzandı.

Ayaklanma bastırılmıştı. Beş dakika sonra iki kardeş hastaneye kaldırılmış, başkaldıran zenciler, nöbetçiler gözetiminde, iş alanlarına dönmeye başlamıştı.

Sheldon, tekrar verandaya çıktığında, Jean'ı gözyaşları içinde şezlonga yığılmış buldu. Bu görüntü, onu, az önce yaşadığı kavga-döğüşten, atlattığı ölüm tehlikesinden daha çok heyecanlandırmıştı. Ona göre, bir kadının ağlaması korkunç bir şeydi. Üstelik bu kadın, Jean Lackland gibi, gözyaşlarını diğer kadınların tümünden daha iyi tutabilecek yapıda biri olursa, daha da korkutucu olurdu.

Çaresizlik içinde, gözyaşlarından dudakları ıslanan kıza baktı. Ona büyük bir saygı duyuyordu:

«Size teşekkür etmek isterim!» diye söze başladı, «Yaşamımı siz kurtardınız, bunu size söylemem gerekir!»

Jean, yüzüne kapadığı ellerini birdenbire çekti, gözyaşlarından sırsıklam olmuş, kızgın bir surat çıktı ortaya.

«İğrenç adam, yüreksiz adam!» diye bar bar bağırmaya başladı. «Beni, bir insan vurmak zorunda bıraktınız, yaşamımda ilk kez oluyor bu!»

Sheldon:

«Küçük bir yara, bu yüzden ölmez!» diye karşı çıkmayı denedi.

«Ne demek küçük bir yara! Onu vurdum beni

Üzerine atlamanıza hiç de gerek yoktu. Zorla olay yarattınız. Bu vahşice bir davranıştır, çiğlik ve yüreksizliktir!»

Sheldon, onu yatıştırmak için:

«İzin verir misiniz?..» diye söze başlamak istedi.

«Çabuk gidin yanımdan, sizden nefret ettiğimi görmüyor musunuz? Hâlâ burada duruyorsunuz demek?..»

Sheldon, öfkesinden sapsarı kesilmişti:

«Peki, onu neden vurdunuz?»

«Siz bir beyaz olduğunuz için!»

Kız, hüngür hüngür ağlıyordu:

«Ve babam hiçbir zaman bir beyazı yarı yolda bırakmadı. Ama, suç sizdeydi. Böyle bir olay yaratmaya hakkınız yoktu. Gereksiz bir iş yaptınız!»

«Çok üzgünüm, ama sizi anlayamadığımı da belirtmek isterim!»

Sheldon fazla konuşmadı, arkasını döndü:

«Daha sonra görüşürüz!» dedi.

Sheldon, zoraki bir kibarlılıkla kapıyı çekip giderken, kız:

«Bu insanlarla nasıl başa çıktığımı siz de göreceksiniz!» dedi. «Örneğin, hastanede iyileştirmeye çalıştığım iki hastayı düşünün. Bir kez iyi olup ayağa kalksınlar, onların sağlık ve yaşamları üstüne nasıl titrediğimi düşünüp bana bağlanacaklardır. Size bir daha söylüyorum, bu kaba güç gösterisine, bu acımasızlığa asla gerek yoktu. Onlara yamyam diyoruz, ama, onların da insan olduğunu, sizin gibi, benim gibi insan olduğunu unutuyoruz. Akıllıca davranarak, onlarla yakınlık kurabiliriz. Onları, aşağılık yaratıklar gibi görerek kendimizden ayırmamalıyız!»

Sheldon, başını sallayarak çekip gitti.

İşletmeyi denetleyip tekrar geri döndüğünde, aradan birkaç saat geçmişti. Kız, oldukça yatışmış görünüyordu. Sheldon'u selamlarken:

«Bağışlanmaz bir budala olduğuma inanıyorum!»

diye mırıldandı. «Şimdi hastaneden geldim, ikisi de çok iyiydiler. Yaraları önemli değil!»

Sheldon, çok sevinmiş, kızı böylesine değişmiş görmek, onu mutlu etmişti.

«Şimdi beni dinleyin, durumu yanlış değerlendirdiniz!» diye söze başladı. «Bu zencilere karşı sert davranmak zorundayız. Dostça davranmak elbette çok iyi ve güzel. Ancak, onları böyle tek başına, yüzlerine gülerek yönetemezsiniz. Sizin, Hawaililerle, Tahitililer için söylediklerinizi tümüyle kabul ediyorum. Ve onları, önerdiğiniz yöntemle çekip çevirebildiğinize içtenlikle inanıyorum. Haklarında sizin söylediklerinizden başka bir bilgim yok. Kendilerini tanımıyorum. Ama, siz de buradaki zencileri tanımıyorsunuz. Rica ediyorum, lütfen siz de bana inanın. Bu zenciler, sizin yerlilerinize hiç benzemez. Sizinkiler Polinezya Takımadaları kökenlidir, bunlarsa Malezyalı. Derileri simsiyahtır bu zencilerin. Saçlarının kıvırcıklığını görüyorsunuz. Bunlar, Afrikalı zencilerden daha aşağılık bir soydandır. Aralarında çok büyük farklılık vardır.

«Dostluğu, sevgiyi, minnet duygularını hiç tanımamışlardır. Dostça davranırsanız, sizi aptal yerine korlar. Yufkayürekliliğinizden, korktuğunuz anlamını çıkarırlar. Ve bu herifler bir kez korktuğunuza inandılar mı, ellerinden kurtulamazsınız. Sonunda, ne yapıp yapıp sizi gafil avlarlar. Söylediklerimi kanıtlamak için, size, bir zencinin, kendi topraklarında bir yabancıyla karşılaştığında, aklından neler geçeceğini anlatmak isterim. İlk düşüncesi korku olacaktır: 'Acaba bu yabancı beni öldürecek mi?' Yabancının kendisini öldürmediğini görünce de, 'Acaba ben bu yabancıyı öldürebilir miyim!' diye düşünecektir.

«Sahilden on iki mil aşağıda Packard adlı bir tacir yaşardı. Çevresindekileri, sopaya başvurmak zorunda kalmadan, iyilikle yönetmeyi başarmış olmakla övünürdü. Aslında, onunkine 'yönetmek' de denile-

mezdi. Sonunda ipin ucunu tümden elden kaçırdı.

«Sandalıyla çıkagelir, Hughie'yle beni ziyaret ederdi. Bunu alışkanlık ahline getirmişti. Ne var ki, sandaldaki adamları fazla kalmak istemediklerinde, söyleşiyi yarıda kesip, onlarla birlikte geri dönmek zorunda kalırdı.

«İyi anımsıyorum, bir pazar onu yemeğe çağırmıştık, koşup gelmişti. Tam sofraya çorba konulduğunda, Hughie, kapı aralığından bizi gözetleyen bir zenci gördü. Bu davranış, Berande yasalarına kesinlikle aykırı olduğundan, yerinden fırlayıp, zencinin yanına gitti. Berande'da, kendilerinden bir isteği olan zenci, önce ev hizmetçilerine başvurup haber gönderir, sonucu da dışarda beklerdi. Öyle paldır küldür içeri dalamazdı. Oysa, Packard'ın sandalcılarından olan bu adam, kimseden izin almak gereği duymaksızın, içeri girip, balkonun önüne dikilmişti. Hughie'nin, 'Bu da ne demek oluyor?' diye soru yöneltmesi üzerine de, 'Yanınızdaki beyaz adama söyle, arkadaşlar artık gitmek istiyor, hemen kalkıp gelmezse onu beklemez, burada bırakır gideriz!' diye karşılık vermişti. Hughie, müthiş bir yumruk patlatıp, zenciyi merdivenlerden aşağı yuvarlamıştı!»

Jean:

«Bu gereksiz bir acımasızlık ama!» diye karşı çıktı. «Bir beyaza karşı kesinlikle böyle davranmazdınız!»

«İşin önemli yanı da bu! O bir beyaz değildi! Kara derili sıradan bir zenciydi ve bu kasıtlı davranışla yalnız kendi beyaz efendisini değil, Salomon Adaları'nın bütün beyazlarını, beni, Hughie'yi ve tüm Berande'ı küçük düşürmüş oluyordu!»

«Elbette ki, bu yalnızca sizin kişisel görüşünüzdür. Sizin anlayışınızda, kim daha güçlüyse, o haklı sayılıyor!»

Sheldon:

«Evet!» diyerek kızın sözünü kesti. «Packard, zen-

cilerini, güçsüzlere de hak tanıyan bir anlayışla yönetiyordu. Sonuç: Ben hâlâ yaşıyorum, Packard ise öldü. Adamlarına yumuşak ve dostça davranmaktan sonuna dek vazgeçmemişti. Zenciler, sıtmadan yatağa düştüğü gün hesabını gördüler. Kellesi şimdi karşıda, Malaita'da bir direkte sallanıyor. Zencileri ise, iki sandala doluşup, depodan toparladıklarıyla birlikte köylerine döndüler. Minota yatının kaptanı Mackenzie'nin başına gelenler de Packard'ınkilerden aşağı kalmaz. O da, kaba güç yerine dostluğa bel bağlamıştı. Zencilerde güven duygusu yaratmak için silahsız geziyordu. İkinci kez adam toplamaya çıktığında, Langa-Langa yakınlarında Bina Limanı'na uğramıştı. Sandal gözcülerininkiler de dahil, bütün silahları kamarada kilitliydi. Kıyıya yanaştıklarında, her zamanki gibi tabancasız, güvertede geziniyordu. Bir nacak darbesiyle öteki dünyayı boyladı. Kafatası şimdi Malaita'da asılı. Buna açıkça kendi canına kıyma denir. Onun yaşamı da, aynen Packard'ınki gibi bir sonla noktalandı!»

Jean:

«İçinde bulunduğunuz durumda her zaman dikkatli olmak gerektiği konusunda size hak veriyorum!» dedi. «Ancak, uzun süre, anlayışlı, yumuşak ve dostça davranıldığında, onların da değişeceğine inanıyorum!»

«Ben de aynı sizin gibi düşünüyorum. Ancak, unutmamanız gereken bir şey var: Berande, çalışanları yönünden, Salomon Adaları'nın en kötü işletmesidir. Öyle olmasa, sizin dediklerinizin doğruluğunu kanıtlamak kolaylaşırdı. Buranın önceki sahipleri, zencilere hiç de dostça davranmamışlardı. Biri çılgın bir Amerikalı, öteki ayyaş bir Alman'dı. İkisi de yontulmamış heriflerdi. Tam köle avcılarıydılar. İşçilerini, Salomon Adaları'nın adı en kötüye çıkmış kişisinden, Cellat Johnny'den sağlıyorlardı. Bu herif, bir zenciyi vurmaktan çarpıldığı on yıllık hapis cezasını Fidji

Adası'nda çekmektedir. Zamanla öylesine nefret edilen biri olmuştu ki, hiçbir zenci onunla iş yapmaya yanaşmamaya başladı. Böylece, Malaitalıları elden kaçırınca, nerde bir cinayet işlenmişse oraya koşup, katile ya da katillere kucak açmak zorunda kaldı. Katiller, çoklukla, cezadan veya öcalmak isteyeceklerden kurtulmak için, onunla, istediği gibi bir anlaşma yapmaya razı oluyorlardı. Kıyıdan, bağırıp çağırma sesleri yükselir, kaçan bir zencinin ardından oklar, mızraklar atılır, zenci, sonunda kendini denize atmak zorunda kalır. Cellat Johnny'nin teknesi, zenciyi kapmak için orada hazır beklemektedir. Bulabildiği ancak bu tür adamlardır. Berande'ın eski sahipleri, ondan, böyle adamlar satın alırlardı. Burada çok kötü bir katil sürüsü birikmişti. Tam beş yıl bu iş böylece sürüp gitti. Bu adamları kullanmak özel çıkarlarına uygun düşüyordu. Yasalar elverse bu işi daha on yıl sürdürürlerdi. Şimdi burada çalışanlar da, işte bu katil sürüsündendir. Birkaçı öldü. Kimileri öldürüldü. Kimileri de, Tulagi'de cezasını çekiyor Önceki sahiplerden biri, çiftlik işleriyle pek uğraşmaz, sürekli savaşa hazır durumda beklerdi. Bir kâhya öldürülmüştü. Ortaklardan biri, bir ağaç bıçağıyla omzundan vuruldu. Öteki, iki kez mızrakla yaralandı. Her iki ortak da dövüşmekten kaçınan kişiler değildi. Ancak, bu olaylar onların gözünü korkuttu, işi sürdüremez duruma geldiler. Sonunda da, kendi zencileri onları oradan kovdu. Sözcüğün tam anlamıyla bir kovulma! Sonra, biz iki acemi, zavallı Hughie ile ben geldik, bu berbat vahşi sürüsünü devraldık. Burayı satın aldığımızda, olup bitenlerden haberimiz olmadığı gibi, diğer konularda da hiçbir şey bilmiyorduk. Her şeyi, yerleştikten sonra görüp öğrendik.

«İlk yanlışımız, adamlarımıza iyilikle davranmayı denemeye kalkışmamız oldu. Bu akılsızca bir tutumdu. Huzurlu bir topluluk yaratmaya çalışıyorduk.

Amacımız, haksızlıklara yer vermeyen bir düzen kurmaktı. Zenciler, kendilerinden korktuğumuz kanısına vardılar. İlk günler nasıl birer kaçık olduğumuzu düşündükçe utanç duymaktan kendimi alamıyorum. Açıkça aldatılıyor, hakarete uğruyor ve tehdit ediliyorduk, ancak, hak ve adalete dayalı insanca yönetimimizin, kısa sürede beklediğimiz iyi sonuçları yaratacağına inanıyor, her şeyi hoşgörüyle karşılıyorduk. Bu inanç ve beklentimize karşılık, her şey, gittikçe daha kötü oluyordu. Öyle ki, Hughie, adamlarımızdan birini cezalandırmak zorunda kaldığı bir gün, zenci sürüsünce az kalsın öldürülüyordu. Kıl payı kurtuluşunun tek nedeni, zencilerin tümü üstüne çullandığında, çok mutlu bir rastlantıyla, benim, durumu sezip, tam sırasında yardımına koşabilme olanağı bulmuş olmamdı.

«Bu olaydan sonra, ezici yumruğun egemenliği başladı. Her şeyi yüzüstü bırakarak, ipullah sivri külah çekip gitmeye razı olamıyorsak, tek seçeneğimiz buydu. Varımızı, yoğumuzu bu işe yatırdığımızdan, çekip gidebilmemiz de olanaksızdı. Bu işi onurumuza da yediremezdik zaten. İşe girmiştik bir kez, başarıyla sonuçlandırmak zorundaydık. Berande işçileri, denildiği gibi, bütün Salomon Adaları'ndakilerin en kötüleri idiyseler, elbette ki bu çok çetin bir savaşım olacaktı. Beyazlardan yararlanamıyorduk. Yarım düzine işçi grubuna başvurduk. Kimse bizimle çalışmak istemedi. Korkuyorlardı. Bunu açıkça söyleyemiyorlar, sağlık durumlarının bozukluğunu filan ileri sürüyorlardı. Bu yüzden, Hughie ve ben, işletmenin yönetimini kendimiz üstlenmek zorunda kaldık.»

Jean, parıldayan gözlerle:

«Ve o öldüğüne göre, çalışmaları tek başına sürdürmek istiyorsunuz, öyle mi?» diye bağırdı.

«Artık kefeni yırttığımı sanırım. Beni biraz katı görüyorsanız lütfen kızmayın Bayan Lackland. Burada, çok özel koşullar içinde yaşadığımı düşünerek

anlayış gösterin. Çok kötü işçilerle çalışıyoruz ve onları çalıştırabilmek için zor kullanmak zorunda kalıyoruz. Siz, işletmeyi gezip gördünüz, bunları bilmeniz gerekir. Ama, bir kez de ben söyleyeyim. Bütün Salomon Adaları'nda, üç ve dört yaş palmiyeleri bizden daha iyi olan bir başka işletme yoktur. İşletmeyi daha iyi duruma getirmek için durmadan çalıştık. İşletmeye peyderpey işçi getiriyoruz. Jessie'yi de bunun için almıştık. İşçilerimizi kendimiz görüp, seçmek istiyorduk. Bu bir yıl içinde, işçilerimizin sözleşme süreleri doluyor. İlk yıl sonunda, işe başlama tarihlerine göre, çeşitli aylarda ilgileri kesiliyor. Bu arada, yeni gelen işçilerin de bir ölçüde ahlakı bozuluyor. Ama, ne olursa olsun, Berande'ın gittikçe daha iyi bir fidanlık olması gerektiğini aklımdan çıkarmıyorum!»

Jean, başını sallamakla yetindi, hiçbir şey söylemedi. Karşısındaki yalnız adamı gözden geçiriyor, ilk karşılaşmalarında, ateşler içinde, bitkin ve umutsuz, yatağına serilmiş durumunu anımsıyordu. Son soluğuna dek, egemenliği elde tutmakta direnen bu yalnız adam, soyunun çok ilginç bir örneğini oluşturuyordu.

«Gerçekten üzücü!» dedi. «Ancak, yine de, egemenliğin böyle sürdürülmesinin zorunlu olduğundan kuşkuluyum!»

Sheldon, onu onaylarcasına:

«Ben de bilemiyorum!» dedi. «Yaşamımda nelerin geçerli olduğunu, beni neyin sürükleyip, buralara getirdiğini bilemiyorum. Ama, her nasılsa şimdi buradayım, artık geri dönmeyi düşünemem!»

Jean, hafifçe gülümseyerek:

«Soyumuzun kör talihi!» dedi. «Biz beyazlar, ilk çağlardan beri, karalarda ve denizlerde haydutluk yapıyoruz. Bu bizim kanımıza da geçmiş. Ondan kurtulamıyoruz!»

Sheldon:

«Bu konu üzerinde yeterince durma olanağı bulamadım. Yapacak öyle çok işim vardı ki! Buraya neden geldiğimi bile düşünemedim!» dedi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Güneş batarken, küçük bir yat, yavaş yavaş kıyıya yanaştı, az sonra da, kaptanı karaya çıktı. Yirmi yaşlarında, yumuşak sesli bir genç adamdı. Sheldon, onun, Malaitalı zencilerden oluşan tayfaların başında, teknesini kendi başına yönettiğini anlatınca, kız, delikanlıya büyük bir hayranlık duymaya başladı. Yaşam öyküsünün romantik bir çekiciliği vardı. Norfolk doğumluydu ve bir ayaklanmaya katıldığı için oraya sürülmüş bir İngiliz'in oğluydu. Yumuşak bakışları, esmer teni ve İngiliz atılganlığı, anadan gelme Tahiti kanıyla, İngiliz kanının çekici bir karışımını sergiliyordu. Kendisine, savaşçı Salomon Adaları yerlilerinden oluşturduğu tayfalarının başında, tek yönetici olarak yaşamını kazanma savaşımı verebilme gücünü sağlayan da buydu.

Jean'la karşılaşması, onun için hiç beklenmedik bir şey olmuş, bu yüzden biraz sıkılmıştı. Ancak, kızın, Sheldon'un kadınca bulmadığı için üzüntü duyduğu, çok serbest, ve senli benli davranışları bu sıkıntısını dağıtmıştı.

Genç Young'un, dış dünyadaki değişikliklerden hiç haberi yoktu. Ancak, Salomon Adalarına ilişkin her şeyi çok iyi biliyordu. Lunga çiftliğinden on beş zenci, çaldıkları silahlarla birlikte kaçıp ormana saklanmışlardı. Bu çiftlik, Guadalcanar Limanı'nın doğu kıyılarında bulunuyordu. Zencilerin, geri dönerek üç beyazı öldürdükleri bildirilmişti. Bu üç beyazdan ikisi, onları izleyen kişilerdi. Young, şayet yakalanmazlarsa, zencilerin, bir sandal ele geçirebilmek için, Berande yakınındaki limana gelebileceklerini düşünü-

yor, bundan kaygı duyuyordu. Zenciler, bu işi çok kolay gerçekleştirebilirlerdi.

Young, birden aklına gelmiş gibi:

«Söylemeyi unuttum, Ugi'deki satıcınız da öldürüldü!» dedi. «Port Adam yöresinden beş büyük yerli sandalı geldi, zenciler, geceleyin sessizce karaya çıkıp, Oskar'ı uykuda bastırdılar. Beraberlerinde götürebilecekleri her şeyi aldılar, kalanı da yaktılar. Haberi Mboli Geçidi'nde öğrenen **Flibberty-Gibbet**, zaman yitirmeksizin demir alıp Ugi'ye hareket etti. Haber duyulduğu sırada ben de Mboli'deydim!»

Sheldon:

«Korkarım, Ugi'yi gözden çıkarmak zorunda kalacağız!» diye düşüncesini belirtti.

Young, ona katılarak:

«Bu orada aynı yıl içinde öldürülen ikinci satıcıdır!» diye karşılık verdi. «Orada en az iki beyaz bulundurmak gerekiyor, tek kişi yetersiz kalıyor. Malaita yerlileri, sandallarını, her zaman için soygun yapmakta kullanmışlardır. Port-Adams halkının nasıl bir haydut sürüsü olduğunu siz de benim kadar bilirsiniz! Yanımda bir köpek getirdim. Neal Adasından Tommy Jones gönderdi. Daha önce size söz vermiş. Köpek, birinci sınıf bir zenci avcısı. Güverteye çıkışından daha iki dakika geçmeden tayfalarımın hepsi paçalarını kurtarabilmek için direklere tırmanmak zorunda kaldı. Tommy, adını 'Şeytan' koymuş!»

Jean, Sheldon'a:

«Burada neden bir köpek bulundurmadığınıza hep şaşmışımdır!» dedi.

«Korunmaları çok zor, hepsi de, eninde sonunda timsahlara yem oluyorlar!»

Young, o yunuşacık sesiyle yeni bir haber daha verdi:

«Jak Hanley, iki ay önce Marovo Denizkulağı'nda öldürüldü!»

Kız:

«Marovo Denizkulağı nerededir?» diye sordu.

«Yeni Georgien'de, birkaç yüz mil batıda. Tam Bougainville'nin karşısında!»

Young, konuşmasını:

«Onu, kendi ev hizmetçileri öldürdü!» diye sürdürdü. «Onları, Marovo yerlileri ayartmıştı. **Santa-Cruz** adlı teknesinin denizcileri Choiseul'a kaçıp, canlarını kurtardılar. Durumu öğrenen Mather, **Lily** adlı yelkenli gemisiyle Marovo'ya hareket etti. Brand' da bir köyü ateşe verdi ve Hanley'in kellesiyle geri döndü. Kelleyi, zencilerin kurumaya bıraktıkları bir kulübede bulmuştu. Şunu da eklersem, bütün bildiklerimi size iletmiş olacağım: İsabel'in doğu bölgelerinde birçok Lee-Enfield tüfeğinin saklandığı söyleniyor. Yerlilerin bunları nereden bulduklarını kimse bilmiyor. Hükümetin bu işi kovuşturması gerek. Ah, evet, **Cambrian.** Bu gemi, Bina'da üç köyü yerle bir etti —Minota yüzünden, siz de biliyorsunuz— ve ormanı top ateşine tuttu. Sonra da, Sio'yu düzene sokmaya gitti!»

Daha başka şeyler de konuşulduktan sonra, Young gemisine dönmek için ayağa kalktığında, Jean:

«Bunca şeyin altından tek başına nasıl kalkabiliyorsunuz Bay Young?» diye sordu.

Young, bir kız çocuğunkine benzeyen kocaman gözlerini, bir an için Jean'a çevirdi, sonra da, o sakin ve yumuşak sesiyle karşılık verdi:

«Ah, çok kolay! Arasıra birtakım güçlüklerle karşılaşmam doğaldır. Böyle durumlarda soğukkanlılığımızı yitirmememiz gerekir. Zenciler, bir an için bile korktuğumuzu sanmamalıdır. Bazen, gerçekten çok korktuğum olur, ama, bunu onlara kesinlikle belli etmem!»

Young uzaklaşırken Sheldon:

«Siz, onun, kendisini ısıran bir sivrisineği bile öldüremeyeceğine inanıyorsunuzdur sanırım. **Bounty**

kökeninden gelme bütün Norfolk halkı böyledir. Young'u görüyorsunuz. Üç yıl önce, Minerva'yı aldığında, Malaita'da, Suu önlerindeydi. Orada, bir zamanlar Queensland'da çalışan, vahşi hayvan sürüsü görünümünde bir halk vardır. Bu zenciler, Young'un kafasını koparıp, kabile başkanlarına götürmek istiyorlardı. Kabile başkanı yaşlı Tekgözlü Bily'nin oğlu, işçi toplamak için gittiği Lunga'da dizanteriden ölmüştü. Bu, Suu'luların, karşılık olarak, herhangi bir beyazın kafasını koparmalarını gerektiren bir olaydı. Young, daha çok genç ve deneyimsiz olduğundan, kafasını kolayca koparabileceklerine inanıyorlardı. Suu'lular, sözümona Young'a işçi sağlama konusunda bir anlaşmaya varmak için gemiye çıktıklarında, teknesi kıyıya yanaştırılarak bütün tayfaları öldürüldü. Bu sırada, gemideki Suu'lular da, Young'a saldırıyorlardı. Mutlu bir rastlantıyla, Young'un elinde, patlamaya hazır bir dinamit lokumu vardı. Dinamitle, balık avlıyordu. Fünyesi ateşlenmiş dinamit lokumunu zencilerin üstüne fırlattı. Zencilerden yaşamını kurtarabilenler, kendilerini suya zor attılar. Young da, demir alıp, hemen oradan uzaklaştı. Young, bu olaydan pek söz etmez. Zenciler, onun kellesini getirene yüz midye parası ödül vereceklerini bildirdiler. Bu, İngiliz sikkesiyle yüz sterlin demektir. Durum böyle olduğu halde, Young, sık sık Suu'ya gidip gelmekten geri kalmaz. Kısa bir süre önce, Cape Marsh'tan, Fulcrum Kardeşler İşletmesi'ne otuz kişi götürmek için orada bulunuyordu!»

Jean:

«Burada yaşamanın ne demek olduğunu, bugün daha iyi anlamış oldum!» dedi. «Çok değişik ve hareketli bir yaşam. Haritada, Salomon Adaları, kızılkan rengine boyanmalı, hastalıklar nedeniyle de, kırmızının yanına sarı konmalı!»

Sheldon:

«Salomon Adaları'nda, hep kötü şeyler olduğunu

da sanmayın!» diye karşılık verdi. «Berande, buraların en kötü işletmesidir ve burada her zaman en kötü şeyler olmaktadır. Böyle ağır salgın hastalıkların yayıldığı her yerde, sizin geldiğiniz gün gördüklerinize benzer olaylar patlak verebilir. Jessie'nin de, taze güç yerine, hastalıkla dönmesi, Berande için tam bir yıkım olmuştur. Gerçekten, pek çok şeye katlanmak zorunda kalmıştır Berande. Güney denizlerinin görmüş geçirmiş yaşlıları, adını duyduklarında yaka silkmekte ve yere tükürmektedirler! Burada bir uğursuzluk olduğuna inanılıyor!»

Jean:

«Berande gelişecek, iyileşecektir!» dedi. «Ben, tüm hurafelere güler geçerim. Siz burada durmadan çalıştınız. Bu kötülükler sonsuza dek sürüp gidemez. Ancak, korkarım, Salomon Adaları'nın hava koşulları, hiçbir zaman, bir beyazın yaşamı için elverişli olmayacak!»

«Evet, zamanla her şey değişecektir. Elli yıl daha bekleyebilirseniz, ormanlardan dağ tepelerine kadar bütün hastalıklı ağaçların kesildiğini, sıtmanın kökünün kazındığını ve çok sağlıklı bir yaşamın başladığını görebilirsiniz. Buralarda, küçüklü büyüklü pek çok yeni yerleşim bölgesi oluşacaktır. Çünkü, çok geniş verimli topraklar bomboş durmakta, bugün için onlardan yararlanılamamaktadır!»

Jean:

«Ama, buralar, hiçbir zaman beyazların yaşamasına elverişli yerler olamayacaktır!» diye diretti. «Beyazlar, kol işçisi olarak çalışmaya dayanamayacaklardır!»

«Doğru!»

«Bu da, köleliğin yaygınlaşacağı anlamına gelir, diye düşünüyorum!»

«Evet, tropikal ülkelerin her yerinde olduğu gibi! Kara derililer, esmerler, sarı derililer, beyazların gözetiminde, kol işçisi olarak çalışmaya zorlanacaklar-

dır. Kara derililer iyi çalışmazlar, verimsiz işçilerdir. Bu yüzden de, zaman yitirmeden Hintli ve Çinli işçiler getirmek zorundayız. Bu noktada da, sömürgecilik sorunu gündeme gelir. Ben, zencilerin, artık bu işlerden bıkıp usandığını, dayanma güçlerinin kalmadığını sanıyorum!»

Ertesi sabah, Jean, korkunç bir gürültüyle uyandı. İlk işi, tabancasına sarılmak oldu. Ancak, dışarda nöbet tutan Noah-Noah'ın kahkahalarla güldüğünü duyunca ,korkulacak bir şey olmadığını anladı. Olup bitenleri gözleriyle görmek için avluya çıktı.

Kaptan Young, yanında «Şeytan»la, kıyıdan eve doğru geliyordu. Tam o sırada da, köprü yapım ekibi, yanlarından geçiyordu. Şeytan, simsiyah, kısa tüylü, gergin kaslı, en az yetmiş libre(*) ağırlığında, kocaman bir köpekti. Zencileri hiç sevmiyordu. Tommy Jones, onu çok iyi eğitmişti. Her gün saatlerce bağlı tutmuş, durmadan ona sataşmaları, hiç rahat bırakmamaları için de, birkaç zenci görevlendirmişti. Bu yüzden, köpek, bütün zenci soyuna, korkunç bir hınç duyuyordu. Sahile çıkar çıkmaz, hiç zaman yitirmeden, köprü yapım ekibi işçilerine saldırdı. Zencller, ne yapacaklarını şaşırmış, bilinçsizce sağa sola kaçışmaya, çitleri aşıp, hindistancevizi ağaçlarına tırmanmaya başlamışlardı.

Sheldon, verandadan, Jean'a:

«Günaydın!» diye seslendi. «Bu zenci avına ne dersiniz?»

Jean:

«Ev hizmetçilerinizi şerrinden koruyabilmek için, onu hep yanımızda taşımak zorunda kalacağımızı düşünüyorum!» diye karşılık verdi.

(*) **Libre: Yarım kiloluk bir ağırlık ölçüsü. İngiltere'de 454 gram (Çev.).**

«Ya sizin Tahitililer! Onları da korumanız gerekmeyecek mi? Noah dikkat, hemen kaçmaya bak, geliyor!»

Şeytan, ağaçlara tırmanan zencilere erişilemeyeceğini anlayınca, doğruca dev yapılı Tahitiliye saldırdı. Ne yapması gerektiğini o anda kestiremeyen Tahitili, başına gelebilecekleri göze alarak, kaçmaktansa, olduğu yerde kalmayı yeğ tuttu. Ve birdenbire, akıl almaz bir şey oldu. Köpek, üstüne atılacak yerde, seyredenlerin kahkahaları arasında, Tahitilinin çevresinde hoplayıp zıplamaya, dostça ayaklarına sürünüp, kuyruk sallamaya başladı.

Jean:

«İşte akıllı bir köpek!» diye düşündü. «O, sizden daha akıllı Bay Sheldon! Hiç değilse, bir Tahitilinin, bir zenci olmadığını anlayabilmek için, başkalarınca uyarılması gerekmiyor! Ne dersin Noah, seni neden ısırmadı? Bir Tahitili olduğunu biliyor, değil mi?»

Tahitili başını salladı ve pişmiş kelle gibi sırıtmaya başladı. Sonra da:

«Benim Tahitili olduğumu bilmez. Ama, beyazlar gibi pantolon giydiğimi gördü!» diye açıklamada bulundu.

Sheldon, verandadan inip, köpeğin yanına geldi. Kendine alıştırmak için, sevip okşamaya başladı.

Tam o sırada, adanın karşı yönünden, Jean'ın iki denizcisinin, Adamu-Adam'la, Matauare'nin geldiği görüldü. Balesuna'da bir timsah tuzağı kurmaktan dönüyorlardı ve pantolon yerine, bellerine, güçlü bedenlerine daha çok yaraşan, birer havlu bağlamışlardı. Şeytan, onları görür görmez, Sheldon'un elinden fırlayıp üstlerine atıldı. Noah, gülümseyerek:

«Pantolonları yok!» diye bağırdı.

Adamu-Adam'ın, ayakları kıçına değerek kaçışı, onu daha çok güldürdü. Adamu-Adam, yağmur sularının toplandığı çelik tanka su taşıyan iskele borularına tırmanmaya başladı. Avını elinden kaçıran köpek, bu kez de dönüp, Matauare'ye saldırdı.

Jean:

«Kaç Matauare, kaç!» diye bağırdı. Ancak, Tahitili yerinden kımıldamayıp, köpeğin gelmesini bekledi.

Jean Sheldon'a dönüp:

«Hepsinin en korkusuzu Matauare'dir, adı da, Tahiti dilinde bu anlama gelir!» diye açıklamada bulundu.

Tahitili, soğukkanlılığını yitirmeden köpeği gözlüyordu. Kana susamış köpek üzerine sıçrar sıçramaz, bir şimşek çabukluğuyla elini kaldırıp, şaşılacak bir beceri ve el yatkınlığıyla hayvanı alt çenesinden sıkıca yakaladı. Şeytan, arkaya doğru kıvrılarak havada bir yarım daire çizdi, bir iki takla attı ve bütün ağırlığıyla sırtüstü yere yuvarlandı. Köpek, üç kez daha sıçradı, her seferinde, aynı biçimde çenesinden yakalanıp, yere savruldu. Başa çıkamayacağını artık iyice anladığı Tahitiliye kuşkuyla bakarak, çevresinde koşuşturmaya, atlayıp, zıplamaya başladı.

Sheldon:

«Böylesi daha iyi şeytan, böylesi daha iyi!» diye köpeği onayladı. «Daha iyi, sen benimsin!»

Köpek, tam bir saat, Matauare'nin davranışlarını izleyerek, evden biri olup olmadığını kestirmeye çalıştı.

Sonra, birdenbire ilgisini çeken üç hizmetçiye yöneldi. Ornfiri'yi, mutfakta, kızgın ocağın karşısına sıkıştırdı. Korku içinde veranda direklerinden birine tırmanmak isteyen Lalaperu'nun eteğini yırttı. Bilardo masasına dek kovaladığı Viaburi, Jean'ın tam zamanında yardıma koşmasıyla paçayı kurtarabildi.

Bitip tükenmez enerjisi ve iyi huylarıyla Şeytan, eşi bulunmaz bir hayvandı. Her zaman göreve hazır görünen dişleriyle sağa sola saldırıyor, ısıracak kara bacaklar bulamadığından, ağaçlardan düşen hindistancevizleriyle uğraşıyor, çitlerden aşan tavukları kovalıyor, korku içinde herhangi bir haber getiren ekip başı işçilere saldırıyordu. Yavruyken katlanmak

zorunda kaldığı eziyetleri bir türlü aklından çıkaramıyor, bilinçaltında, zencilere karşı hiç eksilmeyen bir hınç besliyordu. Bu hınçla, her yerde korku saçıyordu. Sonunda Sheldon, herhangi bir nedenle avluya yabancı bir yerli girdiğinde, onu oturma odasına kilitlemek, yerli gidinceye dek de, dışarı çıkmasına izin vermemek zorunda kaldı. Ancak, bu işlem, köpeğin duygularını incitiyor, öfkesini iyice kamçılıyor, bu yüzden de, ev hizmetçileri, serbest bırakılır bırakılmaz, ondan bucak bucak kaçmak zorunda kalıyorlardı.

Genç Young, teknesi Minerva ile, yelken açıp yola koyuldu. Tanrı izin verir de uğrayabilirse, gelecek sefer, Tommy Jones'i de yanına alıp, Berande'a bırakacaktı.

Sheldon, akşam yemeğinde, Jean'a:

«Sidney'e vardığınızda ne yapacağınız konusunda bir tasarınız var mı?» diye sordu.

Jean:

«Sidney'e gideceğimi ilk kez duyuyorum, bunu da nereden çıkardınız?» diye karşılık verdi. «Sanırım, Tulagi'den, orman telgrafıyla, üç yardımcım ve tayfalarımla birlikte, istenmeyen bir göçmen olarak, sınırdışı edilmemi bildiren bir haber aldınız!»

«Kesinlikle hayır! Daha önce Sidney'den söz etmediğim de doğru!»

Sheldon kekeliyor, durumu kurtarmaya çalışıyordu. Kızı incitmekten korkuyor, bunu hiç istemiyordu. «Bir sorayım demiştim, hepsi bu. Görüyorsunuz, siz teknenizi yitirdiniz ve - ve hepsi evvelce - anlıyorsunuz - düşünüyordum ki, eğer - eğer - şimdi, kısaca sizin dostluk bağlarınızı - Sidney'deki acentem size bir hesap açıp, para verebilir - geçici olarak tabii - kısaca, yalnızca sevinirim, ve - biliyorsunuz, doğrusu, gerçekte...»

Birdenbire kekelemekten vazgeçerek, düşünmeye başladı. Bir süre sonra da:

«Ne oldu?» diye sordu.

Büyük bir heyecana kapılmıştı. «Yine ne yaptım, şimdi!»

Kızın gözleri parladı, dudakları alay edercesine kıvrıldı. Soğukkanlılığını yitirmemeye çalışarak:

«Beklenmedik bir şey yapmış değilsiniz!» dedi. «Siz, beni, kendi alışılmış, bencil, tepeden bakan, ölçülü değerlendirme biçiminize göre basitleştirerek ele alıyorsunuz. Benim, Sidney'e gitmeye niyetim olmadığı yolundaki açıklamam, elbette ki, size çok anlamsız görünecektir. Size göre, ben, oraya gitmek zorundayım. Çünkü, siz öyle buyuruyorsunuz!»

Bir an konuşmasına ara verdi, görülmemiş tuhaf bir yaratıkmış gibi merakla süzdü Sheldon'u.

«Yardımlarınız için, elbette ki size teşekkür borçluyum. Ancak, bu, yaralanan onurumu iyileştirmeye yetmez. Zaten, her beyazdan, başkalarının yaptıklarından daha fazlası beklenemez. Kazaya uğrayan denizcilere yardım etmek bir insanlık borcudur, değil mi? Ancak, şunu bilesiniz ki, bu denizcinin, yani benim, kimsenin yardımına gereksinmem yok. Ve bu denizci, kesinlikle Sidney'e gitmeyecek! Çok teşekkürler!»

«Peki, ne yapmak istiyorsunuz?»

«Kendime, egemen cinsin baskı ve vesayeti altında da yaşama utancını duymayacağım bir yer bulmak istiyorum!»

Sheldon, sıkıntısını örtbas etmeye çalışan yapay bir gülüşle:

«Durun!» diye bağırdı. «Biraz fazla ileri gittiniz! Durumun ne ölçüde umutsuz olduğunu kendiniz de biliyorsunuz! Hiçbir olanağınız yok!»

«Hiçbir şey bilmiyorum, bayım! Bildiğim tek şey, sizin olanaksız dediğiniz şeyi kesinlikle gerçekleştirecek olduğunuzdur!»

«Ama, işler her zaman böyle yolunda gitmez Gerçekten!..»

«Yeter! Olanaksız dediğiniz şeyleri şimdiye dek gerçekleştirebilmişsem, bu başarımı şimdiden sonra da sürdürebilirim. Salomon Adaları'na yerleşmeyi düşünüyorum, ama Berande'a değil. Sabahleyin, sandalla Pari-Sulay'a hareket ediyorum. Oranın durumunu Kaptan Young'la konuşmuştum. El değmemiş geniş ve verimli topraklar bulabileceğimi söyledi. Fidanların yabandomuzlarınca yok edilmesinden de korkmam gerekmezmiş. Ağaçlar meyve verebilecek olgunluğa ulaşıncaya dek, yabani otların üremesine de engel olmayacağım. İlk işim, adayı satınalmak olacak. Sonra, kırk elli işçi bulacağım. Kurumuş ağaç köklerini ayıklamak ve ekip dikmekle uğraşacağım. Aynı zamanda, kendime bir barınak yapacağım. Ve siz, benden kurtulmuş olacaksınız. Şimdi, lütfen karşı çıkmayın!»

Sheldon, sertçe:

«İstediğiniz gibi yapacağım!» dedi. «Söylediklerimi kabul etmek istemediğinize göre, aynı şeyleri yeniden konuşmaya hiç niyetim yok. Şimdi ben sizden rica ediyorum, bu konuda söylediklerimin hepsini unutun, yapmayı düşündüğünüz işle ilgili bilgi vermemi isteyin. Hindistancevizi yetiştirmeyi sizden biraz daha iyi bilirim. Siz, bir para babası gibi konuşuyorsunuz. Ne kadar paranız olduğunu bilmiyorum. Ama, çok varlıklı biri olduğunuzu da düşünemiyorum. Ayrıca, bir parça toprağı ekilebilir duruma getirmenin size kaça patlayacağını da çok iyi biliyorum. Hükümetin, Pari-Sulay'ı size satmaya yanaştığını kabul edelim. Bunun için dünyanın parasını ödemeniz gerekecek. Bir o kadar da toprağın ayıklanması için. En azından bir yirmi bin dolar denkleştirebilir misiniz?»

Kız, onu büyük bir ilgiyle dinliyor, önceki tartışmalarının unutulmuş olacağını düşünerek seviniyordu. Birdenbire gerçekleşiveren bu değişim, yüzünden açıkça okunabiliyordu.

«Hayır, o kadar param yok, yalnızca sekiz bin dolarım var!»

«Biraz daha düşünmek zorundasınız. En azından kırk elli işçi bulmanız gerekeceğini kendiniz söylediniz. Bu durumda, primlerden başka adam başına otuzar dolar ücret ödemek zorundasınız!»

«Ben, Tahitililerime ayda on beş dolar veriyorum!»

«Onlar, çiftlik işlerine yatkın kişiler değildir. Tutacağınız elli adama, yılda toplam bin beş yüz dolar ücret ödeyeceksiniz. Ağaçların meyve vermeye başlaması yedi yıl sürer. Yedi çarpı bin beş yüz dolar, on bin beş yüz dolar eder ki, bu da sizdeki paradan fazladır. Ve bu, yalnızca işçi ücretleri toplamıdır. Sizin barınağınızla, diğer yapılar, araç, gereç, kinin, Sidney'e yapacağınız geziler filan için katlanmanız gerekecek harcamaları da aklınızdan çıkarmayın!»

Sheldon, büyük bir ciddiyetle başını sallayarak:

«Böyle olmayacak şeyler düşünmekten vazgeçmelisiniz!» diye ekledi.

«Fakat ben kesinlikle Sidney'e gitmek istemiyorum. Hareketsiz bir yaşam istemiyorum. Elimdeki parayla herhangi bir çiftliğe ortak olabilirim. Örneğin, Berande'a ortak olmayı çok isterdim!»

Sheldon, dehşet içinde:

«Allah korusun!» diye haykırdı. Korkulu bakışları, kızı kahkahalarla güldürmüştü:

«Sizi daha fazla sıkıntıya sokmak istemiyorum. Doğru bulmadığınız şeyleri kabul etmeniz için sizi zorlayacak da değilim. Evet, evet! Artık biliyorum: Siz, buraya geldiğimden beri kabul ettirmeye çalıştığım düşüncelere karşı, kendi düşüncelerinizi açıklığa kavuşturabilmek için daha neler söylemeniz gerektiğini düşünüyorsunuz. Yeni sözcükler bulmaya çalışıyorsunuz. Kibarca, bana olabilecekleri anlattınız. Bildiğiniz gibi, şimdilik gitmem olanaksız. Burada kalmak zorundayım. Beni Tulagi'ye de göndermek

istemiyorsunuz. Böylece, beni bazı konularda dayatmak zorunda bırakıyorsunuz. Buralarda bana uygun bir başka ortak bulamayacağıma göre yine gidip Pari-Sulay'ı satın almakta direneceğim. Şimdilik yalnızca on kişi çalıştıracağım, toprağı düzenleme işim de biraz yavaş yürüyecek. Sonra da, az parayla eski bir yat edinip, çalışma ruhsatı alacağım. Doğruca Malaita'ya işçi toplamaya gideceğim!»

Sheldon'un, kendisine şiddetle karşı çıkmasını bekliyor, birbirine kenetlenmiş ellerini, keskinleşmiş yüz çizgilerini gözlüyordu.

«Bana açıkça ve soğukkanlılıkla ne düşündüğünüzü söyleyin! Eveleyip gevelemeden dobra dobra konuşun. Bağırıp, çağırmalarınıza artık alışmaya başladım, bu bir gerçek. Kibarlık olsun diye uygun sözcükler aramanıza gerek yok!»

Sheldon:

«Düşüncelerinizin ne ölçüde doğaya aykırı, sağlıksız ve gerçekleşmesi olanaksız olduğunu anlatabilmek için, şu anda kadın olmayı çok isterdim!» diyerek, ayağa kalkıp, dışarı doğru yürüdü.

Kız, onu baştan aşağı süzerek:

«Erkek olarak kalmanız daha iyi!» dedi. «Yoksa, bir erkeğin bütün isteklerinize karşı koymasına engel olamazdınız. Ben, Salomon Adaları'na, 'Hanımefendi'cilik oynamaya gelmedim. Kişiliğimin bir de erkekçe yanı olduğunu lütfen unutmayın! Bir erkek gibi yaşamak istiyorum!»

Sheldon, iyice kızmaya başlamıştı. Bu kız, kendisiyle oyun mu oynuyordu? Ruhunda, kadınlıkla ilgisi bulunmayan, sağlıksız, dengesiz bir başka kişilik mi saklıydı yoksa? Ya da aptal, dikkafalı, duygusal, tertemiz bir koca bebek miydi?

«Size daha önce de söyledim, bir kadının Malaita'ya işçi toplamaya gitmesi olacak iş değildir. Sizi son kez uyarıyorum. Bir daha da bu konuya dönmek istemiyorum!»

«Ve ben de sözlerinize hemen karşılık veriyorum: Durum sizin düşündüğünüz gibi değil! Siz, denizcilikten anlamadığınız halde, ben, kaptan olarak bunca yol katedip, Miélé'yi, Tahiti'den ta buralara getirdim. Sonunda onu yitirmiş olmam da, sizin Amirallik haritalarınız yüzündendir. Ben bir denizciyim ve bir tekneyi, Salomon Adaları'na gidip gelen kaptanlarınızın çoğundan daha iyi yönetebilirim. Bu konuyu Kaptan Young'la da konuştuk. Ben bir denizciyim, hem de sizden çok daha iyi bir denizci. Bunu siz de bilmeli ve kabullenmelisiniz. Silah da kullanabilirim. Aklımı kaçırmış da değilim. Bütün işlerimi kendim görebilirim. Kesinlikle bir tekne satın alacağım ve onunla Malaita'ya gidip işçi toplayacağım!»

Sheldon, umutsuzca kollarını salladı.

Kız:

«En doğrusu da budur!» diye bağırdı. «Siz beni postalamaya bakın. Von'un dediği gibi: 'Şimdi en doğrusu budur'!»

Sheldon:

«Bunları konuşmanın artık bir anlamı kalmadı. En iyisi biraz müzik dinlemek!» dedi, yerinden kalkıp, gramofona doğru yürüdü. Plağı koyup, kolu çevirmeye başlarken, tekrar kızın sesi duyuldu:

«Yaşamınız boyunca bir süt kuzusundan daha fazla bir şey öğrenebildiğinizi hiç sanmam. Beni bu yüzden anlayamıyorsunuz! Şeytan, buraya gel! Onu köhnemiş müziğiyle baş başa bırakalım!»

Sheldon, asık suratla kızı izliyor, hiçbir şey söylemiyordu. Ancak, bu suskunluğu, kızın, raftan bir tüfek alıp, mermileri iyice gözden geçirdikten sonra kapıya yöneldiğini görmesiyle sona erdi:

«Nereye gitmek istiyorsunuz?»

Kız:

«Bir erkek olarak, size korkunç ya da yakışıksız gelebilir!» diye karşılık verdi, «Ancak, bir kadın olduğum için neden timsah avına gidememem gerekti-

ğini bana açıklamak zorundasınız! İyi geceler, tatlı uykular!..»

Sheldon, gramofonu kurmaktan vazgeçip, kapıya dek yürüdü, sonra da, birdenbire bir koltuğa yığıldı.

Kız, ona acı veren alaylı kahkahalarla parmaklıklardan inerken, keyifle bağırıyordu:

«Bir timsahın hesabını göreceğini umuyorsunuz, değil mi?»

Ertesi gün, Sheldon, yalnız başına kalmıştı. Jean, incelemelerde bulunmak için Pari-Sulay'a gitmişti. En erken öğleden sonra geri dönebilirdi. Kızın yokluğu Sheldon'u çok tedirgin ediyor, içindeki yalnızlık duygusu gittikçe daha da büyüyordu. Öğleden sonra, sık sık yinelenen sert rüzgârlar esmeye başlamıştı. Sheldon kaygılıydı. Elinde içki kadehiyle verandaya çıkıyor, korku içinde, denizi ve bir türlü geri dönemeyen büyük sandalı gözlüyordu. Saatler ilerledikçe yeni kuruntulara kapılıp suratı asılıyor, ne yaptığını pek bilmeden işletme hesaplarını gözden geçiriyor, toplama çıkarma işlemleri yapıyor, hiç de içaçıcı olmayan hesaplar yüzünden suratı biraz daha kararıyordu. Jessie'nin batışı Berande için büyük bir yıkım olmuştu. Yitirilen yalnızca onun parasal değeri değildi. Tekne, taşıma işlerinden kazandığı parayla, henüz kendini toparlayamayan işletmenin giderlerine katkıda bulunuyor, onun ayakta kalmasına yardımcı oluyordu.

«Zavallı Hughie!» diye mırıldandı. «Artık yaşamamana senin adına seviniyorum, eski dost! Bu acılar bu sıkıntılar!..»

Rüzgârın şiddetini artırdığı bir sırada, kıyıya bir tekne yanaştı. Adı Flibberty-Gibbet olan bu teknenin kaptanı, batan Jessie'nin kaptanının kardeşlerinden Peter Olson'du. Gemiden binbir güçlükle çıktıktan sonra, sendeleye tökezleye merdivenleri zorla

tırmanan kaptan, önüne ilk çıkan koltuğa yığılıverip öylece kaldı. Yaşlanmış, tükenmiş, sıtmadan bir deri bir kemiğe dönmüş ve sinirleri laçka olmuştu. Sheldon'un verdiği sodalı viski, kadavraya dönmüş bu bitkin adamı bir süre sonra kendine getirdi. Kaptan, teşekkürleriyle birlikte önemli haberleri bildirdikten sonra, işletmeyle ilgili hesapları sundu.

Sheldon:

«Sıtma sizi, yiyip bitirmiş, Kaptan!» dedi, «Neden Sidney'e gitmiyorsunuz, oranın daha elverişli hava koşullarında tekrar kendinize gelebilirsiniz!»

Yaşlı kaptan başını sallayarak:

«Bunu yapamam!» dedi. «Bir zamanlar oralardaydım, az kalsın ölüyordum. Oralarda sıtma çok daha yaygın ve öldürücüdür!»

Sheldon: «Ölmek ya da sağlıklı olmak!» diye düşündü.

«Oralara gitmem, kesinlikle ölümün kucağına atılmayı kabullenmem demektir. Üç yıl önce bir uğramıştım. Sert hava, daha karaya çıkar çıkmaz beni yataklara sermişti. Derhal bir hastaneye taşıdılar. Aralıksız tam iki hafta hiç kendime gelemedim, baygın yattım. Biraz iyileşince, hekimler, beni tekrar sıcak denizlere gönderdiler. Benim için tek kurtuluş yolunun bu olduğunu söylediler. Şimdilik hâlâ yaşıyorum, ama sıtma beni öldürüyor. Avustralya'ya gidersem bir ayda işim bitiktir!»

Sheldon:

«Öyleyse ne yapmayı düşünüyorsunuz?» diye sordu. «Buralarda kalıp ölümü bekleyemezsiniz!»

«Ömrümün sonuna dek burada kalmak zorundayım. Yurduma dönmeyi elbette çok isterim. Ama, o kadar uzaklığa dayanamam, yollarda ölür giderim. Sonuna dek burada kalmak ve ölümü beklemek zorundayım, ama, Salomon Adaları'nı görmeyi kesinlikle istemezdim!»

Sheldon, kaptanı evinde yatırmak istedi ama, bir

türlü söz dinletemedi. Sonuna dek direnen kaptan, gerekli emirleri alıp kotrasına döndü.

Günün en sert rüzgârı esiyor, güneşin batışı Sheldon'a hüzün veriyordu. O sırada dalgalı denizde bir batıp bir çıkan balina sandalı göründü. Yan yelkeni indirilen sandal kıyıya yanaştı.

Jean'ı, ters yönde esen rüzgâra karşı sandalı koruyabilmek için bütün gücüyle dümene asılmış gören Sheldon, büyük bir telaş ve üzüntü içindeydi. Biraz sonra kızın Tahitilileri bordadan atlayıp şaşılacak bir çabuklukla sandalı kıyıya çektiler. Jean, ardında —garip bir topluluk oluşturan— adamlarıyla kapıdan girdi.

O sırada yağmaya başlayan yağmur şiddetli bir doluya dönüşüyor, yüksek hindistancevizi ağaçları, sertleşen rüzgârın önünde iki büklüm oluyordu. Rüzgârın gökyüzüne yığdığı birbirine geçmiş bulutlarla, kısa süren alacakaranlıkta, simsiyah bir tropikal gece başlıyordu.

Kız, rüzgârdan darmadağınık olmuş saçları, gülümsemesi eksilmeyen yanmış yüzüyle, soluk soluğa odaya girdi. Sheldon, bütün bir öğleden sonrasını zehir eden o hüzünlü havadan birdenbire kurtulmuş, sevincinden göklere uçacak gibi olmuştu. Bütün sıkıntılar unutulup gitmişti.

Kız, gergin göğüsleri inip kalkarak:

«Olağanüstü güzellikte bir yer, olağanüstü güzellikte bir yer gerçekten şu Pari-Sulay!» diye bağırıyordu, «Orayı satınalıyorum ve hemen bu akşam hükümet komiserine mektup yazıp isteğimi bildiriyorum. Barınağımı yapacağım yeri belirledim, göz kamaştırıcı bir yer. Sizin bir kez oraya gelip, işimle ilgili uyarılarda bulunmanız, öğütler vermeniz gerekecek. İşlerimi tamamlayana dek burada kalmama karşı çıkmazsınız sanırım. O sert sert esen rüzgâr görkemli değil miydi? Yemek için biraz geç kaldım galiba, şimdi doğruca hazırlanmaya gidiyorum, bir dakika sonra tekrar dönerim!»

Kızdan ayrı kaldığı kısa süre içinde, Sheldon, büyük oturma odasını bir baştan bir başa arşınlayıp durdu. Özlem ve sabırsızlıkla, kızın dönmesini bekledi. Gelip yerine oturduğunda da, hemen bir açıklama yaptı:

«Lütfen beni dinleyin, bir daha sizinle hırlaşmayacağım!»

Kız, yüksek sesle:

«Hırlaşmak mı?» diye karşılık verdi. «Bu çok çirkin bir sözcük. Kavga demek daha soyluca olur!»

«Siz nasıl isterseniz öyle adlandırın, ama ben kesinlikle bir daha böyle bir şey yapmak istemiyorum!»

Sinirli sinirli öksürdü, çünkü kızın gözlerindeki parıltıdan kaçınılmaz bir çatışmanın yaklaşmakta olduğu anlaşılıyordu.

«Bağışlayın!» diye aceleyle ekledi. «Bu kararım yalnızca beni bağlar. Ben kesinlikle kavgaya karışmayacağım, demek istiyorum .Siz bildiğiniz gibi davranabilirsiniz. Bağırıp çağırmaya başlarsanız, ben susacağım, ağzımdan tek sözcük çıkmayacak. Bu işe en iyi niyetlerle başlıyorum. Ben şimdiden!..»

Kız:

«Yersiz uyarılar!» diye söze karıştı.

Sheldon:

«Böyle laflar ederek beni faka bastırıyorsunuz!» diye yakındı.

«Nasıl? Henüz tek sözcük konuşmuş değilim. Uslu uslu oturmuş, tüm yeryüzü için barış düşleri kuruyorum. Ve siz birdenbire bana hakaret etmeye başlıyorsunuz!»

«Bu da ne demek oluyor?»

«Bağırıp çağırmaktan söz ediyor, beni kavgacılıkla suçluyorsunuz. Ben kimseyle kavga etmek istemiyorum. Tek istediğim barınağım tamamlanınca buradan çekip gitmek!»

Kıvrılan dudakları, pek de ciddi olmadığını ve içten konuşmadığını ele veriyordu. Karşısındaki ada-

mın bu sözlerinden tedirgin olduğunu görünce, yüksek sesle, bir kahkaha atarak:

«Size şaka yapmak istedim!» dedi. «Siz gülmeyince, bana kırgın olduğunuzu düşünmek zorunda kalıyorum. Size gülünüz derim, bu en doğrusudur. Ama, sizin için güç olmayacaksa!» Ve hemen ekledi:

«Böyle somurtup durmayın. Dişi ağrıyan biri gibi görünüyorsunuz. İyi, hiçbir şey söylemeyin isterseniz. Benimle hiç kavga etmemeye söz verdiniz. Bense, haklı olduğum zamanlar kavgadan kaçmam, nasıl istersem öyle konuşurum. Şimdi aklıma geldi: Yolda **Flibberty-Gibbet**'i gördüm. Onun bu kadar büyük bir kotra olduğunu bilmiyordum. Ancak, acınacak bir durumda. Donanımı hiç de iyi görünmüyor. Bir daha seferki fırtınada denizin dibini boylar. Yanından geçerken, Noah-Noah'ın yüzünü inceledim, hiçbir şey söylemiyordu ama, alaylı alaylı gülüyordu. Ben de iyi görmüyorum teknenin durumunu!»

Sheldon:

«Kaptanı sıtmaya yakalanmış, çok ağır hasta!» diye açıklamada bulundu. «Gemiyi dümencisine bırakmak zorundaydı. Ugi'de oturuyor. Satıcım Oskar'ın öldürüldüğü işletmenin orada. Bir de zenci gemiciler! Onların ne biçim gemiciler olduklarını bilirsiniz!»

Kız, bir şey söylemeden başını salladı; derin düşüncelere dalmış göründüğü bir sırada Sheldon tabağına bir parça sığır eti daha koymasını rica etti. Aslında pek aç sayılmazdı. Ancak kız eğilip kalkarken, eti sıyırıp verirken, ince uzun, güçlü, hiçbir süs takısı bulunmayan nefis parmaklarını seyretmek istiyor, bundan büyük bir zevk duyuyordu. Kollarının biçimli yuvarlaklığına göz attıkça kendinden geçer gibi oluyordu. Giysisinden taşan, damar yapısının bozmadığı, kaymak gibi dümdüz ve parlak bileklerine uzanan bu kollar ,yaşının bütün canlılık ve inceliğini yansıtıyordu. Güneşte yanmış, esmerleşmiş parmakları tıpkı bir oğlan çocuğununkilere benziyordu.

Sheldon, birdenbire, kızı yeni bir anlayışla değerlendirmek gereğini duydu. Onun gizemli kişiliğini kavrayabilmenin ve onu daha yakından tanıyabilmenin yolunu bulduğunu sanıyordu. Oğlan çocuklarınkine benzeyen güneş yanığı parmaklar, kızla ilgili pek çok şeyi açıklığa kavuşturabilirdi.

Kendisine karşı, çoğu kez, son derece öfkeli bir tutum içinde olmasına şaşmamak gerekirdi. Çünkü onu bir kadın olarak görüyor ve davranışlarını ona göre ayarlıyordu. Oysa, o kesinlikle bir kadın değildi. Yalnızca bir kız çocuğuydu. Ancak, erkek çocuklarına yaraşır şeyler yapmayı yeğleyen güneş yanığı parmaklarıyla da, yarı oğlan sayılabilirdi.

Yüzmeyi ve her türlü güçlükle yiğitçe savaşmayı seven bir kız çocuğuydu. Bıçkın bir delikanlı gibi serüvenden hoşlanıyor, tüfeklere, tabancalara ve kovboy şapkalarına büyük bir ilgi duyuyor, erkeklerle cinsellikten uzak dostluklar kurabiliyordu.

Sheldon, onu evin içinde seyrederken, kendini, bir kilisede oğlanlar korosunu dinlermiş gibi hissediyordu. O oğlanları, en azından onların seslerini anımsıyordu. Onların da cinsellikle bir ilişkileri yoktu.

Kız, bedensel görünümüyle tam bir kadındı. Ruhsal yönden ise, çok değişik bir gelişim çizgisi izlemişti. Atlarla silahlar onun oyuncakları olmuştu. Ev olarak da kamplarla ormanları tanımıştı. Anlattığına göre, öğrencilik yıllarında, kendini tam bir sürgün gibi hissetmiş; tırısa kaldırdığı vahşi atlarla, çılgınca kulaçladığı Tahiti denizini özlemişti hep. Yetişme biçimi, düşünce ve değer yargılarıyla tam bir oğlan çocuğuydu. Anlattığına göre, etek giymekten tiksinti duyuyor, alışılmış kadın giysilerine karşı çıkıyordu. Bir gün o da olgunlaşacak, olağan yaşama ayak uydurmak zorunda kalacaktı. Ancak, şimdilik gelişme aşamasındaydı henüz. Bu yüzden, Sheldon'a düşen, onun oğlan çocuğu davranışlarını hoş karşılamak, kadınca gelişimini tamamlayana dek yanlışlarını yüzüne

vurmamaktı. Kendi kendine, belli bir gelişim döneminden sonra gerçekten kadınlaşıp kadınlaşamayacağını soruyor, daha önemlisi, o zaman da kızı bu kadar sevip sevemeyeceğini merak ediyordu. Çünkü, bugün öğleden sonra ağaçları deviren fırtınada, gözlerini azgın denize dikip kızın dönmesini beklerken yaşamında oldukça büyük bir yer tutmaya başladığını ve her zaman onunla birlikte olmaya can attığını birdenbire anlayıvermişti. Sonra tekrar Berande'ın parasal durumunu düşünmeye başlamış, can sıkıntısından alnında kırışıklar belirmişti.

«Bağışlayın!» dedi. «Ne söylüyordunuz?»

«Söylediklerimin tek sözcüğünü bile dinlemediğinizi biliyorum. Flibberty-Gibbet'in içler acısı durumunu anlatıyordum. Ve, sabahleyin siz kaptana söyler söylemez, eğer onca da bir sakıncası yoksa adamlarımla birlikte tekneye çıkarak yönetimini ele alacağım!.. Önce, her yeri bir güzel temizleyeceğiz. Çünkü, bakır bölümleri bile dört pusluk bir pas tutmuş, yalpalarlarken gördüm. Unutmayın, günün birinde kaçmak zorunda kaldığımda, Flibberty-Gibbet'le gideceğim!»

Verandada kahve içerlerken, Şeytan çıkış kapısının önünde havlamaya başladı. Ardından da, hırpalanmış, yılgın bir zenci göründü. Aşağı inip, onu kurtarmak zorunda kalan Sheldon, zenciyi sorguya çekti.

«Senin efendin kim? Güneş batarken buraya neden geldin, ne istiyorsun?»

«Benim efendim Boucher. Port-Adamlı birçok genç, efendimin yanında. Çok gürültü çıkarıyorlar!»

Zenci, kemerinden bir kâğıt çekip, Sheldon'a verdi. Sheldon, kâğıda çabucak bir göz attı.

«Boucher'den!» dedi. «Packard'ın yerine yerleşen adam. Size anlatmıştım, Packard, kendi denizcileri tarafından öldürülmüştü. Boucher'in yazdığına göre, elli Port-Adamlı, büyük bir yerli sandalıyla gelip, karaya çıkmışlar. Evinin önüne yerleşmişler. Daha şim-

diden yarım düzine domuz öldürmüşler. Kavga çıkarmaya çalışıyorlarmış. Boucher, onların, on beş Lunga'lı kaçakla elbirliği yapmasından korkuyor!»

«Peki, sonra?..»

«Billy Pape, sonunda Boucher'in yerine başka birini aramak zorunda kalabilir. Orası, Billy Pape'ın konak yeridir. Ne yapmam gerektiğini kestiremiyorum. Sizi burada yalnız başına bırakmam istemem!»

«Beni de yanınıza alın!»

Sheldon, gülümseyerek başını salladı.

Kız:

«Hiç olmazsa adamlarımı alın!» diye bağırdı. «Onlar, dürüst ve yiğit gençlerdir, hiçbir şeyden korkmazlar. Hayaletlerden korkan Utami'yi saymazsak tabii!»

Büyük çan çaldı, elli zenci sandalı denize indirdi. Herkes, sandaldaki yerini aldı. Matauare ve öteki üç Tahitili, tüfekler ve mermilerle donanmış olarak, büyük balina sandalının kıç bölümüne yerleştiler. Sheldon, dümene geçti.

Balina sandalı kıyıdan uzaklaşırken, kız büyük bir özenle:

«Ah, ben de sizinle gelebilirdim, bunu çok istiyordum!» diye bağırıyordu. Sheldon, başını sallamakla yetindi.

Kız:

«Ben de bir erkek kadar işe yarayabilirdim!» diye direniyordu.

«Sizin burada kalmanız gerekli. İkimiz birden uzaklaşırsak, Lungalılar sürüsü burayı basıp, her şeyi altüst edebilirler. Sağlıcakla kalın! Yarın sabah döneceğiz. Yalnızca on iki millik yolumuz var!»

Jean, eve dönerken sandalı denize indiren ve kıyıda toplanarak maymunca denilebilecek garip bir dille o günkü olaylardan söz eden zenciler arasından geçmek zorunda kaldı. Zenciler, kendisine yol verdiler. Ancak, önlerinden yürürken, birdenbire yapa-

yalnız ve yardımsız olduğunu hissederek korku duymaya başladı. Bu kalabalık topluluk, kendisini öldürmek isterse, onlara nasıl engel olabilirdi? Bu sırada, Noah-Noah'la diğer adamlarını çağırabileceğini, herbiri bir düzine zenciye bedel olan bu yiğit Tahitililerin, derhal yetişip, kendisini kurtarabileceğini düşünerek biraz rahatladı. Ancak, tam giriş kapısının önünde bir zenciyle burun buruna gelmişti. Karanlıkta kim olduğunu kestiremiyordu.

«Sen kimsin?» diye sertçe bağırdı. «Adın ne?»

«Ben Aroa!»

Jean, adamı tanımıştı. Hastanede iyileştirmeye çalıştığı iki zenciden biriydi, öteki ölmüştü.

«Ben çok ilaç kullandım!» diyordu.

Kız:

«Evet, şimdi artık iyisin!» diye karşılık verdi.

«Ben tütün isterim, çok tütün. Hasa isterim. Domuz balığı dişi isterim. Bir palaska isterim!..»

Kız, bir an durup onu gözden geçirdi. Güldüğünü, en azından pişmiş kelle gibi sırıttığını göreceğini umuyordu. Ancak, zencinin güldüğü falan yoktu, donuk ve anlamsız bir yüzle öylece kendisine bakıyordu. Belindeki peştemal bir yana, çıplak sayılabilirdi. Kulaklarında çubuklar asılıydı, gür saçlarının arasına beyaz midye kabuklarından bir çelenk takmıştı. Yeni yağlanmış bedeni pırıl pırıl parlıyor, bir yırtıcı hayvanınkini andıran gözleri, ışıl ışıl yanıyordu.

Öteki zenciler, ardına dizilmiş, gerçek bir duvar oluşturmuşlardı. İçlerinden biri kıs kıs gülüyor, ötekiler, gergin ve homurtulu bir suskunluk içinde, kızı seyrediyorlardı.

Jean:

«Güzel!» dedi. «Ama, bu kadar çok şeyi ne yapacaksın?»

Aroa:

«Ben ilaç kullandım!» diye karşılık verdi. «Bunun için sen ödemede bulunmak gerek!»

Kız, «İyiliğe karşı ne de güzel teşekkür etmek bu!» diye düşündü. «Sonunda, Sheldon'un ne kadar haklı olduğu ortaya çıktı!»

Aroa, aynı donuk ve anlamsız yüzle karşısında dikiliyordu

Sıçrayan bir balık, suda kamçı gibi şakladı Küçük bir dalga, kıyıda uykulu uykulu homurdandı. Uçan bir yarasanın gölgesi, sessizce yeri yaladı. Hafif bir rüzgâr, kızın yüzünü serinletti.

Jean, dış kapıdan girerken:

«Hepiniz barakalarınıza dönün!» diye bağırdı.

Zenci:

«Sen ödemek gerek bana!» diye diretiyordu.

«Aroa, sen koca bir delisin! Sana bir şey vermem! Şimdi doğruca barakaya git!»

Zenci yerinden kımıldamıyor, olduğu yerde duruyordu. Arsız arsız kızın yüzüne bakarak, bir kez daha:

«Ben ilaç aldım. Sen bana ödemek gerek. Sen bana ödemek gerek şimdi!» diye söylendi.

Daha fazla dayanamayan kız, ona bütün gücüyle bir tokat aşketti. Zenci sendeleyerek öteki zencilerin arasına karıştı. Ancak, iş bu kadarla kalmadı, önüne bir başka zenci dikildi:

«Sen bana ödemek gerek!»

Zencinin gözlerinde, Jean'ın daha önce maymunlarda gördüğü huzursuz ve homurtulu bir parlayış vardı. Kızın, kendisini tepeden tırnağa süzen rahatsız edici bakışlarından tedirgin olduğu halde, dişini sıkıp, dudaklarını büzerek direndi.

Kız:

«Niçin ödemem gerekiyor?» diye sordu.

Zenci: «Ben, Gogoomy!» diye karşılık verdi. «Bawo'nun kardeşi ben!»

Jean, Bawo'nun, hastanede iyileştirmeye çalıştığı zencilerden biri olduğunu ve kurtarılamayarak öldüğünü anımsadı.

«Çekil git buradan!»

«Bawo ilaç aldı! Bawo tamam! Bawo kardeş ben! Sen bana ödemek gerek! Benim baba Port-Adam'da büyük kabile başkanı! Sen ödeyecek bana!»

Jean güldü:

«Gogoomy, sen de, Aroa gibi bir büyük delisin. Tanrım, bana ilaç için kim ödemede bulundu ki?»

Artık bu işe bir son vermek istiyordu. İçeri girerek büyük dış kapıyı kapadı. Ancak, Gogoomy kapıya abanmış, arsızca söyleniyordu:

«Baba büyük kabile başkanı. Sen vuramazsın benim kafama. Korkarsın sen çok.»

Kız büyük bir öfkeyle bağırdı:

«Ben mi korkarım?»

Zenci, kapıya iyice abanarak:

«Sen çok korkarsın, benim kafaya vuramazsın!»

Jean, kapının üstünden uzanıp, zenciye okkalı bir tokat aşketti. Zenci sendeledi, yere düşer gibi oldu. Sonra ,kapının üstüne sıçrayıp, zorla açmak istedi. O sırada, öteki zenciler de, çitleri delip, içeri girmeye çalışıyorlardı.

Jean, birdenbire, kafasında bir şimşek çakmış gibi irkildi. Tabancasını yanına almamış, evinin duvarına asılı bırakmıştı. Yüksek sesle bağırarak, adamlara sesini duyurmayı, böylece kendini güvence altına almayı düşündü. Sonra, onlardan yardım istemekten vazgeçerek, ıslık çalmaya ve Şeytan'ı çağırmaya başladı. Oysa, köpeğin yatak odasına kilitlendiğini biliyordu. Ancak, zenciler orada daha fazla duramadılar, korkularından vahşi çığlıklar atarak gecenin içinde kayboldular. Gogoomy de, büyük bir üzüntüyle onları izledi.

Kız, barınağına vardığı zaman hâlâ gülüyordu. Ancak, birden sinirlenip ağlamaya başladı. Gözlerinden inci gibi yaşlar boşanıyordu. Bütün bir gece, ölen zencinin başında bekleyip, onu iyileştirmek için çır-

pınmıştı. Buna karşılık, şimdi kardeşi tutmuş, ödemede bulunmasını istiyordu.

«Ah, nankör yaratıklar!» diye mırıldandı. Bir yandan da, durumu Sheldon'a bildirmenin doğru olup olmayacağını düşünüyordu.

Sheldon:

«Ve bu serüven de böylece olaysız geçti sayılabilir!» dedi.

Sandal hangara çekilirken, verandaya oturmuş kahve içiyordu. «Boucher, başlangıçta çekingen davranıyor, zor kullanılmasını istemiyordu. Ancak, bunun gerekliliğine inandırılınca, çok iyi iş gördü. Bir mahkeme kurarak, yaşlı haydut Telepasse'ı yargıladık. Bu pis herif, Port-Adam kabile başkanlarından biridir. Sonunda, öldürdüğü domuzların değerinin on katını ödemeyi ve yanındaki it sürüsüyle çekip gitmeyi kabullenmek zorunda kaldı. Şunu da söylemeliyim, bu it sürüsü iyi örgütlenmiş, güçlü bir topluluktu. Beş yerli kayığında en azından altmış kişi vardı, hepsi de kavga arıyordu. Üstelik, ellerinde bir düzine de tüfek bulunuyordu. Bu tüfekler onlardan kesinlikle geri alınmalı!»

Jean:

«Peki, bu işi neden kendiniz yapmadınız?» diye sordu.

«Bu işi hükümet yetkilisine iletmem gerekmez miydi? Yetkili, kendi vesayeti altında saydığı ve böyle adlandırdığı zenciler konusunda aşırı duyarlı biri. Defolup gittikten sonra, yemek yemek için, birkaç mil ötede yeniden karaya çıktılar. Bugün buraya da gelebilirler!»

Gerçekten de, iki saat sonra yerli kayıkları oradaydılar. Onların gelişini kimse görmemişti. Ev hizmetçileri mutfaktaydı. İşletme işçileri, barakalarına çekilmiş, yemek yiyorlardı. Şeytan, bilardo masasına

sırtüstü uzanıp, derin bir uykuya dalmıştı. Uykusunda, orasına burasına konup, kendisini rahatsız eden sinekleri kovmaya çalışıyordu. Jean, depoyu elden geçiriyor, Sheldon verandadaki hamağında öğle uykusunu uyuyordu.

Sheldon, tam sırasında yavaş yavaş uyandı. Anlaşılmaz bir önseziyle uykusu yarıda kesilmiş, olağandışı bir şeyler döndüğünü, karanlık ve gizemli olaylarla karşı karşıya bulunulduğunu sezer gibi olmuştu. Yerinden kımıldamadan aşağıya baktı. Her yer, silahlı vahşilerle doluydu. Bunlar, sabahleyin karşılaştığı vahşilerdi. Ancak, sayıları artmıştı. Aralarına, daha önce hiç görmediği adamlar da karışmıştı. Yavaşça hamağından kayan Sheldon, hiç acele etmemeye özen göstererek, sessizce parmaklıklara yaklaştı. Hâlâ esneyip duruyordu. Yarı uykulu gözlerle aşağıyı bir kez daha gözden geçirdi. İçinde garip bir duygu vardı. Bu yüksek yerden, ikide bir, başkaldırmış çılgın vahşi sürülerine bakmanın ve gözdağı vererek sindirmek ya da onlarla uzlaşma yolunu seçmek zorunda kalmanın kendisi için değişmez bir kader olduğunu anlıyordu. Aşağıya, gözle görülebilir bir kayıtsızlıkla bakması da bundandı. Sürüye yeni katılanlar, son model silahlarla donanmışlardı. Birdenbire anımsadı, bunlar, Lunga'dan kaçtıkları bilinen on beş kişi olmalıydılar. Evet, bundan hiç kuşkusu yoktu. Daha önce gördüklerinin ellerinde de, bir düzine eski silah vardı, geri kalanlar da, mızraklar, topuzlar, yaylar, oklar ve uzun saplı baltalarla silahlanmışlardı. Arkada, kumsalda, hemen kıyıya çekilmeye hazır savaş kayıkları duruyordu. Pruva ve kıç bölümleri, gözalıcı oymalarla süslenmiş, beyaz midye kabuklarından yapılma tuğralar ve çizgilerle bezenmişti. Artık her şeyi tam bir açıklıkla görebiliyordu. Ugi'deki satıcısı Oskar'ı öldürenler de bunlardı.

«Buraya neden geldiniz?» diye sordu.

Tam o sırada, şöyle bir göz atıverdiği ayna gibi

dümdüz denizde, **Flibberty-Gibbet**'in hafif hafif sallanmakta olduğunu gördü. Kendilerine doğru geliyordu. Güneş tentesi altında beliren gölge de bir hayalet değildi. Yanılmıyordu. Tahitililer, Balesuna'dan yukarılara, balık avlamaya gitmiş olmalıydılar. Bu kadar büyük bir tehlike karşısında tek başına kalmış, yaprak kımıldamayan bu tropikal öğle saatinde dünyası kararmıştı.

Zenciler, Sheldon'un sorusuna hiçbir karşılık vermemişlerdi. Öylece duruyorlardı. Daha sert, öfkeli ve buyuran bir sesle yeniden sordu. Zenciler, bu kez, Sheldon'un çınlayan sesinden iyice tedirgin olmuşlar; hayvan sürüleri gibi bilinçsizce itişip kakışmaya, oraya buraya koşuşmaya başlamışlardı. Yine de hiç konuşmuyorlardı. Bütün gözler Sheldon'a dikilmiş, saldıracakları anı kolluyorlardı. Ne yapmaları gerektiği konusunda ,henüz son ve kesin yargıya varamamış görünüyorlardı. Sheldon, yerinden kımıldasa, adım atmaya yeltenecek olsa, sinek sürüleri gibi hep birden eyleme geçerek saniyesinde alaşağı edeceklerdi. Ve bunun için de içlerinden birinin eylemi başlatması gerekli ve yeterliydi. Hepsi bu anı gözlüyor, Sheldon da, korkuyla ,o ilk atılımı gerçekleştirecek kişinin kim olacağını kestirmeye çalışıyordu.

Bu sırada, tam altında, iki zenci bedeninin arasından yavaş yavaş kendine yönelen bir tüfek ucu gördü. Birdenbire, tüfeği elinde tutan ve ikinci sırada bulunan adama işaret ederek:

«Ne yapıyorsun?» diye bağırdı.

Adam sallanarak tüfeği geri çekti.

Sheldon, hâlâ duruma egemen görünüyordu ve bunu sonuna dek sürdürmeye kararlıydı.

«Buradan gidin, herkes buradan çekilsin!» diye emir verdi. «Gidin buradan, haydi hepiniz tuzlu suya, sandalınıza!»

Kıllı göğsü bir yıldan beri temizlik görmemiş, leş gibi, yağlı ve şişman bir zenci çıktı:

«Ben konuşmak ister seninle!» diye bağırdı.

Sheldon keyifli görünüyordu:

«Demek sensin Telepasse?» diye karşılık verdi. «Adamlarına söyle, hemen çekilsinler, sen kal, konuşalım!»

Zenci, yüksek sesle:

«Onlar iyi çocuklar, burada kalmalılar!» diye bağırdı.

«Güzel! Peki benden ne istiyorsun?»

Sheldon, bu uzlaşıcı tutumla durumu kurtarmaya çalışıyordu.

Yaşlı başkan, yanındaki genç zenciyi göstererek:

«Bu benim çocuk!» dedi.

Sheldon, genç zenciyi hemen tanıdı. Gogoomy idi.

«Senin beyaz kadın iyi yapmadı. Gogoomy'nin başına vurdu. Gogoomy başkan gibi. Ne zaman ben öldüm, Gogoomy büyük başkan. Beyaz kadın onun başına vurdu. Bu iyi değil. Sen bana ödemeli çok tütün, çok barut, çok hasa!»

Sheldon:

«Sen alçak moruk!» dedi.

Bir saat önce, Jean olup bitenleri anlattığında, epeyce gülmüşlerdi. Şimdi de Telepasse kendi gelmiş, ödemede bulunulmasını istiyordu.

«Gogoomy buraya nasıl geldin. Hemen koş, çok çabuk barakana git!»

Gogoomy, Sheldon'un buyruğuna karşı, meydan okurcasına:

«Ben burada kalıyor!» diye sertçe karşılık verdi.

Yaşlı Telepasse:

«Beyaz kadın senin, onun kafasına vurdu!» diye tekrar söylenmeye başladı. «Son sözüm, ben çok kızar sen ödemezse!»

Sheldon, telâşla:

«Söyle adamlarına!» dedi. «Onlara söyle, deniz kıyısına çekilsinler, ondan sonra seninle konuşurum!»

Bu sırada, verandanın döşeme tahtalarının hafifçe titreştiklerini duydu, Jean'ın içeri girdiğini ve yanına yaklaştığını anladı. Ancak, dönüp bakmadı. Aşağıda, kendisine yönelik bir yığın silah vardı. Onları gözden kaçırmaması gerekiyordu. Veranda tahtaları ayaklarının altında tekrar titreşti. Jean evine dönüyordu. Az sonra, aynı titreşimlerle geri geldi. Onu ilk kez ağzında sigarayla görünce şaşırdı. Davranışlarında da bir gariplik vardı.

Az sonra gerçek durumu anlamakta gecikmedi. Kızın elindeki kâğıda sarılmış dinamit lokumunu bir bakışta ayırt etmişti. Lokumun yarığına, yöntemine uygun olarak bir mumlu kibrit başı sokulmuş ve bir ateşleme fitili takılmıştı.

«Telepasse, yaşlı köpek, söyle adamlarına, kıyıya dönsünler. Daha fazla beklemem. Son sözüm bu!»

«Ben de beklemem, ben istedim sen öde, beyaz kadın, benim Gogoomy'nin başa vurdu!»

«Şimdi aşağıya iniyorum, ben de senin başına vuracağım!»

Sheldon, bunları söyleyerek parmaklıklara yanaştı, kabile başkanının üstüne atılmaya hazırlandı.

Vahşiler yeniden homurdanmaya başlamışlardı. Hepsinde belirli bir tedirginlik göze çarpıyordu. Tüfeklerin namluları Sheldon'a çevrildi.

O sırada Jean, sigaranın yanan ucunu ateşleme fitiline dokundurdu. Aynı anda, patlayan bir silahın, küçük havan toplarınkine benzer gümbürtüsü duyuldu. Sheldon'un arkasındaki pencere camı parça parça oldu, cam parçacıkları havalarda uçuştu.

Kız da, elindeki dinamit lokumunu, zenci kalabalığının en sık olduğu bölgeye savurmuştu. Ateşleme fitili, ıslık çalarak çevreye kıvılcımlar saçıyordu. Zenciler, birbirlerini itip kakarak, büyük bir telaş içinde, kıyıya doğru kaçışmaya başladılar. Oysa, tekrar ateş edebilirlerdi.

Silah sesine uyanan Şeytan, dışarı çıkabilmek

için, havlayıp hırlayarak kapıyı tırmalıyordu. Onu duyan Jean, fırlayıp kapıyı açtı. Bu anda trajedi sona ermiş, güldürü faslı gündeme gelmişti. Zenciler, tüfekleriyle mızraklarını yerlere atarak koruyucu hindistancevizi ağaçlarına tırmandılar. Şeytan, her yere anında yetişiyordu. Hiçbir zaman bu kadar çok zenci ayağı ısırmak fırsatı bulamamıştı. Eline geçirdiği ayakları keyifle yırtıp parçalıyordu. Bu iş, son zenci ayağı ulaşamayacağı bir yüksekliğe tırmanıncaya kadar sürdü.

Yaşlı ve şişko Telepasse dışında, tüm zenciler, soluğu hindistancevizi ağaçlarında almışlardı. Telepasse ise, yüzünde en küçük bir kımıldama olmaksızın, yuvarlandığı yerde ölü gibi yatıyordu.

Karınca ezmez Şeytan, çıt çıkarmayan düşmanlarını avlayabilmek için, büyük bir öfke ile havlayarak, ağaçtan ağaca koşuyor, biraz aşağılarda kalmış ayakları yakalamaya çalışıyordu.

Sheldon, Jean'a:

«Ateşleme fitilinin nasıl bağlanacağı konusunda ders almanız gerektiğini sanıyorum!» dedi.

Jean'ın gözleri alaylı alaylı Sheldon'u süzdü:

«Fırlattığım şey dinamit değildi ki!» diye karşılık verdi.» «Ne dinamit, ne de başka bir patlayıcı vardı içinde. Yalnızca bir ilaç şişesiydi!»

Parmaklarını ağzına soktu, tıpkı bir delikanlı gibi, çok uzaklardan duyulabilecek keskin bir ıslık çaldı. Islığı duyar duymaz, Sheldon'u bir titreme aldı. Adamlarını çağırmak için her zaman böyle ıslık çalar, Sheldon da bundan büyük bir tedirginlik duyardı.

«Onlar, Balesuna'nın yukarılarına balık avlamaya gittiler!» diye açıklamada bulundu. «Ama, karşıdan Olson'la adamları geliyorlar. Olson, dövüşken bir ihtiyardır. Hiç şakaya gelmez. Yeterince hızlı kürek çekmiyorlar diye adamlarını nasıl patakladığını görüyorsunuz!»

Kız:

«Peki, şimdi ne olabilir?» diye sordu. «Zencileri

ağaçlara çıkarttınız ama, tekrar aşağıya indiremezsiniz!»

«Hayır, bu olmaz, ancak, onlara iyi bir ders vereceğim!»

Sheldon, büyük çana doğru ilerledi. Kız engel olmaya kalkışmasın diye de:

«Biraz bekleyin!» dedi. «Benim zencilerimin aşağı yukarı hepsi orman halkındandır. Bu herifler ise, Tuzlu Su Halkı'dır. Birbirlerini sevmezler. Gözlerinizi açın, tam bir festival olacak!»

Büyük çanı çaldı. İki yüz zenci yavaş yavaş evin önünde toplanmaya başladı. Şeytan yeniden oturma odasına kapatıldı, kendisine uygulanan bu acımasız işlem yüzünden yeri göğü inleterek havlayıp durdu.

İşletme işçileri, eski düşmanlarına yüksek sesle küfürler savurarak, ağaçların çevresinde savaş dansları oynamaya başladılar. Flibberty-Gibbet'in kaptanı da, bu gürültü patırtıya yetişmekte gecikmedi. Yinelenen sıtma nöbetleri yüzünden sendeleyerek yürüyor, zangır zangır titriyor ve silahını elinde güçlükle tutabiliyordu. Yüzü hayalet gibi masmavi olmuştu. Dişleri birbirine çarpıyordu. Dili dolaşarak:

«Ben burada oturup, size gözcülük yapacağım!» dedi. «Aksi şeytan, ne zaman bir işe yarayacak olsam, hemen sıtmam tutar. Ne yapmak istiyorsunuz?»

«Her şeyden önce silahları toplayacağım!»

Ev hizmetçileriyle, ekip başları, sağa sola dağılmış silahları toplayıp, Sheldon'un gözetiminde verandanın yanına yığdılar. Sheldon, yeni silahları ayırıp modası geçmiş olanlarını kırıp parçaladı. Mızrak, topuz, ok ve yay yığınını da, Jean'a armağan etti:

«Koleksiyonunuz için gerçekten eşsiz bir hazine. Doğrudan savaş alanından toplanma!» diye güldü.

Adamları, Tuzlu Su Halkı'ndan ele geçirdiklerini ufalayıp, paramparça eder ve üstlerinde ne bulurlarsa yağmalarken, Sheldon da, kıyıdaki yerli kayıklarından ele geçirilen her şeyi bir araya toplayıp, büyük

bir keyif ateşi yaktırdı. Kayıklar, içleri kum ve mercan adacıkları kalıntılarıyla doldurularak, denizin on kulaç derinliğine gömüldüler.

Sheldon, eve dönerlerken kıza:

«On kulaç derinlik onları yeterince uğraştıracaktır!» dedi.

Bu arada, korkunç dans şöleni sürüp gidiyordu. Savaş şarkıları ve danslarla çığırından çıkan işletme zencileri, çaresiz düşmanlarına ağza alınmaz küfürler savuruyor, kazıklar, taşlar ve mercan kalıntılarıyla saldırıyorlardı. Ağaçlara tırmanmış güçlü kuvvetli yetmiş beş yamyam, dişlerini sıkıp, sırası gelince öc almaya ant içerek saldırılara boyun eğiyorlardı.

«Malaita'da bu düşmanlık tam kırk yıldan beri süregelmektedir. Fakat, öyle sanıyorum ki yaşlı Telepasse, bir daha işletme basmaya asla yeltenemeyecektir!»

Sheldon, gülerek kabile başkanına döndü:

«Hey, aşağılık Moruk!» diye bağırdı. Merdiven ayağında duran yaşlı başkan, öfkeden kudurmuş gibiydi, baygınlıklar geçiriyordu.

«Şimdi de senin başına vurulacak. Bayan Lackland, gelin, onu aşağılamak için başına vurun!»

Jean:

«Ah, çok pis!» diye burun kıvırdı. «Önce, ona bir banyo yaptıralım, derim. Sen, Adamu-Adam, buraya gel, şu şeytanoğlu şeytanı, bez, sabun ve su ile yıka. Çamaşır teknesini doldur. Ornfiri, koş, bir tahta fırçası getir!»

Az önce balık avından dönen Tahitililer, evde olup bitenlere gülüyor, aralarında şakalaşıyorlardı. Ağaçlarda tüneyen yamyamlar, başkanlarının çamaşır teknesine sokulup, bedeninin kutsal kirinden arındırılmasını inançlarına yönelik korkunç bir aşağılama olarak görüyor, öfkelerinden kuduruyor ve:

«Tambo! Tambo!» (*) diye haykırıyorlardı.

(*) **Yasak, tabu.**

O sırada barınağına girmiş olan Jean, yaşlı Telepasse'nin, yıkandıktan sonra hemen sarılıp kurulanması için çubuklu beyaz bir bez fırlattı. İhtiyar başkan, yıkanmış, tertemiz olmuştu. Güneşte pırıl pırıl parıldıyor, Noah-Noah'ın boynunu ovarken ağzına kaçırdığı sabun köpüklerini tükürmek için uğraşıyor, bir yandan da yutkunup duruyordu.

Ağaçlardan indirilen Lunga kaçakları, ev hizmetçilerinin getirdikleri kelepçelerle birbirlerine kelepçelendiler. Ayrıca, Sheldon, onları, çelik bir zincirle, ikişer ikişer sımsıkı bağladı. Gogoomy de, neden olduğu olaylar yüzünden, kendisine iyi bir ders olsun diye günün kalan bölümünde bir yere kapatıldı. Sheldon, işletmenin zencilerini, öğleden sonra izinli sayarak ödüllendirdi. Onlar avludan ayrıldıktan sonra, Port-Adamlı zencilerin hepsi ağaçlardan indirildi. Sheldon ve Jean bütün bir öğleden sonra serin verandada oturarak, zencilerin suya dalıp batık teknelerini yüzdürmeye çalışmalarını seyrettiler. Zenciler, denize açılıp bir çift kırık kürekle uzaklaşmaya çalışırlarken güneş batmak üzereydi.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Malakula gemisi kıyıya yanaşıp demir attığı sırada, Sheldon, çiftlikte başlattığı bir köprü yapımını denetliyordu. Jean, yelkenlerin çekilişini, sandalların suya indirilişini, bir deniz adamı tutkusuyla ve büyük bir ilgiyle izledi. Karaya çıkan her iki adamı sevgiyle selamladı. Ev hizmetçilerinden biri Sheldon'u çağırmaya gittiğinde, sodalı viskiyle ağırladığı konuklarla söyleşiye girişti. Jean, adamların, orada bulunmasından sıkılarak ezilip büzüldüklerini ve belli etmemeye çalıştıkları özel bir merakla kendisini seyrettiklerini anlamakta gecikmedi. Yapayalnız bir ka-

dının burada, bekâr bir erkeğin yanında bulunuşunu yadırgıyor olmalıydılar. Bu olgu, kendisinin de ilk kez, Berande'deki varlığının, olağan ölçülere ters düştüğünü, bütün açıklığıyla ve bilinçli olarak düşünmeye başlamasına yol açtı.

Öte yandan, bu iki adamın durumu da Jean'ı düşündürüyor, aklını karıştırıyordu. Adamlar, daha önce tanıdığı denizcilere de, tacirlere de hiç benzemiyordu. Toplumsal görgü kurallarına aykırı davranışlarda bulunmadıkları, yeterince kibar ve saygılı oldukları halde, aydın kişiler gibi de konuşmuyorlardı. Kuşkusuz, işadamlarıydılar bunlar. Ancak, onları Salomon Adaları'na, özellikle de Berande'a getiren ne gibi bir iş olabilirdi ki! Daha yaşlı olan Morgan, bıyığı, genzinden gelen bas sesli konuşmasıyla, iriyarı, esmer bir adamdı. Diğeri Raff ise, sinirli elleri, solgun gri, sulu gözleriyle, kadınsı biriydi. Hafif bir sesle ve belirsiz bir şive ile konuşuyor, bir Londralıyı anımsatsa da, iyi tanıdığı Cockney'e hiç benzemiyordu. Kadın aklıyla bu adamların ne istediklerini bir türlü anlayamıyor, onlarla bir işleri olabileceği düşüncesi, tüylerini diken diken ediyordu. Bunlar, acımasız kişiler olmalıydılar! Sheldon geldiğinde, bir şeyler sezmeye çalışan dikkatli gözlerle ona bakıyordu. Konuklardan onun da pek hoşlanmadığı anlaşılıyordu. Ancak, hiç zaman yitirilmeksizin konuşulması gereken önemli şeyler olmalıydı ki, çok kısa bir süre dereden tepeden söz edildikten sonra, hep birlikte Sheldon'un bunaltıcı çalışma odasına çekildiler. Öğleden sonra, Jean, Lalaperu'ya, beyaz adamların nereye gittiklerini sordu.

Lalaperu:

«Ben söylerim!» diye açıklamaya başladı. «Çok gezdiler. Çok gördüler. Ağaçları gördüler. Ağaçların toprağını gördüler. Bütün köprüleri gördüler. Kurutulmuş hindistancevizinden yağ çıkarma evini gördüler. Çayırı gördüler. Irmağı gördüler. Balina san-

dalını gördüler. Ben söylerim, pek çok şey gördüler, her şeyi gördüler!»

«Nasıl adamlardır bu iki kişi?»

«Beyaz adamlar büyük efendilerdir!»

Lalaperu'nun açıklaması bu kadarla kaldı. O da fazla bir şey bilmiyordu.

Jean, adamların geliş nedenini anlamaya çalışıyor, işletmenin her şeyini gözden geçirip, denetlemelerini kötüye yoruyordu.

Yemekte, öğrenmek istediği şeylerle ilgili tek sözcük konuşulmadı. Söyleşi, olağan konular çevresinde sürüp gitti. Bu sıkıcı ve dağınık konuşmalar sırasında, Sheldon'un gözlerinden pek rahat olmadığını anlıyor, merakı daha da artıyordu.

Kahveler içildikten sonra adamlar kendi başlarına kaldılar. Gece yarısına doğru, barınağından onların yavaş sesle homurdanır gibi konuştuklarını duyabiliyor ve sigaralarının ateşini görebiliyordu. Ertesi sabah uyandığında, adamlar, çiftliği bir kez daha gözden geçirmek için dolaşmaya çıkmışlardı.

Viaburi'ye:

«Sence neler oluyor?» diye sordu.

Viaburi yüksek sesle karşılık verdi:

«Sheldon Efendi tamam! Kısa zaman, bir parçacık zaman!»

«Sen ne düşünüyorsun Ornfiri?»

«Sheldon Efendi büyük adam Sidney'e gidiyor. Evet, ben böyle düşünüyor. O Berande ile tamam!

Bütün gün, işletmenin gözden geçirilmesi ve görüşmelerle geçti ve bütün gün, Malakula'nın kaptanı, beyaz adamların gemiye dönmekte acele etmeleri için haber üstüne haber gönderdi. Ancak, güneş batarken kıyıya inebildiler ve aşağı yukarı bir saat kadar da orada görüştüler Kız, Sheldon'un adamlarla kavga edercesine tartıştığını, bir şeyler kabul ettirmeye çalıştığını, adamlarınsa ödün vermeyip sonuna dek dayattıklarını açıkça görebiliyordu.

Yemek için gelip oturduğunda, yavaşça:

«Ne var, ne oluyor?» diye sordu.

Sheldon, kızın yüzüne bakıyor ve gülüyordu. Fakat, keyifsiz ve derin düşüncelere dalmış bir adamın gülüşüydü bu.

Jean, konuşmasını:

«Amma da bitip tükenmez görüşmeymiş!» diye sürdürdü. «Güneş batarken tartışılıyordu. Güneş doğarken yine tartışılıyordu. Ve başkaca hiçbir şey yapılmıyordu. Bütün gün böyle geçti. Bu da ne demek oluyor?»

Sheldon, önemli bir şey yokmuş gibi omuz silkerek:

«O kadar da uzun değil! Berande'ı satın almak istiyorlar, hepsi bu!»

Kız, meydan okurcasına onu süzüyordu.

«Bu artık zorunlu oldu, demek! Siz de satmak istiyorsunuz!»

«Kesinlikle öyle değil, Bayan Lackland, onlara Berande'ı satmayı düşünmediğimi söyledim!»

Kız, üstüne üstüne gidiyor, onu sıkıştırıyordu:

«Kem küm etmeyin!» dedi. «Benimle açık konuşun. Oldukça güç durumdasınız, biliyorum. Deli değilim, her şeyi görüyorum. Bana durumunuzu anlatın!»

Sheldon susuyordu. Aslında kızdan bir şey saklamayı düşündüğü yoktu, ama söze nereden başlayacağını bilemiyordu.

Kız:

«Dikkat edin, ben bir Amerikalıyım!» diye sürdürdü. «Bu da iyi işadamlığı demektir. Durumu sizden daha iyi değerlendirebileceğimi sanırım. O halde, bırakın, her şeyi açık açık konuşalım ve bir çözüm yolu bulmaya çalışalım. Borçlarınızın tutarı nedir?»

«Bin dolardan biraz fazla. Küçük hesaplar, biliyorsunuz. Ayrıca, gelecek hafta otuz işçinin sözleşmeleri sona eriyor. Onların alacakları da, adam ba-

şına ortalama on doları bulur. Ama, neden bunlarla kafa ütülemek istiyorsunuz? Gerçekten, bildiğiniz gibi!..»

«Berande'ın bu günkü değeri ne kadardır?»

«Morgan'la Raff'ın vermek istedikleri kadar!»

Kızın bakışlarındaki tedirginliği görünce, kesin bir açıklamada bulunmaya karar verdi:

«Hughie ile ben buraya sekiz bin dolar yatırdık. Ayrıca, bütün zamanımızı da buraya harcadık. Burası iyi bir yerdir ve değeri de yatırdığımızdan fazladır. Ancak, tam verim elde edebilmemiz için üç yıl daha geçmesi gerekiyordu. Bunun için bütün gücümüzle işe sarıldık. Jessie'nin ve iş bürolarımızın gelirleriyle Berande'ın sürekli giderleri karşılanıyordu!»

«Morgan ve Raff size nasıl bir öneride bulundular?»

«Bütün borçlarım ödendikten sonra peşin bin dolar!»

Kız:

«Soyguncu bunlar!» diye bağırdı.

«Hayır, bunlar namuslu işadamlarıdır. Benimle açık konuştular, bir malı birisi vermek, öteki de almak istiyorsa, gerçek değere bakılmaz, dediler!»

Jean, aceleyle sordu:

«Berande'ı üç yıl daha elde tutmak size kaça patlar?»

«İki yüz işçiden herbiri için yılda ortalama altı dolardan üç bin altı yüz dolar harcama ister. Asıl sorun da bu!»

«Tanrım! Böylesi ucuz işgücüne bu kadar para gidiyor. Bir sürü yamyam için üç bin altı yüz dolar! Sidney'e gidip, para bulabilirsiniz!»

«Orada, buradaki işletmeyle pek ilgilenilmiyor. İş yapayım derken, çoğu zaman faka basılıyor. Ama, yine de buradan ayrılmak istemiyorum. Biraz da Hughie'nin anısı için. Bütün benliğini koymuştu bu işe. Bu iş için yaşıyordu. Çok inatçıydı, hiçbir zaman

yenilgiyi kabullenmezdi. Bunu düşündükçe, buradan ayrılmak zoruma gidiyor. Çiftlikten fazla bir şey beklemiyorduk, ama Jessie'nin bizi kurtaracağını umuyorduk!»

«Morgan ve Raff'ın kötü işadamları olduklarından hiç kuşkum yok. Ama, siz çiftliği onlara satmak zorunda değilsiniz. Ben, gelecek vapurla Sidney'e gideceğim ve bir tekneyle geri döneceğim. Kullanılmış bir gemi için beş veya altı bin dolar sağlayabilirim!»

Sheldon, kızı susturmak için elini kaldırdı, ama ona engel olamadı.

«Dönüşte bir taşıma işi alabilirim. Jessie'nin işini bu gemi sürdürecek. Dönüşümde gemiye iş bulma hazırlıklarına başlayabilirsiniz. Şimdi sizinle ortak oluyorum. Biliyorsunuz, biraz param var. Hemen bir sözleşme hazırlayalım. Tabii siz de istiyorsanız. Önerimi kabul edeceğinizi biliyorum!»

Sheldon, oldukça uysal ve keyifli görünüyordu.

«Tahiti'den buraya bir işletme kurmak için geldiğimi biliyorsunuz. Tasarılarımı da öğrendiniz. Şimdi bunlardan vazgeçiyorum, Berande'a ortak olmayı yeğliyorum. Pari-Sulay'da işe en başından başlayıp, yedi yıl beklemek zorunda kalmaktansa, burada üç yıl sonra kazanç sağlamak elbette daha iyidir!»

Sheldon:

«Ve, şey, gemi!..» diye söze başlamak istedi, ama devam edemedi.

«Peki, ne olmuş!..»

«Eğer darılmayacaksanız!..»

«Hayır, hayır, iş iştir, siz konuşmanıza devam edin!»

«Yani, gemiyi siz, siz kendiniz mi yöneteceksiniz? Yani, kaptan olarak? Ve Malaita'ya gidip, işçi mi toplayacaksınız? Lütfen kısaca açıklayın!»

«Elbette! Kaptana ödeyeceğimiz para cebimizde kalacak. Bir sözleşme yapıyoruz, siz işletmenin yöneticisi olarak, ben de kaptan olarak imzalıyoruz. Her

şey çok sade ve açık. Kısaca: Siz beni ortaklığa kabul etmek istemezseniz, ben de Pari-Sulay'ı satın alırım. Birçok küçük tekne edineceğim. Ve her şeyi tek başıma yapacağım. Benim için bir şey değişmez. Ne kadar açık ve sade bir çözüm değil mi?»

«En çok üzerinde durduğunuz şey neydi? Pari-Sulay'ı satın alırsanız tam bağımsızlık ve özgürlüğe kavuşacağınız düşüncesi değil mi? Peki, ben olmadan yamyamlarla nasıl başa çıkacaksınız? Berande'da benim ortağım olmak istiyorsunuz, o zaman da ben büyük sorumluluk altına girmiş olacağım. Ortağım olarak, sizin bir zenci işçi toplama gemisine kaptanlık etmenize izin veremem elbette. Kızkardeşim olarak da, karım olarak da izin veremeyeceğim bir şey bu!»

«Tanrı'ya şükürler olsun ki, karınız değilim. Yalnızca iş ortağınızım!»

Sheldon, kızgınlıkla:

«Durmadan saçmalıyorsunuz!» diye bağırdı. «Önerdiğiniz durumu şöyle bir gözlerinizin önüne getirin: genç bir erkekle, genç bir kadın, ıssız bir işletmede, yalnızca iş ortağı olarak birlikte yaşıyorlar. Bence bu durumu çözümlemenin tek yolu vardır, sizinle evlenmem!»

Kız, soğuk ve kızgın bir bakışla:

«Ben size yalnızca bir iş önerisinde bulundum, evlenmekten söz etmedim. Öncelikle şunu bilmenizi isterim, dünyanın her yerinde, karşılaşacağım her erkeğe, yalnızca arkadaş gözüyle bakarım!»

Sheldon:

«Ama, siz aynı zamanda bir kadınsınız!» diye bağırdı, «Bu yüzden!..»

Kız birden oturduğu yerden kalkıp, ayağını yere vurdu:

«Şimdi en çok ne söylemek istiyorum, biliyor musunuz?»

Sheldon gülerek:

«Evet!» diye karşılık verdi. «Şimdi en çok, erkeklere lanet okumak istiyorsunuz!»

«Evet, bunu söylemek istiyorum. Ama, sizin ağzınızda bunun anlamı değişiyor. Kendinizi bazı şeylere inandırmaya çalışıyor gibisiniz. Benim düşüncelerimi de bu anlayışla değerlendirmek istiyorsunuz. Olabilir! Ben şimdi yatmaya gidiyorum. Ama, lütfen önerimi iyice gözden geçirin ve sabahleyin bana kesin düşüncenizi bildirin. Aynı şeyleri tekrar tekrar konuşup durmanın bir anlamı yok. Canımı sıkıyorsunuz. Çok korkak ve bencil biri olduğunuzu biliyor musunuz? Başka delilikler yapmamdan korkuyorsunuz. Kendi düşünce ve isteklerinizi doğru buluyor, başka düşünceler öne sürülmesine ve eleştirilmeye gelemiyorsunuz. Düşünceleriniz, yalnızca kendi duygularınıza ve kişisel görüşlerinize göre biçimleniyor. Üstüne üstlük, siz bir korkaksınız, —aslında bütün erkeklerin yüreği korkuyla doludur—, ve bu yetmezmiş gibi bir de, korkaklığınızı, şövalyelik, koruyuculuk gibi soylu deyimlerle adlandırarak, gerçek durumu örtbas etmeğe çalışıyorsunuz. Erkek olarak doğmadığım için Tanrı'ya bin şükrediyorum. İyi geceler!.. Her şeyi iyice düşünün ve sakın bir delilik yapmayın. Berande'da yapılması gereken en önemli şey, burada Amerikan girişimciliğini, Amerikan çabukluk ve aceleciliğini egemen kılmaktır. Siz bunun ne anlama geldiğini bilemezsiniz. Siz kötü bir işadamısınız. Bu yüzden, getirdiğim sağlıklı havanın yarattığı taptaze savaşım gücü, sizi daha da zayıflatıyor. Beni ortaklığa alın. İrade gücümle Salomonları nasıl ayağa kaldırıp yücelttiğimi görürsünüz. Ve lütfen, sizi de itekleyerek, birazcık olsun harekete geçmeyi düşündüğümü kabullenin!»

«Bunu düşünmek istiyorum. Gerçekten dediğinizi yaptınız. Yaşamım boyunca, hiçbir zaman böylesine aklımı başıma getirici bir uyarıyla karşılaşmamıştım. Bir başkası karşıma geçip, bana içinde bulunduğum

durumu böyle açık açık anlatmaya kalkışsaydı, belki de onu pataklardım!»

Kız, ayağa kalkıp, elini uzatarak:

«Artık gitmeliyim!» dedi. «İyi geceler! Ve çok rica ederim, çok çok rica ederim, sabahleyin bana akıllıca bir açıklamada bulunun!»

Ertesi sabah, kahvaltıda, Sheldon, kıza:

«Salomon Adaları'nda bir işletme sahibi olmayı gerçekten isteyip istemediğinizi ve bu düşüncenizde hâlâ kararlı olup olmadığınızı bir kez daha öğrenmek isterim!» dedi.

«Elbette kararlıyım, durumumu çok iyi biliyorsunuz. Sizin, bir kadınla bir erkeğin aynı yerde birlikte olabilmeleri konusunda dar görüşlü saplantılarınız var. Neden siz de, bütün sağduyulu ve iyi niyetli insanlar gibi sağlıklı düşünmüyor ve benim daha önce tanıdığınız kadınlara hiç benzemediğimi ve ona göre değerlendirilmem gerektiğini bir türlü kafanıza sokamıyorsunuz? Oysa, bunu çok iyi bilmek zorundasınız. Ben buralara kendi yelkenlimle geldim ve iznimizle gemimin kaptanı da bendim. Gelişimin nedeni de, geçimimi sağlayabilmek için para kazanmaktır. Bunları biliyorsunuz. Size defalarca anlattım. Yapmak istediklerim, babamın tasarladığı şeylerdir. Siz nasıl Hughie'nin tasarılarını gerçekleştirmek istiyorsanız, ben de sizin gibi, babamın tasarılarını gerçekleştirmek istiyorum. Babam, bu kadar uzak yerlere yelken açmayı göze alırken, kendinin olan bir adada büyük bir işletme kurmayı düşlüyordu. O öldü ve ben yelken şişire şişire ta buralara geldim. Şimdi gemim denizin dibinde yatıyor. Artık denizlerde dolaşamam. Bu yüzden de buraya yerleşmek istiyorum. Ve kesinlikle işletmeci olacağım!»

Sheldon:

«Bakın!» diye söze başladı.

Kız, birdenbire ayağa kalkarak:

«Hâlâ size durumu iyice anlatabilmiş değilim!»

diye sözünü kesti. «Karaya ayak bastığım günden beri olduğu gibi, bugün de sizi kendim ve amaçlarım konusunda yanlışlığa düşürecek herhangi birşey söylediğimi sanmıyorum. İlk günden bu yana, nasıl bir insan olduğumu ve ne yapmak istediğimi açık açık anlattım. Buna karşılık, siz bana hâlâ bir işletme sahibi olmayı gerçekten isteyip istemediğimi ve bunda kararlı olup olmadığımı soruyorsunuz. Bunu sorarken de oldukça rahat görünüyorsunuz. Şimdi size son bir kez daha söylüyorum: Ben bir işletmeci olmak istiyorum ve sizin buna izin vermek isteyip istememenize de aldırmıyorum. Kesin konuşun, benimle ortak olmak istiyor musunuz, istemiyor musunuz?»

«Kendinizi benim yerime koyun, siz olsaydınız, sıcak denizlerde delice serüvenlere atılmak ve buraya ortak olmak isteyen bir genç kızla başka türlü mü konuşurdunuz?»

«Kesinlikle hayır! Ancak, siz şimdi, bunakların ve aşağıda her an kavga çıkarmaya hazır bekleyen kalabalığın kötü şeyler düşünmesinden kaygı duyuyorsunuz. Berande'da kendinize güvenmek yerine, viski düşkünlerinin, insan müsveddesi güney denizi serserilerinin moral desteğine gerek duyuyorsunuz. Ben bu düşüncedeyim!»

Sheldon gülmeye başladı:

«Evet!» dedi, «işin en kötü yanı da bu. Size pes dedirtebilmek olanaksız. Yeniyetme gençliğin mantığı sizinkisi. Kimsenin çürütmeye gücü yetmez. Pratik yaşam deneylerinden oluşan bir mantık. Gençlik, önce denemek ve yaşamak zorunluluğu duyuyor, sonra da mantığı oluşuyor. Öğrenmenin ve daha iyisini yapmanın tek yolu da bu olmalı!»

Kız, Sheldon'un sözünü keserek:

«Denemekten zarar gelmez!» diye bağırdı.

«Gençliğin mantığı gerçekleri altüst ediyor, çoklukla da kalp kırıcı oluyor. Bir de duygusal dostluklar var... Birçok şey kuramsal olarak iyi ve güzeldir.

Ama gerçekleşmeleri olanaksızdır. Bir zamanlar benim de inandığım bazı şeyler vardı. Şimdi Salomon Adaları'nda bulunmamın asıl nedeni de bu!»

Jean sabırsızdı. Sheldon, onun kendisini bir türlü anlayamadığını görüyordu. Onu, kendisiyle durmadan tartışmaya, kavgaya iteleyen de gençliğiydi. Ele avuca sığmaz davranışları da bunu açıkça kanıtlıyordu. Bir kadın bedeninde oğlan çocuğu ruhu taşıyan biriydi o.

Sheldon, onun yanık ve heyecanlı yüzünü, küçük başına dolanan ve bütün şirinliğini ortaya çıkaran kalın saç örgülerini, kendi diktiği giysisinden ışık saçar gibi görünen parlak cildini, düz kaşlarının altında parıldayan çocuksu, sakin gözlerini seyretmeye doyamıyordu. Böylesine dişice çekicilikleri olan nefis bir yaratığın, tam bir kadın olmaktan neden kaçındığına bir türlü akıl erdiremiyordu. Ve onun neden, keçi kılı saçlı, şaşı bakan, tavşan dudaklı biri olmadığına şaşıyordu.

«Berande'a ortak olduğumuzu varsayalım!» diye söze başladı. Bakışlarında, aynı zamanda, hem umutsuzluğun korkusu, hem de umudun sevinci vardı. «Bir de, benim size abayı yaktığımı ya da sizin bana ilgi duymaya başladığınızı düşünelim. Bu durumda, böyle içiçe birlikte yaşamamızın sakıncaları vardır. Ayrıca, gençliğin oluşturduğu mantık da altüst olur!»

Jean, birdenbire sinirlenerek:

«Siz, benim, Salomon Adaları'na evlenmek için geldiğimi mi sanıyorsunuz?» diye bağırdı. «Hawaii'de daha iyi erkekler vardır. Durmadan aynı konu çevresinde dolanıp duruyorsunuz. Tarafsız bir dinleyici, sizi, kirli amaçları olan biri sanabilir, bilesiniz!»

Jean, daha fazla konuşmaktan çekinerek sustu. Sheldon'un yüzü önce kızarmış, sonra da sararmıştı Birdenbire büyük bir korkuya kapılmıştı. Kızın sözlerinden çok etkilendiği açıkça görülüyordu. Kız, kahvesinin telvesini höpürdeterek içine çekerken ayağa kalktı:

«Sizinle yeniden söyleşiye girişmek için, kendinizi toparlayıncaya kadar bekleyeceğim. Böyle olmakta direnirseniz, hiçbir zaman aramız düzelmez. Şimdi söyleyin bakalım, bizimle yüzmeye geliyor musunuz? Biz, bütün takım hazırız!»

Kız, salondan ayrılırken, Sheldon:

«Eğer bir erkek olsaydı, sandalı, Tahitilileri, İngiliz liraları ve bütün öteki şeytanlarıyla onu derhal kovardım!» diye söyleniyordu. Ama bir erkek değildi. Bir yere gidemezdi, başına olmadık işler gelebilirdi.

Yerinden kalkıp, bir sigara yaktı. Gözleri duvarda, tabanca kemerinin üstünde asılı duran kovboy şapkasına takıldı. Terslik bu şapkadan başlıyordu. Kızdan ayrılmak istemiyordu. Ne var ki, o henüz olgunlaşmamıştı. Bu yüzden, düşünceleriyle zaman zaman kırıcı olabiliyordu. Gençliğin mantığıydı onunki. Çatışmaları buradan başlıyordu. Bazen, ona hiç karışmamayı, kendi haline bırakmayı düşünüyordu. Ne de olsa daha çocuk sayılırdı. Bunu gözönünde tutması gerekiyordu. Ama, bu da kolay olmuyor ve bu çocuğun kadın kişiliğinden böylesine uzak kalabilmiş olmasına çok üzülüyordu.

Kızın şapkasına kötü kötü bakar ve karmakarışık düşüncelere dalarken, ona nasıl bağlandığını, bunu görmezlikten gelmenin artık kolay olmadığını, Berande'da alıkoymanın bir yolunu bulmak için nasıl kafa patlattığını unutur gibi olmuştu. Onu yanında alıkoymanın bir yolunu bulmalıydı. Bir yardımcı kadın alamaz mıydı? Neden olmasın? İlk vapurla Sidney'den böyle bir kadın getirtebilirdi. Bunu yapmak elindeydi. Kızın çınlayan kahkahalarıyla düşlerinden uyanıp kapıdan çıktı. Kıyı yolundan aşağıya doğru yürüdüğünü gördü. Adamlarından ikisi. Papahara ve Mahamémé, topuklarına kadar uzanan kırmızı peştemalları ,kemerlerinde parıldayan kınsız bıçaklarıyla onu izliyorlardı. Bu da dikkafalılığının örneklerinden biriydi. Sürekli rica, emir ve uyarılarına

karşılık, aklına estikçe, köpekbalıklarıyla dolu denizde yüzmekten çekinmiyor ve bu tehlikeli işi, çoğu zaman, onun da görebileceği yemekten sonraki saatlere denk getiriyordu.

Küçük iskelenin ucundan, bir oğlan çocuğu gibi balıklama suya atılışını, yay gibi öne uzanan kollarının ve bedeninin yardımıyla, her kulaçta yaklaşık üç metrelik bir yol alarak kıyıdan uzaklaşışını seyrediyordu. Bir saldırı sırasında, onun için canlarını vermekten kaçınmayacaklarını çok iyi bildiği yiğit koruyucularının, aç bir köpekbalığıyla karşılaşıldığında, kızı kurtarmak için yapabilecekleri bir şey olduğuna inanamıyordu.

Sürekli kıyıdan uzaklara doğru yüzüyor, başı gittikçe daha küçük görünüyordu. Hafif hafif oynaşan fırtına sonrası dalgaları gittikçe tedirginleşiyor, dalgalar üstünde üç insan başı, iyice küçülüp gözden kayboluyordu.

Onları gözden kaçırmamak için büyük bir çaba harcayan Sheldon, sonunda verandaya çıkıp teleskopu eline almak zorunda kaldı.

Bu sırada, Florida üzerinden, gelip geçici çok şiddetli bir rüzgâr esti. Ancak, Jean ve koruyucuları, hiçbir şey olmamış gibi kulaç atmayı sürdürüyor, bembeyaz köpüklü yüksek dalgalara meydan okuyordu.

Jean'ın çok iyi yüzdüğünü önceden biliyordu. Yüzmeyi Hawaii'de öğrenmişti. Ancak, yine de köpekbalığı köpekbalığıdır, diye düşünüyordu. Tanıdığı çok iyi bir yüzücü de, bir sel dalgasında boğulmuştu.

Sonunda, üç kafa yeniden göründüğünde, geçici rüzgâr gökyüzünü karartmış, dalgalar, sahilde kırbaç gibi şaklamaya başlamıştı. Okyanus bembeyaz köpükler saçıyor, sağanak yağmurda, denizle gökyüzü birbirine karışıyordu.

Rüzgâr denizi döver ve Berande birdenbire güneş ışığıyla parıldarken, yüzücüler kıyıya çıktılar.

Sheldon, elinde teleskopuyla evden içeri girdi ve kapı aralığından, üstünde duş sonrası tatlı su damlacıklarıyla kızın yoldan gelişini ve saçlarını silkeleyişini seyretti.

Öğleden sonra verandada otururlarken, çekingen ve yumuşak bir sesle, sözcüklerini de elden geldiğince özenle seçerek, yardımcı kadın getirtme konusundaki tasarısından söz etti. Konunun önemine dikkat çekerek, Berande'ın böyle bir kadına çok büyük ve acele gereksinmesi olduğunu belirtti. Böyle bir kadının, gerek ev hizmetçilerinin yönetimi, gerek depoların denetimi ve gerekse diğer işler bakımından ne büyük yararlar sağlayacağını bir bir anlatmaya çalıştı. Sözlerini bitirince, Jean'ın, bu tasarısına nasıl bir tepki göstereceğini, karşılık olarak neler söyleyeceğini korku içinde beklemeye başladı.

Kızın ilk karşı çıkışı:

«Demek oluyor ki, siz benim ev yönetimimden hoşnut değilsiniz! Beni yetersiz buluyorsunuz!» diye oldu. Sonra, Sheldon'un açıkladığı tasarıyı kesinlikle uygun görmediğini belirten bir el işareti yaparak şöyle konuştu:

«Sırasıyla söyliyeyim: Eğer buraya ikinci bir yardımcı kadın getirtirseniz, ya aramızdaki ortaklık sözleşmesini geçersiz sayarak buradan ayrılır, sizi terkederim, ya da buraya annelik yapması için getirttiğiniz o yaşlı tavuğu, sandaldan itip denizde boğarım. Siz, gerçekten, yelkenlimle tek başıma onca yol katederek, dünyanın uygarlık girmemiş bu en uzak köşesine bir yardımcı kadının anneliğine sığınmak için mi geldiğimi sanıyorsunuz?»

Sheldon:

«Ama siz de bilirsiniz ki, bir yardımcı kadın, çok gerekli bir baş belasıdır!» diye karşılık verdi.

«Biz, şimdiye dek onsuz da çok iyiydik. Mélé'yi ta buralara tek başıma getirdim. Gemide başka kadın yoktu. Yeryüzünde beni korkutan üç şey vardır: Ya-

bananları, kızıl hastalığı ve yardımcı kadınlar! Ah bu ölümsüz annecikler! Dünyanın her yerinde, el değmedik kızları sinsice izleyip, günah işleme eğilimlerini anında sezen ve bunu bir kez sezince, onları kendi elleriyle günaha iteleyen pis canavarlar! El değmedik kızları, kendi hastalıklı istemlerini bastırmak için itelerler günah işlemeye!..»

Sheldon, yapmacık bir tedirginlik gösterisiyle masadan uzaklaştı:

«Pöh! Hiç merak etmeyin, siz yaşamınızı kazanmakta güçlük çekmezsiniz. Sömürge işletmeciliği sizi mutlu edemezse, yazarlığı deneyebilirsiniz. Tezinizi savunan romanlar yazarsınız!» dedi.

Kız:

«Salomon Adaları'nda okuyucu bulabileceğimi sanmıyorum!» diye karşılık verdi. «Özellikle de sizin namus bekçiliğiniz altında!»

Sheldon sıkılıyor ,kız ise gençliğin verdiği pervasızlıkla konuşmayı sürdürmek istiyordu:

«Bozulmadan, iyi bir durumda elde tutulabilmesi için, elinin kolunun bağlanması ve sürekli göz kulak olunması gereken bir şey olsa olsa sözde iyi bir şey olabilir. Bir yardımcı kadın getirtme isteğiniz, bana ne gözle baktığınızı, beni nasıl değerlendirdiğinizi yeterince kanıtlıyor. Bir insanın kendi isteğiyle, içinden öyle geldiği için iyi olması önemlidir bence. Evde kalmış bir kızın, bir yaşlı kadının, hiçbir şey kaçırmayan bakışlarından fırsat bulamadığı için kötü olmaması değil!»

Sheldon:

«Beni yanlış anlamayın!» diye atıldı. «Düşüncelerimiz değişik, hepsi o kadar!»

«Siz nasıl uygun görüyorsanız, öyle düşünülmesini istiyorsunuz. Bu yobazlıktır. Siz erkekler, gücünüzü kanıtlamak, davranışlarınızın doğruluğunu onaylatmak için yobazlaşıyorsunuz. İkiyüzlü oluyorsunuz!»

Sheldon:

«Sizden korktum, siz bir dişi Shelley'siniz!» diye karşılık verdi. «Sizi korumak istiyorum, ortaklığınızı bunun için kabul ediyorum!»

«Neden yalnızca buysa, sizinle ortak olmayı kesinlikle istemem. Siz, beni, Pari-Sulay'ı satın almak zorunda bırakıyorsunuz!»

«Daha fazla toprak için mi?»

«Biliyor musunuz, ne yapacağım? Salomon Adaları'nda, beni korumak istemeyen bir erkek arayacağım!»

Sheldon korktu, kızın söylediklerinde doğru bir yan olabilirdi:

«Böyle bir şey yapmayacağınızı umarım!»

«Neden olmasın? Gevezeliklerden, dedikodulardan korunmaktan bıktım, usandım. Şimdiye dek bütün sorunlarımı kendi başıma, yapayalnız çözümlediğimi unutmayın. Üstelik, dünyanın her yeri için en iyisinden sekiz de koruyucum var: Denizcilerim!»

Sheldon gülmeye başlayarak:

«Siz dünyaya bin yıl önce gelmeliydiniz!» dedi, «Ya da bin yıl sonra. Hem çok ilkelsiniz, hem de çağımızdan daha ilerde. Yirminci Yüzyıl size göre değil!»

«Ya Salomonlar? Buraya ilk geldiğimde siz bir vahşi gibi yaşıyor, bir devenin midesini bile altüst edebilecek konserve etler ve ekmekler yiyordunuz. Ben bu durumu kökünden değiştirdim ve sizinle ortak olmak istedim. Hemen vazgeçebilirim de! Ancak, kötü beslenme yüzünden perişan olmak istemiyorsanız, her şeyi çok iyi düşünmelisiniz!»

Sheldon:

«Eğer bu ortaklık kurulacaksa, şunu açıkça bilmelisiniz ki!» diye söze başladı. «Geminin yönetimi kesinlikle size ait olamaz. Sidney'e gidip, bir yelkenli satın alabilirsiniz. Ama bize kesinlikle bir kaptan gerekli!»

«Bir kaptan bize kaça patlar? Büyük olasılıkla da, viski düşkünü, yeteneksiz, hesapsız kitapsız biri olacaktır üstelik. Benim, kendi işletmemle, işe alacağımız herhangi birinden daha çok ilgileneceğim de kesin. Bir kez daha söyleyeyim, bir gemiyi, güney denizlerinin içi geçmiş kaptanlarından da, en seçkin tayfalarından da daha iyi yönetebilirim!»

«Benimle ortaklık kurmak istiyorsanız, her şeyden önce bir hanımefendi olmalısınız!»

«Bir hanımefendiye yakışmayacak tasarılarım olduğunu söylemek istiyorsunuz anlaşılan! Teşekkür ederim!»

Gözleri yaşlarla dolan kız, çok üzgün görünüyordu. Ayağa kalkarak gramofona doğru ilerledi:

«Bütün erkeklerin davranışları da sizinki gibi gülünç müdür, bunu bilmek isterdim!»

Sheldon, gülerek omuz silkti. Tartışmayı sürdürmenin bir yarar sağlamayacağını çok iyi biliyordu. Kavga çıkarmamaya da kesin kararlıydı. Akşam doğru kız yumuşamıştı. Gelecek vapurla Sidney'e gidecek, bir yelkenli satın alacak ve bir kaptanla geri dönecekti. Sheldon'a bazı şeyleri kabul ettirmeyi başarmaktan da geri kalmamıştı. Arasıra yelkenliyle adalar arasında dolaşabilecekti. Ancak, Malaita'ya işçi toplamaya gitmenin sözünü bile ettirmiyordu Sheldon. Bu kesinlikle yasaktı. Bu konular tatlıya bağlandıktan sonra, yine kızın dayatmasıyla, usulüne uygun kısa bir sözleşme hazırlanıp imzalandı. Bundan sonra Sheldon, tam bir saat, nasıl bir aptallık yaptığını düşünerek, bir aşağı, bir yukarı dolaştı durdu. Bu sözleşmeden sonra, kızın, şimdiye kadarki ölçüsüz davranışlarını sürdürmesine ve ikide bir Pari-Sulay'ı satın almayı düşünmesine olanak kalmıyordu artık.

Böylesine bağımsızlığına düşkün bir başka kadın görmemişti. Aslında, korunmaya muhtaç çocuksu bir genç kızdı o. Günün birinde, yanında tam resimlik sekiz vahşi, belinde uzun namlulu bir tabanca, elinde

para dolu bir çanta ve yüklü bir denkle, romantizm ve serüven aşkıyla dopdolu, çıkagelmişti adasına ve yaşamını allak bullak etmişti.

Böylesini romanlarda bile okumamıştı. Roman yazarları genellikle gerçekleri yazarak ilgi toplamaktaydılar. Bu kız da bir gerçekti. Ama, saçmasapan, inanılmaz bir gerçek. Sheldon, bıyıklarını kemiriyor, sigaranın birini söndürüp, birini yakıyordu. O sırada, ortalıkta dolaşmakta olan Şeytan, koşarak geldi, nemli ve soğuk burnunu Sheldon'un ellerine sürmeye başladı. Sheldon, köpeğin kulaklarını okşadıktan sonra kendini bir koltuğa atarak içten içe gülmeye başladı. Salomon Adaları hükümet temsilcisi acaba bu işe ne derdi? O ne derse desin, şu sırada kendisi gerçekleşen ortaklıktan pek hoşnuttu. Ancak, Jean Lackland gibi bir genç kızın yolunun Salomon Adaları'na düşmesi, üzücü bir şeydi yine de!

İçeriye girip eline bir ayna aldı. Düşünceli ve şaşkın, uzun uzun aynada yüzünü inceledi.

Ertesi sabah, kahvaltıdan sonra, bilardo oynamaya daldıkları bir sırada, Viaburi içeri girip haber verdi:

«Bir büyük gemi, çok yakında!»

O daha sözünü bitirmemişti ki, çapa zincirinin tıkırtıları duyulmaya başladı. Verandaya çıktıklarında, demir atma işlemi tamamlanmış, gerçekten büyük ve siyah bir gemi gördüler

Kız:

«Bu bir Amerikan gemisi!» diye bağırdı. «Bakın, oval pruvasından belli!»

Çok yıldızlı Amerikan bayrağı direğin ucuna yükselirken de:

«Görüyorsunuz, doğru bilmişim!» dedi.

Sheldon'da, Noah-Noah'tan, kendi bayrak direklerine, «Jak Birliği» flamasının çekilmesini istedi.

Kız:

«Bir Amerikan gemisinin burada işi ne?» diye sordu. «Bu bir yat değil, ama en az bir yat kadar hızlı gidebildiğine bahse girerim. Durun, adını görebiliyor musunuz? Nedir acaba adı?»

Teleskopla bakan Sheldon:

«Martha, San Francisco!» dedi. «Bu, Salomon Adaları'na ayak bastığımdan beri gördüğüm ilk Amerikan gemisi. Karaya çıktıklarında kim olduklarını anlarız. Kürek çekenleri iyice seçebiliyor musunuz? Denizcilerin hepsi de beyaz. Bizden ne istemeye gelirler ki?»

«Bunlar iyi yetişmiş denizciler değil. Benim zenciler böyle kürek çekseler utanırdım. Pruvadaki delikanlıları görüyor musunuz? Bakın, tam şimdi bordadan atlıyorlar. Kendilerini, evlerinin önünde bir atın sırtına binmiş gibi hissettiklerinden hiç kuşkum yok!»

Kıyıya çıkan denizciler, büyük bir merak içinde, şaşkın şaşkın çevreyi gözetlerlerken, içlerinden ikisi, bahçe kapısını açarak eve doğru yürümeye başladı.

Adamlardan ince uzun olanı, üniforma görünümünde beyaz bir giysi giymişti. Ötekinin üstünde, hem denizcilerinkine, hem de karada yaşayanlarınkine benzer, rahatsız edecek ölçüde sıcak tutması gereken kalın bir giysi vardı. Sallanarak, paytak paytak yürüyüşüyle kocaman bir maymuna benziyordu. Bu benzerlik, yüzünün tepesini örten, çalı gibi dimdik, sık ve kızıl saçlarla daha da belirginleşiyordu. Yüzünde de, saçlarınınkine benzer kıllar vardı. Küçücük gözleriyle çevreye bakışı sert ve tedirgindi.

Gelenleri merdivende karşılayan Sheldon, onları Jean'la tanıştırdı. Bir İskoçyalı gibi görünen yüzü kıllı olanı, bir Alman adı taşıyor, kendini Von Blix diye tanıtıyor ve kaba bir Amerikan ağzıyla konuşuyordu. Güzel giysiler giymiş olan ve kendisini İngilizce Tudor —John Tudor— diye tanıtan uzun boylusu ise, belli belirsiz Almancaya çalar görünse de,

tam bir Amerikan aydını gibi, temiz bir İngilizceyle konuşuyordu. Kalın ve kırmızı dudaklı ağzına dökülen kısa Alman bıyıkları, belli belirsiz Alman aksanıyla uyum sağlıyordu. Sert ve yiğit görünümlü bir yüzü vardı.

Von Blix, köy kökenli, kaba saba ve iri yarı biriydi. Buna karşılık, Tudor, görünüşü, davranışları ve konuşmasıyla, daha ince, hareketli ve çekiciydi. Mavi gözleri şimşek gibi parlıyor, keskin yüz çizgilerinin en derindeki duygularını bile yansıttığı yaşam fışkıran yüzü ve hafif gülüşüyle, doğal ve soylu görünüyordu. Önce pek konuşmadı. O sırada Von Blix, yaşamöykülerini ve ileriye yönelik tasarılarını anlatıyordu.

Buralara altın aramaya gelmişlerdi. Von Blix topluluğun başı, Tudor ise onun sağ koluydu. Çeşitli paylarla topluluğa alınan ve toplam yirmi sekiz kişiyi bulan öteki beyazların kimi denizci, çoğu da, Meksiko'dan buz denizine kadar, pek çok maden ocağında birlikte kazma sallamış altın arayıcılarıydı. Onları Salomon Adaları'na sürükleyen, ölünceye dek kurtulamayacakları altın bulma tutkularıydı.

Bir bölümü, Tudor'un yönetiminde, Balesuna'dan yukarılara ve Guadalcanar'ın yüksek yaylalarına tırmanacaklar, diğerleri de, Von Blix yönetiminde, Martha ile Malaita'ya gidip, orada araştırma ve girişimlerde bulunacaklardı.

«Ve bu yüzden!..» diyordu Von Blix. «Bize birkaç zenci gerekli, sizden alabileceğimizi düşünüyoruz!»

Tudor:

«Ederi neyse ödeyeceğiz elbette!» diye söze karıştı. «Yalnızca kaç para istediğinizi söyleyin, yeter. Siz kendiniz onlara yılda altı dolar ödüyorsunuz, değil mi?»

Sheldon:

«Her şeyden önce şunu söylemeliyim ki, onların hiç birini bırakamayız!» diye karşılık verdi. «İşletmedekiler bize bile yetmiyor!»

Tudor:

«Biz!» diye aceleyle sözünü kesti. «Yoksa siz bir firma veya ticaret şirketi misiniz? Guvutu'da, ortağınızı yitirdiğinizi ve artık işletmeyi yalnız başınıza yönettiğinizi duymuştum!»

Sheldon, başıyla Jean'ı işaret etti. Ancak, açıklamasının pek olağan karşılanmayacağını hissediyordu:

«Bayan Lackland işletmenin paydaşıdır. Yeniden zenciler konusuna dönecek olursak, hemen yineleyeyim ki, onların hiçbirinden vazgeçemeyiz. Üstelik, onlardan pek fazla yararlanabilmeniz de düşünülemez. Sandalla buradan yarım günlük uzaklıktaki Bino'ya vardığınızda, hepsi sizi terkeder. Bu Malaitalı zenciler, yamyamlarca yenilmekten korkarlar. İlk fırsatta sizi yüzüstü bırakıp kaçarlar. Yolunuza devam etmek için belki de Bino halkından başka zenciler bulabilirsiniz. Ama, hiç kuşkunuz olmasın ki, ilk tepeler dizisi göründüğünde, onlar da tabanları yağlayıp geri döneceklerdir. Onlar da, buradakiler gibi yamyamlara yem olmaktan hoşlanmazlar!»

Von Blix:

«Durum gerçekten böylesine kötü ve umutsuz mu?» diye sordu.

Sheldon:

«Guadalcanar içleri, henüz tümüyle bilinmeyen yerlerdir!» diye açıklamada bulundu. «Orman halkı, yeryüzünün hiçbir yerinde eşi benzeri bulunamayacak ölçüde vahşidir. Onlardan hiçbirini kendi gözümle görmedim. Gören biriyle de karşılaşmadım. Bu vahşiler hiç kıyılara inmezler. Kıyı yerlilerinden biri, kazara içerlere doğru biraz uzaklaşmak yürekliliğini göstermeye yeltense, bu yamyam sürüsünden birine yem olur. Kimsenin onlarla ilgili bir şey bildiği yoktur. Bu yamyamlar henüz tütünü bile tanımamışlardır. Araştırma için gelen Avusturyalı bir bilim kurulu, içerilere doğru ilerleyince, yamyamlarca yok edil-

diler. Onlar için dikilen anıt, kıyıdan birkaç mil ötededir. İçlerinden yalnız biri kıyıya dönebilmiş, olup bitenleri anlatmıştır. Guadalcanar'ın iç bölgeleriyle ilgili olarak, benim bildiklerimle başkalarının bildiklerinin hepsi bu kadardır!»

Tudor, sabırsızlıkla:

«Ama altın! Altınla ilgili bir şeyler duydunuz mu?» diye sordu. «Burada altın bulunup, bulunmadığı konusunda bilginiz var mı?»

Altınla ilgili bir şeyler duyabilmek için meraktan yüzleri gerilmiş her iki konuğun bakışları, Sheldon'un dudaklarına takılıp kalmıştı. Bu görünüm Sheldon'u güldürdü.

«Balesuna'dan iki mil kadar uzaklıkta, içinde altın bulunan kumlar vardır. Zaman zaman ben de oralarda altın aradım. Dağların iç bölgelerinde altın bulunduğu kesin!»

Tudor ve Von Blix sevinçle birbirlerine bakıyorlardı.

Tudor:

«Demek ki, yaşlı Wheatsheaf'ın anlattıkları doğru!» diye bağırdı. Von Blix başını sallayarak onu onayladı.

«Ve eğer Malaita'da da durum aynıysa!..»

Tudor, konuşmasını yarıda keserek Jean'a baktı:

«Bizi buralara bu yaşlı haylazın anlattıkları getirdi. Von Blix onun yüzüne gülerek her şeyi söyletmeyi başardı!»

Tekrar Sheldon'a döndü:

«Avusturyalı bilim kurulundan önce de oraya beyazların gittiğinin kanıtlanabileceğine inanıyorum!»

Sheldon omuz silkerek, kısaca:

«Biz burada böyle bir şey duymadık!» dedi.

Sonra, Von Blix'e dönerek:

«Ne dersiniz, buradan alacağınız zencilerin Bino'dan ötede size hiçbir yararı olmaz. Size, oraya kadar yardım edecek yeterli sayıda adam verebilmeyi isterim. Siz kaç kişisiniz ve ne zaman yola çıkabilirsiniz?»

Tudor:

«On kişiyiz!» dedi. «Dokuz kişi, bir de ben kendim!»

Von Blix:

«Yarından sonra yola çıkabilirsiniz!» diye ekledi. «Sandallar ancak bugün öğleden sonra hazır olabilir. Donanım da, yarın sabah dağıtılır, paketlenebilir. Martha'ya gelince Bay Sheldon, bugün öğleden sonra gerekli şeyler karaya çıkarılır, güneş batarken de ben Martha'yla yola koyulurum!»

Konuklar sandallarına dönerlerken Sheldon, alaylı alaylı Jean'a baktı:

«İşte aradığınız romantizm!» dedi. «Ve serüven: Yamyamlar arasında altın arayıcılığı!»

Kız:

«Bu söz bir kitap başlığı olabilir!» diye bağırdı. Ya da, daha iyisi 'Kelle Avcıları Arasında Altın Avı'. Ah, bu başlıkla kitap çok satar!»

Sheldon:

«Şu anda, tarım işletmeciliğine başladığınız için pişmanlık duymuyor musunuz?» diye sordu. «Bu serüvene katılmayı düşünebilirsiniz!»

Kız da:

«Von Blix'in yanında Malaita yolculuğuna katılmak isteseydim, sizin gibi nazlanmazdı sanırım!» diye karşılık verdi.

«Elbette ki böyle bir fırsatı kaçırmazdı!»

«Onları nasıl buldunuz?»

«Yaşlı Blix'e bir diyeceğim yok. Kendine özgü kişiliği olan güvenilir biri. Tudor ise, gördüğünüz gibi, hafifmeşrep ve yüzeysel. Bir gün ıssız bir adaya sığınmak zorunda kalsaydım, Von Blix'le dayanışmayı yeğlerdim!»

«Tudor'a neden karşı olduğunuzu iyice anlayamıyorum!»

«Browning'in 'Sonuncu Düşeş'ini anımsıyor musunuz?»

Jean başını salladı.

«Tudor bana onu düşündürdü!»

«Ama o çok çekici biriydi!»

«Doğrudur! Ne var ki, o bir kadındır. Bir erkekten daha başka şeyler beklenir. Kendine güven duygusu —bunu siz de bilirsiniz!—, onurunu koruma, duygularına kapılmama ve daha düşünceli davranma. Bir erkek daha az uçarı, daha az maymun iştahlı olmamalıdır. Ve daha kararlı, daha ne yaptığını bilir. Tudor gibi erkekler sinirime dokunur. Bir erkeğin daha ağırbaşlı olmasını isterim!»

Jean, Sheldon'un Tudor'la ilgili yargılarını tümüyle kabul edilebilir bulmuyordu. Sheldon, onun duygularını anlıyor ve bundan kaygı duyuyordu. Konuklarla söyleşirken Jean'ın gözlerinin nasıl parladığını şimdi daha iyi anımsayabiliyordu. Kendisi için dehşet verici bir şeydi bu! Onu kıskanmaya mı başlıyordu yoksa? Gözleri parlasa ne olurdu ki! Hem kendisinden mi sorulurdu bütün bunlar!

Gerekli şeyler çabucak sandalla karaya çıkarıldı. Mürettebattan bir düzine adam, sökülüp takılabilir sandallarla kıyıya yanaşmışlardı. İpincecik, ama oldukça uzun beş sandalları vardı. Sandallardan herbiri, üç kürek ve çelik kaplanmış direklerle donatılmıştı.

Sheldon, adamlardan birine:

«Görünüşe bakılırsa bu işten anlıyorsun!» dedi.

Adam, ağzındaki tütünü beyaz kumlara tükürerek karşılık verdi:

«Bu işi Alaska'da öğrendik. Bu sandallar, Yukon'da yapılanların aynısıdır. Oradan örnek alınmıştır. Bunlar gibisini başka hiçbir yerde bulamazsınız. Kuzeydeki çağlayanlara oranla buradaki nehirler çocuk oyuncağı gibi kalır. Bu sandalların herbirine, iki adamla beş yüz kilo yük koyabilirsiniz. Ne kadar hızla ilerlediklerini görseniz, şaşar kalırsınız!»

Güneş batarken, Martha demir alarak denize

açıldı. Bu arada flamasını çekmiş, işaret topuyla da selamlama atışlarına başlamıştı. Sheldon da, Jak Birliği flamasını aşağı yukarı hareket ettirerek ve bronz işaret topunu ateşleyerek karşılık veriyordu. Karşılıklı selamlaşma böylece sürüp gitti.

Tudor, Jean ve Sheldon'la akşam yemeğine oturduğunda, öteki altın arayıcılar da kıyıya çadırlarını kurmuşlar, yemek pişirmeye başlamışlardı.

Tudor, her konuda görmüş geçirmiş biri gibi görünüyordu. Jean, başından geçenleri anlatmasını istiyor ve büyük bir merakla onu dinliyordu. Tudor, tam bir serüven adamıydı ve ilk serüveni doğduğu gün başlamıştı.

Eski bir Yeni-İngiltere ailesinden geliyordu. Babası Almanya'da başkonsolosluk yapmış, o da orada doğmuştu. İlk eğitimini orada gördüğünden, dili biraz Almancaya çalıyordu. Küçük bir çocuk olarak, babasının görev aldığı Türkiye'de ve İran'da bulunmuş, bu yaşantı babasının elçiliğe atanmasına dek sürmüştü. Bundan sonraki bütün yaşamı yollarda geçmişti. Serüvenlerini, yaşadığı bir olaydan ötekine, gördüğü bir yerden bir başka yere atlayarak çok esprili ve canlı bir dille anlatıyordu. Başından geçenleri olduğu gibi ortaya koymak yerine, en ilginç ve değişik yönleriyle ele alıyor, en olağanüstü durumlardan, gülünç sonuçlar çıkarabiliyordu.

Güney Amerika ayaklanmalarına katılmış, Küba'da at koşturmuş, Güney Afrika'da gözleyici olmuş ve Rus-Japon savaşında savaş muhabirliği yapmıştı. Buz tutmuş topraklarda köpek kızaklarıyla kaymış, kuzey kumlarında altın aramış, San Fransisko'da gazete çıkarmıştı. Amerika Birleşik Devletleri Başkanıyla dost olmuştu. Londra kulüpleriyle, Avrupa'nın birçok kulübünde, Yokohama'da Grand Hotel'de, dünyanın dört bir yanında olduğu gibi, kendi evindeymişçesine rahat yaşamıştı. Siam'da büyük vahşi hayvanlar avlamış, Paumotus'da denizlerden inci çıkar-

mış, Tolstoy'u görmeye gitmiş, 'Tutku' oyununu seyretmiş, And Dağları'nın tepesinde katırla dolaşmıştı. Güney Afrika'nın bütün sıtma odaklarını bilen bir canlı adres kitabı sayılabilirdi.

Sheldon, verandada koltuğuna oturmuş, kahvesini höpürdeterek onu dinliyordu. Böylesine değişik bir yaşam sürmüş olan bu adamın çekiciliğine kapılmaktan kendini alamıyor, ancak, için için hoşnutsuzluk duymaktan da geri kalmıyordu. Konuşması, gülüşü, şakaları, her ikisine yönelik görünse de, Sheldon, adamın özellikle Jean'ı etkilemeye çalıştığını seziyordu. Eğer Jean yanlarında olmasa, bu adamın kendisine çok daha başka şeylerden söz edeceğinden kuşku duymuyordu.

Kızın iyiden iyiye etkilendiğini gören Tudor, anılarını anlatmayı özellikle sürdürüyor, onu, romantizmin çekiciliğinde kendinden geçirmek istiyordu.

Sheldon, kızın, adamı nasıl ilgiyle dinlediğini görüyor, nasıl içten güldüğünü duyuyor, çabuk çabuk sorular soruşunu ve kendi düşüncelerini açıklayışını sessizce izliyor ve bir şeyi çok iyi anlıyordu: Onu seviyordu. Bu yüzden, olduğu yerde suskun ve üzgün oturuyor, zaman zaman, konuğuna karşı sınırsız bir öfke duymaktan kendini alamıyordu. Hatta, Tudor'un anlattıklarının ne ölçüde doğru olduğunu tartışmak, daha ötesi, hepsinin asılsız olduğunu kanıtlayabilmek istiyordu.

Bu sırada, sanki becerikli bir yönetmence sahneye konmuş gibi, kızın coşkulu havasına uygun bir olay gelişti, verandaya çıkan Utami, Jean'a, kısa bir süre önce hazırlanan kapana, bir timsahın yakalandığını bildirdi. Bu sırada Tudor sigarasını yakıyordu. Kibrit ışığında aydınlanan yüzünü görünce, Utami, büyük bir şaşkınlıkla ona döndü. Tahitili, haberin ayrıntılarını anlatmayı bir yana bırakarak, Sheldon'u şaşırtan bir senli benlilikle:

«Vay anam Tudor!» diye bağırdı.

Tudor, kendisine uzatılan eli sıkarken, dikkatle onun yüzüne bakıyordu.

«Sen kimsin?» diye sordu. «Seni tanımıyorum!»

«Ben Utami!»

«Kim? Allah belanı versin, Utami mi? Seninle nerede karşılaşmıştık, be adam?»

Utami, kırgınlığını belli eden bir sesle:

«Huahine'i anımsamıyor musun?» dedi. «Son kez yelken açış!»

Tudor, Tahitilinin elini ikinci kez yakaladı ve içtenlikle sıktı.

«Huahine'ye son yolculuğumuz sırasında, yalnızca bir oğlan çocuk sağsalim dönebilmişti, onun da adı Joe idi. Belleğimi şeytan alsın, be adam, seni yeniden gördüğüme sevindim. Bu yeni adını şimdiye dek hiç işitmemiştim!»

«Huahine'de herkes bana Joe derdi. Utami'dir benim adım. Her zaman aynı!»

Tudor, Tahitilinin elini bıraktı, merakla ona doğru eğilerek:

«Peki, burada işin ne?» diye sordu.

«Bayan Lackalanna yanında, Miélé gemisiyle geldim. Biz Tahiti'den, Raiatea'ya, Tahaa'ya, Bora-Bora'ya, Manua'ya, Tutuila'ya, Apia'ya, Savaii'ye ve Fidji adalarına gittik. Çok Fidji adaları. Ben, Salomon Adaları'nda Bayan Lackalanna ile kalıyor. Bayan hemen başka gemi alır!»

Tudor, kızla Sheldon'a:

«Huahine'de gemimiz battığında yalnız ikimiz kurtulabilmiştik. Geri kalanların hepsi boğuldu!» diye açıklamada bulundu. «Huapa'dan yola çıktığımızda, güvertede tam elli yedi kişiydik. Yalnız Joe ile ben canımızı kurtarıp, karaya çıkabildik. O sıralar ben denizlerden inci topluyordum!»

Jean, darılmış gibi Tahitiliye bakarak:

«Ve sen Utami, fırtınada gemin batıyor, bana

hiç anlatmıyorsun. Aşkolsun doğrusu!» diye söylendi.

Olayın öğrenilmesiyle önemli kişi durumuna yükselen Tahitili, kıza dönerek keyifli keyifli güldü:

«Bu hiç aklıma gelmemek!» dedi.

Gitme zamanının geldiğini belli eden bir yarı dönüş yaptı. Yüzünden, biraz daha kalabilse çok mutlu olacağı anlaşılıyordu:

Tudor:

«Çok iyi Utami!» dedi. «Seninle daha uzun konuşmak için yarın sabah görmeye geleceğim!»

Utami, ağır ağır ,ama lastik gibi esnek adımlarla uzaklaşırken de:

«O benim yaşamımı kurtardı, bıçkın delikanlı!» diye açıklamada bulundu. «Yaşamım boyunca ondan daha iyi yüzen bir başka yüzücü görmedim!»

Bundan sonra da, Jean'ın art arda yinelenen isteğine uyarak, Huahine'deki deniz kazasını anlatmaya başladı. Bu arada Sheldon, sessizce oturduğu koltuğunda, sigara üstüne sigara tüttürüyor ve sonunda, bazı yanlışları ve uygunsuz davranışları olsa da, bu adamın —en azından— bir yalancı olmadığı kanısına varıyordu.

ALTINCI BÖLÜM

Günler günleri izliyor, ancak, Berande'deki konukseverlikten pek mutlu olan Tudor, kolay kolay oradan ayrılmak isteyeceğe benzemiyordu. Yolculuk için gerekli her şey hazır olduğu halde, kalmayı yeğliyor, zamanının tümünü Jean'a adayarak, Sheldon'un kendisine karşı duyduğu soğukluğun daha da artmasına yol açıyordu.

Her gün, —düşüncesizce onunla yarışmaya kalkan— kızla yüzmeye gidiyor, birlikte dinamitle balık avlıyor, bu arada, aç köpekbalıklarının arasına dalıp,

onlarla boğuşarak, dinamitten sersemlemiş balıkları toplamaya çalışıyor ve böylece Tahitililerin beğenisini kazanıyordu.

Arahu'nun isteği üzerine, yırtıcı bir köpekbalığınca yarısı yenmiş bir balığın öteki yarısını, canavarın ağzından kapıp su yüzüne çıkarmaya çalışırken, şaşıran köpekbalığının pürüzlü bedeniyle vurduğu hafif bir darbe ile omzundan çeşitli yaralar almış ve böylece, bu yiğitlik gösterisi kendisine oldukça pahalıya patlamıştı.

Sheldon, kıza baktığında, onun, kendini bütün varlığıyla adamın çekiciliğine kaptırdığını açıkça görebiliyordu. Aslında bunda şaşılacak bir şey yoktu. Adamın yiğitlik ve gözüpekliği, kızın serüvencilik düşlerine tıpatıp uygun düşüyordu. Gerçi, kızın beğenisinde kadınca bir sevgi belirtisi yoktu. Ancak, iyice anlıyordu ki, bir erkeği sevmek gereksinmesi duyduğunda, arayacağı erkek tam böyle biri olacaktı.

Tanrı vergisi bir yetenekle, tüm erdem ve özelliklerini kolayca gözler önüne serip kendini herkese beğendiren bu adamın karşısında önemini yitirdiğini ve geriye itildiğini hissediyordu. Kendisi de yiğit ve yürekli bir kişiydi. Ama, ikide bir kendinden sözetmek, üstün yönlerini ortaya döküp, hayranlık beklemek onun yapabileceği bir şey değildi. Bir yaşam kurtarmak gibi gerekli durumlarda, kendisinin de ötekinden geri kalmayacağını, gözünü kırpmadan köpekbalıklarının arasına atılacağını çok iyi biliyordu. Ancak, bu işi salt gösteri için, bir balığın yarısını köpekbalığının ağzından kapmak gibi sudan bir nedenle yapmayı delilik sayardı. Onunla aralarındaki ayırım, kendi vitrininin örtülü olmasından geliyordu. Kendi üstünlüklerini kimsenin gözüne sokmaya çalışmıyordu. Sessiz ve gösterişten uzak bir yaşamı vardı. Dünyanın ilgisini çekmek için bir bardak suda fırtınalar yaratmak onun işi değildi. Öteki, şaşkınlık verici gösterilerini sürdürürken, gittikçe daha çok içine kapanıyor ve

soyunun gösterişsiz, stoacı(*) sessizliğine bürünüyordu.

Jean, bir gün bu durumdan yakındı:

«Günlerdir öylesine şaşkın ve durgunsunuz ki az ya da çok— hasta olduğunuz kesin. Kafanızı yalnızca kara derili işçilerinizle, hindistancevizi ağaçlarına takmış görünüyor, başka hiçbir şeyle ilgilenmiyorsunuz! Bu ne demek oluyor?»

Sheldon, gülümsemekle yetindi. Jean'la Tudor, beyazların, aşağı ırktan toplulukları sertlikle yönetmesini zorunlu gören Demir Yumruk kuramı üzerine söyleşirlerken de susuyor, sessizce onları dinliyordu.

Ve dinlerken, gökten inmiş tanrısal bir bildiri gibi açıkça görüyordu ki, konuşulanlar, aslında kendisinin uyguladığı şeylerdir. Onların felsefesini yaptığı şeyleri kendisi yaşıyordu. Kendi soyunun demir yumruğunu, bir gözdağı verme aracı olarak, aşağılık soyların tepesinde tutması olgusu, Berande'da olsun, öteki işletmelerde olsun zaten yaşanıyordu. Bunun üzerine gevezelik etmenin âlemi yoktu.

Jean'la Tudor, birlikte karşısına dikilip, İngilizlerin isteklerine gem vurabilme ve duygularını belli etmeme özelliklerini yermeye başladıklarında —ki Sheldon bu özelliğinden onur duyuyordu— kendisinin aynı sessizlik ve katılığı koruması tartışmalara yol açıyordu.

Tudor:

«Amerikalılar, yaptıkları ve yapacakları şeyler konusunda çok konuşurlar!» diyordu. «Bu yüzden İngilizler onları palavracı ve övüngen sayarak küçümserler. Oysa, Amerikalı saf bir çocuktur. Övünmesinde bir beklentisi ve çıkar kaygısı yoktur. Yaptıklarının-

---

(*) **Stoacılık: «Stoa» galerisinde dersler veren Kıbrıslı Zenon'un, usun egemenliğinde doğaya uygun yaşamayı öğütleyen ve dünya yurttaşlığını ülkü edinen Yunan kökenli öğretisi.** (Çev.)

dan çok söz ettiği doğrudur. Ama, İngiliz, yaptıklarından hiç söz etmeyerek ona üstünlük sağlar. Eğer bu, İngilizlerin övünmediği anlamına geliyorsa, bir başka yönden, övünmenin daha ince bir biçimiyle karşı karşıyayız demektir. Sizin de belli ettiğiniz gibi, gerçekten komik bir durum bu!»

Jean:

«Bunu hiç düşünmemiştim!» diye söze karıştı. «Gerçekten de, bir İngiliz yiğitçe bir iş başardığında büyük bir alçakgönüllülük ve suskunlukla bir köşeye çekilir, yaptıklarından söz etmeye pek yanaşmaz. Aslında bu suskunluğuyla kabul ettirmek istediği şudur: Bunlar benim her gün yaptığım olağan şeylerdir ve benim için, denize olta sallamak kadar kolay işlerdir. Ve sizin öncelikle, her fırsatta aynı gerçek yiğitliği göstermekten geri kalmayacağımı görebilmeniz gerekir. Ama, ben bu küçük işlerde, önemsenmesi gerekli olağanüstü bir yan bulamıyorum. Yalnızca, örneğin bir barut patlamasında havada uçtuğumun ya da iki yüz kişinin canını kurtardığımın, siz ve dostlarınızca duyulmuş olmasını isterim. Ancak, böylesine önemli olaylardan övünç duyabilirim! Doğru söyleyin Bay Sheldon, yiğitçe bir şey yaptığınızda, sizin de içinizden övünmek gelmez mi?»

Sheldon, başını sallayarak onayladı.

Kız:

«Öyleyse!» diye dayattı. «Siz, övünme duygunuzu, bir alçakgönüllülük, bir önemsemezlik maskesi altında saklıyorsunuz. Bu, yalancılıkla aynı anlama gelmez mi?»

Sheldon:

«Evet, öyle!» diye karşılık verdi. «Ama, bizler her gün böyle yalanlar söylüyoruz. Bu bir eğitim ve yetişme sorunudur. Ve İngilizler herkesten daha iyi eğitilmişlerdir, hepsi bu kadar. Zamanla sizin halkınız da böyle iyi bir eğitime kavuşacaktır. Tudor'un dediği gibi, Amerikalı henüz çok gençtir!»

Jean:

«Tanrı'ya şükürler olsun ki» diye bağırdı, «biz böyle yalanlara bulaşmayacağız!»

Sheldon aceleyle:

«Ama!» diye söze karıştı. «Bir iki gün önce bulaştınız siz buna. Fener direğine nasıl tırmandığınızı anımsamıyor musunuz? Yüzünüz, yalanın canlı bir simgesiydi!»

«Bu çok başka bir şey!»

«Bir dakika izin veriniz. Yüzünüz, dinlenmek için şezlonga uzandığınız zamankinden daha rahat ve sakindi. Yüzünüzün o anki görünüşüne bakılarak, şöyle bir sonuca varılabilir: Böylece siz, bu işin, sizin için, her gün gerçekleştirdiğiniz olağan ve önemsiz işlerden biri olduğunu, bunun, böyle kabul edilmesi gerektiğini anlatmak istiyordunuz. Halatı bir elinizden ötekine geçirerek, bedeninizi yukarıya çekerken, bunun, sizin için, oltayı suya sarkıtmak kadar kolay bir iş olduğunu göstermekti amacınız. Ve Bayan Lackland, sakın bana, bir halata tırmanmayı ilk kez denediğinizi söylemeye kalkışmayın. Bu aşamaya gelebilmek için, siz de bir sirk cambazı gibi durmadan çalışıp, egzersiz üstüne egzersiz yaptınız. Yüzünüze, duygularınızı ve kaslarınızı geliştirmek için katlandığınız büyük zahmetleri belli etmiyecek bir biçim verdiniz. Bu, Bay Tudor'un da söylediği gibi, bedensel yiğitliğin incelikle gözler önüne serilmesidir! Ve bu yüzdendir ki, biz İngilizlerin, duygularını belli etmeme ve isteklerini gemleyebilme yeteneği de bir eğitim, bir kendini yetiştirme olgusu niteliğinde belirmektedir. Doğrudur, biz de, önceden yaptığımız ve şimdi yapmakta olduğumuz şeylerden onur ve övünç duymaktayız. Bir sabah yıldızı gibi, bir şeytan gibi onur ve övünç duymaktayız. Onlardan daha çok büyüklük duygusuna kapılmaktayız. Ama biz, daha olgun, daha yetişkin insanlar olduğumuz için, bu konular üstüne konuşmayı gereksiz buluruz!»

Jean:

«Kazandınız Bay Sheldon!» diye bağırdı. «Sözlerimi geri alıyor ve size boyun eğiyorum. Siz, başta öne sürdüğüm gibi şaşkın, durgun ve kalınkafalı biri değilsiniz. Kesinlikle değilsiniz!»

Tudor da:

«Evet, bize iyi bir ders verdiniz!» diye söze katıldı. «Ama size ne oldu Bayan Lackland. Sizin eğitim ilkeleriniz!..»

«Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?»

«Konuşulması gerek!»

Jean, Sheldon'u kutlar gibi ellerini çırptı. Sheldon, kararlı bir suskunlukla yerine otururken, Tudor bir sigara yaktı.

Jean, kışkırtıcı bir sesle:

«İyi bir tartışmaydı!» dedi. «Peki neden sürdürmüyorsunuz?»

Sheldon:

«Konuşmaya neden gerek duyduğunu gerçekten bilmiyorum!» dedi. «Görüşlerimi doğrulayan bir bilincim var. Bu da benim için yeterlidir!»

Jean:

«Konuşmayı sürdürebilirsiniz!» diye üsteledi. «Çocukluktan çıkmış bir yetişkin olarak, çocuk kalmış olanlara meramınızı anlatabilmek için konuşmak zorundasınız!»

Tudor, kırgın:

«Savaşın sertliği sizi yıldırdı, dövüşmekten kaçınıp, düşmana sığındınız, Bayan Lackland!» diye söze karıştı.

Ancak, Jean artık onları duymuyordu. Bakışları, avludan aşağılara, denize çevrilmişti. Her iki adam, onun bakışlarını izleyerek, uzaklarda bir yeşil ışıkla, belli belirsiz bir yelkenli karaltısı gördüler.

Tudor, merakla:

«Yolculuktan dönen Martha olmasın bu?» dedi.

Jean:

«Hayır, yan ışıkları alçakta duruyor!» diye karşılık verdi. «Ayrıca, kürek kullanılıyor, şıpırtılarını duymuyor musunuz? Martha gibi büyük bir gemide kürek kullanılamaz!»

Tudor da:

«Bu doğru!» diye ona katıldı. «Üstelik, yirmi beş beygir gücünde bir de motoru var!»

Jean, Sheldon'a dönerek:

«Tam bize göre bir gemi!» dedi özlemle. «Motorlu bir gemi alabileceğimizi sanmıyorum. Ama, belki de elden düşme bir motor taktırabiliriz!»

Sheldon, Jean'ın bu düşüncesine:

«Bir de makinist ücreti ödeyeceğiz, demek!» diye karşı çıktı.

«Daha hızlı yol alabilmek için ödenmeye değer!» diye yanıt vererek düşüncesinde direndi. «İyi bir motor, iyi bir sigorta gibidir. Bunu bilmeniz gerek. Ben, deniz yüzeyindeki alçak kayalar arasında kendi başıma dolaştım. Eğer siz böyle Ortaçağ kafalı olmasaydınız, alacağımız gemiyi de ben kendim yönetirdim. Böylece, makinist ücretinden çok daha fazlasını artırmış olurduk!» Bu iğneleyici sözlerine karşılık alamayan kız, dikkatle Sheldon'u incelemeye başladı. Lamba ışığında daha da keskinleşen yüz çizgileri, denizdeki karaltıyı izlemeye çalışan Sheldon'a, daha ciddî ve inatçı bir görünüm veriyordu. Tudor'unkilerden daha ince, ama daha düzgün dudakların çevrelediği kararlı ağzı bu görünümü tamamlıyordu. Ve genç kız ilk kez alıcı gözüyle baktığı adamın suskun yaradılışı ardında gizlenen yalın, içten, iyiniyetli ve ağırbaşlı kişiliği birdenbire sezmeye başlıyor ve onun gerçek gücünü şimdi daha iyi anlayabiliyordu.

Bir an gözlerini Tudor'a çevirdi. Tudor'un insanı ilk bakışta etkileyen daha sevimli bir yüzü vardı. Ama ağzı hoşuna gitmemişti. Onun hakkında kesin bir kanıya varamıyordu. Belki de Sheldon'un yargısı doğruydu. Bir şey diyemiyordu. Üstelik, kendisini biraz etkilemişti de!

Ama ne önemi vardı ki! Gemiler, denizler ve bunlarla ilintili herşey, onu erkeklerden daha fazla ilgilendiriyordu.

Kısa bir süre sonra, tropiklerin sıcak karanlığında yeniden silueti görünen gemiye ve onun insana ferahlık veren yeşil ışıklarına daldı. Pırıltılı denizden, iskarmozlara sıkıca takılmış küreklerin şıpırtısı işitiliyordu. Tam bir uyum içinde bir eğilip bir kalkarak kürek çeken zencilerin gergin ve çıplak bedenlerini görür gibi oluyordu. Ve çok iyi biliyordu ki, bu yabancı geminin güvertesinin herhangi bir yerinde kaçınılmaz bir zorunluluk olarak bir beyaz efendi duruyor, gemiyi demir atılacak yere çeviriyor, bunu yaparken de karanlıkta ağaçların belli belirsiz göründüğü karaya oturmamak için gözünü dört açmak zorunda kalıyordu. Gecenin yanıltıcılığında uzaklıkları çok iyi saptaması gerekiyordu. Hafiften esmeye başlayan ılık rüzgârın ilk soluğu yanağını okşarken, yolunu bulmakta kendine yardımcı olacak yirmi ya da daha çok değişken etkeni, düşünüp taşınarak, ölçüp biçerek, yanlışsız değerlendirmeye çalışıyordu.

Kız, bütün bunları, doğrudan ve severek yaşamış bir denizci olarak çok iyi biliyordu.

Arka arkaya iki kez duyduğu iskandil şıpırtısına kulak vererek, bu şıpırtıları izleyecek bildik çağrıyı heyecanla beklemeye koyuldu. Az sonra, kızı sevinçten titreten, derin, buyurucu bir erkek sesi duyuldu. Küreklerin, sol yana doğru, iskeleye yatırılması için verilen kesin bir buyruktu bu.

Gemi, yavaş yavaş yön değiştiriyordu. Bunun da, hafif rüzgârın ilk esintisini, sıkıca yerleştirilmiş yelkenlerde toplamak için girişilmiş bir eylem olduğunu biliyordu. Şimdi, bütün benliğiyle, aynı derin erkek sesinin, «Yanaş!» diye bağırmasını bekliyordu. Bu sesi duymakta gecikmedi ve sevinçten bir kez daha titredi. İskandil tekrar düştü ve erkek sesi, «On bir kulaç» diye çınladı. Aynı derin ses, karanlıkta, «Demir

atı» diye yankılandı. Demir zinciri sertçe şakırdamaya başladı. Yelkenler ayarlanırken makara kasnağının çıkardığı gıcırtılı ses, kıza tatlı bir müzik gibi geliyordu.

Jean, birdenbire, üçgen yelkende bir sıkışma olduğunu sezdi. Denizcilerden biri hemen koşup yelken direğini hızla sarsarak, durumu düzeltti.

Bütün bu işler olup bitinceye, demir atılıp, kırmızı ve yeşil ışıkların gidiş gelişleri sona erinceye kadar Jean, yanındaki iki adamın varlığından habersizmiş gibi görünüyordu.

Tudor, hâlâ, kıyıya yanaşan geminin Martha olduğunu sanırken, Sheldon, belirli bir gerginlikle, onun nasıl bir gemi olduğunu ve ne amaçla geldiğini kestirmeye çalışıyordu.

Jean:

«Bu gemi kesinlikle Minerva'dır!» dedi.

Sheldon, kuşkulu bir sesle:

«Nereden biliyorsunuz?» diye sordu.

«Önce, bu bir yat. Sonra da, ben, büyük gemilerin pikten yapılma makaralarının gıcırtısını çok iyi ayırt ederim. Onlar daha gürültülü olurlar!»

O zamana dek geminin yaklaşmasını gözleyen koyu bir gölge kıyıdan eve doğru yürümeye başladı.

Kız:

«Sen misin Utami?» diye bağırdı.

Karşıdaki, yüksek sesle:

«Hayır Bayan, ben Matapuu'yum!» diye karşılık verdi.

«Gemiyi tanıyabildin mi?»

«Ben, Minerva sanıyor!»

Matapuu'nun söylediklerini doğrulamasından onur duyan Jean, Sheldon'a dönüp, tepeden bir gülümsemeyle baktı. Öne doğru eğilip, onu selamlayan Sheldon:

«Matapuu söylediğine göre doğrudur!» diye mırıldandı.

Kız, diklenerek:

«Ama, Jean Lackland söylerse kuşkuludur, öyle mi?» diye bağırdı. «Herkesi kendiniz gibi sanıyor, benim denizcilik bilgimi de, kendinizinki gibi güvenilmez buluyorsunuz! Zararı yok, günün birinde yaptığınız bu kabalığa çok üzüleceksiniz! Şimdi denize sandal indirildiğine göre, beş dakika sonra Christian Young'un elini sıkabileceğiz demektir!»

Lalaperu, bardaklarla, sigara ve —vazgeçilmez bir alışkanlık olarak— viski getirdi. Beş dakikalık süre dolarken de, Christian Young, bahçe kapısından girip, barınağın merdivenlerinden kendilerine doğru gelmeye başladı.

Christian Young, her zamanki gibi yeni haberlerle gelmişti. Adamların, ikişer bardak arasında bir üçüncüsünü de yuvarlamakla övündükleri Guvutu'daki içki âlemlerinden, Isabel'deki silah ticaretinden, Malaita'daki son cinayetten, Tom Butler'in Santa Anna'daki hastanesinden söz etti. Son olarak da, en önemli haberi verdi: Matambo, Shortland'da kayalara bindirmişti. Onarılmayı beklemesi gerekiyordu.

Sheldon, Jean'a dönerek:

«Bu, sizin, Sidney yolculuğunuzu beş hafta ertelemek zorunda kalmanız demektir!» dedi.

Kız, büyük bir üzüntüyle:

«Ve en değerli zamanımızın boşu boşuna harcanması!» diye ekledi.

Konuşmayı dinleyen Young:

«Sidney'e gitmek istiyorsanız, Upolu yarın öğleden sonra Tulagi'den yola çıkacak!» diye uyarıda bulundu.

Jean:

«Ben, onun, Samoa'daki Almanlara işçi taşıdığını sanıyordum!» dedi. «Ama, ne olursa olsun, Samoa'ya kadar onunla gidebilirim. Apia'dan da, Weir-Linie'

nin bir yük gemisine binerek yoluma devam ederim. Çok dolambaçlı bir yolculuk olacak, ama yine de zaman kazanmış olurum!»

Young:

«Upolu, bu kez doğrudan Sidney'e gidiyor!» diye açıklama yaptı. «Önce, bakım için tersaneye girecek. Yarın öğleden sonra saat beşe kadar ona yetişebilirsiniz. Geminin saat beşte kalkacağını birinci subaydan duydum!»

Jean, erkeklere gülümseyerek baktı:

«Ama, ben önce Guvutu'ya gitmek zorundayım!» dedi. Bunu çok istediği gözlerinden anlaşılıyordu. «Oradan bazı şeyler satın alacağım. Berande'ın eski perde artıklarından yapılma giysilerle Sidney'e gidemem. Guvutu'dan kumaş alıp yolda kendime bir giysi dikmeliyim. Bir saat sonra yola çıkabilirim. Bana Adamu-Adam'ı çağır, Lalaperu! Ona söyle, Ornfiri yiyecek bir şeyler hazırlasın, sandalda yanımıza alırız!»

Ayağa kalkıp, sesini yükselterek, Sheldon'a baktı:

«Lütfen sandalı denize indirsinler. Benim sandalımı. Bir saat içinde yola çıkıyorum!»

Sheldon'la, Tudor, saatlerine göz attılar.

Sheldon:

«Bütün gece yolda olacaksınız!» dedi. «En iyisi sabahı beklemek!»

«Yani ,alışverişten vaz mı geçeyim? Hayır, bunu yapamam. Upolu da, düzenli çalışan bir yolcu gemisi değildir. Kalkış saatinden önce de yola çıkabilir. Daha önemlisi, Guvutu'da, alışverişi sabahları yapmanın en doğrusu olduğunu söylemişlerdi. Şimdilik beni bağışlayın, hazırlanmak zorundayım!»

Sheldon:

«Ben de sizinle geliyorum!» dedi.

Young:

«Sizi Minerva ile götürürüm!» diye araya girdi.

Jean, gülerek başını salladı:

«Ben kendi sandalımla gidiyorum. Sizler, sanki ben, bugüne dek hiç evden çıkmamış bir kızmışım gibi tasalandınız. Size söylüyorum Bay Sheldon, ortağınız olarak, yanlış anlaşılabilecek bir nezaket gösterisi uğruna Berande'ı ve işlerinizi yüzüstü bırakmanıza razı olamam. Siz benim kaptanlık yapmama izin vermediniz, ben de sizin korunmaya hiç de gereksinmesi olmayan genç bir bayanın koruyucusu olarak denizleri tepmenize izin vermiyorum. Ve siz Kaptan Young, Guvutu'dan daha bu sabah ayrıldınız, Marau'ya gitmek istediğinizi de biliyoruz. Bu yüzden iki saat içinde denize açılmak zorunda olduğunuzu da kendiniz söylediniz!»

Tudor, Sheldon'u sinirlendiren yalvarıcı bir ses tonuyla:

«Sizi ben götüremez miyim?» diye sordu.

Kız:

«Hayır! Hayır! Yine hayır!» diye bağırdı. «Siz kendi işinize, ben kendi işime. Ben, Salomon Adaları'na çalışmak için geldim, bir bebek gibi göz kulak olunmak için gelmedim. Koruyucuysa, işte yanımda duruyor, bunun gibi yedi tane daha var!»

Adamu-Adam, yanında duruyordu; boyu, ondan da, karşısındaki üç adamdan da daha uzundu. Bedenine yapışık gömleği, çelik gibi kaslarını örtemiyordu.

Tudor:

«Şu yumruklara bakın!» dedi. «Onlardan biriyle yere serilmek istemem!»

Kız gülerek:

«Bundan hiç kuşkum yok!» diye karşılık verdi. «Ben, Fidji Adası'nda Levuka kıyısında, bir İsveç yatı kaptanının nasıl yere serildiğini gördüm. Kavgayı kaptan başlatmıştı. Her şey gözlerimin önünde oldu. Adamu-Adam'ı siz de görmeliydiniz. Gerçekten olağanüstü bir vuruştu. Bir yumrukta adamın kolunu kırdı. Ne dersin, Adamu?»

Dev Tahitili gülümseyerek başını eğdi. Simsiyah ceylan gözlerinin yumuşaklığıyla, savaşçı doğası arasında açık bir çelişki vardı.

Jean, ona:

«Bir saat içinde sandalla Guvutu'ya gidiyoruz!» dedi. «Senin bütün kardeşlere söyle, hazırlıklarını tamamlasınlar. Upulo ile Sidney'e gidiyoruz. Hepiniz benimle geleceksiniz. Sonra, yeni bir yelkenliyle tekrar Salomon'lara döneceğiz. Yanınıza kalın gömlekler alın. Orası, buradan daha soğuktur. Şimdi koş ve onlara ellerini çabuk tutmalarını söyle. Silahlar burada kalsın, onları Bay Sheldon'a bırakın. Şimdilik bize gerekli değil!»

Sheldon:

«Siz gerçekten yola çıkmaya kararlıysanız!..» diye söze başlarken, kız:

«Bu çoktan kararlaştırılmıştır!» diye kesip attı. «Şimdi ben, hazırlıklarımı tamamlamaya gidiyorum. Ama, size şunu söylemek istiyorum: Mademki benim için ille de bir şeyler yapmak niyetindesiniz, o halde adamlarıma biraz tütün verin. Başkaca istekleri varsa, onları da karşılamaya çalışın!»

Bir saat sonra, üç adam, kıyıda, el sıkışarak Jean'ı uğurladılar. Kızın bir işaretiyle sandal denize açıldı. Altı Tahitili kürek çekiyor, yedincisi önde duruyordu. Adamu-Adam da, dümen başındaki yerini almıştı.

Jean, büyük balina sandalının kuzeye bakan yönünde ayakta duruyor, kendisini uğurlayan adamlara el sallıyordu. Sımsıkı iliklenmiş namlulu tabancası, keskin çizgili oğlan çocuğu yüzü ve uzun saçlarının büyük bölümünü dışarda bırakan kovboy şapkasıyla, tıpkı gemisinin batması yüzünden Berande'a sığınmak zorunda kaldığı günkü gibiydi.

Adamlara:

«Eve dönseniz iyi olur!» diye bağırdı. «Bakın, şuradan sert bir rüzgâr geliyor. Umarım, yeterince zinciriniz vardır, Kaptan Young! Hoşça kalın!»

Kızın son sözleri, sandalın içine dalıp yittiği karanlıklardan geldi. Ama, üç adam yerlerinden kımıldamadılar. Küreklerin gittikçe uzaklaşan uyumlu şapırtıları duyulabildiği sürece, bir karaltı görebilmek umuduyla, gözlerini karanlıklara diktiler.

Christian Young:

«O yalnızca bir kız çocuk!» dedi.

Sheldon:

«Evet, yalnızca saf bir kız çocuk!» diye yineledi.

Tudor da gülerek:

«Tatlı bir şeytan!» diye düşüncesini belirtti. «Ve korkusuz biri, değil mi Sheldon?»

«Evet, gözüpek ve yiğit bir kız!»

Sheldon, isteksizce karşılık vermişti. Onlarla, kızla ilgili şeyler konuşmaktan hoşlanmıyordu.

Tudor:

«Bu onun Amerikalı oluşundan kaynaklanıyor!» diye sürdürdü. «Atak ve bağımsız. Siz ne dersiniz, Kaptan?»

Minerva'nın kaptanı, gözlerini, kızı alıp götüren karanlıklardan ayırmayarak:

«Bence, o yalnızca bir genç kızdır. Hem de çok genç. Daha çocuk!» diye karşılık verdi.

Karanlık birdenbire daha da koyulaşmıştı. Üç adam, kıyıdan bahçe kapısına ulaşabilmek için, ayakları sürçerek yürüyorlardı.

Sheldon:

«Ağaçlardan düşen hindistancevizlerinden sakının!» diye uyarıda bulundu.

İlk fırtına dalgası, ağaçları birbirine katmaya, cevizleri yerlere saçmaya başlamıştı. Birdenbire yağmur da bastırınca, elleriyle başlarını korumaya çalışarak, güç bela verandaya ulaşabildiler. Ve hemen viski bardaklarına sarılarak, donmuş gibi sessiz, sağnak yağmur altında Minerva'nın kararsız ışıklarının bir sönüp, bir yanar göründüğü kudurmuş denizi seyretmeye başladılar.

Sheldon, şimdi kendisinden uzakta, karanlıkların herhangi bir noktasında dalgalarla boğuşan Jean Lackland'ı, yeterince olgunlaşmamış bu genç kızı, duygu ve düşünceleriyle bir oğlan çocuğundan farksız olan bu güzel kadını düşünüyordu. Berande'dan ayrılışı da, ilk geldiği günkü gibi olmuştu. Kendisi sandalın önünde ayakta duruyor, adamları küreklere asılıyor ve Adamu-Adam, dümeni tutuyordu. Kovboy şapkasını, mermi kemerini, uzun namlulu tabancasını yine yanına almıştı. Ve Sheldon birdenbire, ilk gördüğünde çok gülünç bulup bıyık altından güldüğü bu aksesuara da büyük bir tutku ile bağlandığını anlıyordu. Bu duygusallığı, bu düşçülüğü yersiz buluyor, gülüp geçmek gerektiğini düşünüyordu. Ama, gülüp geçemiyordu. Yeniden, şapkayı, mermi kemerini ve uzun namlulu tabancayı düşünmeye başladı. Ona, gerçek bir «aşk»la bağlandığını anlıyor, Salomon Adaları'nın tüm duygularını henüz öldürememiş olduğunun böylece ortaya çıkmış olmasından da büyük bir onur duyuyordu.

Bir saat sonra, Christian Young, piposundan dumanlar savurarak ayağa kalktı ve gemisine gitmeye hazırlanırken:

«Yolculuğu iyi geçiyor olmalı!» diye mırıldandı. Hiçbiri tek sözcük konuşmadığı halde, hepsinin de aklı ondaydı. «Denizcileri iyi, kendisi de bu işten anlıyor. İyi geceler Bay Sheldon; Marau'da sizin için yapabileceğim bir şey var mı?» Dönüp, yıldızlı göğü gösterdi. «Hava düzeldi. İyi bir gece başlıyor. Hafif hafif esen rüzgâr da yelkenler için çok elverişli. Sabahleyin erkenden Guvutu'da olur. İyi geceler!»

Tudor da, elindeki bardağı masanın üstüne bırakarak:

«Ben de uyumaya gitmeyi düşünüyorum!» dedi. «Sabahleyin çok erken yola çıkacağım. Bu kadar zamanı burada boş yere geçirmem ayıp oldu. İyi geceler!»

Sheldon, kendi başına kalmıştı. Şayet Jean bugün yola çıkmasa, bu adam da gidişini sonraki günlere ertelerdi, diye düşündü.

Bir ara rahatlar gibi olmuştu. Kız, Berande'da kaldığı sürece hiçbir erkeğe ilgi göstermemişti. Tudor'a da yüz vermiş sayılmazdı. Bu düşünceyle avunuyordu.

«Bir saat sonra yola çıkıyorum!» deyişi kulaklarında çınlıyor, konuşurken ayağa kalkışını, kapalı gözlerle görebiliyordu.

Gülmeye başladı. Kız, Young'un getirdiği haberleri duyar duymaz hemen gitmeye karar vermiş, hiçbiri onu bu kararından döndürememişti. Bu da, onun, erkeklere kolayca kapılabilecek bir kız olmadığını gösteriyordu. Sidney'e gidip, bir gemi satın almak olanağı doğar doğmaz, erkekleri bir yana bırakıp, doğruca oraya koşmuştu.

Ertesi günler, Sheldon, kendini, Berande'da çok yalnız hissetmeye başlamıştı.

Jean'ın yola çıktığı gecenin sabahı, Tudor'un yönetimindeki araştırma ekibinin, erkenden, Balesuna'nın yukarılarına doğru tırmanışa geçtiğini gördü. Akşama doğru da, teleskopuyla, Jean'ı Sidney'e götürecek olan Upolu'nun açıktan geçişini seyretti.

Akşam, yalnız başına masasına çöktü. Ancak, zamanını, yemek yerine, Jean'ın boş kalan koltuğunu seyretmekle geçirdi.

Ne zaman verandaya çıksa, ilk göz attığı yer, kızın, bahçenin köşesindeki barınağı oluyordu. Bir gece, bilardo masası başında rasgele toplara vururken, duvardaki çivide, Jean'ın ilk geldiği gün oraya astığı kovboy şapkasıyla, silahlıklı kemerini görür gibi oldu. Kızgınlıkla, «Bana ne oluyor?» diye söylendi. Gerçekten, o, yeryüzünde seçip beğendiği sonuncu kadındı. Ona aşırı tutkunluğu, yoksa, burada uzun süredir başka hiçbir kadınla ilişki kuramamış olmasından mı kaynaklanıyordu? Kafasında ülküselleştirmesi bu

yüzden miydi? Ve bunda, onun erkeklere karşı duyarsızlığının da etkisi var mıydı?

Gerçekten, uzun süredir dış dünyayla ilişkisi kesilmişti. Kadınları unutmuş gibiydi. Belki de onunla aralarında ruhsal yönden bir uyumluluk vardı. O şimdilik gerçek bir kadın sayılmazdı. Daha çok bir güldürü kişisine benziyordu. Dış görünüşü bir kadını andırsa da, aslında, çocuksu oyunlara düşkün bir oğlan çocuğuydu o. Köpekbalıklarıyla, öteki balıkların arasına dalıyor, tabanca kullanıyor, sürekli serüven özlemi içinde yaşıyor, sandalında vahşi ada insanları, ceketinin cebinde bol altınla, serüvenden serüvene koşmak istiyordu.

Ancak, bütün bunlara karşılık bir gerçek vardı ortada, onu seviyordu. Artık, kendisini aldatabilmek olanağı da kalmamıştı. Onu seviyordu ve en büyük, en şaşırtıcı gerçek de buydu şimdilik!

Berande'ı yeniden bulmuş gibiydi. Kendini, büyük bir coşkuyla, işlere vermişti. Bütün düşleri, bir sömürge işletmeciliği tutkusunda yitip gitmiş, Salomon Adaları, onun bütün sevgilerini, duygusal ilişkilerini yiyip bitirmişti. Şimdi yeni bir yaşam başlıyordu onun için.

Hughie'nin ölümünden sonra, işletme işlerinin bütün güçlüklerine tek başına göğüs gerebilmişti. Ancak, bu sonuç, onun inatçı yaradılışının, başlanılan bir işi yarıda bırakmayı onuruna yediremeyen insanlık anlayışının ürünüydü yalnızca. Ama şimdi iş bu kadarla bitmiyordu. Her şey bambaşkaydı artık. Berande, onun için yepyeni bir anlam kazanmıştı. Ne olursa olsun başarılı olmak zorundaydı. Yalnız kendisi için değil, Jean'la ortak olduğuna göre, özellikle bu ortaklık için başarılı olmak zorundaydı ve bu başarının sürüp gitmesini istiyordu. Daha üç yıl dayanacaklar, sonunda göz kamaştırıcı bir anapara birikiminin sahibi olacaklardı. Her yıl ya da daha sık Sidney'e gezmeye gidebilirlerdi. Arasıra, İngiltere'ye ya da Hawaii'ye uzanabilirlerdi.

Bütün gecelerini, işletme hesaplarını gözden geçirmek, hindistancevizi fiyatlarındaki düşüş ve çıkışları izlemek, işletme araç ve girdileriyle ilgili en düşük ve en yüksek fiyatları incelemekle geçiriyordu. Gündüzleri, sürekli dışarda kalıyor, işletme işleriyle uğraşıyordu. Artık kendi gözetiminde sürdürülen, çalılıkları temizleme ve ekip biçme işleri, daha hızlı, daha verimli yürümeye başlamıştı. Fazla çalışmaya, üstün işe ödül verme yöntemini deniyordu. Elindeki iki yüz zencinin, tam verimli bir çalışma için yetersiz kaldığını görüyordu. Daha çok işçiye gereksinme duyuyordu. Yeni işçiler edinme işine ise, ancak, Jean bir gemiyle Berande'a döndükten sonra başlayabilirlerdi. Çünkü, yıllardır ilişki kurduğu işçi toplama kumpanyalarının hepsi, yani Fulcrum Kardeşler, Morgan Co., Raff ve Fires, Philip Co., Flibberty-Gibbet'in, seferlerini sürdürdüğü günlerde, bir yandan Yeni-Georgia'ya, öte yandan Sikiani'ye kadar dağılmış toplanma yerlerini dolaşarak, yeterli sayıda zenci bulmasını sağlayabiliyorlardı. Şimdi bu olanak ortadan kalkmıştı. Ve, tezelden kendilerine yeni zenciler bulmak zorundaydılar. Jean, mutlu bir rastlantıyla iyi bir gemi bulabilmiş olsa bile, en azından üç ay sonra Berande'a dönebilir ve ancak onun gelişinden sonra işçi toplama seferlerine başlanabilirdi.

Upolu'nun geçişinden bir hafta sonra, Malakula, Berande açıklarında demir attı. Karaya çıkan kaptan, uygun bir rüzgâr esinceye dek orada beklemek, bu arada, Sheldon'la bir parti bilardo oynayıp, dereden tepeden söz etmek istiyordu. Ayrıca, Jean'ın gönderdiği büyük bir tohum paketiyle, tohumlardan nasıl yararlanılacağını gösteren açıklamaları teslim etmesi gerekiyordu. Getirdiği bazı yeni haberlerle de, Sheldon'u şaşkına çevireceğini umuyordu.

Kaptan Aukland, bilardo partisini bitirdikten sonra, elinde ikinci kez doldurduğu viski bardağıyla, hasır koltuğa rahatça yerleşip, «bomba» haberini patlattı:

«Bu Bayan Lackland, çok yaman biri. Sağda solda, Berande'a ortak olduğunu ileri sürüyormuş. Söyleyin, o sizin ortağınız mı? Doğru mu bu?»

Sheldon, başını sallayarak isteksizce onayladı.

«Gerçekten mi ortağınız? Akıl almaz bir şey bu. Guvutu'da da, Tulagi'de de kimse ona inanmadı. Oralarda her türlü insan bulunur. Hah! Ha!..»

Gülmek ve saçsız kafasını mendiliyle kurulamak için bir süre ara verdikten sonra:

«Bu ortaklık hikâyesi herkesi çok şaşırttı!» diye konuşmasını tamamladı.

«Bunun şaşılacak bir yanı yok. Olağan bir iş anlaşması!»

Sheldon, böyle bir anlaşmanın, Salomon Adaları için alışılmış bir şey olmadığını bildiğinden, durumu olağan bir işmiş gibi açıklayabilmekte güçlük çekiyordu.

«Buraya binlerce dolarlık yatırım yaptı!»

«Evet, o da öyle söylüyor!»

«Şimdi de, işletmeyle ilgili işler için Sidney'e gitti!»

«Hayır, gitmedi!»

«Efendim?!..»

«Gitmedi, dedim, o kadar!»

«Yani, Upolu daha yola çıkmadı mı? Geçen salı öğleden sonra, açıkta dumanını gözlediğime yemin ederim. Savo'dan geçerken!..»

Kaptan Aukland, karşısındakini çileden çıkarmak istercesine, belli bir yavaşlıkla, viskiyi ağzında şapırdatarak konuşmasını sürdürdü:

«Upolu gitti!» dedi. Bir süre oyalandıktan sonra da: «Ama içinde Bayan Lackland yoktu!» diye ekledi.

«Peki, Bayan Lackland şimdi nerede?»

«Guvutu'da. Onu son kez Guvutu'da gördüm. Bir yelkenli gemi satın almak için Sidney'e gitmek istemiyor muydu?»

«Evet! Evet!»

«O da böyle söylüyordu. Ama, orada bir gemi bu-

lup, satın aldı. Ben olsam, o gemiye on şilin bile vermezdim. Bir kuzeybatı rüzgârı onu paçavraya çevirebilir. Böyle bir terslik olmazsa, süt liman bir havada uzun bir yol alabilir!»

Sheldon:

«Eğer buraya beni meraktan çatlatmaya geldiyseniz, amacınıza kesinlikle ulaşmış bulunmaktasınız!» diye bağırdı. «Bana çabucak neler olduğunu anlatın. Nasıl bir gemidir bu? Şimdi neredediir? Kimden satın alındı?»

Kaptan, parmaklarını birer birer bükerek, sırasıyla karşılık verdi:

«Bu gemi Martha'dır, bir. Şimdi, Punga-Punga önlerinde kayalara oturmuş bulunmaktadır. Elle tutulabilecek sağlam bir yeri kalmamış olup, ilk kötü havada parçalanıp dağılmayı beklemektedir, bu iki. Bayan Lackland onu açık arttırmada satın almıştır, bu da üç. Ona başkalarından beş paund fazla verdi. Ben kendim de Morgan-Raff Firması adına elli paund sürdüğüm için iyi biliyorum. Bizimkiler bu işe çok kızdılar. Onlara, 'Cehenneme kadar yolunuz var!' dedim. En büyük yanlışları, beni elli paundla sınırlayıp, daha fazla arttırımda bulunmama izin vermemeleri oldu. Şimdi, Martha'nın daha fazla edeceğini düşünüyorlar, kaçırdıkları için de üzülüyorlar. Kendileriyle yarışacak birinin çıkabileceğini ummamışlar, meydanı boş bulacaklarını sanmışlardı. Fulcrum Firması temsilci göndermemişti. Fires'le, Philip Co. da arttırmaya katılmadı. Tek korktukları kişi, Nielsen'in acentesi Squires'ti. Onu da öyle bir sarhoş ettiler ki, Guvutu'da ölü gibi sızıp kaldı.

«Açık arttırmada ben ilkin yirmi paund sürmüştüm. Küçük: 'Yirmi beş!' dedi. Ben otuza çıktım; o, 'Otuz beş!' diye bağırdı. Ben kırka yükseldim, o kırk beş verdi. Ben ellide takılıp kaldım, çünkü daha fazla arttırma yetkim yoktu. O elli beş paund verip, gemiyi satın aldı. Ben, bizimkilere danışmak için bir süre

beklenmesini istemiştim. Küçük: 'Böyle bir şeyi kabul edemem!' diye dayattı. 'Burada her zaman böyle yapılır, istenildiğinde açık arttırma bekletilir!' dedim. 'Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey olamaz!' diye karşılık verdi. 'Bu Salomon Adaları'nda geleneksel-leşmiş bir nezaket kuralıdır!' dedimse de, dinletemedim. Burnett'in arttırmayı durdurup beni bekleyeceğinden hiç kuşkum yoktu. Ama, küçük şeytan, tam bir kendini beğenmişlikle tatlı tatlı öttü: 'Bay açık arttırmacı!' dedi, 'fazla konuşmaya gerek yok, siz bu işi, her yerde geçerli kurala uygun biçimde yürütmek istiyor musunuz, yoksa istemiyor musunuz? Bitirmem gereken daha bir sürü işim var. Ne istediklerini bilmeyen kişiler yüzünden burada sabaha dek bekleyemem!' Sonra da Burnett'e gülümsedi, şu sizin de bildiğiniz, sevimli, baştan çıkarıcı gülümseme yani, Allah belasını versin, Burnett de gevşedi, 'Birinci, ikinci - son arttırım - ikinci, ikinci, elli beş paunda çıktı, başka arttıran yok mu? - ikinci, ikinci - ve - üçüncü... Sizde kaldı Bayan! Vay vay vay! Lütfen adınızı söyler misiniz, Bayan!' diye bağırmaya başladı. Sizin küçük: 'Jean Lackland' diye karşılık verdikten sonra, bana bakıp alaylı alaylı güldü. Böylece de, gemiyi ele geçirmiş oldu!»

Sheldon'un gözleri sevinçle ışıldadı.Martha ha! Malakula'dan daha iyi bir gemi. Salomonlar'ın en iyi gemisi. Tam bir işçi toplama gemisi..

Ama, birdenbire bir düşünce takıldı kafasına. Gemiye o kadar para verildikten sonra, kurtarma işlemleri için ellerinde pek az bir harcama olanağı kalmıyor muydu? Bu işin altından nasıl kalkılabilirdi?

«Martha için kendileri bir şeyler yapamazlar mıydı? Onu satmakta biraz acele etmiş sayılmazlar mı sizce?»

«Satmak zorunda kaldılar. Punga-Punga kayalıklarını bilirsiniz. Biraz dalga çıkar, yerinden oynatırsa, geminin iki paralık değeri kalmaz. Bir kuzey-batı

rüzgârı onu bir anda allak bullak edebilir. Gemide kimse kalmamıştı. Hepsi çekip gittiler. Aslında, gemiyi açık arttırmaya çıkarmak akıllarının köşesinden bile geçmezdi. Onları bu işe Morgan-Raff firması iteledi. Bildiğiniz gibi bu bir ortaklıktır. Elde ettikleri geliri aralarında kırışırlar. Bir toplantı yapıp konuştular, gemiyi satmayı kararlaştırdılar!»

«Gemiyi neden terketmişler? Orada kalıp, onu kurtarmayı deneyemezler miydi?»

«Gemiyi neden terketmişler, diyorsunuz. Siz, Malaita'yı da, Punga-Punga'yı da bilirsiniz. Scottish Chiefs'i orada yağmaladılar, içinde kim var, kim yok hepsini öldürdüler. Martha'dakilerin de başka seçenekleri kalmamıştı. Küreklerini kullanamıyorlardı. Gemi, beş dakika içinde kayalıklara bindirdi. Haber, oradaki yerliler arasında hemen yayıldı. Hiç vakit yitirmeden sandallara doluştular. Gemicilerden birkaçıyla kendim konuştum. Yemin üstüne yemin ederek anlattıklarına göre, bir saat içinde denize iki yüz savaş kayığı indirmişler, kıyıda da orman halkından beş yüz kişi bekliyormuş. Yerlilerin yaktıkları haberleşme ateşlerinin her yeri kararan dumanından Malaita'nın hiçbir yerini göremiyorlarmış. Apar topar kaçıp, Tulagi'ye sığınmışlar!»

Sheldon:

«Yerlilere karşı koyamazlar mıydı? Onlarla neden savaşmamışlar?» diye sordu.

«Hiçbir şey yapmamış olmalarına şaşmakta haklısınız. Ama, birbirlerinden uzaklaşmışlar, çil yavrusu gibi dağılmışlardı. Çarpma sırasında demiri kurtarmaya uğraştıklarından, üçte ikisinde hiç silah yoktu. Yerlilerin saldırıya girişeceklerini de hiç akıllarından geçirmemişlerdi. Yanılgılarını anladıklarında da, vakit çok geçti. Yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Yerliler, kendilerinden çok üstün durumdaydılar. Bizimkiler, deneysizlikleri yüzünden gafil avlandılar. Buraların yabancısı olduklarından, yerlilerin neler yapa-

bileceklerini kestiremediler. Ne siz, ne ben, ne de buraları iyi tanıyan eski denizcilerden herhangi biri böyle bir tuzağa düşmezdi!»

«Peki, Bayan Lackland şimdi ne yapmayı düşünüyor?»

Kaptan Aukland pişmiş kelle gibi sırıttı.

«İlk işi gemiyi yüzdürmeye çalışmak olacaktı sanırım, yoksa o kadar parayı neden saysın? Bunu başaramazsa, direkleri, kürek takımlarını, vinçleri ve işe yarar. her parçayı değerlendirerek, parasını kurtarmaya bakacaktır. Onun yerinde ben de olsam böyle yapardım. Ben oradan ayrılırken, genç kız, Emily'yi kiralamak için pazarlığa girişmişti. Geminin hem sahibi, hem de kaptanı olan Munster, 'Ben işçi toplamaya gitmek zorundayım!' diye dayatıyordu. Kız, 'Bu yolculuktan ne kazanacaksınız?' diye sordu. Kaptan: 'Elli paund!' diye karşılık verdi. Kız da, 'Güzel!' dedi 'Emily'le benim işimi görün, size yetmiş beş paund vereyim!' Kömür deposunun arkasındaki kocaman demirle, zinciri anımsayabiliyor musunuz? Ben yola çıkarken, pazarlık sona ermişti. Gerçekten küçük bir şeytan, şu sizin kız!»

Sheldon:

«O benim ortağımdır!» diye düzeltme yaptı.

«Öyle olsun. Çok yaman ve becerikli bir kız. Ne diyeceğimi bilemiyorum. Malaita'da ve Punga-Punga'da bir beyaz kadın! Aklın alacağı şey değil! Ha, az kalsın söylemeyi unutuyordum, Burnett'i de, adamları için sekiz silah ve üç sandık dinamit getirmeye razı etti. Kibarca verdiği öğütleri dinlerken Guvutuluların nasıl şaşkına döndüklerini görseniz, gülmekten katılırdınız. Bu genç kız gerçekten bir harika, doğaüstü bir şey, tam bir felaket. Gerçek anlamda bir felaket. Guvutu ve Tulagi'yi bir fırtına gibi ayağa kaldırdı. Yozlaşmış son herife kadar herkes ona abayı yaktı. Raff'tan başka herkes. Raff, açık arttırma işine çok bozulmuştu. Kaptan Munster'le yaptığı sözleşme

de hapı yuttu. Sözleşmeyi kendisine gösterdiğinde, kız, ona teşekkür etmekle yetindi. Belgelere göre, üzerinde önemle durulması gereken bir nokta vardı: Sözleşme, Munster'i, topladığı bütün işçileri Morgan - Raff Firması'na teslim etmekle yükümlü tutuyordu. Ancak, yük taşıma anlaşmaları yapmasını yasaklayan hiçbir kayıt yoktu. Genç kız, sözleşmeyi iyice okuduktan sonra geri verirken:

«'Bu çok iyi düzenlenmiş bir sözleşme!' dedi. 'Ancak, bir daha sözleşme yapacak olursanız, böyle beklenmedik durumlar için de önlemler almayı unutmamalısınız!' Hey Ulu Tanrım! Bu küçük şeytan, Raff'ı bile kafese koymaktan geri kalmadı.

«Bakın, hafif hafif rüzgâr esiyor. Artık gitmek zorundayım. Hoşça kalın. Genç kız bu işi başarır, sanırım. Martha kral gemi, rahatlıkla Jessie'nin yerini alabilir!»

Ertesi sabah, Sheldon, işletmeyi gözden geçirdikten sonra kahvaltı için eve dönüşünde, misyon yatı Apostel'in kıyıya demir attığını, tayfalarının da, iki kısrakla bir tayı yüzdürerek karaya çıkarmaya çalıştıklarını gördü. Anımsadığına göre, bunlar hükümet komiserinin atlarıydı ve herhalde Jean ondan satın almış olmalıydı. Bu kız, Salomon Adaları'nda herkesi şaşkına çeviren eylemlerini sürdürüyor, kendisi de, onun bu tutumuna alışmaya bakıyordu.

Karaya çıkan Misyon Hekimi Welshmere Sheldon'a elini uzatarak:

«Bunları size Bayan Lackland gönderdi!» dedi «Güvertede de, içinde atlar için eyerler bulunan bir sandık var. İşte size ondan bir de mektup ve Flibberty - Gibbet'in kaptanı!»

Bu sırada, Kaptan Olson sandaldan iniyor ve kendisini selâmlayan Sheldon'a bağırıyordu:

«O kız Flibberty-Gibbet'i çaldı Bay Sheldon. Şim-

di benim gemimle dolaşıyor. Tam anlamıyla azgın bir karı o. Onun yüzünden sıtma nöbetlerim yeniden depreşti. Bana içki içirip gemimi aldı. Leş gibi sarhoş etti beni!»

Doktor Welshmere kıkır kıkır gülüyordu:

«Ne yapmış olursa olsun, yine de kötü bir şeytan sayılmaz, sizin Bayan Lackland: Kaptan'la birlikte üç kişiye daha içirdi. Onları siz de tanırsınız: Brahms, Curtis ve Fowler. Gözlerine viskiyi dayayınca, hepsi de feleklerini şaşırdılar. Flibberty-Gibbet'i onlarla birlikte aldı.»

Olson:

«Flibberty-Gibbet'in kaptanı şimdi o!» diye atıldı, «İşin gerçeği şu ki, ey sevgili Tanrım, bizim gemiyi de karaya oturtacak!»

Doktor Welshmere ciddi olmak istiyor, ama gülmekten kendini alamıyordu:

«Kafası çok iyi çalışıyor. Ben de, atları bizim yata yüklemekten vazgeçirmeyi denemiştim. Bu yatın bir gezi teknesi olduğunu, ayrıca yük almamıza olanak bulunmadığını, üstelik, önce Savo'yu, daha yukarıları ve Guadalcanar'ı dolaşacağımızı bir bir anlattım. Ama hiçbir işe yaramadı. Yük işine kafamı takmamamı, atları taşımak büyüklüğünü gösterir, kendisini sevindirirsem, Martha'yı yüzdürünce, kendisinin de beni hoşnut edeceğini söyledi!»

Kaptan Olson söze karışarak:

«Bana da, geminin komutanlık işine kafa takmamamı söyledi. Şu anda komutan benim, siz de benden emir alacaksınız, dedi. Ambardaki fildişi cevizlerini görmesini istediğimde de, kafamı fildişi cevizlerine de takmamamı, şimdi denize açılmanın kendisi için onlardan çok daha önemli olduğunu, yola çıkıldığında hepsini denize atacağını söyledi!»

Sheldon, elleriyle kulaklarını tıkayarak:

«Bunların hiçbirinden haberim yok!» dedi. «Olup bitenleri baştan sona anlatmak istiyorsanız, önce eve

gidelim, orada, gölgede, her şeyi bir bir açıklarsınız!»

Kaptan Olson, evde, koltuğuna yerleşirken:

«Bir şeyi kesinlikle öğrenmek istiyorum!» dedi. «Bu kız sizin ortağınız mıdır, değil midir?»

«Ortağımdır!»

«Buna kim inanabilir ki?»

Kaptan Olson, kendisini onayladığını görmek için Doktor Welshmere'ye bir göz attıktan sonra, yeniden Sheldon'a döndü:

«Şimdiye dek, Salomon Adaları'nda, inanılmayacak pek çok şey görmüşümdür: İki ayak uzunluğunda dev sıçanlar, hükümet komiserinin tüfekle avladığı kelebekler, şeytanı utandıracak kulak takıları, şeytanın yanlarında melek kalacağı kafatası avcıları. Bütün bunları gördüm ben, hepsini olağan karşılamaya çalıştım. Ama sizin Bayan Lackland'ınız!..»

Sheldon:

«Bayan Lackland yalnızca ortağımdır ve Berande'ın yarısı onundur!» diye araya girerek, bir kez daha açıklamada bulundu.

Kaptan Olson, kızgınlıkla:

«O da öyle söylüyordu!» diye gürledi. «Ama, elinde bunu kanıtlayacak bir belge yoktu. Nasıl bilebilirdim söylediklerinin doğru olduğunu? Gemim fildişi cevizi yüklüydü. Tam sekiz ton!»

Sheldon yeniden sözünü keserek:

«Sonra ne oldu, onu anlat!» dedi.

«Sonra o ayyaşları karıştırdı işe. Salomonlar'da adları kötüye çıkmış, kuşkulu işler çeviren üç serseri. Onlara, adam başına ayda on beş paund verecekmiş. Bu işe siz ne dersiniz bilmem? Ah, bana bir yudumcuk içki verebilir misiniz? Sanırım, misyoner de karşı çıkmaz! Tam dört gündür ağzıma içki koymadım!»

Sheldon'un soran bakışlarına karşı, Doktor Welshmere, başını sallayarak kaptana içki verilmesine karşı çıkmayacağını belli etti. Viaburi, viski ve soda getirmeye gitti.

Sheldon:

«Şimdi kendinize gelirsiniz, Kaptan Olson!» dedi. «Bir denizci olarak yeniden gücünüze kavuşursunuz. Olup bitenleri açık seçik anlatın bakalım. Bayan Lackland geminizi nasıl kaçırdı?»

«Güzel, oraya gelelim! Limana yeni girmiştim. Demir atmamızı beklemeden bordamıza yanaştı. Sandalında o Tahitili sürüsü de vardı. İriyarı Adamu-Adam ve ötekiler. Bana: 'Sakın demir atmayınız, Kaptan Olson!' diye bağırdı. 'Punga-Punga'ya gitmek zorundasınız!' Bu söze bir anlam veremedim, içkiyi fazla mı kaçırdı yoksa, diye düşündüm. Başka ne düşünülebilirdi ki? Flibberty-Gibbet'i, gabya yelkenlerini indirmek için, denizin sığ bir yerine çevirmiştim. Çok dikkatli olmayı gerektiren kritik bir durumdur bu. Çok da yavaşlamıştık. 'Bağışlayın Bayan Lackland!' diye öne doğru bağırdım. 'Yolumuzdan çekilin! Yolumuzdan çekilin!' Kız güverteye tırmanmaya başlamıştı. Bir yandan da: 'Sözümü dinlerseniz kazançlı çıkarsınız!' diyordu. Tartışmaya başlamıştık. Ortağınız olduğunu söylüyordu. Buna inanamamıştım. Kanıtlamasını istedim. Kızdı, yüksek sesle bağırıp çağırmaya başladı. Ona, büyükbabası yaşında olduğumu, böyle küçük numaralara pabuç bırakmayacağımı söyledim ve derhal Flibberty'den ayrılmasını emrettim. En tatlı sesiyle: 'Kaptan Olson!' diye seslendi. 'Birkaç dakika sizinle olmak istiyorum. Öte yanda, Emily'nin güvertesinde en iyisinden viskim var. Benimle gelin. Martha'nın kurtarılması konusunda öğütlerinizden yararlanmak isterim. Herkes, sizin çok parlak bir denizci olduğunuzu söylüyor!' 'Çok parlak bir denizci!' Evet, kız aynen böyle söylüyordu. Sandalına binmekte bir sakınca görmedim. Adamu-Adam, dümen başında, bir cenaze törenindeymiş gibi ciddi duruyordu. Kız, Martha'yı satın aldığını, onu kurtarmak için Emily'i kiraladığını anlattı. Benim de kendisine yardımcı olmamı, Flibberty'i ona göre hazırla-

mamı istiyordu. Akıllıca şeylerdi söyledikleri. Bu iş için, önce Berande'a uğrayıp, Punga-Punga'ya gitme konusunda sizden emir almam gerektiğini açıkladım. Doğrudan doğruya Punga-Punga'ya gitmek zorunda olduğumu, böyle akılsızca düşüncelerle yitirecek bir saniyesi bile bulunmadığını, eğer ortaklığınıza inanmak istemiyorsam, beni bırakıp, **Flibberty**'i kendi başlarına götürmek zorunda kalacaklarını bildirdi.

«Emily'in kamarasında, sizin de tanıdığınız o üç ayyaş vardı. Yani: Fowler, Curtis ve Brahms. Kız, 'Bir kadehçik için!' dedi. Viski dolabını açınca oradakiler şaşırmış göründüler. Bir zenci gönderip, bardak ve su getirtti. Aralarında gizli bir anlaşma olduğunu sonradan öğrendim. Kızın ne yapmak istediğini çok iyi biliyorlar ve ona göre davranıyorlardı. Kız: 'Beni bağışlayınız, bir dakika için güverteye çıkmak zorundayım, hemen gelirim!' diyerek çekip gitti.

«'Bir dakika', uzadıkça uzuyor, yarım saat geçtiği halde kız hâlâ gelmiyordu. On günden beri ağzıma içki koymamıştım. Ben sıtmanın yiyip bitirdiği yaşlı bir adamım. Üstelik, boş mideyle içiyordum. O ara bir şey yememiştim. Üç ayyaş da bana kötü örnek oluyor, onlar içtikçe, ben de içiyordum. Beni, **Flibberty**'i Punga-Punga'ya götürmem için kandırmaya çalışıyorlardı. Başkalarıyla yaptığım anlaşmalardan doğan yükümlülüklerim yüzünden oraya gidemeyeceğimi açıkladım. Bu arada, aşağılık herifler içkiye hiç ara vermiyorlardı. Ben hâlâ sarhoş değildim...

«Her yarım saatte bir aşağıya inip, bana bir göz attıktan sonra tekrar gidiyordu. Eğer anımsayabiliyorsam, sonunda, 'artık yeter!' diyerek, boş viski şişelerini, lumbar deliğinden fırlatmaya başladı. Üç ayyaşa da, bunun, **Martha** yüzdürülüp, tekrar Guvutu'ya dönülene kadar içebilecekleri son içki olduğunu söyledi. Uzunca bir süre, içkiye paydos demek zorunda olduklarını belirtti. Sonra da gülmeye başladı. Sürekli beni izliyor, ama bana değil, ötekilere dönüp

konuşuyordu. 'Bu değerli, bu ağırbaşlı adamı karaya çıkarmanın tam zamanıdır, biliyorsunuz!' —'değerli, ağırbaşlı adam' bendim. Düpedüz alay ediyordu köftehor—. Sonunda: 'Fowler!' diye bağırdı. Dikkat buyurun, 'Bay Fowler!' değil, yalnızca 'Fowler!' Babasının uşağıymış gibi doğrudan emir veriyordu. Evet, 'Fowler!' diye bağırdı, 'Adamu-Adam'a haber ver, sandalı hazırlayıp, Kaptan Olson'u karaya çıkarsın. Bu arada, beni de **Flibberty-Gibbet**'e bıraksınlar. Siz üçünüz benimle geleceksiniz. Eşyalarınızı toplayın. İçinizden bu işe en yatkın olanınız, dümene geçip, ikinci kaptanın yerini alsın. Biliyorsunuz, Kaptan Olson'un ikinci kaptanı yoktu!'

«Ondan sonra ne olup bittiğini ancak hayal meyal anımsayabiliyorum. Küpeşteye çıkarıldım. Sansalda da, derin bir uykuya daldım, sanıyorum. Bir ara gözlerimi açtığımda, **Flibberty**'nin büyük yelkenini gerilmiş gördüm. Kulağıma, yukarı çekilen çapa zincirinin sesleri geliyordu. Adamu'dan, beni derhal **Flibberty**'ye götürmesini istedim. 'Sizi sahile çıkaracağım. Bayan Lacklanna, sahilin size çok iyi geleceğini söyledi!' diye karşılık verdi. Bağlı bulunduğum firmaya karşı yükümlülüklerimi düşünerek, kendimi kurtarmak için bir şeyler yapabilmeyi denediğimde, bu Adamu-Adam, beni küçük bir çocukmuşum gibi yere yatırıverip, üstüme basarak, sanki hiçbir şey olmamış gibi soğukkanlılıkla dümeni kullanmayı sürdürdü. O kocaman ayağın altından bir iki kez sıyrılmayı denedim, kımıldayamadım bile. İşte, hepsi bu! Heyecandan yeniden ateşim yükseldi, sıtmam azdı. Ve şimdi de buraya, **Flibberty**'nin kaptanı ben miyim, yoksa sizin küçük kızla, onun dinsiz imansız korsan takımı mı, onu öğrenmeye geldim!»

Sheldon, güven verici bir sesle:

«Bunun için kendinizi üzmeyin, Kaptan!» dedi. Gerçekten de, içinde büyük bir güven duygusu uyanmıştı. «Kendinizi, bir süre için ücretli izin almış sa-

yabilirsiniz. Ortağım Bayan Lackland, geminizi almakla, çok yerinde bir iş yapmış. Başka seçeneği kalmamış. Böylece, her şey yoluna girmiş oldu. Martha kurtulur kurtulmaz, hiç zaman yitirmeden, geminizi size teslim edecektir. Martha'nın ne kötü bir yerde kayalıklarda oturduğunu biliyorsunuz. Acele edilmezse, deniz onu parçalayıp dağıtır, bir tahtası bile kalmaz. Konuğum olarak bir süre burada dinlenin, Kaptan. Hem, hastalığınızı da atlatmış olursunuz. Flibberty geri dönünce, elbette size teslim edilecektir!»

Doktor Welshmere Apostel'le denize açıldıktan ve Kaptan Olson verandadaki hamakta derin bir uykuya daldıktan sonra, Sheldon, Jean'ın mektubunu açtı:

Sevgili Bay Sheldon!

Flibberty-Gibbet hırsızlığı için lütfen beni bağışlayın. Bunu yapmak zorundaydım. Martha, bizim her şeyimiz demektir. Bir düşünün, onu yalnızca elli beş paunda satın aldım. Yani, yalnızca iki yüz yetmiş beş dolara. Eğer onu kurtaramazsam, parçalarını satarak masraflarımı çıkarabileceğimi sanıyorum. Bu durumda, işletme için işçi toplamakta güçlükle karşılaşmam da sözkonusu değil. Eğer Martha'yı kurtarabilirsem, bu güne kadarki yaşamımın en iyi işini yapmış olacağım. Emily ve Flibberty-Gibbet'le de, topladığım işçileri getireceğim. Bugün için Berande'ın, işçi açığını kapamaktan daha önemli bir sorunu yoktur.

Lütfen, lütfen bana darılmayın! Eğer, Flibberty-Gibbet'le işçi toplamamı istemiyorsanız, bundan hemen vazgeçer, yalnızca Emily'le yetinebilirim.

Bugün iki inek satın aldım. Nogi'deki satıcı sıtmadan öldüğü için onları bana ortağı Sam Willis verdi. Hayvanları bize kendisinin göndereceğini söyledi. Eğer gelecek sefer de Berande'a uğrayacak olursa, büyük bir olasılıkla onları Minerva ile gönderecek. Böylece de Berande, onca zamandan sonra süt tozuyla beslenmekten kurtulmuş olacak.

Doktor Welshmere de, Ulava'daki misyon bahçesinden birkaç portakal ve limon fidanı sağlayabileceğini söylüyor, onları, Apostel'in gelecek yolculuğunda Berande'a iletmeyi düşünüyordu. Eğer Sidney vapuru benim dönüşümden önce gelirse, size teslim edecekleri mısır buğdaylarını, Balesuna'nın yukarılarına, genç palmiye ağaçlarının arasına ekin. Akıntı yüzünden, oralar zamanla erozyona uğrayacak, topraklar denize akacak. Erozyonu durdurup, toprakları yerlerinde tutabilmek için, önlemler almak zorundayız. Sidney'e birkaç incir fidanı ısmarladım. Doktor Welshmere, hintkirazı da getirmek istiyordu. Bunlar, geniş ekim alanları gerektiren büyük ağaçlardır.

Gemi sicili kayıtlarına göre, Martha, yüz on tonluk bir tekne. Yani, Salomonlar'ın en büyük, en iyi gemisi. Her işimizi rahatlıkla görebilir. Mavi sularda yağ gibi kayıp gidişini düşleyebiliyorum. Yeterince hız yapamazsa, motorunu yeniden elden geçirmemiz gerekecek. Makinisti, pas tutan yerlerini temizlemek için, benzin borusunu parça parça söküp çıkarmıştı. Bilgisizlikten gelen akılsızca bir şeydi yaptığı. Bu iş, ancak demir atıldığında yapılabilirdi. Hiç olmazsa, daha derin bir yer seçilmeliydi. Öyle sığ bir yerde yapılmamalıydı.

Martha'nın motorunda bir bozukluk olduğunu sanıyorum. Kayalara bindirmesinin nedeni de bu olmalı. Motoru iyice onarmalıyız. Fidanları, ekim zamanını geçirmeden bahçeye dikin. Daha sonra, oradaki palmiyeleri sökmemiz gerekebilir. Mısır buğdaylarının hepsini birden ekmeyin. Bir bölümünü ektikten sonra, aradan birkaç gün geçmesini beklemelisiniz.

Jean Lackland

Sheldon, derin düşüncelere dalmasına yol açan mektubu parmakları arasında evirip çeviriyor, kızın elyazısını dikkatle gözden geçiriyordu. Değişik, ken-

dine özgü bir yazıydı bu. Kızın, oğlan çocuklarınınkine benzer iç dünyasını yansıtıyordu. Belki biraz kaba ama kolay okunan, tertemiz, aydınlık bir yazı. Tertemiz, aydınlık ve çocuksu.

Yazının çocuksu aydınlığı, Sheldon'a kızın yüzünü anımsatıyordu. Sivri uçlu düz kaşları, ince, biçimli burnu, insanı çeken pırıl pırıl gözleri, kıvrık, sevimli dudakları, ne ince, ne kadın bedeniyle tam bir uyumluluk gösteren güzel boynu, gözlerinin önüne geliyordu. İçinin güzelliğini yansıtan, aynı güzellikte bir beden yapısı.

Uzun süre, kızın adını oluşturan harflere dalıp gitti: Jean Lackland. Yan yana dizilmiş, birbirine benzer, sıradan harfler. Ancak, bu harfler toplamında, kendisine heyecan veren, kendisini büyüleyen bir incelik, bir güzellik vardı. O gizlice beynine girmiş, düşüncelerini etkileyip, yeniden biçimlendirmişti. Şu anda kendisine egemen olan duygular, ona olan tüm sevgisi, mektubun altına konduruluvermiş şu imzada bir çözüme ulaşıyor gibiydi. Sıradan birkaç harf, içinde taşıdığı gizli bir yarayı deşmiş, aslında çok tatlı bir sızıyı depreştirmiş, onu, değer biçilmez güzellikte bir özlem duygusuna itelemişti.

Jean Lackland! Onun adını yansıtan bu sözcüklere her bakışında, gözlerinin önünde binbir anı canlanıyordu. Fırtınada batan yelkenlisinden sandalla Berande'a çıkışını, balık avlamak için sandalı denize taşıtışını, dağılmış saçlarından ve bedenine sımsıkı yapışmış giysisinden sular damlayarak, banyo almak için içme suyuna doğru koşuşunu, boş bir ilaç şişesiyle seksen yamyamın yüreğine korku salışını, ekmek pişirme yöntemini Ornfiri'nin kafasına sokuşunu, kovboy şapkasıyla, mermi kemerini, oturma odasının duvarındaki çengele asışını, kendi işlerini kimsenin yardımına başvurmaksızın kendi başına yoluna koymakta kararlı oluşunu, ya da gençlik ateşiyle dopdolu, pırıl pırıl yanan gözler ve heyecandan kıpkırmızı olmuş

bir yüzle romantizm ve serüven tutkusunu ilk kez açıkça ortaya koyuşunu, bu konuya ilişkin tartışmalarını bir bir anımsıyordu.

Jean Lackland! Bu adı büyük bir coşku ile anıyordu. Sonra derin düşüncelere dalıyor, içinde saklamaya çalıştığı büyük sevgi, bütün boyutlarıyla bir kez daha açıklığa kavuşuyor ve onu ta iliklerinde duyuyordu. Böylece de, insana, sevgilisinin adını ağaç kabuklarına kazdıran ya da sahildeki kızgın kumlar üstüne yazdıran büyük gizi bütün görkemiyle kavramış oluyordu.

Sonra, birdenbire düşlerden sıyrılıp, yeniden katı gerçeklere döndü. Yüz çizgileri, sert bir görünüm aldı. Şimdi o, Malaita'nın veya Punga-Punga'nın vahşi kıyılarında, dünyanın bu en kötü, en tehlikeli bölgesinde, kelle avcılarından, haydut ve katillerden oluşan korkunç bir sürü içinde yaşıyordu. İlk aklına gelen, hemen adamlarını çağırıp, zaman yitirmeden Punga-Punga'ya gitmeyi düşünmek oldu. Ancak, aynı anda, onun, bağımsız, serüvenci oğlan çocuğu düşüncelerini anımsayıp, kendini toparladı. Gitmekle ona nasıl bir yararı dokunabilirdi ki! Kız onun yardımını kabul eder miydi? Onu karşısında görünce bozulacak, sonra alay etmeye başlayacak ve yaptığı işin bir delilik olduğunu söyleyecekti. Aslında gidişi ona fazladan bir silah kazandırmaktan öte bir anlam taşımayacaktı. Oysa, onun yeterince silahı vardı.

Eğer gidecek olursa, ona karşı üç ayrı biçimde davranma olanağı vardı: Ona derhal geri dönmesini emredebilirdi. Ya da, Flibberty-Gibbet'i geri vermesini isterdi. Veyahut da, aralarındaki ortaklığın artık geçersiz olduğunu bildirirdi. Ancak, bu düşüncelerinin anlamsız ve budalaca şeyler olduğunu kendisi de biliyordu. Karşısına geçip, çok açık bir dille, kendisinin ergenlik çağına ulaştığını, kimsenin işlerine karışamayacağını ve kimsenin kendisine emir vermeye hakkı olmadığını söyleyişini daha şimdiden duyar gibiydi. Hayır, nasıl karşılanacağını bile bile Punga-

Punga'ya gitmeyi onuruna yediremezdi. Ne olurdu, ondan, oraya gidip kendisine yardım etmesini isteyen bir haber gelseydi! Dünyada hiçbir şey, sevgi dolu yüreğini bundan daha çok sevindiremezdi. Onun böyle bir çağrıda bulunuşunu düşledi durdu.

Kızın bağımsızlık tutkusu, Sheldon'u, çeşitli yönlerden tedirgin ediyordu. Onun, o üç ayyaş serseriyle yakın ilişkiler içinde bulunduğunu düşünmek tüylerini diken diken ediyor, ona bir kötülük yapmalarından çekiniyordu. Başka hiçbir şey olmasa bile, bir genç kızın bu adamlarla aynı yerde yaşaması, uykularını kaçırmaya yetiyordu.

Flibberty-Gibbet'in çalınışı, eğlenceli bir serüven gibi görülebilirdi. Ancak, bu hırsızlığın gerçekleştirilmesinde uygulanan yöntemler üzüntü vericiydi. Ne var ki, bu konuda da, kendini avutacak nedenler bulabiliyordu. Örneğin, Olson'u sarhoş etme işini, o değil, yanındaki üç ayyaş gerçekleştirmişti.

Birdenbire, kızın, bu üç alçak herifle birlikte, akşam karanlığında tek başına, Guvutu'dan Emily'le denize açılışı gözlerinin önüne geldi. Ancak hemen ardından, Adamu-Adam'ı Noah-Noah'ı ve bütün öteki Tahitilileri düşündü. Böylece, kaygıları yatışmış oldu. Kızın biraz serüven yaşama isteğini de kafasında fazla büyütmemeliydi.

Yerinden kalkıp, oturma odasına girdiğinde, bütün bedenini bir ürperme sardı. Gözlerini duvardaki çividen ayıramıyor, kovboy şapkasıyla tabanca kemerinin yeniden oraya asılacağı günleri düşlüyordu.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sessizce birkaç hafta geçip gitti. Gemilerin art arda demir attığı, gelip giden konukların birbirine karıştığı o olağanüstü günlerden sonra, Berande yine her zamanki yalnızlığına bürünmüştü. Sheldon, gün-

lük denetimlerini sürdürüyor, çalılıkları ayıklatıyor, ağaçların dibini çapalatıp, hindistancevizlerini kurumaya bıraktırıyor ve köprüler yaptırıyordu. Bu arada, Jean'ın satınaldığı atlara binip, çevrede dolaşıyordu.

Ondan hiçbir haber alamıyordu. İşçi toplama gemileri, Punga-Punga kıyılarına uğramaktan çekiniyorlardı. Yalnız, bir akşamüstü, Samoa'dan yola çıkan Clansman gemisinin kaptanı, bir parti bilardo oynamak ve biraz da şundan bundan konuşmak için kıyıya demir atıp, yanına geldiğinde, denizciler arasında, Punga-Punga'da çarpışmalar olduğu yolunda söylentiler dolaştığını bildirmişti. Ancak, bu söylentiler bütün adalara yayılmış değildi, bu yüzden de pek kulak asmamak gerekirdi.

Jean'ın ısmarladığı yedek parçalarla, ağaç ve tohumları getiren Sidney gemisi Kammambo, bir saat süre ile, Berande'daki sessizliği bozdu. Kap Marsh'a giden Minerva, Nogi'den satınalınan iki ineği bıraktı. Sidney gemisine yetişmek için acele Tulagi'ye dönmek isteyen Apostel, denize bir sandal indirerek, Ulava'dan sağlanan portakal ve limon ağaçlarını yolladı.

Bu birkaç hafta içinde havalar çok iyi gitmişti. Günlerce en küçük bir kımıldama bile görülmeyen denizde, büyük bir sessizlik egemen olmuştu. Sonraki birkaç gün de çeşitli yönlerden, kısa sürelerle, hafif bir rüzgâr esmişti. Ancak, geceleri çıkan okşayıcı esinti, her zamanki gibi, düzenli aralıklarla sürüp gitmişti. Rastlantı sonucu uğrayan kotralarla, öteki yelkenliler, en çok bir saatliğine demir atıp, bu güzelim esintiden yeterince yararlanabilmek için hemen yola çıkıyorlardı.

Sonunda, uzun süredir beklenen kuzeybatı rüzgârı, bütün şiddetiyle boy göstermekte gecikmedi. Hafta boyunca azgınlığını sürdürüp, ortalığı kıyamet yerine çevirdi. Arasıra hafifler gibi oluyor, kısa bir süre sonra yeniden delicesine esmeye başlıyordu.

Bu arada Sheldon'u en çok düşündüren, alçak yerlerdeki yapıların geleceği oluyordu. Ardı arkası kesilmeyen yağmurlarla taşan Balesuna Irmağı'nın azgın suları, hızla aşağılara saldırıp, bu yapıları yerle bir edebilirdi. Bu yüzden, akıntıya karşı Jean'ın da yazdığı önlemleri alabilmek için, bütün zencilerin bu işe koşulması gerekiyordu.

Derken, havalar yeniden düzeldi ve güzel günler geldi. Bir sabah, Sheldon, çalışan zencileri kendi başlarına bırakarak, atının terkisine bir tüfek asıp, ormana güvercin avlamaya gitti. Aradan iki saat kadar bir süre geçmişti ki, ev hizmetlilerinden bir zenci, çıplak bedenini çizik çizik eden dikenler arasından soluk soluğa koşarak, Martha'nın, Flibberty-Gibbet'in ve Emily'nin kıyıya demir atmakta olduklarını bildirdi. Sheldon, hemen atına atlayıp, doğruca evinin bahçesine yöneldi. Ancak, barınağın köşesini dönünceye dek hiçbir şey göremedi.

Az sonra, her şey, açık seçik gözlerinin önüne serildi. İlk gözüne çarpan, kendisini kurtaran yatla kotradan daha yüksek bordasıyla su üstünde nazlı nazlı sallanan Martha oldu. Veranda merdivenlerinin önünde de, çok sayıda yeni toplanmış yamyam birikmişti. Hepsinin üstünde, yepyeni ve kar gibi bembeyaz peştemallar vardı. Sheldon, bunların, Berande'da çalıştırılmak için getirilmiş işçiler olduklarını anlamakta güçlük çekmedi.

Bir zenci, verandanın merdivenlerinden aşağı inerken, adı okunan bir başkası, aynı merdivenlerden yukarı çıkıyordu. Sonra, Jean'ın çınlayan sesi, bir başka zenciyi çağırıyordu.

Sheldon, atının dizginlerine asılarak olup bitenleri seyretmeye başladı. Jean, verandada, Kaptan Munster'le, onun beyaz dümencisi arasında oturuyordu. Kız, önlerindeki uzun listeden zenci adlarını okuyor, gelenlere sorular soruyor, karşılıklarını, Berande'ın kırmızı ciltli günlük defterine geçiriyordu.

Daha merdivenlerdeyken, zenciye:

«Adın ne?» diye bağırıyordu

İlk kez bir beyaz evi gören zenci, pişmiş kelle gibi sırıtarak ve gözlerini şaşkınlıkla çevrede dolaştırarak, yüksek sesle:

«Tagari!» diye karşılık veriyordu.

«Nerelisin?»

«Bangoora'dan!»

Kimse Sheldon'u farketmiyor, o da, atının üstünde olup bitenleri gözlemeye devam ediyordu.

Zencinin söyledikleri deftere geçirilirken, Jean'la aralarında bir anlaşmazlık çıktı. Munster araya girerek, durumu açıkladı:

«Bangoora,» dedi, «Latta Körfezi'nin bitimindeki küçük kumsaldır. Bu yüzden, o, deftere, Lattalı olarak geçirilmelidir. Bunu listede de görebilirsiniz. Bakın: Tagari-Latta!»

Jean:

«Beyaz efendinin dediği yerden misin?» diye sordu.

Zenci, yeniden:

«Bangoora'dan!» diye karşılık verdi.

Jean, gerekli bilgileri deftere geçirdikten sonra başka bir zenci çağırdı:

«Ogu!»

Tagari, merdivenlerden aşağı inerken, Ogu, yukarı çıkmaya başladı. Son basamağı tamamlayıp, yere basarken, Tagari'nin gözleri birdenbire Sheldon'a takıldı. Ömründe ilk kez bir at görüyordu. Büyük bir korkuya kapılan zenci, çığlıklar atarak, deli gibi tekrar yukarı fırladı. Onu gören diğer zenciler de, paniğe kapılarak, dehşet içinde sağa sola kaçıştılar. Ev hizmetlisi zenciler, sırıtarak, korkulacak bir şey olmadığını anlatınca, tekrar geri dönüp birbirlerine iyice sokularak kuşkuyla atı gözetlemeye başladılar. Yeni toplanmış bu kafatası avcılarını yatıştırmak kolay olmadı

O sırada Sheldon'u gören Jean:

«Merhaba!» diye bağırdı. «Yamyamlarımı neden korkutuyorsunuz? Yukarı gelsenize!»

Selamlaştıktan sonra da:

«Onları nasıl buluyorsunuz?» diye sordu. Ardından Martha'yı göstererek: «Ve bunun için ne düşünüyorsunuz?» diye ekledi. «Nerdeyse işletmeyi terkettiğinizi sanmaya başlayacaktım. Bu zencileri de, barakalarına kendim götürmek zorunda kalacaktım. Punga-Pungalıların işçi olarak toplatılamayacağı söyleniyordu. Bakınız, onları kendim toplayıp getirdim. Beni kutlamalısınız. Bunlar, çocuk olmadıkları gibi, yarı yetişkin delikanlı da değil. Hepsi de yetişkin birer erkek. Size anlatacak o kadar çok şeyim var ki, nereden başlayacağımı bilemiyorum. En iyisi, şu iş bitinceye dek hiçbir şey anlatmamak. Ve bir de, siz bana dargın olmadığınızı söyleyinceye dek!..»

Yeniden işinin başına dönerek, sorularını sürdürdü:

«Evet, sen Ogu! Nerelisin, söyle bakalım!»

Ogu, orman yerlilerinden olduğundan, pek çokları gibi, Jean'ın İngilizcesini anlayamıyordu. Yarım düzine kadar zenci, ona, ne sorulduğunu açıklamaya çalıştılar.

«Topu topu, iki ya da üç kişi kaldı. Onları da deftere geçirince iş bitmiş olacak. Ama siz, hâlâ bana dargın olmadığınızı söylemediniz!»

Sheldon, bir an için, kızın sessizce kendisine çevrilen kaygısız ve pırıltılı gözlerine daldı. Bu gözlerde, az sonra şimşekler çakacağını ve bu bakışların kendisine meydan okuyacağını çok iyi biliyordu. Ve kız, geri dönmekle kendisini ne kadar sevindirdiğinin farkında değildi. Acelesiz ve soğukkanlı görünmeye çalışarak, sözcüklerin üstüne basa basa:

«Evet, size dargındım!» dedi. «Hâlâ da dargınım. Hem de eskisinden daha çok!»

Kız, gözlerinde dikkafalılığını ortaya koyan bir pırıltıyla titredi:

«Sizden bağışlanmamı dilemiştim. Şimdi de, her şey için beni bağışlamanızı diliyorum. Bunu bir kez daha rica ediyorum. Ancak, kendime bir koruyucu da istemiyorum. Hiçbir zaman da istemeyeceğim. Hamdolsun erginim ve kendi işlerimi kendim görebilecek güçteyim. Şimdi artık işlerden konuşalım: Benim Amerikan işi güç gösterilerimi, iş başarma yöntemlerimi nasıl buluyorsunuz?»

Sheldon kararsızdı. Ne söylemesi gerektiğini bilemiyordu. Biraz düşündükten sonra:

«Duyduklarıma göre, Bay Raff'ın yaptıklarınızı beğenmiş olacağını sanmıyorum!» dedi. «Aradan geçen uzun süre içinde, dedikoduların en verimli kaynağı siz oldunuz. Ancak, benim asıl öğrenmek istediğim şu: Bütün Amerikan kadınları, yaptıkları işlerde hep böyle başarılı mı olurlar?»

Kız, büyük bir alçakgönüllülükle:

«Şans!» dedi, «başka hiçbir şey değil!»

Böyle söylüyordu, ama, gözlerinde büyük bir sevinç pırıltısı belirmişti. Bu ölçülü övgü, onun oğlan çocuğu onurunu okşamıştı.

Uzun boylu ikinci kaptan Sparrowhawk, hayranlığını belli eden bir bakışla:

«Ne şansı?» diye bağırdı. «Güç bir işti; gerçekten çok güç bir iş. Paramızı namusumuzla kazandık. Alnımızın teriyle. Bizi, takattan düşüp yerlere serilinceye dek çalıştırılıyordu. Üstelik, zamanımızın yarısını sıtma nöbetleriyle geçirdik. Bayan da hiç durmadı. Uyku bile uyumadı. Bizim uyumamızı da istemiyordu. Gerçek bir köle yöneticisi gibiydi. Bana: 'Bir kez daha asılın demirlere, bir kez daha Bay Sparrowhawk!' diyordu, 'Ondan sonra tam bir hafta boyunca sırtüstü yatabilirsiniz!' Oysa ben, ha düştü ha düşecek, olduğum yerde sallanıp duruyordum. Kafam çatlayacak gibiydi. Gözlerimin önünde safra yeşili kıvılcımlar çakıyordu. Hepten bitmiştim, ama yine de demire asılıyordum. Ve bayanın sesi kulaklarımda çınlıyordu:

'Bir kez daha asılın Bay Sparrowhawk, yalnız bir kez!' Yaşlı-Kina'ya nasıl yaltaklandığını bir görmeliydiniz!»

Kıza bakın, gücenmiş gibi kafasını sallıyor, güçlükle bastırabildiği kahkahaları kıs kıs bir gülüşe dönüşüyordu.

Kız, Sheldon'a bakıp:

«Bu Kina-Kina, Telepasse'den daha yaşlı ve daha pis biridir!» diye açıklamada bulundu. «Huysuz, lanet biri. Ama, şimdi bunları bırakalım. İzin verin, şu listeyi tamamlıyayım!»

Merdiven başında bekleyen zenciye döndü:

«Ogu, sen büyük efendi beyaz adamı duyuyor. Sen Not-Not'a gidiyor. Senin süren doldu. Söyle Tagari'ye. Not-Not'a gidiyor. Bay Munster, sizin listenizde de var değil mi?..»

Yazım işi tamamlanıp, bütün zenciler barakalarına gönderildiklerinde, Sheldon:

«Siz, İşçi Toplama Yasası'na aykırı davrandınız!» dedi. «Yasa, Flibberty-Gibbet ve Emily'nin yüz elli kişi birden taşımasına izin vermez. Burnett size bir şey demedi mi?»

Kız:

«Hepsini birden taşımamıza o izin verdi!» dedi. «Neler söylediğini Kaptan Munster anlatır. Ben, önce banyo almak zorundayım. Aklıma gelmişken sorayım, Sidney'e ısmarladığım öteberiyi getirdiler mi?»

Sheldon:

«Hepsini odanıza koyduk!» diye karşılık verdi. «Biraz acele etmelisiniz, kahvaltı sizi bekliyor. Şapkanızla, tabanca kemerinizi bana verin. Lütfen bana verin onları. Asılabilecekleri bir tek çivi var. Yanlışlıkla başka bir yere asabileceğimi sanmazsınız herhalde?»

Kız, bir şeyler araştıran gözlerle ona baktı. Bu bakışta, kadınca bir pırıltı vardı. Tokasını söküp, ağır kemeri Sheldon'a uzatırken rahatlamış gibi hafifçe içini çekti:

«Beni çok rahatsız eden bu tabancayı bir daha görmek isteyeceğimi hiç sanmam. Ondan böylesine bıkkınlık getireceğimi düşümde görsem inanmazdım!»

Sheldon, merdivenden ininceye dek arkasından kızı izledi. Kız da, son kez ardına dönüp Sheldon'a bağırdı:

«Eve kavuşmanın ne kadar güzel bir şey olduğunu anlatamam!»

Kız küçük evinden içeri adımını atıncaya dek Sheldon onu izlemeyi sürdürdü. Ve birdenbire, Berande ile bu küçük evin, onun için, yeryüzünde 'evim' diyebileceği tek yer olduğunun bilincine vardı.

Viski şişesinin başına oturup, kızın dönüşünü beklerlerken, Kaptan Munster olup bitenleri anlatmaya başladı:

«Burnett, durmadan ileniyor, ardından da, 'Beni bağışlayın, Bayan Lackland, ama, İşçi Toplama Yasasını pervasızca çiğnediğinizi siz de çok iyi biliyorsunuz!' diye söyleniyordu. Kız da, 'Bay Burnett!' diye karşılık veriyordu, 'siz, bana, kayalara saplanmış bir gemiyi, omuz verip kurtarmaya giden kişilerin yolculuk etmesini yasaklayan bir yasa gösterebilir misiniz?' Burnett: 'Ama, sorun bu değil ki!' dedikçe de, kız: 'Evet, sorun budur!' diye karşılık veriyordu. 'Ve bunu gözönünde tutarak, adamlarımın hep birlikte yolculuk etmesine engel olmamalısınız. Dilerseniz beni Devlet Başkanına şikâyet edebilirsiniz. Ondan yola çıkma izni gelinceye dek üç gemiyle burada beklerim. Eğer bu iznin gelmesi gecikirse, o zaman yeni bir haber daha iletirsiniz. Ama, ben de buradan gitmiş olurum!' Burnett, 'Bundan sizi sorumlu tutarım, Kaptan Munster!' deyince de, 'Hayır, bunu yapamazsınız!' diye bağırdı, 'Emily'i ben kiraladım. Geminin kaptanı Munster, emirlerimi yerine getirmek zorundadır!' Bu durumda Burnett ne yapabilirdi ki? Emily'nin yalnız elli kişilik, Flibberty-Gibbet'in yalnız otuz beş kişilik taşıma lisansı olduğu halde, yüz elli kişinin birden yola çıkmasına bir şey diyemiyordu.»

Sheldon:

«Ama, ben hâlâ durumu kavrayabilmiş değilim!» dedi.

«Bayan şöyle bir yol izlemişti: **Martha** yüzdürülünce, onu derhal sahile çekmek zorunda kalmıştık. Onarım sırasında, dümeni yenilememiz gerekmişti. Zenciler, yelkenlerle, alet ve edevatı çıkarmışlardı. Bayan Lackland, **Flibberty-Gibbet**'le birlikte gitmesi için, Sparrowhawk'tan Curtis'i ödünç almıştı. Benden de, Brahms'la Curtis'in yerini almamı istemişti. Ve her iki gemiyi de zenci toplamaya göndermişti. Böylece gemiler çoğalınca, zencileri getirmek sorun olmaktan çıktı. İş, kuralına uygun olarak gerçekleşti. Yerlilere de iyi bir gözdağı verdik. Hepsi de kuzu gibi oldular. Şimdi, bütün kıyı tam bir sessizlik içinde. İşlerimizi tamamlayıp, geri döndüğümüzde, **Martha**'yı denize açılmaya hazır gördük!»

Sparrowhawk söze karışarak:

«Bize de, artık adamlarımızla birlikte evlerimize dönebileceğimizi düşünmeye başlamıştık!» dedi. «Ancak, bu düşüncemiz Bayan Lackland'ın hiç hoşuna gitmedi. Bize, zencileri **Martha**'ya alabileceğini, eğer istiyorsak, geri dönüp, başka yük bulabileceğimizi söyledi.»

Kaptan Munster:

«Kendisine, böyle bir şey olamayacağını anlatmaya çalıştım!» diye konuşmayı sürdürdü. «**Martha**'nın işçi toplama izni yoktur, dedim. O da, 'Çattık, böyle bir şey olamazmış' diye mırıldanarak bir süre düşündü!»

Sparrowhawk:

«O düşünürken, ben de bu işten nasıl yüzakıyla çıkılabileceğini öğrenmek istiyordum!» diye bağırarak söze karıştı.

Munster, bir sigara yaktıktan sonra:

«Bayan, 'şuradaki dile, yani kıyı uzantısına bakın. Deniz hafif dalgalı, biraz rüzgâr var. Bir de, Kedi

Ayağı denen yere bakın. Hava oldukça güzel ve sular alçalıyor. Siz o yöne doğru ilerleyin ve başka hiçbir şey yapmayın. Bu durumda, akıntıdan kaygı duymanıza gerek kalmaz!' diyordu!»

Sparrowhawk:

«Bayan: 'Deniz iyice çekilinceye dek bekleyebilirsiniz, sonra sular yeniden yükselir, adam toplamaya başlarsınız. Geminiz boş oldukça sizi kimse engelleyemez. Lisansınızın elverdiği ölçüde işçi alırsınız, böylece, yasalara da ters düşmemiş olursunuz!' diyordu. Ben de ona, işçilerin karnını doyuramayacak olursak, en önemli yasaklama nedenini yaratmış olacağımızı söyledim. 'Gemilerimizdeki kumanyadan söz etmeye bile değmez. Martha'da da bir tek ekmek kırıntısı yoktur,' dedim!» diye söze karıştı. «Bayan; 'yiyecek işini kendinize dert etmeyin. Baylar, ben Martha'daki seksen dört boğazı doyurunca, siz de kendi gemilerinizdekileri doyurabilirsiniz. Sizler, sürekli rüzgâr çıkıp, manevra olanaklarınızı kısıtlamadan derhal kıyıya yönelin. Karaya oturacak olursanız, derhal sandalımı gönderir yaşamınızı kurtarırım baylar!' dedi. Biz de, 'ölmek daha iyi!' diye kıs kıs güldük. Kaptan Munster: 'Ben, sancak yönünden kıyı uzantısına karşı yol alacağım.' diyor ve bana 'Direğe doğru gidin! Direğe doğru gidin. Yoksa kumlara saplanırsınız!' diye bağırıyordu. Arkasından da kötü laflar ediyordu. Ama benim bunlara aldırış ettiğim yoktu. Flibberty-Gibbet harekete geçerek sancak yönüne doğru yöneldi. Her ikimiz de, sığ kumsala doğru gelişigüzel ilerlemeye başladık. Bayan Lackland, toplanan işçileri teslim alarak gerekli işlemlere girişti!»

Sheldon:

«Kuzeybatı fırtınası estiğinde neredeydiniz?» diye sordu.

«Langa-Langa'da. Tam bir hafta orada kalarak, yerlilere şunu bunu verip karşılığında yiyecek sağladım. Tulagi'ye döndüğümüzde, Bayan bizi bekliyor ve

Burnett'le tartışıyordu. Size şunu söylemeliyim, bu kız gerçekten bir harika!»

Munster kadehini yeniden doldurdu. Sheldon, büyük bir özlem içinde kızın barınağını gözlerken, Sparrowhawk konuşmasını sürdürdü:

«Çok yiğit kız! Gerçekten de, ister erkek olsun, ister dişi. Salomonlar'a onun kadar yürekli biri daha gelmedi. Punga-Punga'ya vardığımızda, kıyıda silahlar patlıyor, ormanda savaş tamtamları çalınıyor, her yerde haberleşme ateşleri yanıyordu. Kaptan Munster: 'Kıyamet kopuyor!' diye bağırıyordu!»

Munster:

«Evet, öyle söylüyordum!» diye onayladı. «Gerçekten kıyamet kopmuştu. Yarım gözle görülebiliyor, bir kulakla işitilebiliyordu!»

Sparrowhawk:

«Bunları büyükannenize anlatırsınız!» diye kaptanın sözünü kesti. «Biz, daha orada bile sayılmazdık. Kimse yamyamların eline de geçmemişti. Ama, siz demir alıncaya dek savaş korkusu içinde yaşadınız!»

Munster:

«Evet, bayan da söylüyordu!» diye karşılık verdi. «Aslında o kadar önemsemediğim halde çok heyecanlanmıştım. Kıyıya bir sandal göndermeyi denemeyi düşünmüştük. Ama, silah sesleri kesilmiyordu. Uzaklardan, Mangrov ağaçları arasından, zaman zaman bir zencinin ateş ettiğini duyuyorduk.»

Sparrowhawk:

«Aramızda yalnızca çeyrek millik bir uzaklık vardı!» diye açıklamada bulundu. «Tedirgin edici, tatsız bir durumdu bu. Bayan Lackland, bu kahrolası herifler bordamıza tırmanmaya yeltenmedikçe ateş etmememizi emretmişti. Zaten de, pis zencilerin, gemilerimize saldırmayı düşündükleri yoktu. Orman içlerinde saklanıp, ateş ediyorlardı. Olup bitenleri görüşmek ve ne yapmamız gerektiği konusunda bir karar vermek amacıyla geceleyin **Flibberty**'nin kamarasın-

da toplandık. Bayan Lackland, durumu kurtarabilmek için, zencilerden bir rehine almak zorunda olduğumuzu söylüyordu!»

Munster:

«'Böyle bir şey ancak romanlarda gerçekleşebilir, dedim!» diye atıldı. «Bu ahmakça şaka üzerine biraz düşündükten sonra, 'Doğru söylüyorsunuz!' dedi. 'Ama siz romanların gerçekleri de yansıtabileceğini düşünemiyorsunuz!' dedi. Başımı sallamakla yetindim., 'Zamanla bunu siz de öğrenebilirsiniz. Henüz yaşınız geçmiş sayılmaz!' Ben de, 'Size şunu söylemek isterim!' diye karşılık verdim: Böyle bir yerden zenci araklamaya gönderilmektense, en kötü cezalara çarpılmayı yeğlerim!»

Sparrowhawk araya girerek:

«Bayan da: 'Zaten sizden kimse karaya çıkıp, böyle bir şey yapmanızı istememişti ki,' demişti!» diye sırıttı. «Sonra da: 'Kimseye böyle bir emir verilmemiştir. Ben izin vermedikçe, kimse kendiliğinden karaya çıkamaz. Zamanla bazı şeyleri siz de görüp öğrenebilirsiniz. Ne demek istediğimi anlayabiliyor musunuz, Kaptan Munster!' diye kesip atmıştı!»

Kaptan, birdenbire öfkelenerek:

«Allah belasını versin, şimdi bunları anlatmanın ne gereği var?» diye bağırdı.

İkinci Kaptan Sparrowhawk da:

«Yalan mı, aynen böyle söylememiş miydi?» diye dayattı.

«İlle de açıklamamı gerekli görüyorsanız söyleyeyim: Evet, aynen öyle konuşmuştu. Ama, çok rica ederim, çift ücret ödense bile Punga-Punga sahiline çıkmayı kabul edemeyeceğinizi bildirdiğiniz zaman size neler söylemişti, bir de onları anlatın lütfen!»

Sparrowhawk'ın güneş yanığı yüzü utancından kıpkırmızı oldu. Kıs kıs gülerek işi geçiştirmeyi denedi. Sonra da, utancını gizlemek için, olup bitenleri anımsamaya çalışıyormuş gibi yüzünü buruşturdu.

Sheldon, «Devam edin, devam edin!» diye dayatınca, Munster yeniden anlatmaya başladı:

«Bayan, bizim için en gerekli şeyin, onlara gücümüzü kanıtlamak olduğunu söylüyordu. İşi tatlıya bağlamanın tek yolu budur, diyordu. Bunun için de, baştan iyi bir gözdağı vermeyi düşünüyordu. İşin nasıl gerçekleşeceğini de şöyle açıklıyordu: 'Bugün sahile çıkıp, Kina-Kina'yı kendim getireceğim. Benimle gelmek isteyen olup olmadığını da sormayacağım. Çünkü, önceden görev bölümü yapmış bulunuyorum. İşi, Tahitililerim üstlenecek ve yanlarında yalnızca bir tek beyaz bulunacak!' Sözünü bitirir bitirmez, 'Elbette ki o beyaz da ben olacağım!' diye bağırdım. O anda, onunla sahildeki cehenneme gitmeyi kabul edecek kadar kafayı üşütmüş, aklımı kaçırmış olmalıyım. Ancak, bayan: 'O beyaz elbette ki siz olmayacaksınız!' diye karşılık verdi. 'Siz, yedekte kalacak sandalı yöneteceksiniz. Fowler, benimle gelecek. Curtis sahile çıktığımız sandalın yanında bekleyecek. Brahms **Flibberty**'nin, Sparrowhawk da, **Emily**'nin başında bulunacak. Biz, saat tam birde harekete geçeceğiz!' Yedeğe bırakılan sandalı yönetmek de çok güç bir işti. 'Tanrım, başıma bunlar da mı gelecek,' diye düşünüyordum. Bundan daha kötü bir şey olabileceğine inanamıyordum.

«Biz, on beş kulaç kadar uzakta bekliyor ve kıyıya doğru ilerleyen sandalı gözlüyorduk. Mangrov ormanı koyu bir karanlığa gömülmüştü, hiçbir şey göremiyorduk. Ha, aklıma gelmişken sorayım, **Flibberty**'deki maymuna benzeyen küçük zenciyle tanıştınız mı, Bay Sheldon? Şimdi yanımda aşçılık yapıyor. Yirmi yıl önce Scottish Chiefs'te garson olarak çalışmış ve bir baskın sırasında gemide yakalanıp, Punga - Punga'ya götürülerek, tutsak olarak alıkonulmuş. Bayan Lackland, durumu sezince, karşılığında yarım kutu tütün vererek onu yanına almış!»

Sparrowhawk, söze karışarak:

«Eğer Bayan Lackland, o kadar uzaklardan gelip kendisini kurtarmasaymış, öldürülecekmiş. Hep ölüm korkuları içinde yaşamış!» diye açıklamada bulundu.

«Ben, yaşamım boyunca, Mangrov ormanı kadar karanlık bir yer görmemiştim. Gözlerim yoruluncaya dek oraya baktım. Sonra, yıldızları seyretmeye ve kayalara çarpan dalgaların sesini dinlemeye başladım. Uzaklarda bir köpek havlıyordu. Sparrowhawk, köpeği anımsıyor musunuz? Vahşi hayvan uludukça, kalbim duracak gibi oluyordu. Bir ara, köpeğin havlaması kesildi. Bundan, köpeğin karaya çıkanlara havlamadığı anlaşılıyordu. Az sonra, ortalık tam bir sessizliğe büründü. Mangrov ağaçları daha koyu bir karanlığa gömüldü. Yaşayan tek beyaz olmadığıma inanabilmek için, kıyıya çıkan sandaldaki Curtis'i çağırmak istiyor, ama, kendimi tutuyordum.

«Sonunda beklenen gürültü koptu. Bunun kaçınılmaz bir şey olduğunu biliyor, ama korkmaktan kendimi alamıyordum. Yaşamım boyunca böyle bir bağırış, böyle bir ciyaklama görmemiştim. Zenciler, neler olduğunu görmeksizin doğruca orman içerlerine kaçıyor, Tahitililer de, bağırarak, havaya ateş ederek onları kovalıyorlardı. Sonra tekrar sessizlik başlıyor, yalnızca, alelacele kaçışılırken yere düşen bir çocuğun, ormanın derinliklerinden annesini çağırışı duyuluyordu. Daha sonra onların geri dönüşünü, küreklerin sandal küpeştesine vuruşunu ve bayan Lackland'ın gülüşünü duyuyor,. her şeyin yolunda gittiğini anlıyordum.

«Artık hep birlikte gemiye doğru yol alıyorduk. Kollarımı göğe kaldırıp, 'Ulu Tanrım, bu kız romanı gerçekleştirdi!' diye bağırıyordum. Gerçekten de, böyle şeyler ancak romanlarda olabilirdi. Yanlarında getirdikleri Kina-Kina, buraların önde gelen kişilerindendi. Güvertede bir maymun gibi tirtir titriyor, dişleri birbirine çarpıyordu. O andan sonra her şey

kolaylaştı. Çünkü, Kina-Kina'nın her sözü, yerlilerce yasa olarak kabul ediliyor, her isteği hemen yerine getiriliyordu. Ölüm korkusu içindeki Kina-Kina'ya da, istenilen her şey söyletilebiliyordu. Punga-Punga' da kaldığımız süre boyunca, onu güvertede tutarak, yerlilere gerekli emirleri verdirdik.

«Kina-Kina'ya, yerlilerden, şimdiye dek Martha' dan yağmalayıp götürdükleri ne varsa, hepsini bir bir geri getirmelerini istettik. Pusula, demir parçalar, palangalar, yelkenler, makaralar, halatlar, palamarlar, ilaç sandığı, bayraklar, işaret flamaları, kısaca, araç, gereç ve besin maddesi olarak ne götürmüşlerse, hepsini geriye aldık. Karşılığında da, birkaç parça tütün ve çeşitli armağanlar dağıttık.»

Sparrowhawk, damdan düşercesine lafa karışarak:

«Evet, her şey aynen böyle oldu!» dedi. «Köpoğlu köpeklere, büyük yelkene karşılık beş metre kaput bezi, kronometreye karşılık iki parça tütün, Manila işi beş örgülü yüz metrelik yepyeni halata karşılık, on bir buçuk penî değerinde bir bıçak verildi. Bayan, yumruğunu göstererek yaşlı Kina-Kina'yı hizaya getiriyor, her istediğini yaptırıyordu — Şuraya bakın, işte kendisi de geliyor!»

Sheldon, kızı görünce şaşkına döndü. Hikâyenin başından sonuna dek, onu, her zamanki gibi, kaba saba giysileri, perde bezinden eteği, bluz yerine küçük erkek gömleği, ayaklarında hasır sandaletleri, başında kovboy şapkası ve asla yanından ayıramadığı uzun namlulu tabancasıyla düşlemişti. Oysa, şimdi bambaşka bir kız vardı karşısında. Sidney'den satın alınan giysiler, onu tümüyle değiştirmişti. Sade bir etekle bir bluz, ipincecik görünümüne, yepyeni bir güzellik ve çekicilik katmış, onu şık bir kadın yapmıştı. Ayaklarına kahverengi terliklerle, ajurlu kahverengi çoraplar giymişti. Bu giysilerle tüm dişiliği ortaya çıkmıştı. Az önce, Binbir Gece Masalları'na taş çıkartan

korkunç serüvenlerini dinlediği bu yaratık, ulaşılmaz güzellikte bir genç kadındı. Kahvaltı için yanlarına geldiğinde, tutum ve dayranışlarından, Munster ve Sparrowhawk'ın da aynı ölçüde etkilendiği gözden kaçmıyordu. Senli benli, teklifsiz arkadaş davranışları, kalıplaşmış saygı gösterilerine bırakmıştı yerini.

Jean, konuklara kahve sunarken:

«Yepyeni bir kaynak buldum!» diyordu, «Yaşlı Kina-Kina beni hiçbir zaman unutamaz, bu kesin. Ve ben oralardan artık istediğim kadar işçi toplayabilirim. Guvutu'da Morgan'la konuştum. Adam başı kırk şiline bin işçi götürmem için sözleşme yapmaya hazır. Size söylemiş miydim bilmem, Martha için işçi toplama lisansı aldım. Her seferde seksen işçi taşıyabilecek!»

Sheldon, için için gülüyordu. Aslında, biraz acı bir gülümsemeydi bu. Çünkü, az önce, Sidney'den getirilmiş giysiler içinde, bir kelebek gibi süzülerek gelen o görkemli hanımefendi birdenbire uçup gitmiş, yerini, her zamanki oğlan çocuğuna bırakmıştı.

Jean:

«Ah!» diye içini çekti. «Size, Amerikan yöntemleriyle amaca nasıl ulaşılacağını ve istenen şeylere nasıl kavuşulacağını göstermiş oldum. Ama, adım gibi biliyorum ki, bazı konularda bana güçlükler çıkarmaya ve bazı şeylere karşı koymaya yeniden başlayacaksınız!»

Aradan beş gün geçmişti. Jean'la Sheldon, verandada dikilmiş, esen rüzgârla sahili döven dalgaların sağa sola itelemeye çalıştığı Martha'yı seyrediyorlardı. Bu beş gün içinde, Jean, içinde saklı duran o dayanılmaz isteği açığa vurmaktan sürekli olarak kaçınmıştı. Ancak Sheldon onun düşüncelerini, önünde açılmış bir kitap sayfası gibi kolayca okuyabiliyor, sözü döndürüp dolaştırıp aynı konuya getirmek is-

tediğini ve eninde sonunda kendisinden **Martha**'yı yönetme izni koparabileceği yolundaki umutlarını yitirmediğini biliyordu. Ama kız, büyük bir sabırla, sözü kendisinin açmasını bekliyordu. Aslında, **Martha**'ya uygun bir kaptan bulabilmek de pek kolay değildi.

Sheldon: «Olson'a ne dersiniz?» diye sorduğunda, kız: «Benim kendi adamlarımla yöneteceğim bir **Flibberty** için iyidir. Kendi başına yöneteceği bir gemiyi her an batırabilir. İçi geçmiş sakıncalı biri o!» diye karşılık veriyordu. «Elbette ki **Martha**'nın kaptanı olarak düşünülemez. Salomonlar'da tanıdığım denizciler arasında **Martha**'ya kaptanlık edebilecek tek kişi Munster'dir. Ama, o da, **Umbawa**'yı batırarak yüz kırk kişinin boğulmasına neden oldu. Geminin köprüsünde birinci kaptan olarak görev yaparken, yönetmeliğe aykırı davranışlarda bulundu. İşten atılmasına hiç şaşmamalı. Çok doğal bir şeydi bu!

«Christian Young'un büyük gemilerde deneyimi yok. Hem de biz ona **Minerva** ile kazandığı kadar ücret ödeyemeyiz. Sparrowhawk ise çok iyi bir yardımcı kaptan. Ama yönetici yeteneklerinden yoksun. İstenenleri yerine getirmekte üstüne yoktur. Ama, girişimci ruhu yok. Kendi başına emir veremez. Size şunu da söyleyeyim, ben **Martha**'da kalmak zorunda olduğum için, Punga-Punga önlerinde yönetimini kendisine bıraktığım **Flibberty**'e komuta edişine sürekli sinir olmuştum!»

Konuşmalar böylece sürüp gidiyor, kimden söz edilse yetersiz bir yanı bulunuyordu. Sheldon da kıza hak vermek zorunda kalıyordu. Yargıları gerçekten çok doğruydu çünkü. Çoğu zaman da, bütün Salomonlar'da, **Martha**'yı yönetebilecek tek kişinin Jean olduğuna inanacağı geliyordu. Ancak, bu inancını açığa vurmamak için kendini tutuyor, kızın da olayı bir onur sorunu yaptığını, **Martha**'nın kaptanlığına doğrudan kendisini önermesine bunun engel olduğunu görüyordu. Kız, bu önerinin ondan gelmesini bek-

liyordu. Başkaca her kimi önerse, en iyi denizcilerin bile uzun süre iyi birer kaptan olamadıklarını öne sürüyordu. «Ayrıca, Martha gibi bir geminin kaptanı, çok sağlıklı bir sağduyuya ve doğru karar verme yetisine sahip olmalıdır. Durumu çabucak kavrayabilmeli ve adamlarını istediği gibi yönlendirebilmelidir!» diyordu.

Sheldon'un kafasında, soruna çözüm getireceğine inandığı bir düşünce yer etmeye başlamıştı. Bu düşüncesini açıklamak için:

«Ama, sizin Tahitilileriniz de, Martha da, kaptanın yanında bulunurlarsa!..» diye söze başladığında, kız:

«Benim Tahitililerim, benim olmadığım hiçbir yerde bulunamazlar!» diye diklendi. «Onlar her zaman benim yanımda kalacaklardır. Kendilerine ne zaman gereksinmem olacağını önceden bilemem. Ben gidersem, onlar da gider; ben kalırsam, onlar da kalır. Burada, işletmede, onlar için yeterince iş var. Kökleri ne kadar iyi ayıkladıklarını siz de gördünüz. Herbiri, sizin yamyamlarınızın yarım düzinesinden daha çok işe yarar!»

Jean, Sheldon'la birlikte verandada dikiliyor ve içini çekerek, Savo'dan gelen yaşlı kaptan Kinross'un yönetiminde, Martha'nın denize açılışını seyrediyordu. Üzüntüsünü açığa vuran bir sesle:

«Bu Kinross bir fosil!» diye mırıldandı. «Acele ile gemiyi karaya oturtması düşünülemez. Ama, bir çocuk gibi ürkek ve çekingendir. Ürkek ve çekingen kaptanlar da, hesapsızca atılgan kaptanlar gibi eninde sonunda gemilerini sulara gömerler. Günün birinde, Kinross da, ürkeklik ve kararsızlığı yüzünden, elindeki son olanağı da yerinde ve zamanında kullanamayarak, Martha'yı batıracaktır. Böylelerini iyi tanırım. Elverişli bir rüzgârdan yararlanarak yirmi saatte girilebilecek bir limana, rüzgârsız havayı yeğleyerek tam bir haftada gidebilirler. Kuşkusuz Mart-

ha, böyle de para kazanabilecektir. Ama, hiçbir zaman, iyi bir kaptanın yönetiminde kazanabileceği kadar para kazanamayacaktır!»

Kız susmuş, kızarmış bir yüz ve parıldayan gözlerle, uzaklaşan gemiyi seyrediyordu:

«Oh, olağanüstü güzellikte bir gemi bu! Suyun üstünü kayıp gidişine bakınız. Oysa, henüz rüzgâr çıkmış bile değil. Belli belirsiz, hafif bir esinti var. Martha'nın sırtı da, sıradan bir metalle kaplanmış değil. Savaş gemilerindeki gibi tümüyle bakırdan. Punga-Punga'da beklerken, geminin sırtını hindistancevizi kabuklarıyla ovdurup parlattırdım. Martha, altın arayıcılarınca satın alınmadan önce, fokbalığı avında kullanılıyordu. Fokbalığı avcıları yelkenle dolaşmak zorundadır. Martha, Sibirya'da, birkaç kez, Rus kruvazörlerinin önünden kaçıp kurtuldu.

«Açık konuşmak gerekirse, Guvutu'da, böyle bir gemiyi üç yüz dolardan daha ucuza satın alabilmek gibi bir fırsat ele geçirebileceğimi kestirebilseydim, sizinle ortak olmayı hiç düşünmezdim. Böylece de o, yalnızca benim olurdu ve Martha'yı, kimseye danışmak zorunda kalmaksızın, kendi başıma canımın istediği gibi yönetirdim!»

Sheldon, birdenbire, kızın dediklerinde ne ölçüde haklı olduğunun bilincine varmıştı. Gerçekten de, kız ne yapmışsa, tek başına, kendisi yapmıştı, ortağının hiçbir katkısı olmamıştı. Eğer bu ortaklığa bulaşmamış olsaydı, elde ettiği her şey, çok haklı olarak, yalnızca kendisinin olacaktı. Martha'nın kurtarılışında, kıza en küçük bir yardımda bile bulunabilmiş değildi. Herhangi bir danışmana gerek duymadan ve tüm Guvutu'nun kendisine kahkahalarla gülmesine aldırmadan, Morgan Raff'a karşı tek başına inatla savaşmış, sonunda da, başarıya ulaşmıştı.

Shelden, birdenbire büyük bir pişmanlığa kapılarak:

«Çok doğru söylüyorsunuz!» dedi, «Size karışma

ya ne hakkım var ki? Kendimi, küçük bir çocuğun elinden oyuncağını almaya kalkan kocaman bir adam gibi hissediyorum!»

Kız:

«Ve şimdi o küçük çocuk ağlıyor!» diye inledi.

Sheldon, kızın dudaklarının hafifçe titrediğini ve gözlerinin yaşlı olduğunu farketti. Oyuncak teknesinin elinden alınışına ağlayan küçük oğlan çocuğu kimliğinin yeniden canlandığını gördü. Ama o aynı zamanda bir dişiydi de! Karşıtlıklardan oluşan bir açmazlar toplamı.

Sheldon, oğlan çocuğu kimliğinden sıyrılıp, yalnızca bir dişi olarak karşısına çıksaydı, onu yine de bu kadar çok sevip sevemeyeceğini düşünüyordu. Ve kendisine öyle geliyordu ki, onu ancak böyle, şimdi olduğu gibi, hem oğlan çocuğu, hem dişi kimliğiyle, yaradılışının bütün karşıtlıklarıyla sevebilirdi. Başka türlüsünü aklı almıyordu.

Kız:

«Ama küçük çocuk artık daha fazla ağlamayacak!» dedi. «Yaşlı Kinross onu daha önce yitirmezse şayet, günün birinde, gemiyi ortağınızın yönetimine bırakmaktan kaçınamayacağınızı biliyorum. Şimdilik sizinle bu konuyu daha fazla tartışmak istemiyorum. Bu konuda neler hissettiğimi çok iyi anlayabilecek durumdasınız. Ben Martha'yı satın almadım, kendim de yaptırmadım. Onu kurtardım; dişimle, tırnağımla çalışarak, kayalıklar arasından çekip aldım. Kimsenin elli beş paunddan fazlasını vermeye yanaşmadığı bir durumda, denizdeki mezarından çıkardım. O benimdir, benim özel mülkümdür. Artık bensiz var olamaz. Sert kuzeybatı rüzgârı ilk üç saat içinde onu berbat etmişti. Bu yüzden yönetimine kendim elkoydum. Gerçekten de olağanüstü nitelikte bir gemi o. Düşünün: Rüzgârda, yalnızca yarım dümen kırmakla, istenilen yöne çevrilebiliyor. Ne ön yelkene, ne büyük yelkenin gerilmesine, ne de küreklerin yardımına gerek

olmadan dönebiliyor. Ağzına gem vurulmuş bir tay gibi, yalnızca dümenin oynatılmasıyla sağa sola hareket edebiliyor. Bir buharlı gemi gibi, rahatça geriye gidebiliyorsunuz. Ben, bunu, Langa-Langa'da, sığ kumsalla, sahil kayalıkları arasında gerçekleştirdim. Gerçekten olağanüstü bir şeydi bu. Ama, siz, yelkenlileri benim gibi sevemediğiniz için durumu yeterince değerlendiremiyorsunuz ve çok iyi biliyorum ki, benim bu konudaki istek ve özlemlerimi gülünç buluyorsunuz. Günün birinde Martha'yı yine ben yöneteceğim. Bunu biliyorum. Kuşkum yok bundan!»

Sheldon, karşılık olarak, içgüdüsel bir itiyle, elini, kızın, parmaklıklar üstünde duran ellerine uzattı ve onları şefkatle avuçladı. Ancak, kesinlikle biliyordu ki, o hâlâ içindeki oğlan çocuğunu yaşamaktadır, yaradılışında başkaca duygusallıklara yer yoktur ve şu anda yitirilmiş oyuncağı için ağlamaktadır. Bu düşünce, ileriye yönelik bütün umutlarını alıp götürüyordu. Ona hiçbir zaman bu kadar yakın olmamıştı, ama bu kadar uzak da olmamıştı. Bu incecik ellerin avuçlarına teslim oluşunda kadınca bir duygusallık aramak boşunaydı. Bütün tedirginliği, uzaklaşıp giden Martha yüzündendi ve şimdi ellerini ürpererek tutan kendi elleri, onun için, herhangi bir dost elinden başka bir şey değildi.

Elini geri çekerek, karmakarışık düşünceler içinde kapıya yöneldi.

Bu sırada kız öfkeyle bağırıyordu:

«Büyük yelkeni hâlâ açmıyor. Oysa, onu açsa, bu rüzgâr tekneyi doğruca gideceği yere götürüyor. Yaşlı Kinross gibi kaptanları iyi tanırım. Yelkenleri çift katlayarak, üç gün üç gece, kendilerine göre elverişli, ama ne zaman geleceği belirsiz bir rüzgârı beklerler. Hep aşırı dikkat ve sakınma. Aslında sakıncalı bir sakınmadır bu!»

Sheldon, yarı yoldan dönerek: «Haklısınız!» dedi. «İsterseniz Martha'ya siz de binebilirsiniz. Malaita'dan işçi de toplayabilirsiniz. Nasıl isterseniz!»

Böylece, gerçek duygu ve düşüncelerine yüzde yüz aykırı bir şey söylemiş, aklının alamayacağı bir ödün vermiş oluyordu. Ancak kız, sözlerini hiç beklemediği bir tepkiyle karşılamış, onu yeniden şaşırtmıştı:

«Martha'ya içi geçmiş Kinross'la birlikte bineceğim, kaptanlığı yine o yapacak, öyle mi? Hayır! Teşekkür ederim ama, böyle bir şeyi kabul edemem Onunla gitmek, bile bile kendi canına kıymayı göze almak demektir. Birlikte olduğumuz gemiyi onun yönettiğini düşünmeye bile dayanamam. O beni sinir eder. Eğer tekrar Martha'ya çıkacaksam, bunu ancak onu tek başıma yönetmek için yaparım. Ben bir denizciyim, tıpkı babam gibi. O, bir geminin kötü yönetildiğini görmeye asla katlanamazdı. Ben de katlanamam. Kinross'un denize nasıl açıldığını gördünüz. Her gerçek denizci ayıplardı onu. Çıkardığı kuru gürültü de çabası. Nuh Baba gemisini ondan daha iyi yönetmiştir, bundan hiç kuşkum yok!»

«Ama sonunda gideceği yere varır ya, siz ona bakın!»

«Nuh Aleyhisselam da başarmıştı bunu!»

«Asıl sorun da bu değil mi?»

«Nuh-u Nebi'den kalma biri için, evet!»

Kız, Martha'ya bir kez daha öfke ile baktıktan sonra Sheldon'a döndü:

«Buradaki kaptanların hepsi de işe yaramaz kişiler. En azından çoğu böyle. Christian Young bir yana bırakılırsa, Munster gerçekten çok yetenekli bir denizci. Yaşlı Nielson da öyle sayılabilir. Bunların dışında, tanıdığım denizciler arasında işe yarar bir tek kişi bile yok. Hepsi de, heyecansız, hareketsiz ve gerçek denizci onurundan yoksun kişiler. Hepsi de uykulu ve cansıkıcı. Tanrı yardım eder de, her nasılsa gidecekleri yere varabilirlerse, keyiflerine diyecek yoktur. Boşa yitirdikleri onca zamanı hiç hesaba katmazlar. Bir gün, Martha'nın nasıl yönetileceğini

onlara göstereceğim. Demir atmaya, halat kullanmaya gerek duymadan, kafalarını allak bullak eden bir hızla Guvutu iskelesine yanaşacağım!»

Bir an soluğu kesilmiş gibi durdu, sonra da alaylı alaylı gülmeye başladı.

Sheldon, soğukkanlılığını yitirmeden, Martha'yı göstererek:

«Bakın, yaşlı Kinross büyük yelkeni açmaya başlıyor!» diye kızın dikkatini çekti.

Kız, pek inanmadığını belli eden bir sesle:

«Gerçekten açıyor mu?» diye bağırdı. Martha'ya bir göz attıktan sonra da, teleskopu almaya koştu. Geri döndüğünde, büyük bir gerginlik içinde, mercekten gemiyi gözetlemeye başladı. Sheldon, sessizce onu seyrediyor ve yüz çizgilerinden, kaptanın yanlış manevra yaptığını anlayabiliyordu.

Jean, bir süre baktıktan sonra teleskopu bıraktı. Büyük bir üzüntü içinde olduğu görülüyordu. İnleyen bir sesle:

«Beceremedi!» diye söylendi. «Şimdi bir kez daha denemesi gerekiyor. Bu görkemli geminin böyle birinin eline düşmüş olması ne acı! Ona daha fazla bakmak istemiyorum. Benimle gelin, bir parti bilardo oynayalım. En iyisi bu! Sonra atımı eyerleyip, güvercin vurmaya gideceğim!»

Bir saat sonra, atlarıyla avludan çıkarlarken, Jean, rahatça yerleştiği eyeri üzerinde arkaya dönerek, Martha'ya son bir kez göz atmaktan kendini alamadı. Epeyce uzaklaşan gemi Florida sahiline yönelmiş belli belirsiz bir leke gibi görünüyordu artık.

Sheldon'a bakıp gülümseyerek:

«Martha'nın bizim olduğunu duyunca, Tudor'un gözleri fal taşı gibi açılacak. Şöyle bir düşünün, Salomonlar'dan kaçıp kurtulabilmek için bir gemiden bilet alması gerekecek!»

Kıkır kıkır gülerek atını sürdü. Az sonra, birdenbire kahkahaları duyulmaz oldu. Atının dizginlerini

çekmeye çalışıyordu. Kaygıyla ona dönen Sheldon, benzinin attığını, yüzünün yeşil sarı bir renk aldığını gördü.

«Sıtma nöbeti bu!» diye bağırıyordu. «Hemen geri dönmek zorundayım!»

Tekrar evin önüne geldiklerinde, tir tir titriyor, düşecekmiş gibi oluyordu. Sheldon, koşup, attan inmesine yardım etti.

Dişleri birbirine çarparak:

«Çok cansıkıcı bir durum, değil mi?» diyordu. «Deniz tutmasına benziyor. Aslında önemli bir şey değil. Ama iyileşinceye kadar çok büyük sıkıntı veriyor. İnsan kendini çaresiz hissediyor. Ben doğruca yatağa gidiyorum. Bana, Noah-Noah'la, Viaburi'yi gönderin. Ornfiri'ye su ısıtmasını söyleyin. On beş dakika içinde bir baygınlık geçireceğim. Beni iyi edip, kendime getirecek olan da o. Çok yazık oldu, avlanamadık. Size teşekkür ederim, sağlık olsun!»

Sheldon, Jean'ın isteklerini yerine getirip, sıcak su dolu bir termos sağladıktan sonra, verandada oturup iki ay önce çıkmış Sidney gazetelerine göz atmaya çalıştı. Ama, ne yapsa boşunaydı. İkide bir gözlerini gazeteden ayırıp, kızın barınağının bulunduğu yere bakmaktan kendini alamıyordu. Bu arada, Salomon Adaları'nın bir kadın için yaşanılabilecek bir yer olmadığı yolunda, takımada beyazları arasında yaygın bir inancı anımsıyor ve çok haklı buluyordu.

Ellerini çırpınca, Lalaperu koşup geldi.

«Sen hemen barakalara gitmek, siyah kadınları toplayıp getirmek. Çok çabuk, hepsini getirmek!»

Birkaç dakika sonra çitflikten düzinelerle kadın gelip önünde dizilmişti. Hepsini bir gözden geçirip, sonunda, içlerinden genç ve güzel, aynı zamanda bedeninde deri hastalığı izi bulunmayan birini seçti.

«Adın ne senin?»

«Ben Mahua!»

«Peki Mahua! Sen çalışanlara yemek yapıyorsun.

Artık burada beyaz bayanla kalacaksın. Hep burada, beyaz bayanla!»

Zenci kadın:

«Ben anladı kalmak!» diye homurdanarak, hemen barınağa gitti.

Sheldon, o sırada barınaktan dönen Viaburi'ye:

«Bayan nasıl?» diye sordu.

«Bayan hasta Büyük Efendi! Beyaz bayan hep kendi kendine konuşmak. Hep büyük gemiden konuşmak!»

Sheldon başını salladı. Bu bir belirtiydi. Kızın ateşinin yükselmesinin tek nedeni, Martha'nın, bir başkasının yönetiminde yola çıkmasıydı. Er veya geç, sıtma nöbetinin onu yakalayacağını, bundan kaçınamayacağını bilmiyor da değildi. Ama, gemiye komuta edememenin verdiği kırgınlık, nöbeti yalnız çabuklaştırmakla kalmamış, aynı zamanda ağırlaştırmıştı.

Bir sigara yaktı. Dumanlar arasında annesinin yüzünü görür gibi oluyor, oğlunun, yamyamların yaşadığı adalar arasında sefer yapan bir geminin kaptanlığı kendisine verilmedi diye ağlayan bir kadını sevmesini nasıl karşılayacağını kestirmeye çalışıyordu.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

En sabırlı insan bile, birine abayı yaktı mı, sabrını yitirmeye başlar. Sheldon da Jean'a sırılsıklam tutkundu. Günde yirmi kez kendini ahmaklıkla suçlayıp duygularına egemen olmayı, düşüncelerini başka yöne aktarmayı deniyor, ama günde yirmi kez tekrar Jean'ı düşünmekten kendini alamıyordu. Kız, yaşamının en büyük sorunu olmuştu. Tüm benliğini kaplıyor, sürekli olarak, ona yaklaşabilmenin en uygun yolunu kestirmeye çalışıyordu. Kur yapma konusunda fazla deneyimli sayılmazdı. Bu ince sanatta,

yalnızca bir tek girişimi olmuştu. Fırsatı iyi değerlendirmiş, kolayca ilgi çekmeyi becerınişti. Kendisi yönünden oldukça başarılı bir hikâyeydi bu.

Ama bu kez her şey çok farklıydı. Bu kız, tanıdığı kızların hiçbirine benzemiyordu. Çok özel bir durum sözkonusuydu. Bir çözüm yolu bulabilmenin ne ölçüde güç olduğu da ortadaydı.

Burada sözkonusu olan, yalnızca, erkek istemeyen bir kız değildi. Değil bir kocaya sahip olmak, böyle bir şeyi düşünmekten bile korkan, yeryüzünde bir eşi bulunmayacak garip bir yaratıktı. Oğlan çocuğu oyunlarından hoşlanıyor, serüvenden serüvene koşmaya can atıyordu. Bu eğilimlerini gerçekleştirmesine engel saydığından, normal ve sağlıklı bir dişi olduğu halde, evlilik düşüncesinden nefret ediyordu.

Ona nasıl yaklaşabilirdi ki? Sınır tanımaz bir özgürlük tutkusu vardı. Kendisine karışılmasını istemiyor, her çeşit baskıdan tiksinti duyuyor ve şiddetle karşı koyuyordu. Bir erkeğin onu kollarının arasına alabilmesi, ona bu yoldan yaklaşabilmesi olanaksız gibiydi. Böyle bir şeye kesinlikle izin vermezdi. Ürkmüş küçük bir kuş gibi çırpınmaya başlar, kollarının arasından uçup giderdi. Elini tutmakla onda uyandırabileceği etki, içten bir dostluk duygusundan daha öte bir şey olamazdı. Kadınca bir duygusallıktan uzak olduğundan, kendisinin onun için nasıl yanıp tutuştuğunun da ayrımına varamıyordu.

Bunu ona anlatmanın bir yolunu bulmalıydı. Ne yapması gerektiğini kestiremiyordu. Ona olan sevgisini nasıl kanıtlamalı, onda da aynı duyguları uyandırabilmek için neler yapmalıydı? Şimdilik, kendisine karşı kadınca bir sevgi duymaktan çok uzaktı. Her şeyden önce yaşam anlayışı engeldi buna. Delişmen bir oğlan çocuğunun yaşam anlayışı egemendi düşüncelerine. İyi eğitilmiş bir kadının bütün incelik ve çekiciliğine sahip olduğu halde, düşünce biçimi yüzünden cinsellikten uzak ve çocuksu kalmıştı.

Onunla konuşmalıydı. Yer ve zamana uygun bir başlangıç olmalıydı bu. Duygu ve düşüncelerine kesinlikle ters düşmemeliydi. En iyisi, Berande'da birlikte kalmalarının evlenmelerini gerektirdiğini öne sürmekti.

Çiftlikte atla gezinirken, hep bu konuyu düşünüyor, kafasında çeşitli tasarılar kuruyordu. Başlangıçta uygun gördüğü bir düşünce, az sonra değerini yitiriyor, yerini bir başka düşünceye bırakıyordu. Ama, her seferinde, zincirin bir halkası kopuk kalıyordu. Ve her ne zaman bir şeyler söylemeye yeltense, söz hemen başka konulara kayıyordu.

Bir sabah eline iyi bir fırsat geçti.

Karşılıklı oturmuş, hindistancevizi taşıma fiyatlarının ucuzlamasından söz ederken, Jean:

«En büyük özlemim, Berande'ın gelişmesinde başarıya ulaştığımızı görmektir!» demişti.

Sheldon, hemen söze girerek:

«Ben de, size, yüreğimin en içten özlemini açıklamak isterdim. Buna izin vereceğinizi umarım!» diye fırsatı değerlendirmek istedi. «Her şeyden çok özlem duyduğum, düşlerime doldurduğum bir şey bu!..»

Bir an, konuşmasına ara vererek, sözlerinin kızın üzerindeki etkisini heyecanla gözlemeye çalıştı. Jean'ın, söylemek istedikleriyle kesinlikle ilgisiz bir hava içinde olduğu, yalnızca Berande'ın günlük işlerine kafa yorduğu açıkça belli oluyordu. Ayrıca, kendisiyle daha açık seçik, daha senli benli konuşulmamasına şaştığı da anlaşılıyordu. Sheldon'un, kararsızca durakladığını görünce, sabırsızlanarak:

«Hadi, ne istediğinizi açıkça söyleyin!» dedi.

«Berande'da başarıya ulaşmamızı elbette ki ben de çok isterim. Ama, benim en büyük özlemim şu anda bu değil. Benim yürekten özlemlerimin, sizin işle ilgili özlemlerinizle çelişir bir yanı da yok. Siz, Berande'daki ortaklığımızı pekiştirerek sürdürmek is-

tiyorsunuz. Bu da, en iyi, sizin benimle evlenmeye hazır olduğunuz gün gerçekleşebilir!»

Jean, birdenbire akrep sokmuş gibi geriledi. Yüzü kireç gibi bembeyaz olmuştu. Gözlerinde şimşekler çakıyordu. Genç kızlığa özgü bir şaşkınlık, bir sarsılmışlık değildi bu. Öfkeden kudurmuştu düpedüz.

«Hemen şimdi, hemen şimdi yapalım bu işi. Hiç durmayalım, ben hazırım!» diye bar bar bağırmaya başladı. Bir süre sonra kendine gelir gibi olmuştu. Guvutu'da Morgan Raff'la iş pazarlığı yapar gibi alçak perdeden, soğuk ve sakin bir sesle konuşuyordu artık:

«Şimdi beni dinleyin Bay Sheldon, sizi mızmız ve can sıkıcı bir baba olarak daha çok sevebilirim. Ve şunu, ilk ve son kez kesinlikle kafanıza sokmanızı isterim: Ben Salomonlar'a koca aramaya gelmedim. Sorun bu olsaydı, bunu, evimde otururak da çözümleyebilirdim. Yelkenle binlerce mil yol almama gerek kalmazdı. Ben, yeryüzünde, kendi yolumda yürümek istiyorum. Salomon Adaları'na bunun için geldim. Evlilik, kendim için çizdiğim yola uygun düşmüyor. Bu iş, başka kızlar için çok uygun olabilir. Ama kesinlikle bana göre değil. Size çok teşekkür ederim. Ama, bugün burada karşınıza geçip oturmamın tek nedeni, sizinle hindistancevizi taşımacılığı konusunda konuşmak istememdi. Bu arada, evlenme işlerinden de söz etmek gibi bir düşüncem yoktu. Ayrıca!.. Ayrıca!..»

Bir süre sustuktan sonra, yalvaran bir sesle yeniden konuşmaya başladı. Sheldon, üzüntüsünden ne yapacağını şaşırmıştı. Çok kaba ve duygusuz bir herif olduğuna inanmaya başlayacaktı nerdeyse.

«Neden anlamak istemiyorsunuz? Her şey berbat oldu. Ortaklığımız beni çok sevindirmişti. Bundan onur duyuyordum. Ama sevincim fazla sürmedi. Pek çok şey bana olanaksız görünmeye başladı. Bazı şey-

leri neden anlamak istemiyorsunuz? Eğer bana kur yapmaya kalkışırsanız, ortaklığımız daha fazla süremez. Oysa, burada çok mutluydum!»

Tam bir düş kırıklığı içinde görünüyordu. Gözlerinden yaşlar boşanıyor, hıçkıra hıçkıra ağlamamak için kendini güç tutuyordu.

Sheldon:

«Sizi uyarmıştım!» dedi. «Bir kadınla, bir erkek arasında böyle olağandışı bir ilişki sürüp gidemez.»

«Tamam, her şey aydınlığa kavuşmuş oldu. Ne yaptığınızı şimdi çok iyi anlıyorum!»

Kız yeniden öfkelenmiş, o yumuşak yakınma sesi değişmişti:

«Uyarılarınız birtakım kişisel hesaplara dayanıyordu. Salomonlar'da beni uyarmaya yeltenen her erkek gibi. Sizin de onlardan bir farkınız yok!»

Bu sözler, Sheldon'a, suratına patlatılmış bir tokat gibi gelmişti. Büyük bir üzüntüyle anlıyordu ki, kızın söyledikleri pek de yanlış sayılmazdı. Ona karşı insafsızca davrandığına inanmaya başlamıştı.

Sözlerinin yerini bulduğunu, istediği etkiyi yarattığını gören kızın gözleri, bir utku kazanmış gibi ışıl ışıl parlıyordu.

Sheldon:

«Kesinlikle söylemeliyim ki, durum, sizin inanmış göründüğünüz gibi tek yanlı değil!» diye söze başladı. «Berande'da işler, siz gelmeden önce de pek fena gidiyor sayılmazdı. En azından ben, sizin yaptığınız gibi, durmadan korkaklıkla suçlanarak aşağılanmıyordum. Lütfen unutmayın, sizi Berande'a ben çağırmadım. Buraya yerleşmenizi de ben istemedim. Bütün uyarılarıma karşılık burada kalmayı yeğlemekle bu tatsız durumu siz yarattınız. Her zaman birlikte olduğumuz halde, bir erkek olarak size karşı duyarsız kalabileceğimi nasıl düşünebilirsiniz? Hem beni çileden çıkarıyorsunuz, hem de bu yüzden suçlamak istiyorsunuz. Başlangıçta burada kalmanıza kesinlik-

le karşı olduğumu biliyorsunuz. Size karşı böylesine bir sevgi duymuş da değildim henüz. En büyük dileğim, sizi Sidney'e, ya da Hawaii'ye geri gönderebilmekti. Ama siz burada kalmakta direndiniz. Gerçekten de siz!..»

Bir süre sustu. Dilinin ucuna gelivermiş daha elverişli bir deyişi yakalamaya çalışır gibiydi.

Kız, ağzını açmaya fırsat vermeden:

«Başınıza zorla ekşidim, demek istiyorsunuz!» diye bağırdı. Savaşı sürdürme tutkusuyla yanakları al al olmuştu. «Benim duygularıma aldırış etmemekte direniyorsunuz!»

Sheldon:

«Haklı olabilirsiniz!» dedi. «Benim durumum da farklı değil ki!»

Okul çocuklarının küfürleşmesine dönüşüp soysuzlaşma eğilimi gösteren tartışmayı yörüngesine oturtup duruma tam bir açıklık getirmekte kararlıydı:

«Bir erkek gibi davranmakta inat ediyorsunuz. Bir erkek gibi konuşup, erkek ağzıyla karşılık beklemekten vazgeçmiyorsunuz. Beni dinlemeniz gerekir. Aslında bu tatsız durumun ortaya çıkmasında sizi suçlu sayamayız. Ama zaten ben sizi suçlamıyorum ki! Bunu aklınızdan çıkarmayın ve düşünün: Sizin de beni suçlamamanız gerekmez mi?»

Bir an, kızın kavuşturulmuş kollarının altında inip kalkan göğüslerine takılıp kaldı. Onu kucaklayıp, bağrına basmamak için kendini zor tuttu. Şimdilik, söyleyeceklerini kafasında toparlamayı daha uygun buldu. Karşısında güzel bir oğlan çocuğu varmış gibi konuşuyordu. Şöyle veya böyle, konuşmanın her çeşidini deneyerek, onun etkisi altına almak, bazı gerçekleri kafasına sokmak istiyordu.

«Artık olan olmuştur, hiçbir şeyi önleyemezsiniz. Benim için çıldırırcasına arzulanan bir kadın olduğunuz gerçeğini de değiştiremezsiniz. Bende yepyeni duygular ve özlemler uyandırdınız. Elbette bunu siz

istemediniz ve beni kendinize çekmek için herhangi bir girişimde bulunmadınız. Bu sizin yaradılışınızdan kaynaklanan bir şey. Benim sizi böylesine arzulamam da, yaradılışımdan kaynaklanıyor. Başka türlü olmak, sizin gibi benim de elimde değil. Hiçbir şeyi değiştiremeyiz. Siz, nasıl kendinizi beni istemeye zorlayamazsanız, ben de kendimi sizi arzulamaktan vazgeçmeye zorlayamam!»

Kız, bu sözlere karşı çıkarak:

«Ah, istemek! İstemek! İstemek!..» diye avaz avaz bağırmaya başladı. «Ben deli değilim. Benim de birazcık olsun aklım var. Bütün bunlar, ahmakça, anlamsız ve tatsız şeyler. Ben, Noah-Noah, Adamu-Adam, Lalaperu ya da herhangi bir zenciyle evlenmemin daha doğru olacağına gerçekten inanıyorum. Onlara emir verebilir ve kendimden uzak tutabilirim. Hiç olmazsa beni rahat bırakırlar, evlilik ve istekler üzerine söylevler çekmezler!»

Sheldon, zorla gülmeye açlıştı, ama hiç de gülecek durumda değildi.

«Sizde gerçekten duygu diye bir şey yok!» dedi.

Kız:

«Bir erkeğin bana egemen olmasını istemediğim için, değil mi?» diye bağırdı. «Kabul, ben dediğiniz gibi olayım. Peki, siz şimdi ne yapmak istiyorsunuz?»

«Önce ben size bir şey sorayım: Siz neden bir kadın görünümüne sahipsiniz? Bedeniniz neden kadın bedeni? Neden, çok güzel bir kadının çekici dudakları ve pırıl pırıl nefis saçları var sizde? Bu soruların karşılığını da ben vereceğim: Çünkü siz bir kadınsınız. İçinizde bir kadın yaşıyor. Ve o kadın şimdilik uyuyor. Ama bir gün uyanacak. Kesinlikle uyanacak!»

Kız, birdenbire büyük bir korkuya kapılmış gibi:

«Allah göstermesin, yazdıysa bozsun!» diye bağırdı.

Nasırına basılmış gibi, elinde olmayarak göster-

diği bu beklenmedik tepki karşısında Sheldon gülmekten kendini alamadı. Kızın dudakları arasında da ne denli uğraşırsa uğraşsın saklamayı beceremediği bir gülücük belirmişti.

Sheldon:

«Size söyleyeceklerim daha bitmedi!» diye konuşmasını sürdürdü. «Ben, sizin, Salomonlar'daki diğer erkeklerin tümüne karşı, hatta kendinize karşı nasıl korunabildiğinizi anlamak istedim. Sizin için burada bir tehlike olmadığı kanısındayım. Bana karşı kendinizi koruyabilecek güçte olduğunuzu da bilmiyor değilim. Benim koruyuculuğum kabul edilmemiştir. Her zaman kendinize güvendiniz ve içinde benim bulunmadığım bir dünyada, kendi çizdiğiniz yolda yürümeyi yeğlediniz. Kendi başınıza kayalara oturmuş bir gemiyi kurtardınız. Malaita'da, yamyamlar arasında işçi topladınız. Erkeksiz, korumasız bir genç kız olarak, yanınızda o aşağılık serserilerle, Salomonlar arasında yelken açmaktan kaçınmadınız. Fowler! Brahms! Curtis! Bütün bunları biliyor ve o karmaşık içdünyanızla sizi çok iyi tanıyorum. Ne kadar anlamsız bir şey olduğunu bile bile —ki bu insan doğasında varolan ve kaçınılmayan bir dürtüdür— sizi seviyorum. Anlamlı, anlamsız bütün istekleriniz, akla ve mantığa aykırı olağandışı girişimleriniz ve her şeyinizle seviyorum. Böylece, nasılsanız öyle. Değişmenizi beklemiyorum. Olduğunuz gibi kalmanızı istiyorum!»

Kız, belirli bir bezginlik ve isteksizlikle, elini havaya kaldıracak oldu.

Sheldon:

«Hayır!» diye bağırarak onu durdurdu. «Size olan sevgimi anlatmama engel olamazsınız. Buna hakkınız yoktur. Ve şunu da aklınızdan çıkarmayın ki, bu erkek erkeğe bir konuşmadır. Tüm konuşmamız boyunca siz de benim gibi bir erkeksiniz. İçinizde saklı duran kadını, sıradan bir rastlantı, önemsiz bir ay-

rıntı sayabiliriz. Size olan sevgimi, size gülünç gelen bu duyguyu anlatmaya yönelik de olsa, konuşmalarımı başından sonuna dinlemek zorundasınız. Bu konuda son konuşmamız olacaktır bu. Artık sizi sevgimle rahatsız etmeyeceğim. Her şey, bundan önce olduğu gibi sürüp gidecek. Siz, Berande'ı değerlendirip yücelteceksiniz. Berande, sizin elinizde günden güne daha iyi olacak. Ve siz, burada, Salomon Adaları'nın herhangi bir yerinden çok daha büyük bir güvence içinde yaşayacaksınız. Sizi bunca sevmeme karşılık, beni de ilk günlerdeki gibi bulacaksınız. Bu noktada, en büyük isteğimi belirterek, erkek erkeğe konuşmamıza son veriyorum: Benimle evlenmeyi kabul edeceğiniz günün, yaşamımın en güzel günü olacağını zaman zaman anımsamanızı rica ederim. Lütfen, arasıra bunu da düşünün. Zaten de düşünmeden edemezsiniz. Artık bu konuyu burada kapatıyoruz ve bir daha da açmak istemiyoruz. Erkek erkeğe konuşmamız da burada sona eriyor. Dostça el sıkışabiliriz!»

Sheldon elini uzattı. Kız bir süre durakladıktan sonra, kendisine uzatılan, eli dostça ve sıkıca tutarak, gözyaşları arasından hafifçe gülümsedi.

«Bana!..» diye başladığı konuşmasını bir süre tamamlayamadı. Hıçkırıkları konuşmasını engelliyor, kekelemesine yol açıyordu. Sonunda: «Bana, şimdilik zenci kadın yerine, güvenebileceğim başka birini gönderin!» diyebildi.

Bu konuşma ile, aradaki buzlar eriyerek, her şey eskisi gibi oldu.

Sheldon, bir daha o konuya dönmedi ve davranışlarını da ona göre ayarladı. Kıza karşı, hiçbir zaman kendisi için yanıp tutuştuğunu belli eden bir tutum içinde olmadı. Her şey eskisi gibiydi. Aralarına, bir soğukluk, bir kopukluk, bir çekingenlik de gir-

memişti zaten. Kızın davranışları da her zamanki gibi açıkyürekli ve dostçaydı. Bu arada Sheldon, hiç renk vermeden, sevgisini açıklamasının onda uyandırmasını beklediği kadınlık duygularına ilişkin bir belirti görebilmeyi ummaktan da geri kalmıyor, ama umutları hep boşa çıkıyordu. O da, kendisi gibi hiç değişmiyordu. Ancak, kendisi, gerçek duygularını belli etmemek için çaba harcarken, onun böyle bir çaba içinde olmadığını, tam bir açıkyüreklilikle, içinden nasıl geliyorsa öyle davrandığını görüyordu. Ektiği tohumların, eninde sonunda yeşereceğine inanıyor, ama bunun ne zaman gerçekleşebileceğini kestiremiyordu. Bu garip kızın, ne zaman, ne yapacağı belli olmazdı. Üstelik, ne ölçüde umutlu olursa olsun, madalyonun bir de öteki yüzü olduğunu düşünmeden edemiyordu. Ya kız, onu, arzulayabileceği bir erkek olarak görmüyor ve yalnızca bu yüzden ondan uzak durmaya çalışıyorsa! Bu da oldukça büyük bir olasılıktı. Gerçekten de, ona uygun bir erkek olmayabilirdi. Sevgisini açıklaması, kızın içinde saklı duran kadını hiç etkilememiş, yüzeyde kalan olağan bir tepki oluşturmaktan öte bir sonuç vermemişti belki de! Kızın, hiç değişmeden sürüp giden kendi bildiğince yaşama tutkusu da, bu olasılığı pekiştiriyordu.

Sheldon, kendini, gittikçe daha çok çiftlik işlerine adamaya başlamıştı. Bu arada kız da, ev işlerini çekip çeviriyor, hesapları gözden geçiriyordu. Onu da sımsıkı eline almış, geliştirdiği yepyeni yöntemlere onun da uymasını sağlamıştı. Berande'ın çalışma düzeni, gittikçe daha iyiye doğru bir gelişme gösteriyordu. Süreleri dolan elli zenci **Martha** ile gönderilmişlerdi. Beş yıl önce Cellat Johnny'nin toplayıp getirdiği bu zenciler, Berande'ın en kötü işçileriydi. Tedhiş eylemleri sırasında oradan kaçmak zorunda bırakılan Berande'ın ilk sahibi zamanından kalmışlardı. Sheldon'un alıp eğittiği öteki işçiler çok daha iyi ve güven vericiydiler.

Jean, Sheldon'un sıkı bir gözetim altında tuttuğu yeni işçiler üzerinde daha sağlıklı bir denetim kurmayı başarmış, onlara karşı daha adaletli davranmaktan da geri kalmamıştı. Ama, ne yapılsa, istenilen sonuç alınamıyor, yeni gelenler, eskilerin etkisiyle bozulmaya başlıyordu.

Kız, bir gün, kahvaltı sırasında:

«Bence, işçiler evin yakınında çalıştırılsa daha iyi olacak!» diye uyarıda bulundu. «Ben evi temizledim, şimdi de, sizin, barakaları iyice elden geçirtip temizletmeniz gerekiyor. Sıkı bir arama yapmak zorundayız. Çok hırsızlık oluyor, hiç umulmadık şeyler çalınıyor!»

Sheldon:

«Çok doğru söylüyorsunuz!» diye onu onayladı. «Bütün sandıkları aramam gerekiyor. İki gömleğim kayboldu. Diş fırçamı da bulamıyorum!»

Kız da:

«Benim de iki fişek kutum aşırıldı. Mendillerimden, havlularımdan, yatak çarşaflarımdan ve en iyi terliğimden söz etmek istemiyorum. Ama, sizin diş fırçanızdan ne istediler, buna bir anlam veremiyorum. Yakında bilardo toplarını da çalacaklarını sanıyorum!»

Sheldon, bir kahkaha atarak:

«Sizin gelişinizden birkaç hafta önce toplardan biri çalınmıştı!» dedi. «Sandıkları bugün öğleden sonra arayabiliriz!»

Jean'la, Sheldon, öğleden sonra, ikisi de silahlarını kuşanmış olarak, barakaların yolunu tuttular. Gözcülerin yardımıyla, akşama dek her yeri bir bir aradılar. Yarım düzine zenci zincirleme yan yana diziliyor, teker teker adları okunarak, aldıklarını geri vermeleri isteniyordu. Sonra, herbiri sandıklarının anahtarını getirmek zorunda bırakılıyor, gözcüler araştırmayı tamamlayıncaya dek, orada kalıp, sandıklarından çıkanları gözleriyle görmelerine izin veriliyordu.

Ele geçirilenler gerçekten şaşırtıcıydı. Neler neler bulunmamıştı ki! Bir vuruşta, bir adamın kellesini uçurabilecek, ustura gibi keskin, bir düzine çalı bıçağı, havlular, yatak çarşafları, gömlekler, terlikler, diş fırçaları, süpürge ve sabun, kaybolan bilardo topu ve yitirilmiş pek çok şeyle, aylar boyunca aşırılmış ve akılda kalmamış ufak tefek şeyler bir bir ortaya döküldü. En şaşırtıcısı, ele geçirilen patlayıcı maddeler olmuştu: Lee-Metfords, Winchesters ve Marlins tüfekleri için dizi dizi mermi şeritleri, her kalibreden tabancalar için mermiler, Jean'ın iki sandığından aşırılmış fişekliklerle, Malaita çıkışlı dev kalibreli Snider tüfeklerinin mermi şeritleri, kara barut şişeleri, dinamit çubukları, metrelerce dinamit fitili ve kutu kutu dinamit kapsülü. Ama en büyük ve ilgi çekici parti, Gogoomy ile beş Port-Adams'lı yerlinin birlikte kaldıkları barakada ele geçirildi. Sandıklardan hiçbirşey çıkmamasından kuşkulanan Sheldon, bir süre düşünüp, durumu değerlendirdikten sonra, sandıkların altındaki toprağın kazılmasını emretti. İlk önce, hasıra sarılmış olarak, çok iyi yağlanmış, en küçük pas izi bulunmayan, yepyeni iki Winchester tüfeği çıkarıldı. Berande'da bu tüfeklerden bulunmadığı için, Sheldon, nereden bulunup da oraya gömülebildiklerine akıl erdiremedi. Barakanın köşe direklerinden birinin altında kırk şişe kara barut saklanmıştı. Yanında beş kutu da kapsül vardı. Sheldon, yitikleri arasında böyle şeylerin de bulunduğunu hiç anımsamıyordu. Anlaşılan, bunlar kendisinden çalınmamış, başka yerlerden sağlanmıştı. Sheldon, ortağı Hughie Drummond'un kaybolan büyük Colt tabancasını hemen tanırken, Jean da, Berande'a çıkışlarının ilk haftasında Matapuu'nun çalındığını bildirdiği otuz ikilik Iver -Lohnson tabancasına kavuşmuştu. Silahların mermileri orada bulunamayınca, Sheldon, bütün toprağın kazılmasını emretti. Un konulmak için kullanılan büyük bir teneke kutu bulundu. Kutunun içinden, Shel-

don'la Gogoomy'nin faltaşı gibi açılmış gözleri önünde, iki yüz mermilik Winchester şeridiyle, başka silahlar için çok sayıda mermi çıkarıldı. Kaçak mallarla, çalınmış mallar, parça parça taşıtılarak, evin arka verandasına istif edildi. Kırk kadar suçlu merdivenin birkaç adım ötesine dizilmiş, onların arkasına da sık sıralar halinde işletmenin tüm işçileri yerleştirilmişti. Gözcüler, merdiven basamaklarında üslenirken, Jean'la, Sheldon da, verandadaki yerlerini almıştı.

Suçlular, birbiri ardından çağrılıp sorguya çekiliyorlardı. Ama, bu yoldan hiçbir sonuca varılamıyor, hiçbir gerçek açıklığa kavuşamıyordu. Arsızca karşılarına dikilip, açık açık yalan söylüyorlar, yalanları ortaya çıkarılınca, bunu bir başka yalanla açıklamaya çalışıyorlar, o da olmayınca, art arda düzinelerle yalan uyduruyorlardı. Kendini beğenmiş sırıtkan biri, on bir çubuk dinamiti, sahilde bulduğunu ileri sürüyordu. Aynı adam, Matapuus, tabancasını Kapu'nun sandığında bulduğunu söylüyor, ona da Lervumie'nin verdiği belirtiliyordu. O da, tanık göstererek, Noni'den aldığını kanıtlamaya çalışıyordu. Noni de, Sulefatoi'den almıştı. Sulefatoi Choka'dan, Choka da Ngava'dan. Ngava da, silahı kendisine Kapu'nun verdiğini söyleyerek, halkayı tamamlıyordu. Böylece, iki kez suçlu durumuna düşen Kapu, soğukkanlılığını hiç bozmadan, silahı Lervumie'den aldığını yineliyor, Lervumie kendisine Noni'nin verdiğini belirten bitip tükenmez açıklamalarda bulunuyordu. Noni de, yine Sulefatoi'yi gösterince, halka bir kez daha kapanmış oluyordu. Kuşkusuz, pek çok şey, ev hizmetçilerince aşırılıp götürülmüştü. Ama, hep de, tekrar tekrar, kesinlikle suçsuz olduğunu öne sürüyor, öteki arkadaşlarını suçluyordu.

Bilardo topuyla yakalanan adam, onu daha önce hiç görmediğini söylüyor, karşısındakileri, bu topu, kötü bir ruhun, gizli yollardan sandığına koymuş ola-

bileceğine inandırmaya çalışıyordu. Kısaca, sandığına nasıl girdiğini bilmiyordu ve bu durumda, topun, kesinlikle, gizli güçlerin barındığı gökyüzünden atılmış olması gerekiyordu.

Önceden orada bulunmayan çalıntı malların çoğunun, son yıllarda Berande önünde demir atan gemilerden çıkarıldığı anlaşılıyordu. Elbette ki, gerçeği bütün ayrıntılarıyla saptayabilmenin olanağı yoktu. Ancak, kökeni belli olmayan silahlarla, mermiler, gelip geçen gemilerden başka bir yerden sağlanmış olamazdı.

Sheldon, Jean'a:

«Şimdi ne yapmamız gerekir?» diye sordu. «Bir yanardağ üstünde uyuyormuşuz. Hepsini kırbaçlamalıyız!»

Gogoomy, olduğu yerden:

«Siz beni dövemez!» diye bağırdı. «Benim baba büyük başkan. Siz beni döver, çok patırtı çıkar. Hem de çabuk. Siz başınıza iş açar. Ben bunu söyler!»

Sheldon:

«Sen ne demek Gogoomy?» diye karşılık verdi. «Şimdi sana yedi çan çaldıracak ben. Buraya gel Kwaque, onu demire bağla. Başkan oğlu Gogoomy'yi!»

Güçlü kuvvetli bir gözcü olan Kwaque, Gogoomy'yi yakalayıp, kalabalığın dışına çıkardı. Diğer gözcülerin de yardımıyla, ellerini arkaya büküp kalın kelepçeyi taktı.

Gogoomy, öfkeden kudurmuş gibi yüzünü gözünü çarpıtarak, gözcülere:

«Ben size göstermek, hepinizi öldürmek ben!» diye bağırıyordu.

Jean, Sheldon'un kulağına eğilip, yavaşça:

«Lütfen kamçılatmayın!» dedi. «Kamçılanmaları gerekliyse, hepsini Tulagi'ye gönderip, hükümet temsilcisine teslim ettirin. O gerekeni yasal yoldan yapsın. En iyisi, onlara, para cezasıyla, hükümet temsilcisinin kamçısı arasında seçim yapmak hakkı tanıyın!»

Sheldon, başını sallayarak ayağa kalktı. Gözlerini zenciler arasında dolaştırarak:

«Manonmie!» diye bağırdı.

Manonmie, sıranın önüne çıkıp, bekledi.

Sheldon, onu:

«Sen kötü bir genç!» diye azarladı. «Çok kötü bir genç! Sen çok çaldı. Bir havlu çaldı. Bir çalı bıçağı çaldı. Onluk iki mermi şeridi çaldı.Sen ister, ben alır senden, kalın kitaba göre bir paund ceza. Sen istemez, ben almaz senden bir paund, gönderir seni Tulagi, sen yer büyük Efendi hükümet komiserinden kamçı. Tulagi Cezaevi'nde, Yeni-Georgialı çok genç var. Isabel'li çok genç var. Onlar hiç sevmez Malaitalı genç. Ben diyor, sen yer çok kötü kamçı. Sen ne der?»

Manonmie, yüksek sesle karşılık verdi:

«Sen alır benden bir paund. Ben ister!»

Sheldon, bir paundluk cezayı kalın işletme defterine geçirirken, zenci, bir kuş gibi hafiflemiş olarak geri çekildi.

Suçlular, teker teker çağrılıp, para cezası ödemeyi mi, yoksa Tulagi'ye gönderilmeyi mi istedikleri soruluyor, sonunda hepsi de, para cezasını seçmek zorunda kalıyorlardı. Kimilerinin cezası hafif oluyor, birkaç şilinle yetiniliyordu. Barakalarında silah, mermi ve patlayıcı madde bulunanlar, daha ağır cezaya çarpılıyordu.

Gogoomy ve suç ortaklarına, kendilerinden üçer paund ceza kesileceği bildirildiğinde, Gogoomy'nin homurdanarak, adamlarına cezayı kabul etmemelerini buyurduğu, onların da bu buyruğa uyduğu görüldü. Bunun üzerine Sheldon:

«Ben sizi Tulagi'ye gönderir!» diye uyarıda bulundu. «Siz orada iyi kırbaçlanır, üç yıl da cezaevinde kalır. Bay Burnett görür Winchester, görür mermiler, görür tabanca, görür kara barut, görür dinamit, ben der çok kızar, üçer yıl hapis cezası verir. Siz üçer paund ceza ödemez gider cezaevine yatar!»

Gogoomy, ne yapacağını şaşırmış, titremeye başlamıştı.

Sheldon, Jean'a yaklaşarak, yavaşça:

«Gerçekten de Burnett bunu yapar!» dedi.

Gogoomy, Sheldon'a, Jean'a ve Kwaque'ye, öcalma duygularıyla dolu, karanlık ve düşmanlık saçan bir yüzle bakıyordu.

«Sen benden üç paund alır!» diye homurdandı. «Sen görecek, çok gürültü kopacak; ben der, benim baba, büyük başkan Port-Adams'ta!»

Sheldon:

«Yeter artık, kapa çeneni!» diye bağırdı.

Büyük başkanın oğlu:

«Ben korkmaz!» diye karşılık verdi. Böyle dikkafalı davranmakla, arkadaşlarının gözünde saygınlığının artacağını düşünüyor olmalıydı.

Sheldon, Kwaque'ye, Gogoomy'yi bu gece hapsetmesini, sabahleyin güneş doğarken de, beş arkadaşıyla birlikte çayır biçmeye göndermesini emretti.

Kwaque, pişmiş kelle gibi sırıtarak:

«Ben anlıyor!» diye karşılık verdi. «Ot kesmek, otlar arasında ngari-ngari(*) olmak. Ben demek bu!»

Gözcüler, zencileri düzene sokup, işbaşı yaptırmaya götürürken, Sheldon, Jean'a:

«Gogoomy ile başımız her zaman dertte olacak!» dedi. «Bunu hiç aklınızdan çıkarmayın. Çiftlikte yalnız başınıza atla dolaşırken çok dikkatli olun. Winchester tüfekleriyle, mermi ve patlayıcıları elden kaçırmakla çok büyük bir darbe yemiş oldu. Bu onu kudurtmuştur. Her an başımıza iş açabilir!» diye uyarıda bulundu.

(*) Ngari-ngari: Sözcük anlamı: Tırmık-tırmık. Tehlikeli olmayan, çok rahatsız edici bir cilt zehirlenmesi.

«Tudor'un ne olduğunu bilmeyi çok isterdim. Orman içlerine daldıktan bu yana aradan tam iki ay geçti. Binu'dan ayrıldıktan sonra ondan hiç haber alamadık!»

Jean Lackland, Balesuna'nın mısır ekilen kıyısında, atının üstündeydi. Evden yaya gelen Sheldon, atın sırtına dayanmıştı. Kızın sözlerini:

«Evet, uzun süredir haber alamadık!» diye doğruladı. Şapkasının altından dikkatle kızın yüzünü inceliyor, altın arayıcısı için ne ölçüde üzüntü duyduğunu kestirmeye çalışıyordu.

«Tudor bu işi başarır. Kefeni yırtacağına inanıyorum. Başladığı işi bitirecektir. Binu Charley'i kendisiyle gelmeye razı etti. Ondan başka hiçbir zencinin ormanda o kadar uzağa gitmeyi göze alamayacağına bahse girerim. Hepsinin içinde yamyamlarca yenilme korkusu var. Tudor'a gelince!..»

Kız, hafif bir çığlık atarak:

«Şuraya bakın, görüyor musunuz?» diye sözünü kesti. Daralan ırmağın öteki yanında, hafif bir burgaç üstünde, yüzen bir ağaç kütüğünü andıran kocaman bir timsahı gösteriyordu:

«Tüh, şimdi tüfeğimin elimde olmasını isterdim!»

Yeni bir dalga ile timsah suya dalıp gözden silindi.

Sheldon:

«Bu sabah, bana, ilaç istemek için Binu'lu bir adam gelmişti!» diye kızın dikkatini çekti. «Nedeni bu canavar olabilir. Binu'lu kadınlar suda yürürlerken, içlerinden biri büyük bir timsaha basmış. Kıyının sık otları yüzünden onu önceden görememiş. Timsah kadını suya yuvarlayıp, ayağını kapmış. Öteki kadınlar, kollarından tutup çekmeye başlamışlar. O yana, bu yana çekiştirip dururlarken, kadının ayağı kopup timsahın ağzında kalmış. Dizkapağından aşağısı gitmiş, diyordu. Ona bir parça antiseptik verdim. Kadının kurtulacağını sanırım!»

Kızın tüyleri diken diken olmuştu:

«Ah bu iğrenç canavarlar!» diye dövünmeye başladı. «Onlardan nefret ediyorum. Tiksiniyorum!..»

Sheldon:

«Ama, siz köpekbalıkları arasına dalmaktan çekinmiyorsunuz. Onlar da canavar değil mi?» diye sözünü kesti.

«Onlar yalnızca köpekbalığıdır. Karınlarını doyurabilecek kadar balık bulabildikçe, korkulacak hiçbir yanları yoktur. Ancak çok aç kaldıkları zaman insanlara da saldırabilirler!»

Sheldon, kızın körpe bedenini bir köpekbalığının dişleri arasında görür gibi oldu. İçinden dayanılmaz bir ürperme geçti.

«Dediğiniz gibi de olsa, böyle bir şey yapmaktan sakınmanızı isterdim!» diye fısıldadı. Mademki, az buçuk da olsa korkulacak bir yanları var!»

Kız:

«Böyle şeyler yapmak bana çok büyük bir zevk veriyor!» diye bağırdı.

Bu söz üzerine, aklına gelen oldukça bayağı bir deyim, Sheldon'un dilinin ucuna takılıp kaldı. Kızla bozuşmamak için, kendini tutup, sustu. Onunla herhangi bir tartışmaya girmemeliydi. Ancak, arasıra yapılan taktik yanlışlar, kızın, onun duygularını anımsamasına yolaçabilirdi.

«Kimi şeyler şiir kitapları içindir, kimi şeyler günlük yaşam için; kimi şeyler de köpekbalıklarının midesi içindir!» diye acı acı güldü. Sonra da, havayı yumuşatmak için:

«Sizin kadar iyi yüzebilmeyi çok isterdim!» diye ekledi.

Kız:

«Biliyor musunuz, sizin gibi bir adamla evlenmenin nasıl bir şey olabileceğini gözlerimin önüne getirebiliyorum!» dedi. Ve birdenbire, her zaman şaşkınlıkla anımsayacağı geçici bir hevese kapılır gibi oldu-

ğının ayırımına vardı. «Sizin kendinizi çok iyi bir koca olarak hazırlayabileceğinize inanıyorum. Elbette ki, bunu söylerken, kadına tepeden bakan, yaşamına tümüyle egemen olmayı amaçlayan, hiçbir özgürlük ve kişilik tanımayan birini düşünmüyorum. Tam tersine, karısının da bir insan olduğunu bilen, kendisiyle eşit hak ve özgürlüklere sahip bulunduğunu kabul eden bir kocadan söz ediyorum. Sizin de bu konuda oldukça önemli bir yol aldığınıza, olumlu bir gelişme gösterdiğinize gerçekten inanıyorum!»

Sheldon'u yeniden düş kırıklığına uğratan bir kahkaha attı, sonra da atını sürüp, oradan uzaklaştı.

Sheldon, kızın sözlerini düşünüyor, bu sözlerde, hafiften bir yumuşamanın izlerini bulmaya çalışıyordu. Bu sözler, kadınca bir tedirginliğin, hatta, bile bile başvurulmuş, kadınca bir kışkırtma, bir baştan çıkarma girişiminin belirtisi sayılamaz mıydı? Bir ara, bayağı sevinecek gibi oldu. Ama, iyimserliği fazla sürmedi. Onun bir oğlan çocuğu olduğunu çok iyi biliyordu. Ve bir kadın, böylesine pervasızca konuşamazdı.

Jean, atıyla, sıra sıra dizilmiş genç hindistancevizi ağaçları arasına dalmıştı. Orada gördüğü, boşlukta avare avare süzülüp duran bir boynuzlu karganın ardından sürüklenerek, çiftlik sınırının bittiği yerde başlayan yüksek ormana kadar gitti. Tatlı bir dağ güvercini homurtusu kulaklarını okşar gibiydi. Ayak izlerinden, az önce bir yabandomuzunun geçtiği anlaşılıyordu. Bir süre de bu izlerin ardına düşmekten kendini alamadı. Ormanın içerilerine dalmış, kendi sınırlarından oldukça uzaklaşmıştı. Tekrar geri dönüp ormandan çıktı. Uçsuz bucaksız çayırlar arasında daracık bir patikadan barınağının yolunu tuttu. Sık otlar, beline, hatta daha yukarılara uzanıyordu. Bir ara, Gogoomy ve arkadaşlarının, ceza olarak, ot biçmeye gönderildiklerini anımsadı. Ancak, çalışıyor olmaları gereken yerde, hiçbirini göremedi. İyi

yetiştirilmiş atı, yumuşak kumlu toprak üstünde gürültüsüzce ilerlerken, otlar arasından kulağına bazı sesler geldi. Gogoomy'nin konuştuğunu anlayınca, atının dizginlerini çekip, öfkeyle dinlemeye başladı.

Gogoomy, kulağı tırmalayan Tarzan İngilizcesiyle:

«Beyaz adamın evini köpek bekler. Köpek, geceleri dışarda dolaşır. Siz bir domuz yakalar. Büyük oltaya bir parça et takar. Köpek geldiğinde önüne atar. Köpekbalığı gibi oltayı yuttuğunda, siz onu öldürür!» diyordu. Bozuk İngilizce sözcükler arasına, kendi anadilinden sözcüklerle, başka yerli dillerinden sözcükler de katıyordu. «Büyük Efendi, büyük evde uyur. Beyaz kadın, barınakta uyur. Adamu, barınağın dışında uyur. Siz köpeği tamam yapar. Adamu'yu tamam yapar. Büyük Efendi'yi tamam yapar. Beyaz kadını tamam yapar. Hepsini birden öldürür. Orda çok tüfek var. Çok barut var. Çok savaş baltası var. Çok bıçak var. Çok domuzbalığı dişi var. Çok tütün var. Çok kaput bezi var. Ben diyor, her şey çok var. Siz hepsini balina sandalına taşır. Siz cehennemden kaçar gibi kürek çeker. Güneş doğar, biz çok uzaklarda olur!»

Zencilerden biri:

«Güneş batar, ben domuz yakalar!» dedi. Jean, bu ince sesi tanımıştı. Bu, Gogoomy'nin kabilesinden Cosse'nin sesiydi.

Bir başka ses:

«Ben köpeği yakalar!» dedi.

Gogoomy de, bir utku sevinciyle:

«Ben de beyaz kadını yakalar!» diye söze katıldı. «Ben Kwaque'yi de yakalar. Ben lanet eder ona. Ben çabuk öldürür onu!»

Jean, öldürme tasarılarıyla ilgili konuşmayı sabırla dinledi. Öfkesinden tir tir titriyordu. Atını mahmuzlarken, gittikçe artan kızgınlığı ağır basmış, can

güvenliği yönünden ne ölçüde sakıncalı olduğunu düşünmeden, onlara yaklaşarak bağırmıştı:

«Siz orada ne yapar? Evet, ne yapar?..»

Hepsi, korkuyla ayağa fırlayıp, oraya buraya dağılmaya başladılar. Jean, karşısında en azından bir düzine zenci görüp, şaşırdı. Onların, kana susamış yamyam bakışlarını, ellerinde tuttukları, iki adım boyunda, ağır baltaları görünce de, birdenbire, nasıl düşüncesizce bir iş yaptığının, kendini nasıl bir tehlikenin içine attığının bilincine vardı. Yanında, hiç olmazsa bir tabanca ya da tüfek bulunsaydı, durumu böylesine kötü olmazdı. Ama, ne yazık ki, dalgınlığına gelmiş, silahını almayı düşünmemişti. Bir an için ne yapacağını şaşıran Gogoomy, kızın belinde, tabanca denen ve insanı cansız yere seren o korkunç şeyi göremeyince, gözleri sevinçten parlayarak, olduğu yerde durdu. Salomon Adaları geleneğinde, en geçerli beyazlar arası kural, bir beyazın, zenciler karşısında, korktuğunu kesinlikle belli etmemesi olduğundan, bir an önce bu işten sıyrılıp, paçayı kurtarmaktan başka bir şey düşünmediği halde, atının üstünde hiç kımıldamadan durmayı yeğleyen kız, olabildiğince sert bir sesle:

«Siz çok konuşur!» diye bağırdı. «Çok konuşur, az iş yapar!»

Gogoomy, hiçbir karşılık vermeden, bedeninin ağırlığını, bir ayağından, ötekine aktarır gibi yaparak, biraz ilerledi. Onu kollayan arkadaşları da, öne doğru süzülerek, çevresinde bir yarım daire oluşturdular. Ellerine, ot biçmekte kullanılan korkunç oraklar almışlardı. Amaçları belliydi.

Kız, hiç bozuntuya vermeden:

«Siz hemen ot biçmeye başlamak!» diye buyurdu.

Ancak, Gogoomy, hiç oralı olmadan bir adım daha attı. Kız, göz kararıyla, aradaki uzaklığı ölçmeye çalışıyordu. Durum umutsuzdu. Kaçmaya yeltense, atını geri döndürmek için harcayacağı zaman, orak darbeleri altında can vermesi için yeterliydi.

Bu çok olağanüstü durumda, zenci yüzler, bir bir kızın gözlerinin önünden geçiyor, bir daha silinmeyecek biçimde belleğine yerleşiyordu. Önünde duran zenci, çekile çekile gerilip nerdeyse göğsüne kadar uzatılmış kulak memeleri yırtık, yaşlı biriydi. Yanındakinin, bir Afrikalı zencininki gibi yassı ve geniş bir burnu vardı. Çatık kaşlarının altındaki vahşi gözleri, sarımsı, hastalıklı bir beyaz tabakadan başka bir şey görülemeyecek kadar derine gömülmüştü. Bir üçüncüsünün, kalın dudakları ve lüle lüle aşağıya sarkan kıvırcık favorileri vardı. Ve Gogoomy!.. Bugüne dek, onun kadar güzel bir vahşi görmemişti. Ötekilerden hemen ayrılan, doğal bir soyluluğu simgeliyordu. Beden yapısının ve yüzünün çizgileri, kendisininki kadar kusursuzdu. Hiçbir hastalık belirtisi görülmeyen iyi yağlanmış derisi, parlak ve düzdü. Boynuna takılmış bir dizi domuz balığı dişiyle, işlenmiş midye kabuğundan, opal gibi parlayan büyük ve gösterişli bir yarım ay, bütün göğsünü kaplıyordu. Alnı, küçük, beyaz kavri midyesi kabuklarıyla çevrelenmişti. Saçlarına, bir tek beyaz tüy sokulmuştu. Ayak baldırlarından birine, çorap bağcığı gibi, bir dizi beyaz inci bağlanmıştı. Aşırı bir züppelik belirtisiydi bu. Bütün giysisini, kalçasına dolanmış, incecik bir bez parçası oluşturuyordu.

Sonra, alnı ve yüzü kırış kırış, hayvan bakışlı, yaşlı birini gördü. Hırsından, kat kat olmuş maymun yüzüyle, parçalayacakmış gibi kendisini gözlüyordu.

Çok sert ve keskin bir sesle:

«Gogoomy!» diye bağırdı. «Eğer sen çayır biçmez, ben senin kafaya vurur. Ben böyle der!»

Gogoomy, bakışlarıyla onu küçümsediğini belli ediyor, ama bir şey söylemiyordu. Bunun yerine, sağı solu gözden geçirip, arkadaşlarının, kızın çevresinde oluşturduğu çemberin, yeterince daralıp, daralmadığını saptamaya çalışıyordu. Bu arada, sıradan bir rastlantıymış gibi, bir iki adım daha atmaktan geri kalmıyordu.

Jean, durumunun ne ölçüde umutsuz olduğunu biliyor, soğukkanlılığını yitirmemeye çalışıyordu. Ve tek kurtuluş yolu görüyordu: Kalabalığı yarıp geçmek! Birdenbire, kafalarına vuracakmış gibi kırbacını kaldırdı, aynı anda hayvanı mahmuzlayıp doğruca Gogoomy'nin üstüne sürdü. Bütün bunlar, göz açıp kapayıncaya kadar bir sürede olmuştu. Çayır biçme orakları havaya kalktı, Gogoomy dışında bütün zenciler kıza saldırdı. Gogoomy, attan sakınmak için yana çekilerek, orağını salladı. Bir dokunacak olsa, kız ikiye bölünürdü. Ancak, kızın eteğinin ucuyla, eyerinin kenarı ve köşesi yırtılmıştı. At da sırtından yara almıştı. Jean, orak darbelerinden kurtulabilmek için, atının boynuna sarkmıştı.

Sağ elinde tuttuğu kırbaç, yeniden yukarı kalktı. İnce deri, boşlukta ıslık çalarak şakladı. Gogoomy'nin, kötülük saçan sevimli yüzünün tam ortasında, yatay beyaz bir çizgi oluştu. Aynı anda, buruşuk suratlı yaşlı zenci ,acı acı bağırarak, atın önüne düştü. Arkasından öfkeyle homurdanışı, vahşi bir maymununkinden farksızdı.

Sonunda, kız kurtulup, özgürlüğüne kavuşmuş, evine doğru tırısa kalkmıştı. Denizci sezgisiyle çok iyi biliyordu ki, olup bitenleri anlattığında, Sheldon, sınırsız bir tepki gösterecek ve büyük bir kararlılıkla işin üstüne gidecekti.

Eve vardığında, onu şezlonguna rahatça uzanmış, kahvaltısını bekler buldu. Olanları duyunca, hemen yerinden sıçrayıp, el çırparak hizmetçileri çağırdı. Bir yandan kızı dinliyor, bir yandan da, aceleyle fişekliğini kuşanıp, otomatik tabancasını, gerilmiş elleriyle yerinden alıyordu. Ve yeri göğü inleten bir sesle:

«Ornfiri!» diye bağırıyordu. «Sen büyük çanı çal. Durmadan çal, çok çal, hızlı çal! Çanı iyice çaldıktan sonra atımı eyerle. Viaburi! Hemen Seelee'nin evine

koş. Ona, çok zenci kaçtı, de. On zenci ve ayrıca iki zenci. Hepsini söyle!»

Küçük bir kâğıda, kargacık burgacık bir şeyler karalayıp, Lalaperu'nun eline sıkıştırdı:

«Hemen koş, bu kâğıdı Beyaz Efendi Boucher'in evine götür. Hemen götürüp eline ver!»

Jean:

«Bu durumda, iki yandan birden sıkıştırılmış olacaklar!» dedi. «Yaşlı Seelee, bütün köyü onların üstüne salar!»

Büyük çan çalmaya başladığında, ilk gelenler, Jean'ın Tahitilileri oldu. Terden parlayan derilerinden ve sık soluk alış verişlerinden, yol boyunca koşarak geldikleri anlaşılıyordu. Daha uzaklardaki grupların yetişmesi, aşağı yukarı bir saate yakın zaman aldı.

Sheldon, önce Tahitilileri silahlandırıp, mermi ve kelepçe dağıttı. Adamu-Adam, sandalların başında, elde silah nöbet tuttu. Noah-Noah, Matapuus'un da yardımıyla, işten dönen çalışma gruplarının kargaşalık çıkarıp ayaklanmaya kalkışmalarına karşı onları yatıştırmak için orada bırakıldı. Öteki beş Tahitili de, yaya olarak, Jean'la Sheldon'u izlemekle görevlendirildi.

Avlu kapısından, at üstünde dışarı çıkarlarken, Sheldon:

«Kwaque nerede? Neden sizinle birlikte değil?» diye bağırdı.

Zenciler, karmakarışık ve anlaşılmaz sesler çıkararak, durumu açıklamaya çalıştılar. Hiçbir şey anlayamayan Sheldon, herkesin susmasını emretti. Çok sert konuşuyor ve zencilere karşı, hoşgörüsüz ve demir pençeli Beyaz Efendi görünümüne dönmek zorunluluğu duyuyordu.

«Buraya gel Babatani, yalnız sen konuş, söyle ne oldu?»

Onca zenci arasından kendisinin seçilmesinden

büyük bir onur duyduğu belli olan Babatani, özenli bir ağırbaşlılıkla öne doğru ilerleyerek:

«Gogoomy, Kwaque'nin işini bitirmek!» diye açıklamada bulundu. «Onun kafasını kesip, cehenneme götürdü!»

Kısa sözcükler ve yetersiz kavrayış gücüyle cinayetin ayrıntılarını anlatmaya çalıştı. Olanları öğrenen Jean'la Sheldon, atlarını mahmuzlayıp, yeniden yola düzüldüler. Jean'ın saldırıya uğradığı otlar arasında, atıyla çiğnediği buruşuk yüzlü yaşlı adamı, yere uzanmış, kıvranır buldular. Hâlâ inleyip duruyordu. At, ayak bileğini ezmiş ve işe yaramaz duruma getirmişti. Yerde sürünerek yüz metre kadar uzaklaşabilen yaşlı adam, daha fazla dayanamamış, hiçbir kaçma umudu kalmadığını anlayarak, oracıkta kıvranmaya başlamıştı. Onu eve taşıma görevi, çiftliğin en uzak ucunda çalışan son işçi grubuna verildi.

Bir mil kadar ilerledikten sonra, kaçakların ayak izlerinin doğruca ormanlık bölgeye yöneldiği bir yerde, Kwaque'nin ölüsünü buldular. Başı baltayla kesilip götürülmüştü ama, Sheldon bu başsız bedenin kesinlikle Kwaque'nin bedeni olduğunu anlamakta gecikmedi. Ölünün yanından sık ormana doğru sürüp giden kan izleri, adamın kaçaklarla sonuna dek savaştığını ve onlardan bir ikisini yaraladığını açıkça belli ediyordu.

Jean'la Sheldon, atlarını orada bırakmak zorundaydılar. Öteki Tahitililerle birlikte yaya olarak orman içlerine doğru ilerlerken, atlarla ilgilenme işini Papehara üstlendi.

Yolları, zaman zaman taşan Berande Irmağı'nın oluşturduğu bir bataklığa çıkıyordu. Burada, katillerin kızıl kan izleri, bir timsah ölüsüyle kesişiyordu Güneşte uyumak için oraya uzanan hayvanın, hiç beklemediği bir baskına uğradığı, kaçışlarına engel olmaması için de, katillerce parçalandığı besbelliydi. Yaralı bir kaçak da orada oturmuş, arkadaşlarının işlerini bitirip geri dönmelerini bekliyordu.

Bir saat sonra, bir yabandomuzu geçidi önünde durakladılar. Kan izleri, burada kesintiye uğruyordu.

Tahitililer, her yana dağılarak, bütün ormanı aramaya başlamışlardı. Bu sırada, Utami'nin bağırıp çağırdığı duyuldu. Bir şey bulmuş, onu göstermek istiyordu. Jean, Sheldon geri gelinceye kadar bekledi. Sheldon:

«Mauko!» dedi. «Kwaque ona iyi bir ders vermiş. O da buraya düşüp, ölmüş. Kwaque'den yediği darbe, daha ötelere gidebilmesine elvermemiş. Bu kadarının sizin için yeterli olduğunu düşünmüyor musunuz? Yoksa, hâlâ bizimle gelmek mi istiyorsunuz?»

«Hayır, bunlar hiç de güzel şeyler değil. Ben geri dönüp, atların yanında bekleyeceğim!»

«Ama, yalnız gidemezsiniz. Adamlarınızdan ikisini yanınıza alın!»

«Onları sonra alırım. Kaçakları izleyenleri azaltarak, savaşım gücünüzü zayıflatmak ,şimdilik pek akıllıca bir şey olmaz. Üstelik, ben yorgun da değilim!»

Bir yerde, izler, —kaçaklar düşüncelerini değiştirmişler ve artık Balesuna'ya ulaşmaya çalışıyorlarmış gibi— sağa kıvrılıyordu. Ancak, sonra bir dirsek oluşturarak yine sağa dönüyor, çiftlik sınırında, atları bıraktıkları yere yöneliyordu.

On iki pus büyüklüğünde kadife kanatlı kelebeklerden başka hiçbir şeyin kımıldamadığı sessiz bir fundalıktan geçerken, birdenbire silah sesleri duyuldu. Hâlâ yanlarında bulunan Jean, patlamaları sayarak:

«Sekiz!» diye bağırdı. «Hepsi de aynı tüfekten. Ateş edenin Papehara olması gerekir!»

Aceleyle Papehara'yı bıraktıkları yere koşmaya başladılar. Ancak, oraya vardıklarında büyük bir kuşkuya kapıldılar. Her iki at, bağlandıkları yerde, hiçbir şey olmamış gibi sessiz sessiz otluyor, Papehara da, çömeldiği otlar üstünde rahatça oturuyordu.

Ona doğru yürürlerken, Sheldon'un ayağı, birdenbire, otlar arasına yığılıp kalmış bir zenci bedenine takıldı. Sendeleyen Sheldon dengesini bulmaya çalışırken, ikinci bir zenci daha gözüne çarptı. Yere serilmiş yatan bu adamı Jean hemen tanımıştı. Bu, güneş battığında bir domuz yakalayıp, yem olarak Şeytan'ın önüne atmayı üstlenen, Gogoomy'nin kabile arkadaşı Cosse'ydi.

Papehara, Jean'ı selamlarken canı sıkılmış gibi:

«Şanssızlık, Bayan!» diye başını sallıyordu. «Yalnız ikisini vurabildim. Asıl Gogoomy'yi öldürmek isterdim. Ama, o kurtuldu!»

Jean, Tahitili'yi:

«Onları neden öldürdün?» diye azarladı. «Canlı yakalaman gerekirdi!»

Tahitili, gülerek:

«Nasıl?» diye sordu. «Sigara içiyordum. Tahiti'yi, ekmek ağaçlarını, Bora-Bora'da geçen güzel ve tatlı günlerimi düşünüyordum. Tam o sırada, on genç zenci, çalılıklar arasından, aceleyle bana doğru koşuyorlardı. Hepsinin elinde uzun bıçaklar vardı. Gogoomy, bir elinde uzun bıçağını, öteki elinde Kwaque'nin kellesini taşıyordu. Onları canlı yakalamayı bekleyemezdim. Arka arkaya ateş edip, ortalığı cehenneme çevirdim. Siz olsanız, Kwaque'nin kafası ve on uzun bıçakla, on genç zenciyi, canlı olarak nasıl yakalardınız?»

Gafil avlama girişimleri, Tahitilinin baskın çıkmasıyla sonuçsuz kalıp, darmadağın olan zencilerin izleri, hemen toparlanıp, birlikte gittiklerini gösteriyordu. İzler, Berande Irmağı'na doğru uzanıyordu. Bundan da, kaçakların, mangrov bataklıklarına sokularak, oradan karşı kıyıya geçmeyi amaçladıkları açıkça anlaşılıyordu.

Sheldon:

«Onları daha fazla izlememize gerek yok artık!» dedi. «Seelee, onları kendi adamlarıyla avlar. Kesin-

likle elinden kaçırmaz. Şimdi bize düşen, kaçakların yeniden çiftliğe dönüp, kıyıma girişmelerini önlemek için, sahili sürekli gözetim altında tutmaktır!»

Küçük bir yerli kayığı, karşı sahildeki fundalıkların gölgesinde, bir hayalet kadar sessiz ve belirsiz, aşağı doğru kayıyordu. Üç çıplak zenci, hiç gürültü yapmadan, kürekleri suya daldırıp çıkarıyordu. Kayığın kenarlarına, kemik çengelli, ince uzun mızraklar dizilmişti. Adamların herbirinin sırtında, içi okla dolu özel bir torba asılıydı. İnsan avcısı gözlerinden hiçbir şey kaçamazdı. Jean'la Sheldon'u görmüşler, ama hiç oralı olmamışlardı.

Gogoomy ile arkadaşlarının ırmağı terkettikleri yerde, kayık birdenbire durdu. Sonra, bir dönüş yapıp, mangrovların koyu karanlığında gözden silindi. Arkadan gelen ikinci ve üçüncü kayık da birer hayal gibi süzülerek, kaçakların ırmaktan geçtikleri yerde bir dirsek çizip karanlıklara gömüldü.

Atlarını eve doğru yöneltirlerken, Jean, Sheldon'a:

«Umarım, daha fazla ölen olmaz!» dedi.

Sheldon:

«Bundan hiç kuşkum yok!» diye karşılık verdi. «Aramızdaki anlaşmaya göre, yaşlı Seelee, yalnızca canlı getirdikleri için yüksek ücret alabilir. Bu yüzden, gerekli özeni gösterecektir!»

DOKUZUNCU BÖLÜM

Berande'dan kaçanları izleme işi, hiçbir zaman böylesine sıkı tutulmamış, hiçbir zaman böyle sonuna dek dayatılmamıştı. Çünkü, Gogoomy'le arkadaşlarının yaptıkları, yeni gelen yüz elli işçi için çok kötü bir örnek oluşturuyordu. Kaçaklar, önce toplu bir kıyım tasarlamışlar, sonra bir gözcü öldürmüşler ve işlerini bırakıp orman içlerine kaçarak sözleşmelerini tek yanlı olarak çiğnemişlerdi. Sheldon, yeni ge-

len yamyamlara nasıl bir duyarlılıkla olayların üstüne gidildiğini, böyle şeyler yapanların, durup dinlenmeden sonuna dek nasıl izlendiğini çarpıcı bir biçimde göstermek istiyordu. Elini çabuk tutup, işini bir an önce bitirmesi için, yaşlı Seelee'yi durmadan sıkıştırıyor, kendisi de, çiftlik işlerini Jean'a bırakıp, gece gündüz demeden, Tahitililerle ormanda iz kovalıyordu. Boucher de, kuzeydeki bölgede, kaçaklara hiç göz açtırmıyordu. Kıyıya inme girişimlerini, iki kez başarıyla püskürtmüştü.

Kaçaklar, art arda yakalanmaya başlamıştı. İkisi, yaşlı Seelee'nin Mangrov bataklıklarına yaptığı ilk baskında ele geçmişti. Boucher'in kalçasından yaraladığı bir üçüncüsü de, kuzeyden aşağılara doğru kaçmaya çalışırken, Seelee'nin adamlarınca yakalanmıştı. Ağır zincirlere vurulan üç kaçak, her gün, caydırıcı bir örnek olarak akıllarını başlarına getirsin diye, yakınlarda işe alınan yarı vahşi yüz elli Punga-Pungalının gözleri önünde direklere bağlanıp sergileniyordu. Birkaç gün sonra, açıktan Tulagi'ye doğru yelken açan Minerva'dan, işaretle, bir sandal gönderip, üç tutukluyu aldırması ve cezalandırılmaları için cezaevine götürmesi istendi.

Zencilerin beşi hâlâ yakalanmamıştı. Ama, kaçıp kurtulabilmeleri sözkonusu olamazdı. Kıyıya inemezlerdi, vahşi orman adamlarının korkusundan, orman içlerinde fazla uzaklara gitmeyi de göze alamazlardı.

Beş kaçaktan biri kendiliğinden geri dönüp, teslim oldu. Sheldon, ondan, Gogoomy'nin yalnızca iki arkadaşıyla kaldığını öğrendi. Anlattığına göre, dördüncü zenci öldürülüp yenmişti. Aynı sonla karşılaşmak korkusu, onu, geri dönüp teslim olmayı yeğlemek zorunda bırakmıştı.

Öldürülüp, yenen zenciyle aynı yerden, Malaita'nın kuzeybatı bölgesinde Malu'dan gelmişlerdi. Gogoomy'nin yanındaki iki kişi de, Port Adam'lıydı Açıklandığına göre, Gogoomy ve arkadaşlarınca or-

man içinde yenmektense, teslim olup, Tulagi'deki hükümet yetkililerince cezalandırılmak daha iyidir, diye düşünmüştü:

«Gogoomy ve onun arkadaşları beni kai-kai yapmak (yemek) ister!» diyordu. «Ben istemez, onlar beni kai-kai yapmak!»

Üç gün sonra Sheldon, kaçaklardan birini kendi elleriyle yakaladı. Bataklık sıtması onu yiyip bitirmiş, ne çatışmaya, ne de kaçmaya gücü yetmişti. O gün, aynı durumda olan öteki zenci de, Seelee'nin eline geçti. Gogoomy, artık tek başına kalmıştı. Orman yamyamlarınca yenilmek korkusu içinde yaşarken, kendisini izleyenlerin bulunduğu yere yaklaştıklarını anlayınca, dağlara doğru kaçmaya başladı. Sheldon, dört Tahitili ve otuz adamı ile Seelee, on iki mil uzaklıktaki otlağa kadar onun izini sürdüler Ama, Seelee ile adamları, daha ötelere gidebilme yürekliliğini gösteremediler. Seelee, ne kendisinin, ne de adamlarının, orman içinde daha fazla uzaklaşmayı göze alamayacaklarını bildirerek, vahşi orman adamları üstüne korkunç öyküler anlatıp, Sheldon'u da uyarmaya çalıştı. «Eski zamanlarda,» diyordu, «orman adamları, otlukları aşıp, Tuzlu Su Halkı'na saldırırlardı. Beyazlar gelip, kıyılara yerleşmeye başlayınca, ormanın derinliklerindeki güvenceli yerlerinden çıkmaz oldular. Tuzlu Su Adamları'ndan hiç kimse, onları bir daha göremedi!»

Yaşlı Seelee, Sheldon'u, Gogoomy'nin paçayı kurtarabilmesinin kesinlikle olanaksız olduğuna inandırmaya çalışıyor, «Orman yamyamları onu haklayacaklardır. Ben der, onun işi çabuk biter, çok yakında kai-kai olur!» diyordu.

Arama eylemleri böylece sona ermiş oldu. Kıyı yerlileri, orman içinde daha ötelere gitmeye kesinlikle razı edilemiyorlardı. Ve Sheldon, dört Tahitiliyle aramaları sürdürmenin tam bir çılgınlık olacağını çok iyi biliyordu. Beline ulaşan otlar arasında, stepler

üzerinden, tatlı bir eğimle yükselen tepeleri, Guadalcanar içlerine dek uzanan kayalıklar ortasında, ucu göklere değecekmiş gibi duran ve kıyı boyunca ilerleyen bütün denizcilerin yön ve derinlik saptamak için yararlandıkları görkemli «Arslan Başı»nı, üzüntüyle seyrediyordu. Daha hiçbir beyaz ayağın basamadığı bir yaylaydı burası.

Akşam yemeğinden sonra bilardo oynamaya dalan Jean'la Sheldon, Şeytan'ın acı acı havlamaya başladığını duydular. Çevreyi araştırmaya gönderilen Lalaperu, üstü başı perişan ve yol yürümekten adım atamayacak duruma düşmüş bir yerliyle geri döndü. Yerli, Beyaz Adam'la konuşmak istediğini söylüyordu. Bu isteğinde dayatan ve çok uzun yollardan geldiği kolayca anlaşılan zenciyi, gecenin bu saatinde de olsa, içeriye almak zorunda kaldılar.

Verandaya çıkan Sheldon, adamın bitkin ve perişan durumunu görünce, çok önemli bir haber getirdiğini anlamıştı. Ama, yine de, adama sertçe çıkışmaktan geri kalmadı:

«Bu da ne demek oluyor? Güneş battıktan sonra evime nasıl gelebilirsin?»

Güçlükle ayakta durabilen adam, büyük bir korkuya kapılarak:

«Ben Charley!» diye fısıldadı. «Binu'dan gelir ben!»

«Sen Charley, Binu'dan gelir, öyle mi? Çok güzel! Benimle ne konuşmak ister sen? Büyük Efendi Beyaz Adam şimdi nerede olmak?»

Jean ve Sheldon, Charley'in getirdiği haberleri can kulağıyla dinlemeye başladılar.

Charley, Tudor'un, çayırlar arasından Balesuna yukarlarına uzanan araştırma çalışmalarını, beyazların, çakıllar arasında, bıkıp usanmadan, belki binlerce kez altın arayışlarını, ilk tepeler zincirinde karşılaştıkları, içi mızraklarla dolu çukurlardan oluşan kurtulunması olanaksız insan tuzaklarını, fundalık-

lar arasında, ne tütün, ne de sigara içen adam görmüş orman yerlilerine ilk kez rastlayışlarını, onların kendilerine dostça davranışlarını, orman içinde çalı dikenlerinden yaralandıkları ve sıtma nöbetlerine yakalandıkları halde, Arslan Başı çevresinde dolanarak daha derinlere sızabilmek için olağanüstü çaba harcayışlarını bir bir anlattı. Charley, orman yerlilerine güvenmenin çılgınlık olduğuna inanıyordu.

«Ben her zaman Beyaz Efendi'yle konuştu!» diyordu. «Durmadan ona söyledi, bu orman adamları gözlerinin ucuyla hep sana bakar. Hep seni gözetler. Silahın elinde bulundukça, sana dostça davranır. Ama, keskin gözleriyle hep seni gözetler. Elinde silah yoksa, ben der, hemen kafanı keser. Hemen oracıkta seni kai-kai yapar, mideye indirir!»

Ama, orman adamları, beyazlardan daha sabırlıydılar. Haftalar geçiyor, düşmanca hiçbir davranışları görülmüyordu. Her geçen gün biraz daha kalabalıklaşıyor, durmadan, jamslar, tarolar, domuzlar, kümes hayvanları, yabani meyve ve sebzeler armağan etmekten de geri kalmıyorlardı. Altın arayıcılar bir yerden bir yere taşınırlarken, kendi istekleriyle, her şeyi onlar taşıyorlardı. Beyazlar, güvenliklerine gittikçe daha az özen göstermeye, aldıkları sıkı önlemleri gevşetmeye başlamışlardı. Toprak içlerini incelerken, tüfekler ve ağır mermi kemerleri taşımaktan yorgun düşüyorlardı. Sonunda, araştırmalarını sürdürürken silahlarını kampta bırakır oldular. «Ben, Beyaz Efendi'ye, keskin bakışlara dikkat etmesini durmadan söyledi. O hep büyük büyük güldü. Ben ne söyledi. o hep çocukça buldu. Ben der, hepsi bana çocukça konuştu. Hepsi bana güldü!..»

Bir sabah, Binu-Charley, orman adamlarının kadın ve çocuklarının ortalıkta görünmediğini sezdi. Tudor, yakındaki çadırında, sıtma nöbetleri içinde kıvranıyordu. Asıl kamp, o günlerde ortaya çıkarılan ve içinde kuvars bulunmasından kuşkulanılan bir

damar üzerinde girişilen araştırmaları kolaylaştırmak amacıyla, beş mil öteye kaydırılmıştı. Binu-Charley, kadınlarla çocukların yokluğunu sezip, bir şeyler olmasından kuşkulandığı sırada, asıl kampla, Tudor'un tek başına kaldığı çadır arasında bir yerde bulunuyordu.

«Ben der!» diyordu. «Ben düşündü, ben korku içinde hemen düşündü, siyah kadınlar, siyah çocuklar neden gitti? Neden uzak gitti? Ne var? Her günkü gürültü, patırtı ne oldu? Hiç ses yok, neden? Ben çok korktu, cehennemde gibi. Ben koştu, ben der, ben koştu!..»

Binu-Charley, baygın bulduğu Tudor'u sırtına alarak, bir mil öteye taşımıştı. Sonra, arkada kalan izleri yok ederek, fundalıkların derinliklerinde çeyrek mil daha götürdü. Orada, kocaman bir banya ağacının kovuğuna sakladı. Silahlarla, mermi ve öteki patlayıcıları, güvenli bir yerde korumaya almak için tekrar geri dönerken, yolda orman halkından kalabalık bir topluluğun aşağıya doğru geldiklerini görerek, kendini fundalıklara attı. Az sonra, asıl kamp yerinden, arka arkaya iki el silah sesi duyuldu. Hepsi bu kadardı. Bir daha hiçbir beyaz göremediği gibi kampın yanına da yaklaşamadı. Yeniden Tudor'un bulunduğu yere dönerek, tam bir hafta onunla birlikte saklandı. Bu süre içinde, yaşamlarını, yabani meyveler toplayarak, güvercin ve papağan avlayarak sürdürmeye çalıştı. Elindeki okla yay, kuş avlama konusunda çok işine yaramıştı.

Sonra da, olup bitenleri bildirmek için, doğruca Berande'a koşmuştu.

Charley'in dediğine göre, Tudor çok hastaydı, günlerdir baygın yatıyordu. Çok güçsüz olduğu için onu yanında getirememişti.

Jean:

«Büyük Beyaz Efendi'yi neden öldürmedin?» diye sordu. «Onun iyi tüfeği vardı, çok kaput bezi, çok

tütünü, çok bıçağı ve tabancaları vardı. Tabancalardan biriyle işini bitirebilirdin. Bang-bang-bang! Hepsi bu kadar! Sonra her şeyi alır, giderdin!»

Zenci, kurnazca gülerek:

«Ben çok düşünür!» dedi. «Ben Büyük Beyaz Efendi'yi öldürür, gelir çok Beyaz Adam Binu'ya. Orası cehennem olur bana. Sorarlar, nerden buldun bu tüfeği? Binu-Charley bilir, onu öldürmek kendisi için iyi olmaz. Çok Beyaz Adam gelir, yakalar beni. Ben bilir, onu öldürmezsem, belki de o bana çok tütün, çok bez, çok başka şey verir. Bu daha iyi. Ben düşünür!..»

Sheldon, Jean'a,

«Elimizde tek olanak var!» dedi.

Binu-Charley yorgun bakışlarla kendisini süzerken, kız sabırsızlanarak, parmaklarıyla masanın üstüne vurmaya başlamıştı.

Sheldon:

«Sabah erkenden yola çıkacağım!» dedi.

Kız:

«Biz çıkacağız!» diye düzeltti. «Yanıma Tahitilileri de alacağım. Böyle durumlarda bir beyaz adam yalnız bırakılamaz!»

Sheldon, omuz silkmekle yetindi. Elbette, onun böyle bir işe bulaşmasını istemezdi. Ama, sonra yumuşadı. Onunla anlaşmazlığa düşüp, tartışmanın, isteğine karşı çıkıp, kavga etmenin bir anlamı yoktu. Onu yeterince tanıyordu. Üstelik, bir hafta boyunca onu Berande'da yalnız başına bırakmanın da sakıncaları vardı. Kimbilir, ne serüvenlere atılır, başına ne işler açardı!

Sheldon, ellerini çırpıp ev hizmetçilerini çağırdı. Çeyrek saatte, bütün hizmetçiler harekete geçirilmişti. Barakalara ulaştırmaları için emirler verildi. Biri, yaşlı Seelee'yi bulup getirmesi için, Balesuna yakınındaki köye gönderildi. Boucher'in getirilmesi için de, denize sandal indirildi. Tahitililere mermiler dağıtıldı, Depolardan birkaç günlük malzeme çıkarıldı.

Viaburi, Tudor'u aramaya gidecek topluluğa kendisinin de katılmak istendiğini öğrenince, büyük bir korkuya kapıldı. Lalaperu, onun yerine kendisinin götürülmesini önererek bu umulmadık davranışıyla herkesi şaşırttı.

Seelee, Berande'ın Büyük Beyaz Efendi'sinin, gecenin bu saatinde, konuşmak için kendisini çağırmasını, ona verilen önemin belirtisi sayıyor, bundan büyük bir onur duyuyordu. Ancak, o kadar uzaklara, orman halkının yaşadığı korkulu topraklara gidemeyeceklerini bildiriyor ve bu kararından kesinlikle şaşmıyordu. Altın arayıcılar da, yola çıkmadan önce kendisine başvurup düşüncesini sorsalardı, başlarına gelebilecekler konusunda onları uyarıp, yamyamlara yem olmaktan kurtarabileceğini söylüyordu. Ona göre, orman adamlarının bulunduğu bölgeye giden herkes için tek şans vardı: Yamyamlarca yenilmek! Sheldon da oraya gitmeye kalkışacak olursa, başına aynı şeyler gelecekti.

Sheldon, gözcüleri çağırtarak, Punga-Pungalılar arasından, en iyi, en iri ve en güçlü on kişi seçerek getirmelerini istedi.

«Tuzlu Su gençlerinden değil!» diye sıkı tembihte bulundu. «Orman gençlerinden olacak. Ayakları güçlü olanlardan. Silah kullanmasını bilmeyenleri de istemem. Hepsi de çok iyi silah kullanmalı. Bana böylelerini bulup getirin!»

Az sonra, fener ışığında on adamın verandanın önüne dizildikleri görüldü. Güçlü ayak kaslarından, orman halkından oldukları anlaşılıyordu. Hepsi de, orman içi savaşlarda deneyimli, görmüş geçirmiş gençlerdi. Çoğunda, kurşun veya okla vurulduklarını kanıtlayan yara izleri vardı. Çiftlik işlerinin can sıkıcı tekdüzeliğinden kurtulup, heyecanlı bir savaş yolculuğuna katılmaya can atıyorlardı. Onlara en yaraşan iş, savaşmaktı. Bir çiftlikte zararlı otları ayıklamak, onlara göre bir iş değildi. Kendi başlarına kal-

salar, Guadalcanar ormanlarına girme yürekliliğini göstermezlerdi belki, ama arkalarında Sheldon gibi bir beyaz adam, Jean gibi bir beyaz kadın olduktan sonra bu işe seve seve atılabilirlerdi. Üstelik, Beyaz Efendi, dev yapılı sekiz Tahitilinin de onlarla birlikte geleceğini söylemişti.

Punga-Pungalı gönüllüler, bellerine iliştirdikleri peştemallardan yukarısı çıplak bedenleri, göğüslerindeki vahşi süsleri, ışıl ışıl parlayan gözleri ve heyecan fışkıran yüzleriyle, çakı gibi duruyorlardı. Herbirinin burnunda bir bağa halka, kulak memelerinde bir toprak lüle, ya da pazısında sıra sıra incilerden bir pazıbent takılıydı. Birinin göğsü, görkemli iki domuz dişiyle süslenmişti. Bir başkasının göğsünde, Venüs kabuğu kaslarından çıkarılıp cilalanmış bir plaket asılıydı.

Sheldon, konuşmasını:

«Çok çetin bir savaş olacak!» diye bir uyarıyla tamamladı.

Punga-Pungalılar, ağırlıklarını bir ayaklarından ötekine geçirerek, pişmiş kelle gibi sırıttılar.

«Orman adamları sizi kai-kai yapabilir (yiyebilir)!»

Zencilerin, şiş dudaklı, uzun boylu, Etiyopyalı görünüşlü, güçlü kuvvetli sözcüsü Kogoo:

«Biz korkmaz!» diye bağırdı. «Belki Punga-Punga gençleri, orman gençlerini kai-kai yapar!»

Sheldon, gülerek başını salladı. Punga-Pungalıları gönderdikten sonra, Jean'a bir çadır çıkarmak için depoya gitti.

Ertesi sabah, şafak sökerken, yerli kayıkları ve sandallardan oluşan bir filotilla ile, Berande'dan ayrılıp, yola koyulmakla, gerçekten ürkütücü bir yolculuğa ilk adımlarını atmış oluyorlardı. Topluluk, Jean, Sheldon, Binu-Charley, Lalaperu, sekiz Tahitili ve

pırıl pırıl parlayan yepyeni tüfeklerinden onur duyan on Punga-Pungalıdan oluşuyordu. Ayrıca, işletmenin altışar kişilik iki sandal takımını da yanlarına almışlardı. Bunlar, deniz yolculuğunun son bulacağı ve Carli'nin kendilerine katılacağı yere kadar gelecekler ve sandallarıyla orada bekleyeceklerdi. Boucher, Berande işletmesine göz kulak olmak için geride kalacaktı. Topluluk, öğleden önce saat on bire doğru, ırmak kıyısında, yirmi kulübeli bir köy olan Binu'ya vardı. Burada, ok ve yayla silahlanmış ve bu savaş yürüyüşünden pek hoşlanmış otuz kadar Binu'lu da kendilerine katıldı. Geniş yatağında sessizce akan ırmağın suları, birdenbire şiddetli bir akıntıya dönüşüyor, bu yüzden duraklamak zorunda kalınıyor ve ilerlemek gittikçe daha güçleşiyordu. Üstelik, sular alçalmaya başladığından, yüklü sandallar sık sık dibe oturuyor, her seferinde yeniden kaldırıp itmek gerekiyordu. Bazı yerlerde, devrilmiş ağaçlar, daralan ırmağı geçişe kapatıyor, sandallarla yerli kayıkları engel aşılana dek eller üstünde taşınıyordu. Geceleyin Carli'ye vardıklarında, Tudor ve adamlarının iki günde aldıkları bu yolu, bir günde tamamlamış olmaktan övünç duyuyorlardı. Sandalların tayfalarıyla, Binu'lular, çayırlık bölgenin ortalarında bulunan Carli'de bırakıldı. Binu'luların en yüreklileri, bir mil kadar daha onları izlediler se de, sonradan paniğe kapılıp, geriye doğru kaçmaya başladılar. Binu-Charley ise, en önden yürüyerek gittikçe yükselen tepeler zinciri arasında, Tudor ve adamlarının haftalar önce geçtikleri patika yolu gösteriyordu. O gece, tropikal çengel ormanlarının bulunduğu engebeli toprakların derinliklerinde kamp kuruldu. Üçüncü gün, orman halkının geçtiği daracık keçiyolunu buldular. Yol o kadar dardı ki, tek sıra halinde yürümek zorunda kaldılar. Bitip tükenmez dönemeçler yüzünden de, sık çalılıklar arasında, bir o yana, bir bu yana dolanıp durdular. Arasıra bir yabani güvercinin homurdandı-

ğı ya da hızla uçan karbeyazı bir kakadusun arsızca gakladığı, çok verimli ve nemli bir ormanda bulunuyorlardı. Kuşların ötüşünden başka hiçbir ses işitilmeyen suskun bir ormandı burası.

İlk kaza burada öğleye doğru meydana geldi. Binu -Charley, biraz geride kalmıştı. Orman adamlarını kai-kai yapabileceklerini söyleyerek övünen Punga - Pungalı Kogoo, en önde giderek yol gösteriyordu. Jean'la Sheldon, kulaklarının dibinde birer vızıltı duydular ve aynı anda, Kogoo'nun, kollarını yukarı kaldırıp, silahını yere düşürdüğünü ve hemen öne, elleriyle dizlerinin üstüne çöktüğünü gördüler. Çıplak sol omzuna, sivri ucuna kemik çengel takılmış bir ok saplanmıştı. Bir yandan girip, öte yandan çıkan ok, kara bedende kanlı bir delik açmıştı.

Öfkeden gerilmiş ellerin kavradığı tüfek namluları, birer keskin göz gibi, bütün ormanı taradı. Ancak, ormanın nemli ve ürkütücü sessizliğinde, ipucu olabilecek ne bir hışırtı, ne de bir kımıltı vardı.

Binu-Charley:

«Orman adamlarının işi değil bu!» diye bağırdı. Uzun uzun yankılanan sesi, topluluk içinde korku yarattı. «Kahrolası bir tuzak. Kogoo göremedi. Hiçbir şey göremedi onun gözler!»

Kogoo, düştüğü yerde, bükülmüş kollarının üstünde yatıyordu. Binu-Charley yanına geldiğinde, onu son kez inler buldu. Titreyen kasları son bir kez gerildi ve her şey bitti. Oracıkta sessiz sedasız yatıyordu. Sheldon, durumunu anlamak için kaldırmaya çalışırken:

«Ok kalbini delmiş!» dedi. «Bir tuzak olmalı!»

Jean'ın gergin yüzü sararmıştı. Daha bir dakika önce sağlıklı bir insan olan ölüye dikmişti gözlerini:

«Onu kendi ellerimle işe almıştım!» diye fısıldadı. «Ormandan doğruca Martha'ya gelmiş, gönüllü olarak çalışmak istemişti. Bundan onur duymuştum. O benim en iyi adamımdı!»

Charley:

«Ben der, buraya bakın!» diye sözünü kesti. Daracık patikayı çevreleyen bitki duvarını elleriyle aralayarak, bir orman adamının tek başına gerip ok atamayacağı kadar ağır bir yay çıkardı ortaya. Yayın nasıl harekete geçtiğini araştırırken, karmakarışık çalılıklar arasına saklanmış bir ip buldu. Kogoo'nun ayağı ipe dokununca yay boşalmış ve ok, omzunun altından kalbine saplanmıştı.

Balta girmemiş ormanın derinliklerine dalmışlardı. Sarmal bitkilerle sık yaprakların oluşturduğu bitkisel dam, güneş ışınlarının içerilere sızmasını engelliyor, tam bir alacakaranlıkta ilerlemeye çalışıyorlardı. Tüm ormana egemen olan gizemli karanlıktan ve Kogoo'nun uğradığı mutsuz kazadan etkilendikleri anlaşılan Tahitililer, gözle görülür bir sessizlik ve durgunluk içindeydiler. Ancak, yüzlerinde en küçük bir korku belirtisi yoktu. Kararlı adımlarla ilerliyor, gidecekleri yere bir an önce varmak istiyorlardı. Buna karşılık, Punga-Pungalılar, olanlardan hiç etkilenmemişe benziyorlardı. Kendileri de orman halkındandılar çünkü. Bu gibi suskun savaş yürüyüşleri, onlar için alışılmadık şeyler değildi. Savaş taktikleri değişik de olsa aynı şeyleri kendi ormanlarında da uygulamışlardı. Aslında olup bitenlerden en çok etkilenen ve umutsuzluğa düşenler, Jean'la Sheldon olmuştu. Ancak, beyaz insanlar olarak zencilere böyle olayları olağan karşılarmış gibi görünmek zorundaydılar. Onlara düşen, büyük bir yüreklilikle olayların üstüne gitmek, soylarına yaraşır «Büyük Efendi»liğin hakkını vermekti.

Binu-Charley'in öncülüğünde yollarına devam ediyorlardı. Charley, keskin bakışlarıyla, ustaca gizlenmiş tuzakları bir bir ortaya çıkarıyordu. Bu haydut yatağı yollara, binlerce hain tuzak yerleştirilmişti. Özellikle, büyük bir beceriyle serpiştirilmiş iğne gibi dikenler, çıplak ayakları delik deşik ediyor, yürüyüşün düzenle sürmesini engelliyordu.

Öğleden sonra, Binu-Charley, ilk kez, kıl payı bir varta atlattı. Az kalsın, yol ortasında, içine oklar doldurulmuş bir çukura yuvarlanıyordu. Bir süre yürüdükten sonra duraklanıyor, Binu-Charley yolun kuşkulu yerlerini incelerken, yarım saat ya da daha fazla mola veriliyordu. Charley, aşağıya kurulmuş insan tuzaklarına yaklaşabilmek için, zaman zaman yoldan ayrılıp fundalıklar arasında sürünerek dolaşmak ya da bodur ağaçlara tırmanmak zorunda kalıyordu. O kadar özen gösterdiği halde bir kez, zamanında ayırt edemediği bir yaydan fırlayan ok boşlukta uçarak Punga-Pungalılardan birinin omzunu sıyırıp geçti.

Daracık bir keçiyolunun, anayolla birleştiği yerde duran Sheldon, Binu-Charley'den, bu yolun nereye gittiğini bilip bilmediğini sordu. Binu-Charley:

«Ekilmiş toprak!» dedi. «Bu yol kısa. Oraya kadar. Sen ister, ben götürür!»

Bir iki dakika sonra da:

«Çok yavaş gitmek!» diye uyarıda bulundu. «Ekilmiş toprağın yanıbaşında biz. Ben inanır, orada orman adam var. Biz onu yakalar!»

Binu-Charley, yerde sürünerek ilerlemeye başladı. Bir an, önünde uzanan boş alanı gözetledikten sonra, hiç gürültü yapmadan yanına gelmesi için Sheldon'a işaret etti. Jean da yanlarına çömelmişti. Hep birlikte çevreyi incelemeye başladılar. Yer yer kesilmiş ağaç kökleri görünen tarıma açılmış alan, oldukça geniş sayılabilirdi. Çevresi, yabandomuzlarından korunmak için, özenle gerilmiş çitlerle çevrilmişti. Papaya ve muz ağaçları, olgun meyvelerle doluydu. Altlarına, jams, bir tür patates ve yerelması ekilmişti. Ekili alanın kıyısında, sazdan yapılmış küçük bir evin, yağmura karşı korunmamış açık yanı görünüyordu. Orada, bir deri bir kemik kalmış, sakallı bir orman adamı oturuyor ve önünde bir ateş yanıyordu. Ateşten çok yoğun bir duman yükseliyor, damın üstünde kapkara biçimler çiziyordu. Orman adamı, bu

kapkara lekeleri seyrederek derin düşüncelere dalmış görünüyordu.

Sheldon, Punga-Pungalıları işaretle yanına çağırarak, orman adamını yakalama işini onların üstlenmesini ve adam kaçmaya yeltenmedikçe de ateş edilmemesini emretti. Jean gülmeye başlamıştı. Sheldon'un düşüncesini anlamış, bu düşünceyi kendisi de onaylamıştı: Kelle avcısına karşı kelle avcısı!..

Zenciler, avlarının üstüne aynı anda hep birden çullanabilecekleri bir düzen kurarak, sessizce ilerlemeye başladılar. Yüzleri gergin ve istekliydi. Gözlerinde coşkulu bir pırıltı vardı. İşte, savaşmaya gidiyorlardı. Çünkü, onlar için yaşamak, ölümle yaşam arası bir oyun demekti. Yalnız bu oyun için yaşanmaya değerdi. Binbir tuzak ve korku dolu ormanın karanlıklarında, bazen öldürerek, bazen ölerek, bazen de ölümle yaşam arasında, sinsice sürdürülen bir oyundu bu.

Sheldon'un fısıltıyla verdiği buyruk üzerine, Binu-Charley'in de aralarına katıldığı on adam, yay gibi ileriye fırladılar. Kulaklarının çok duyarlı olduğu anlaşılan orman adamı, da, aynı anda yerinden sıçrayarak, torbasından bir ok çıkarıp, yayını gerdi. İyice nişan alıp oku fırlattı. Ancak, ikinci oku atmaya fırsat bulamadan, üstüne çullanan düşmanları, onu yere yatırıp, silahını elinden aldılar.

Jean, bir «Oh!» çekti ve orman adamını göstererek «Bu bir eski Babilli!» dedi. «Bir Asurlu! Bir Fenikeli! Yalnızca şu düz burna, şu ensiz yüze, şu çıkık elmacık kemiklerine, şu basık alna, şu sakala ve şu gözlere bakmak yeterli!»

Sheldon, gülerek:

«Ve şu kıvır kıvır saçlara!» diye ekledi.

Orman adamı, ölüm korkuları içinde kıvranıyor olmalıydı. Yaşamı boyunca edindiği tüm deneylerle biliyordu ki, bu durumda öldürülmekten öte hiçbir beklentinin yeri yoktu. Durum böyleyken, orman

adamı, soğukkanlı ve başeğmez görünüyordu. Bilinçli bir biçimde, meydan okurcasına herkesi teker teker gözden geçirip inceledikten sonra, bakışları Jean'ın üstünde takılıp, kaldı. İlk kez bir beyaz kadın görüyordu.

Birdenbire bağırmaya başlayan Binu-Charley:

«Ben der, bu adam yapmak onu kai-kai!» diyordu. «Genci kai-kai yapmak!» Sesinde öyle gülünç bir çınlama vardı ki, Jean, kötü bir şey olabileceğini hiç düşünmeden, neden söz ettiğini anlamak için ona döndü. Ancak, karşısında Gogoomy'i görünce irkildi. Duman içinde kara bir leke gibi gördüğü şey, Gogoomy'nin başıydı. Ateşin üstüne asılmıştı. Daha oldukça taze görünüyordu. Tütsüleme işine yeni başlanmıştı. Dumanın içinde sallanıp dönen bu asılmış iğrenç baş, kapalı gözlerine kadar Jean'ın onu ilk gördüğü günkü gibi Gogoomy'nin kötü ruhlu güzelliğini ve hayvanca erkekliğini, bütün görkemiyle korumayı sürdürüyordu. Jean çok üzgündü.

Punga-Pungalıların davranışları, Jean'ı, içine düştüğü dehşet havasından uzaklaştıramıyordu. Onlar, kelleyi tanır tanımaz, kulakları tırmalayan ince sesleriyle, yüreklerinden kopup gelen vahşi kahkahalar atmaya başlamışlardı. Gogoomy'nin acılı sonu, onlara, bir şaka, bir güldürü olarak görünüyordu. Gogoomy, kaçmayı denemiş, beceememişti. Bir oyun oynamaya yeltenmiş, kaybetmişti. Bir orman adamınca yenmesi de, şakanın eğlenceli bir bölümüydü. Aslında, onların uzunca bir süre yaşayabilmesi de büyük bir şakaydı. Onlar için, bunda hiçbir olağanüstülük yoktu. Gogoomy'nin öldürülüp yenmesiyle, bir orman adamının yaşamı, en doğal biçimde son bulmuş oluyordu. O da kelleler avlamıştı. Şimdi de onun kellesi avlanmıştı. O da insanlar yemişti. Şimdi de kendisi yenilmişti!..

Punga-Pungalıların kahkahaları yavaş yavaş kesilmeye başladı. Parlayan gözler ve açgözlü sözlerle,

şimdi oyunun gerisini seyretmeye hazırlanıyorlar ve ağızlarını şapırdatıyorlardı. Tahitililer ise öfkeliydiler. Adamu-Adam, yavaşça başını sallayarak, tiksintisini belli ediyordu. Jean da çok kızgındı. Bir yandan yüzü sararmış, bir yandan da, yanaklarında al al lekeler oluşmuştu. Tiksintisi de giderek öfkeye dönüşmüştü. Açıktan açığa öc almaktan yanaydı. Sheldon, gülerek:

«Bunun için öfkelenmek gerekmez!» dedi. «Gogoomy'nin de Kwaque'nin başını kestiğini ve birlikte kaçan arkadaşını yediğini unutamazsınız. Bu onun için kaçınılmaz bir sondu. Kendisi başkalarını nasıl yemişse, başkaları da onu öyle yediler!»

Jean, onun yüzüne bakıyor, dudakları, konuşmak ister gibi titriyordu. Sheldon, konuşmasını sürdürerek:

«Ve şunu da unutmayın!» dedi. «O bir kabile başkanının oğluydu. Port Adam'lı soydaşları, onun için bir beyazın kelleşini keserek öc alma şansını hiçbir zaman ellerinden kaçırmayacaklardır!»

Jean:

«Olup bitenlerin hepsi de tüyler ürpertici ve iğrenç biçimde gülünç!» diye söze katıldı.

Sheldon da fırsatı kaçırmayıp:

«Ve de romantik!» diye fısıldayarak alaylı alaylı yüzüne baktı.

Kız, karşılık vermedi, yüzünü çevirmekle yetindi. Oysa, Sheldon, taşı gediğine koyma işini sürdürmek istiyordu.

Binu-Charley, yanındaki Punga-Pungalıyı göstererek:

«Bu çocuk hasta olmak!» dedi. «Bunun karnı bulanmak!»

Punga-Pungalı, bir saat önce, okla omzundan yaralanmıştı. Oracığa çömelerek, öne sarkmış başını kollarıyla sardığı dizlerine dayamış, acı acı inlemeye başlamıştı. Güçlükle sağa sola sallanıp duruyordu.

Zehirlenmiş olmasından korkan Sheldon, yarayı hemen temizledi. Bir de potasyum permanganatlı iğne yaptı. Ancak, bunca önleme karşılık, omuz hızla şişmeye devam ediyordu.

Jean:

«Tudor'un bulunduğu yere kadar onu da yanımızda taşımalıyız!» dedi. «Yürümek, kan dolaşımını hızlandırarak zehirin dağılmasını sağlar. Adamu-Adam, hastaya yardım et. Az sonra uyumak isteyebilir. Buna kesinlikle izin verme. Uyumasına engel ol. Çünkü, uyursa ölür!»

Hemen yola çıkıldı. Binu-Charley, tutsak orman adamını önüne katmış, tuzakların yerlerini buldurtuyordu. Çalılıklara sürtünmeden geçilmesi olanaksız keskin bir dönemeçte, orman adamı, çevresini büyük bir dikkatle incelemeye koyuldu. Sonunda, iki yana ayırdığı küçük dallar arasında, bir rastlantıyla oradan geçecek olanların bedenlerine sürtünüp, çizgiler ve yarıklar oluşturacak bir ok ucu gördü.

Binu-Charley:

«Ben der!» diye bağırdı. «Bu oklar, bütün oklar, şeytan-şeytan!»

Oku eline alıp dikkatle incelemeye başladı. Ve birdenbire, orman adamına fırlatır gibi yaptı. Aslında böyle bir şey yapmayı düşündüğü yoktu. Ancak, orman adamı, büyük bir korkuyla sıçrayıp, kendini yana attı. Okun zehirli olduğundan hiç kuşkusu kalmamıştı. Bundan sonra, Binu-Charley, oku hep elinde tutarak, tutsağın tepesinde bir gözdağı verme aracı olarak kullandı.

Güneş, batıda yüksek bir tepenin arkasına gömülmüş, ıssız ormana titrek bir alacakaranlık çökmüştü. Topluluk, yoluna güçlükle devam edebiliyordu. Uğursuz orman, birdenbire ve gizlice geliveren korkunç ölümün yüreklerde korku ve yılgınlık tohumları yeşerttiği binbir gizemle doluydu. İnsan yüreklerinde, hayvanca isteklerle en ilkel içgüdüler dep-

reşliyor, ilk insanın hamurunu oluşturan engel tanımaz vahşete geri dönülüyordu.

Karanlığın iyice yoğunlaştırdığı sessizliği bozacak en küçük bir esinti bile yoktu. Islak ve boğucu hava, soluk alıp vermeyi güçleştiriyordu. Vıcık vıcık olmuş bedenlerden, oluk oluk ter boşanıyordu. Çürümüş bitkilerden, tüm yaşamı saran ve biraz daha karartan bir koku yayılıyordu.

Binu-Charley'in gösterdiği bir yerde, keçiyolundan ayrıldılar. Zaman zaman, ıslak toprak üstünde elleri ve dizleriyle sürünmek zorunda kalarak, sonunda en sık çalılıktan daha sık bir çalılık ortasında, yaprakları geniş bir alanı gölgeleyen koskocaman bir banya ağacına ulaştılar. Ağacın karanlık kovuğundan, aklını kaçırmış gibi şarkı söyleyen birinin, bir düşteymiş gibi dinlenen bitkin sesi yükseliyordu.

«Ben der, Büyük Efendi ölmedi!»

Şarkı birdenbire kesildi. Kısık ve yorgun bir ses, «Hey!» diye bağırdı. Jean karşılık verince, kovuktaki konuşmaya başladı:

«Ben deli değilim. Aklımı kaçırmamak için şarkı söylüyorum. Yiyecek bir şeyleriniz var mı?»

Birkaç dakika sonra, Tudor, uygun bir yere yatırılıp, iyice örtülmüştü. Bir yandan da, ateşler yakılıyor, sular taşınıyor, Jean'ın çadırı kuruluyor ve Lalaperu, çözdüğü bir denkten çıkardığı konserve kutusunu açmaya çalışıyordu. Tudor, sıtma nöbetini atlatmış, yola çıkabilecek kadar güç kazanmıştı. Ancak, daha oldukça zayıf ve açtı. Binlerce sivrisineğin ısırdığı yüzü, tanınamayacak durumdaydı. Tudor olduğuna, orada bulunduğu bilindiği için inanılıyordu. Jean, kendi merhemlerini yanında getirmişti. Tudor'un yüzünü ısıtılmış bezlerle kuruladıktan sonra iyice merhemledi. Kamp işleriyle uğraşan ve takımı gece yolculuğuna hazırlayan Sheldon, her an kızın bulunduğu yere bakmaktan kendini alamıyor, elleri Tudor'un yüzüne ve bedenine değdikçe de, kıskanç-

lık nöbetlerine tutuluyor ve acı çekiyordu. Başka bir erkeği iyileştirmeye çalışan bu eller, ona, bir oğlan çocuğunun elleri gibi görünmüyordu artık. Gogoomy'nin kesik başını gördüğünde yüzü sararan ve yanakları al al olan Jean'ın elleriydi bunlar. Bir kadının elleriydi. Düşlere dalan Sheldon, sivrisinek yuvasında yattığı bir gecenin sabahında Jean'ın, yüzüne merhem sürdüğünü görür gibi oluyor ve kendi kendine gülüyordu.

ONUNCU BÖLÜM

Bu sabah yapılacaklar, akşamdan kararlaştırılmıştı. Takım yürüyüşe geçerken, Tudor, banya ağacına çekilerek, dinlenip, yeniden güç kazanmaya çalışacaktı. Çok zayıf bir olasılık da olsa, Tudor'un adamlarından hâlâ sağ kalabilmiş olanlar bulunabilir ve kurtarılabilirdi. Bu yüzden, geri dönülmeden önce, çevrenin bir gözden geçirilmesi düşünülüyordu. Jean, bu araştırmalara katılmakta kararlıydı. Oysa, Sheldon araştırmaları sürdürürken, onun, Tudor'la birlikte banya ağacında kalması ve yorgunluğunu gidermeye çalışması isteniyordu. Ama, Jean dayatıyordu. Ne Sheldon, ne de Tudor, onu kalmaya razı edebilmişlerdi.

Adamu-Adam'la, Arahu, ister istemez Tudor'un yanında bırakıldı. Çünkü, her iki Tahitilinin ayaklarına, orman adamlarınca tuzaklara yerleştirilmiş zehirli dikenler batmış, bu yüzden de, yürüyebilmeleri çok zorlaşmıştı. Zehirin, çabuk öldürücü bir etkisi olmadığı ve bedene yavaş yavaş yayıldığı anlaşılıyordu. Omzundaki iğneli ok yarası yanlarındaki orman adamınca iyileştirilmeye çalışılan Punga Pungalı da hâlâ yaşıyordu. Yarası daha korkunç bir yıkıma yol açmış olsaydı, daha o zamandan onu geri göndermenin bir yolu aranırdı. Şimdi o da Tudor'un yanında bırakılıyordu.

Yine Binu-Charley'in yönetiminde ve tuzaktan çıkardıkları zehirli oku bir gözdağı verme aracı olarak tepesinde tuttuğu tutsak orman adamının yol göstericiliğinde, yola çıkıldı. Dar patika otlarla örtülü, nemli ve soluk almaya güçleştirici geniş cengel ormanları arasından geçiyordu. Yolun böylece sürüp gideceği ve tepeler zincirine ulaşılıncaya dek, köye benzer bir şeyin görülemeyeceği biliniyordu. Bunaltıcı havada ter dökülüyor, soluk soluğa kalıyor ve güçlükle ilerleyebiliyorlardı. Dalları birbirine karışmış, geçit vermez bir bitki denizine dalmışlardı. Kol kalınlığında sarmaşıkların, birbirine değecek yakınlıkta, bir dalından ötekine uzandığı ya da kocaman yılanlar gibi çevresinde dolanıp, çözülmez düğümler attığı dev ağaç kökleri, her adımda yollarını kesiyor, ayaklarına dolaşıp ilerlemelerini engelliyordu. Adam büyüklüğünde gür yapraklı bitkilerden, zamk gibi yapışkan ağdalı bir sıvı akıyor, her yere bulaşıyordu. Oraya, buraya sıkışmış banya ağaçları, su basmış adacıklara benziyorlardı. Yan yana dizilmiş bitki sütunları, güneş ışınlarının sızmasını önleyerek, güpegündüz, bir geceyarısı karanlığı oluşturuyorlardı. Ağaçlaşmış eğrelti otları, dev yosunlar ve çeşitli türden öteki asalaklar, göz alıcı renklerde, sünger gibi delikli şişkin bitkilerle, yaşama alanı edinme savaşımı veriyorlardı. Bir mücevher gibi süslü ve hafif, inanılamayacak güzellikte sarmaşıklar, havayı titreterek küçücük çiçekler açıyorlardı. Mat altın sarısıyla sülfür kırmızısı orkideler, yaprakların oluşturduğu damdan sızabilen altın gibi parlak güneş ışınları içinde çevreye nur saçıyorlardı. Kötü ruhlu ormanın, zarif kuşların pır pır pır uçarken çıkardığı —ne ötmeye, ne de cırlamaya benzeyen— garip seslerden başka hiçbir şeyin bozamadığı kımıltısız sessizlikte oluşturduğu ölüler evinin gizemiydi bu. Göz alıcı renklerle donanmış güzelim kuşların böylesine garip sesler çıkarışıyla çürümüş orkide çiçeklerinin

hastalıklı renkleriyle çevreye nur saçışı arasında şaşmaz bir uyum vardı.

Yerden beş metre yükseklikte, çok dallı bir ağacın yaprakları arasında, beklenmedik bir şeyle karşılaşıldı. Doğduğu günkü kadar çıplak biri, kendisini şaşkınlıkla izleyen gözler önünde bir gölge gibi aşağıya süzülüverip, keçiyolu boyunca koşmaya başladı. Onu bir insan olarak düşünebilmek oldukça güçtü. Daha çok, tekinsiz bir çengel hortlağına ya da masallardaki orman cinine benziyordu.

Soğukkanlılığını yitirmeyen tek kişi Binu-Charley olmuştu. Elindeki zehirli oku, tutsak orman adamının başının üstünden, kaçan hayalete fırlattı. Çok iyi nişanlanmış, çok başarılı bir atış olduğu halde, hayalet, umulmadık bir sıçrayışla kendini kurtardı. Ok, hiçbir zarar vermeden, iki ayağının arasından uçup gitti. Durum böyleyken, Binu-Charley, toparlanmasına zaman bırakmadan ona yetişip kar beyaz saçlarından yakaladı. Zenci genç bir adamdı. Bu yüzden de süslü püslü bir züppeydi. Yüzü kömürle karartılmış, saçları külle beyaza boyanmıştı. Delik burnuyla kulaklarına, yeni kesilmiş yaban domuzu kuyrukları geçirilmişti. Bunlardan başka tek süsü boynundaki, insan parmağı kemiklerinden yapılmış gerdanlıktı.

Öteki tutsağı görünce, tir tir titreyerek, ciyak ciyak bağırıp çağırmaya başladı. Kaşları çatılmış, yırtıcı hayvan gözlerini, korkulu bir tedirginlik kaplamıştı. Topluluğun tam ortasında, bitki lifleriyle bağlanmış olarak, bir Punga-Pungalının gözetiminde yola çıkarıldı.

Keçiyolu, çengel ormanlıklarından yukarılara doğru tırmanmaya başlamıştı. Çürümüş bitki artıklarıyla dolu bataklıklara dalınıp çıkılıyor, ama durmadan daha yükseklere tırmanılıyordu. Gittikçe seyrekleşen orman, yerini belirsiz bir eğimle uzayıp giden bayırlara, sarp sırtlara ve taşlı yollara bırakıyordu.

Binu-Charley:

«Yaklaştık!» diye fısıltıyla uyardı. Daha sözünü bitirmeden, uzaklardan, boğuk tamtam sesleri gelmeye başladı. Ama, vuruşlar oldukça yavaştı, korkutucu bir etkisi yoktu.

Şimdi tam köyün altında bulunuyorlardı. Horozların ötüşleri, yarenlik eden iki kadın sesi ve bir çocuğun bağırışı rahatlıkla duyulabiliyordu. Burada yol, çok kullanılmaktan yıpranmış görünüyor ve birdenbire dikleşmesi yüzünden de, birkaç adımda bir, soluk almak için duraklamak zorunda kalınıyordu. Keçiyolunda bir genişleme de yoktu. Yağmurlardan ve kuşaklar boyu çiğnenmiş olmaktan, kimi yerlerde topraktan yirmi ayak aşağıya çökmüş bulunuyordu.

Sheldon, Jean'a:

«Burada, bir tüfekle bin kişiye karşı konabilir!» diye fısıldadı. «Ve yirmi kişi, ok ve yayla aynı şeyi yapabilir!»

Birkaç ağaç bulunan, otlarla örtülü yüksek bir düzlük üstüne kurulmuş küçük köye ulaşmışlardı. Onları gören kadınlar, saz kulübelerinden apar topar fırlayıp, çocuklarını da yanlarına alarak, vahşi bir koro oluşturmuş gibi, gittikçe yükselen ve ürkmüş bıldırcın sesine benzeyen uyarı sesleri çıkararak, düzlüğe ters yönde kaçışmaya başladılar. Aynı anda, topluluğun üstüne yağmur gibi ok yağdı. Sheldon, Tahitililerle, Punga-Pungalılara, silahlarını ateşlemelerini emretti. Az sonra ok yağmuru dindi, son orman adamı da kurtuluşu kaçmakta bulunca savaş başlayamadan bitmiş oldu. Yarım düzine orman adamı ölürken, topluluktan kimse eksilmemişti. Hafif yara alanlar geride bırakıldı. Büyük bir öfkeye kapılan Tahitililerle, Punga-Pungalılar, kaçan orman adamlarının ardına düşmek için sabırsızlanıyorlardı. Ama Sheldon, bunu yapmalarına izin vermedi. Jean'ın da kendisini onaylaması, Sheldon için hoş bir sürpriz oldu. Çünkü, çatışma sırasında, bir ara gözleri kıza takıl-

mış, savaş heyecanıyla genişlemiş burun delikleri, kınından çekilmiş bir kılıç gibi parlayan kısılmış gözleri ve bembeyaz olmuş gergin yüzüyle onu pek öfkeli bulmuştu.

Kız:

«Zavallı yaratıklar!» dedi. «Doğadan kaynaklanan güdülerinin gereğini yerine getiriyorlar. İnsan yemek, kelle kesmek, onları için en doğal görgü kuralı!»

Sheldon, bu düşünceye karşı çıkarak:

«Ama, beyazların başını kesmeye hakları olmadığını onların kafasına sokmak zorundayız!» dedi.

Kız, başını sallayarak onu onayladı:

«Eğer kesik kafa bulursak köyü yakarız. Hey, sen Charley! Kesik kafalar nerede durur?»

Charley, yüksek sesle:

«Belki, Şeytan-Şeytan evde durmak!» diye karşılık verdi. «Büyük başkanın evinde bulunmak. O, Şeytan olmak!»

Başkanın evi, köyün en büyük eviydi ve alabildiğine süslüydü. Akıl almaz güzellikte hasırlarla bezenmiş, direklere gözalıcı ve yüreklere korku salıcı, yarı insan, yarı hayvan desenleri işlenmişti.

Köy gençlerinin bazı geceler üzerinde yattıkları tahtalara basarak ve karanlıkta ayakları dolaşarak içeri girdiler. Başları, tavandan sarkan, ancak bir hayal gibi görebildikleri, kurumuş ve buruş buruş olmuş kurban parçalarına çarpıyordu. Her iki yanda, tuhaf oyma işleri ve kaba saba oyulmuş putlar vardı. Yontulmamış biçimsiz direklere, çürümüş ve anlatılamayacak ölçüde kirlenmiş hasırlar asılmıştı. Çevreye leş gibi bir koku yayılıyor, boğulacak gibi oluyorlardı. Gerilmiş bezlere takılı balık kuyruklarıyla, yarısı temizlenmiş köpek ve timsah başları, pislik ve kokuşmuşluğu tamamlıyordu.

Tam ortada, için için yanan ve birikmiş küllerden uzun zamandır yandığı anlaşılan bir ateşin başında,

yaşlı bir adam çömelmiş oturuyor ve içeri girenlere, yarı kapalı umursamaz gözlerle bakıyordu. Çok yaşlıydı. Öyle yaşlıydı ki, buruş buruş olmuş sarkık derisi, artık deriye de benzemiyordu. Elleri, kuru kemikten bir pençe gibiydi. İyice yıpranmış yüz çizgileri, gerçek bir ölününkinden farksızdı. Görevinin, ateşi sönsürmeden sürdürmek olduğu anlaşılıyor, bir yandan gözünü kırpıştırırken bir yandan da ocağa kuru ve küflü odunlar atıyordu.

Dumanlar arasında, aradıkları şeyle karşılaşmakta gecikmediler. Görüntüye dayanamayan Jean, yüzünü çevirdi. Başı dönüyor, olduğu yerde sallanıyordu. Mide bulantısını bastırmak için, kendini dışarıya, güneş ışığına zor attı. Bir süre soluk soluğa kaldı. Güçlükle soluk alıp verebiliyordu.

Sheldon'u dışarı çağırarak:

«Hepsi oradalar mı? Görebildiniz mi?» diye sordu. Sonra da, ne yaptığını pek bilmeden, öne doğru birkaç adım atarak, az önce kapıldığı dehşet havasından kurtulmayı denedi.

Sheldon, yeniden içeri girdi, büyük bir tiksintiyle kafataslarını sayarak kızın isteğini yerine getirmiş oldu. Evet, hepsi oradaydı. Yüzlerini, Berande'da konakladıkları zaman tanıdığı tam dokuz beyaz adam kellesi!

Kafataslarının sayılması işine büyük bir ilgi gösteren Binu-Charley, onları evirip çevirerek, boyunlarındaki balta izleriyle, parçalanmış yüz çizgilerini dikkatle inceleyerek, kimliklerinin saptanmasına yardımcı oldu.

Punga-Pungalılar, her zaman olduğu gibi, istiflerini bozmadan bön bön bakıyor, zaten paniğe kapılmış olan Tahitililer ise, yine her zamanki gibi, onların bu duygusuzluklarına illet oluyor ve öfkelerinden homurdanıp duruyorlardı. Özellikle Matapuu öyle içerlemişti ki, birdenbire yerinden fırlayarak ateşin başına çömelmiş duran yaşlı orman adamının kabur-

galarına şiddetli bir tekme atmaktan kendini alamadı. Yaşlı vahşi, hayvanca bir korku içinde, bir yabandomuzu gibi ciyak ciyak bağırarak küllerin içine yuvarlandı ve tir tir titreyerek yaklaşan ölümü beklemeye başladı. Hiç kımıldamıyor, öylece duruyordu.

Güneşte kurutulup, ateşte tütsülenmiş daha pek çok kafatası vardı. Ancak, ikisi dışında hepsi de zenci kafatasıydı. Sheldon, onları seyrederken, karanlık ve kötü ormanda avlanmış olmalılar, diye düşünüyordu.

Havanın ağırlığı ve leş kokuları Sheldon'u hasta ediyordu. Ancak, Binu-Charley'in bulduğu iki kafatasından biri çok ilgisini çekmişti Orada öylece dikilip duruyor, kafatasına bakmaktan kendini alamıyordu.

Binu Charley:

«Bu siyah Mary (kadın) değildir. Beyaz Mary değildir. Peki bu nedir?» diye mırıldanıyordu.

Sheldon, gözlerini ondan ayıramıyordu. Uzun yıllar dumanda kalmaktan kararmış, eski ve kupkuru bir kafatasıydı bu. Büzülüp, küçülmüş ve mumyalanmıştı. Yaşlı bir Çinli kafatası olduğu da kesindi. Buraya nasıl gelebilmişti? Bu bir gizdi, bilinemezdi. Bir kadın başı oluşu da ilginçti. Çünkü Sheldon, Salomon Adaları'na bir Çinli kadının geldiğini hiç duymamıştı.

Kulaklarında geniş ve yuvarlak iki küpe takılıydı. Sheldon'un isteği üzerine Binu-Charley onları ovup, is ve pisliklerinden arındırdığında, parmaklarının arasında, perdahlanıp cilalanmış nefrit taşlarının kayganlığını, incilerin gözalıcı parlaklığını ve kırmızı doğu altınının okşayıcı sıcaklığını duydu.

Aynı ölçüde eskimiş öteki kafatası da bir beyazındı. Büzülmüş üst dudağını örten, karmakarışık ve çarpık çurpuk olmuş koyu kumral bıyıkları, bunu yeterince kanıtlıyordu. Sheldon, bu iğrenç ganimeti, oraya, çoktan unutulmuş bir trepang avcısının ya da bir sandal ağacı alım-satıcısının getirmiş olabileceğini düşünüyordu.

Binu Charley'in, Sheldon'un buyruğuyla küpeleri söküp almasından ve Punga-Pungalıların yaşlı ateş bekçisini dışarıya çıkarmasından sonra, Şeytan-Şeytan evi ateşe verildi. Az sonra ateş, bir evden ötekine sıçrayarak bütün köyü sardı. Yaşlı ateş bekçisi güneşte oturmuş, gözlerini kırpıştırarak köyünün yanıp kül oluşunu izliyordu.

Bir dizi köy bulunduğu anlaşılan daha yüksek tepelerden, tamtam gürültüleri ve vahşi savaş borusu sesleri gelmeye başlamıştı. Ancak Sheldon, küçük birliğiyle gereken atağı yapmış ve kendince görevini tamamlamıştı. Tüm araştırma ekibi kişileri için de, kendilerini kanıtlama olanağı doğmuştu. Kafatası avcıları arasında daha fazla kalmaya gerek yoktu. Önlerinde de, katetmek zorunda oldukları uzun bir dönüş yolu bulunmaktaydı.

Salıverilen iki tutsak, ürkütülmüş av hayvanları gibi sıçrayarak sarp keçiyolundan aşağılara doğru, dumanı tüten cengele daldılar.

Olup bitenlerin tüyler ürpertici etkisinden hâlâ kurtulamamış olan Jean, Sheldon'un önünde hiç konuşmadan yürüyordu. Ancak yarım saat sonra biraz kendine gelebildi ve Sheldon'a dönüp, hafifçe gülümseyerek:

«Bundan böyle kelle avcılarının ardına düşmekten hoşlanabileceğimi hiç sanmam!» dedi. «Bunun kolay bulunmaz bir serüven olduğunu biliyorum. Ama, yapılabilecek çok daha iyi şeyler olduğu da kesin. Gördüklerim benim için iyi bir ders oldu. Artık, çiftlikte at koşturmakla yetinmem gerekecek. Belki başka bir Martha daha kurtarabilirim. Ama tekrar buralara gelip, Guadalcanar ormanlarının yamyamlarıyla karşılaşmak düşüncesi bana ürküntü veriyor. Aylarca bu karabasanın etkisinden kurtulamayacağımı biliyorum. Ah şu iğrenç canavarlar, acımasız hayvanlar!»

Tudor'u bıraktıkları yere akşamüzeri varabildiler. Tudor epeyce iyileşmişti ama, yine de sedyeyle taşınması gerekiyordu. Yaralı Punga-Pungalının om-

zundaki şişlik de yavaş yavaş iniyordu. Ancak, Arahu, ayağına batan zehirli iğne yüzünden hâlâ topallıyordu.

İki gün sonra, sandalları bıraktıkları Carli'deydiler. Kendilerini hızla akan ırmağın sürükleyiciliğine kaptırarak ertesi gün öğleden sonra Berande'a vardılar.

Jean, hafifçe inleyerek, tokasını çözdüğü tabanca palaskasını, oturma odasındaki çivisine astı. Sheldon da, yuvaya dönüşün bu özel işini her zamanki gibi iç geçirerek keyifle seyretmek için yakınında duruyordu. Ancak, bu dönüş keyfi fazla sürmedi. Jean'ın, verandada, cibinlik geçirilmiş bir hamakta yatan Tudor'a gereğinden fazla ilgi göstermeye ve zamanının büyük bölümünü verandada geçirmeye başlamasıyla sona erdi.

Tudor'un tümden iyileşmesine dek geçen on gün, Berande için tam bir gönül rahatlığı ve dirlik düzenlik dönemi olmuştu. Çiftlik işleri saat gibi tıkırında gidiyordu. Gogoomy ve arkadaşlarının beklenmedik ayaklanmalarının bastırılması, öteki zencilerde de alevlenen başkaldırma heveslerinin yatışmasını sağlamıştı. Eski işçilerden sözleşme süresi dolan yirmi zenci **Martha** ile geri gönderilmiş, yeni gelenlere uygulanan hakça yönetim, olağanüstü sonuçlar vermişti.

Sheldon, bir ara, çiftlikte atla gezinirken, ata binmenin keyfini ve rahatlığını düşünerek, onca zaman nasıl olup da bir at satınalmayı akıl edemediğine şaşıyordu. Bunu kıza borçluydu. Kız, daha pek çok yenilikler getirerek Berande'daki yaşam düzeyini yüceltmiş ve renklendirmişti. Berande'a neler kazandırmamıştı ki! Çakı gibi Punga-Pungalılar, sebzeler, meyveler ve son olarak, denizde tereyağı sürülmüş ekmek gibi kayan **Martha**. Yaşlı Kinross'un hantal ve çekingen yönetimi altında bile çok para getiren, ucuza kapatılmış eşsiz gemi. Onunla, Berande, parasal yönden bir kez daha güvenceye kavuşmuş oluyordu. Zen-

ciler, ağaç köklerini ayıklar, otları biçer ve gittikçe daha çok hindistancevizi fidanı ekerlerken, işletmenin geliri günden güne artıyor ve Berande, en görkemli günlerini yaşamaya başlıyordu.

Bunlar ve bunlara benzer daha pek çok şeyi düşündükçe, Berande'ın gelişip kalkınmasındaki katkıları yüzünden Jean'a ne ölçüde teşekkür borcu olduğunu daha iyi anlıyordu. Bu gri gözlü, romantik bakışlı zarif genç kız, ardında dev gibi Tahitilileri, belinde uzun namlulu Colt tabancasıyla çıkagelmiş, daha önceki serüvenleriyle, çılgın bir rüzgâr yüzünden gemisini yitirip, Berande'a sığınmak zorunda kalışını anlatmıştı. Sonra da, kendisi için yaptırdığı barınaktan oturma odasına gelerek, tabanca palaskasıyla, kovboy şapkasını, oğlan çocuğu elleriyle, bilardo masasının yanındaki duvarın çivisine asmıştı.

Sheldon, önceleri kendisini kızdırıp küplere bindiren her şeyi unutmuştu artık. Yalnızca, kızın çekici güzelliğini anımsıyordu. Ve şimdi onu, önceleri tepesini attıran özellikleriyle seviyordu: Oğlan çocuğu davranışları, serüven tutkusu, yüzmekten ve yaşamını hiçe sayarak canavar köpekbalıkları arasına dalmaktan duyduğu sevinç, işçi toplama merakı, sınırsız deniz ve gemi sevgisi, balina sandalını denize indirtir ya da bir elinde kibrit, bir elinde dinamitle sandalın burnuna biblo gibi dikilip Balesuna'ya balık avlamaya giderken sert emirler verişi, yerleşik ilke ve gelenekleri safça umursamayışı, gençlik taşkınlıkları, kavgacılıkları, özgürlük sevgisi, hastalık denebilecek ölçüde bağımsızlık tutkusu... Onu tüm bu yönleriyle ve her şeyiyle seviyordu şimdi. Çılgınca davranışlarını önlemeyi, ürkütücü taşkınlıklarını gemlemeyi de istemiyordu artık. Onu böylece, olduğu gibi seviyordu. Değişmesini beklemiyordu.

Sık sık atını durdurup, gözlerini kapayarak, ilk karşılaştıkları günü belleğinde canlandırmaya çalışıyor, sanki yan yanaymışlar gibi, ona sevgisini anlatıyordu. Sandalının kürekleri, korkunç bir yolculuktan sonra kıyıya çıkışı, uzun namlulu tabancası ve

kovboy şapkasıyla, bir savaşçı gibi verandaya girişi, adamlarının bahçenin önünde barınmalarına izin vermesinin büyük bir konukseverlik olduğunu söyleyişi bir bir gözlerinin önünden geçiyordu.

Ancak, gözlerini açıp, atına yol verdiği zaman, içinde binbir kuşku beliriyor ve onu tedirgin ediyordu. Kız, yabani bir kuş gibiydi. Acaba onu elinde tutmayı becerebilecek miydi? Yoksa, avuçlarının arasından uçup gider miydi?

Tudor'un kıza karşı gösterdiği aşırı ilgi de gözünden kaçmıyordu. Hep verandada duruyor, ancak, ayakları henüz yeterince iyileşip, güçlenmediği halde, yemek zamanları içeri dalıp, onlarla birlikte oturuyordu. Sheldon'u küçük düşürücü şakalar yapması, iğneleyici laflar sokuşturması da genç kıza olan ilgisinin gittikçe arttığını gösteriyordu.

Arasıra iğneleyici laflar etmekten vazgeçmesi ise, savaşmaya hazırlanan iki ulus arasında diplomatik ilişkilerin kesilmesine benziyordu.

Sheldon'un ilk kez kuşkuya düşmesinden sonra bu kuşkuları pekiştiren yeni yeni nedenlerin ortaya çıkması da gecikmemişti. Kızla birlikte olmaktan çok hoşlandığı açıkça belli oluyordu. Hep kendi üstünlüklerini ortaya çıkarmaya yönelik davranışlarda bulunuyor, serüvenci kişiliğiyle de, kızı avcuna alıp, iyice kendisine bağlamaya çalışıyordu.

Sheldon, depoları ve hindistancevizi fidanlarının dikim ve bakım çalışmalarını denetlemek için sabahları atla çıktığı çiftlik gezintilerinden her dönüşünde, onları verandada iç içe oturur buluyordu. Tudor, dünyanın öteki ucunda yaşadığı serüvenlerden birini ballandıra ballandıra anlatmaya başlıyor, kız da ağzı bir karış açık, merak ve heyecanla onu dinliyordu.

Sheldon, Tudor'un kıza nasıl baktığını ve her davranışını adım adım izlemeye çalıştığını görüyor, bu bakışlarda çakan şehvet kıvılcımlarından tedirginlik duyuyordu. Tudor'un açgözlü sabırsızlığı, yüzünden açıkça okunabiliyordu. Ve Sheldon, kendi yüzünün de, aynı biçimde, duygularını açığa vurup vur-

madığını merak ediyordu.

Tudor'un, Jean'a uygun bir erkek olmadığına kendini inandırmak istiyordu. Jean, akıllı ve olgun bir kızdı. Tudor'a bağlanmak, ona sürekli bir mutluluk sağlayamazdı. Böylesine yüzeysel biri, onu uzun süre oyalayamazdı. Nasıl olsa, kızın aklını başına getirecek bir yanlışlık yapar, ip kopardı.

Ama, hiçbir gaf yapmaksızın, oyununu sonuna dek başarıyla sürdürerek, kızı elinde tutmasından korkmuyor da değildi. Kız, bir rastlantı sonucu da, onun elinde kalabilirdi. Buna karşılık, Sheldon'un kesinlikle bildiği bir şey vardı: Tudor, onu yeterince tanımıyordu. Kimi konularda ne ölçüde yabani ve bağımsızlık düşkünü olduğunu bilmiyordu. Bu nedenle, kızı elde etme ve beraberliklerini sürdürme denemelerinin, er geç, yanlış bir davranışla başarısızlığa uğraması kaçınılmaz görünüyordu. Ancak, Tudor'un bu açmazı kendisi için bir güvence oluşturduğu halde, Sheldon, yine de, kendi kuramının yanlış, Tudor'un izlediği yolun ise doğru olabileceğini düşünmekten kendini alamıyor ve bu olasılık uykularını kaçırıyordu.

Durum gittikçe karışıyor ve tatsızlaşıyordu. Karşısındaki atak davranarak, amacına hızla yaklaşıyor, kendisi ise, güçlükle yürütülebilen bir «bekle ve gör» politikası izleyerek olayların üstüne gitmekten kaçınıyor, kesin sonucun kendiliğinden oluşmasını istiyordu. Bu yüzden de, atak üstüne atak yapan Tudor'un varlığı, kendisini, gün geçtikçe daha çok tedirgin ediyordu. Gerçi, diplomatik ilişkilerinin kesilmesinden bu yana, Tudor'un batıcı davranışlarının etkisinden kurtulmuş sayılabilirdi, ama, günden güne Tudor'u daha çok düşman gibi görmekten kendini alamıyor, kıskançlık duyguları, elinde olmaksızın, gittikçe daha da büyüyordu. Bu adam, burada hâlâ ne bekliyordu? Berande'ın malı değildi. Kendi gelen bir yabancı, bir asalaktı. Yeniden sağlığına ve gücüne kavuştuğuna göre, artık çekip gitmesi gerekirdi. Ancak, Sidney posta gemisi yola çıkmak üzere olduğu halde, eve iyi-

ce yerleşmiş, hiç de ayrılmak niyetinde olmadığını belli etmişti. Bahçede atış talimleri yapıyor, kızla balık avlıyor, ya da güvercin vurmaya, timsah yakalamaya, tabanca ve tüfekle atış yapmaya götürerek, saatlerce oralarda alıkoyuyordu.

Bütün bunlara karşılık, yine de konukseverlik saplantısı ağır basıyor, gitmesini istediğini belli edecek davranışlardan, elden geldiğince kaçınıyordu. Aynı nedenle, ağzının payını vermeye yeltenmediği gibi, kızı uyarmayı da denemiyordu.

Ortada gerçek bir neden bulunmadığı, hiçbir kötülük sözkonusu olmadığı halde, durumu doğru değerlendiremeyip, boşyere abartıyor muydu yoksa? Eğer böyleyse, hiçbir şey söylemeyip, susmakla, çok kötü bir şey yapmış olmuyor muydu?

Gerçekten de, çok tatsız bir durum sözkonusuydu. Zaman zaman kendini kötü duyguların ve kuşkuların ötesinde tutabiliyor, Tudor'un varlığından duyduğu tedirginliğin darkafalı önyargı ve saplantılardan kaynaklandığına inanıyor ve iyiden iyiye rahatlayabiliyordu.

Dıştan bakıldığında, her şey yerli yerinde ve güzel görünüyordu. Çiftlik işleri de yolunda gidiyordu. Martha'yla, Flibberty-Gibbet, limanlar arasında mekik dokuyor, zaman zaman başka gemilerin kaptanları da dereden tepeden konuşmak, birkaç kadeh içki almak ve bir parti bilardo oynamak için adaya uğruyor, elverişli bir rüzgâr çıkıncaya dek orada kalıyorlardı.

Şeytan, bahçenin dört bir yanını dolaşıyor, zencileri yaklaştırmıyordu.

Boucher, her zaman olduğu gibi, düzenli bir biçimde, pazar günlerini geçirmek için sandalla Berande'a geliyordu.

Jean, Sheldon ve Tudor, kahvaltıda ve öğle yemeğinde, günde iki kez, dostça bir hava içinde, yemek masası çevresinde bir araya geliyor, akşamlarını da, aynı dostluk havası içinde, verandada geçiriyorlardı.

Ama, sonunda olan oldu. Tudor, Sheldon'un dört gözle beklediği falsoyu yaptı. Kızın, bazı konularda ne ölçüde yabani olduğunu, her türlü baskı ve zorlama girişimlerine ne biçim karşı koyduğunu, başkalarının isteklerine boyun eğmekten ve yönetilmekten nasıl tiksinti duyduğunu düşünmeden, anlattığı öykünün etkisiyle, bir kedi gibi uysal ve yumuşak başlı görünmesine, merak ve heyecandan iri iri açılmış, sevgi ve şefkat dolu gözleriyle sımsıcak gülümsemesine kanarak, birdenbire kollarını beline dolayıp kızı kendine çekmeye kalktı. Jean, el değmedik genç kız saflığıyla, durumu hemen kavrayamadı ve utangaç utangaç adamın yüzüne baktı. Sonra da, çıldırmışçasına bir öfkeye kapılarak, kıpkırmızı oldu.

Olay, kahvaltıdan sonra verandada patlak vermişti. Sheldon, odasına çekilmiş, Sidney'den gelen bir kataloğu inceleyerek, posta vapuruna yetiştirmek istediği siparişlerin listesini yapmaya çalışıyordu. Birdenbire Jean bağırmaya başladı. Ardından da, Tudor'un yanağında şaklayan bir tokat sesi duyuldu. Kız, büyük bir öfke ve nefretle iterek, adamın kollarından sıyrıldı. Suratının ortasına birkaç tokat daha patlattı. Gogoomy'ye vurduğu tokat kadar güçlü ve sarsıcı darbelerdi bunlar.

Sheldon, birden fırlayıp, ayağa kalkmıştı. Sonra, kendini frenleyip, tekrar koltuğuna oturdu. Kız içeri girdiğinde, kendi işiyle ilgilenip, soğukkanlı görünmeye çalışıyordu.

Jean, sol eliyle, sağ bileğini tutuyordu. Sararmış yanaklarında, kırmızı lekecikler oluşmuştu. Sheldon, onu ilk kez kızgın gördüğü günü anımsadı. O gün de, sararmış yanakları kırmızı lekeciklerle dolmuştu.

Sheldon'un soru soran bakışlarına karşılık, damdan düşer gibi:

«Bileğimi incitti!» diye kesip attı.

Sheldon, elinde olmayarak güldü. Kız, yine eski Jean olmuştu. İçindeki oğlan çocuğu ortaya çıkmış, uğradığı hakaret ve saldırıdan yakınmak için gelip kendisine sığınmıştı. Gerçekten de, erkeklerin gör-

meye alıştıkları kadınlara hiç benzemiyordu. Çok iyi tanımayan hiçbir erkek, ona nasıl davranmak gerektiğini kestiremezdi. Tudor'un suratında şimşekler çaktıran korkunç tokatın sesi, hâlâ kulaklarında yankılanırken, şimdi de gelmiş, saf ve utangaç bir kız çocuğu olarak, kolunun incinmesinden yakınıyordu. Bu çelişkiye gülünmezdi de, ne yapılırdı?

Sheldon'un gülmeye başlamasıyla, davranışındaki maskaraca gülünçlüğün ayrımına vararak öfkeden kıpkırmızı kesildi. Onun böylesine kızardığını hiç görmemişti. Boynu, yanakları ve alnı, utancından alev alev yanıyordu.

«O!.. O!..» diye kekeleyerek, kızgınlığına haklı bir neden bulmayı denedi. Sonra da, arka kapıdan dışarı fırlayarak, merdivenlerden aşağı indi.

Sheldon, oturduğu yerde öylece kalakalmış, derin düşüncelere dalmıştı. Kızgındı, olayı düşünmeyi sürdürdükçe, kızgınlığı daha da artıyordu. Jean'dan başka herhangi bir kadın, Tudor'un yaptıklarından hoşlanabilirdi. Ama Jean, bu gibi davranışlarla elde edilebilecek bir kadın değildi. Olup bitenler, aşağılık bir oyun, pis bir komedi olarak görülebilirdi belki. Ama böyle bir değerlendirme, Jean için geçerli olamazdı. Onun için, bir erkek, ne yaptığını bilen, akıllı biri olmalıydı her şeyden önce. Olay, Sheldon'u da yaralamış, onurunu kırmıştı. En değerli şeyi elinden alınmış gibiydi. Bu teklifsizce davranış, kıskançlık duygularını da alabildiğine kamçılamıştı.

Olayın etkisinden henüz kurtulamamışken, Tudor, verandanın kapısını hızla çarparak odaya girdi ve yanıbaşına dikildi. Şu anda, Sheldon, onunla karşı karşıya gelmeye katlanabilecek durumda değildi. Tudor'un da ne ölçüde sinirli olduğu açıkça görülüyordu. Meydan okurcasına:

«Olanlara ne diyorsun?» diye sordu.

Sheldon, aynı anda karşılık vererek:

«Bir daha böyle tatsızlıklara yol açmayacağını umarım!» dedi. «Zaten de, sandalım, her zaman için

emrine hazırdır. Seni birkaç saat içinde Tulagi'ye ulaştırabilir!»

Tudor:

«Sanki bu sorun böylece kapanır gidermiş gibi konuşuyorsun!» diye bağırdı.

Sheldon, kısaca:

«Seni anlayamıyorum!» diye karşılık verdi.

«Anlamak istemiyorsun!»

Sheldon, soğukkanlılığını yitirmemeye çalışarak, ölçülü bir sesle:

«Seni hiçbir zaman anlayamadım!» dedi. «Ancak, bilinen bir şey var: Kendi kusurunla işleri bu noktaya getirdin ve tatsız bir durum yarattın!»

«Bana öyle geliyor ki, sandalınla buradan gitmemi emretmekle, olayı büyüten sen oluyorsun. Bana, Berande'ın ikimizi barındırabilecek genişlikte olmadığını kanıtla. Şimdi ben söyleyeyim: Salomonlar'ın tümü bile, ikimizin sığabileceği büyüklükte değildir. Bu sorunu aramızda çözümlemek zorundayız. Hem de, hemen şimdi, buracıkta!»

«Senin edepsizce davranışlarını anlayabiliyorum. Bu senin yaradılışında var, biliyorum. Ancak, öfkeni neden benden çıkarmak istiyorsun, bunu anlayamıyorum. Sanırım benimle dövüşmek niyetinde değilsindir!»

«Bunu gerçekten istiyorum!»

«Peki neden, Tanrı aşkına?»

Tudor, Sheldon'u, hemen yok etmek ister gibi küçümseyici bakışlarla süzüyordu:

«Sende, bir bitinki kadar bile ruh yok. Karına her erkek kur yapabilir!»

«Benim karım yok ki!»

«Oysa olması gerekirdi. Durum tam bir rezalet En azından şimdi evlenebilirsin. Ben böyle bir şey yapabilmeyi çok isterdim. Bundan onur duyardım!»

Sheldon, ilk kez öfkeden küplere biniyordu. Sabrı taşmak üzereydi:

«Sen!..» diye kükredi. Sonra, kendini toparlayarak, soğukkanlılığını sürdürmeye çalıştı. «Sen bir

kadeh viski içsen iyi olur. Olup bitenleri bir kez daha düşün. Sana verebileceğim son öğüt bu. Kendine gelip, soğukkanlılığına kavuştuğunuzda, benimle böyle konuştuktan sonra, artık burada daha fazla kalmak istemeyeceğini sanırım. Bunun için, sen viskini içerken, ben de, kürekçilerimi çağırıp, denize bir sandal indirmelerini söyleyeceğim. Akşam saat sekize doğru Tulagi'de olursun!»

Sandalı hazırlatmak için yerinden kalkıp kapıya yöneldi. Ancak, öteki ardından yetişerek, omzundan yakalayıp, şiddetle geri çekti:

«Beni dinle Sheldon, bir kez daha söylüyorum. Salomon Adaları ikimizi birden barındırabilecek kadar büyük değildir. Ama, yine de burada kalıyorum!»

Sheldon:

«Bu bir öneri olsa gerek! Berande'ı olduğu gibi mi satınalmak istiyorsun?» diye sordu.

«Hayır, böyle bir şey istemiyorum. Yalnızca, seni vuruşmaya çağırıyorum!»

«Ey Ulu Tanrım! İyi ama, neden benimle vuruşmak istiyorsun?»

Karşısındakinin inatla direnmesi, Sheldon'u çok heyecanlandırıyordu:

«Sana hiçbir kötülüğüm dokunmadı. Sen de bana bir şey yapmadın. Hiçbir zaman işlerine karışmadım. Sen benim konuğumsun. Bayan Lackland da ortağım. Ona kur yapmak istedin, başarılı olamadın. Hepsi bu kadar. Benimle ne alıp veremediğin var ki, dövüşmeye çağırıyorsun! Hem de, artık Yirminci Yüzyılda yaşıyoruz sevgili dostum. Düello modası tarihe karıştığında, sen de ben de daha doğmamıştık!»

Tudor:

«Bu kavgayı sen başlatmış oluyorsun!» dedi. «Buradan gitmem gerektiğini sen söyledin. Kısaca, beni evinden kovdun. Şimdi de, karşıma geçmiş, neden kavga etmek istediğimi sormak küstahlığında bulunuyorsun. Kavgayı başlatan ben değilim. Onu sen başlattın. Ben de, sonuna kadar götüreceğim!»

Sheldon, bu sözleri, büyük bir hoşgörüyle içine

sindirmeye çalışarak, bir sigara yaktı ve gülmeye başladı. Ancak, Tudor hiç yumuşamıyor, işin ardını bırakacağa benzemiyordu:

«Kavgayı sen başlattın!» deyip duruyordu.

«Hayır, kavga olmayacak. Kavgayı iki kişi yapar. Bense bu işte yokum. Seninle dövüşmeyi kabul etmiyorum. Benden böyle bir delilik bekleme!»

«Kavgayı sen başlattın, şimdi de döneklik ediyorsun. Nedenini biliyorum ve sana da söylemek istiyorum!»

Sheldon:

«Çok sarhoş olduğun anlaşılıyor!» diye sözünü kesti. «Bu akıldışı davranışının başka hiçbir açıklaması olamaz!»

«Sana, kavgayı neden başlattığını açıklayacağım. Sıradan bir kur yapma girişimini böylesine önemseyip, sorun yapmakla, budalalık etmiş oluyorsun. Dalgana taş attığımı düşünüyorsun değil mi? İşini bozdum. Bu yüzden de beni başından defetmek istiyorsun. Ben gelmeden önce burada her şey çok tatlı ve güzeldi. Yaşamından çok hoşnuttun. Şimdi ise kıskançlıktan çıldırıyorsun. Evet, tek neden bu: kıskançlık! Bunun için de beni bir an önce postalamaya bakıyorsun. Ama ben gitmeyeceğim!»

«Allahaşkına kalın! Bu yüzden kavga çıkmasını istemiyorum. Kal ve keyfince yaşa. İstersen bir yıl bile kalabilirsin!»

Tudor, Sheldon'un dediklerini duymamış gibi, konuşmasını sürdürerek:

«O senin karın değil!» dedi. «Ona kur yapmak her erkeğin hakkıdır. Ben, yanlış bir iş yapmış olabilirim, ama bilgisizliğim bağışlanabilir. Aslında, Salomon Adaları sahillerinde dolaşan dedikoduları duymamış olsam bile, durumu kapalı gözle farkedebilirdim. Bütün Guvutu ve Tulagi halkı bu işe gülüyor. Ben bir çılgındım ve bir yanılgıya düştüm. Bu da, onun saf görünüşüne aldanmam ve yanlış bir yargıya varmam yüzünden oldu!»

Sheldon, bu sözlere öyle kızmıştı ki, karşısındaki

adamın suratı ve beden çizgileri, gözlerinin önünde dans eder gibi sallanmaya başladı. Yine de soğukkanlılığını yitirmemiş görünmeye çalışıyordu. Ama, bu konuşmadan iyice bıkıp usandığı da gözden kaçmıyordu:

«Lütfen, onu oyunun dışında bırakalım!» dedi.

«Buna ne gerek var? Sen beni gülünç duruma sokmak için tuzağa düşürdün. Bunun hazırlanmış bir şey olduğunu nereden bilebilirdim? Her şeyi birlikte hazırladın. Ama artık gözlerim açıldı. O, hakarete uğramış kadın rolünü çok iyi oynadı. Beni tokatladı ve koşup sana sığındı. Salomon Adaları sahillerinde yapılan dedikoduların doğruluğunun en iyi kanıtı da bu. Demek ortaksınız! Hem de yalnızca iş ortağı, öyle mi? Bu palavraya kim inanır?»

Sheldon, yumruğu yapıştırdı. Soğukkanlılıkla ve kolunun bütün gücüyle vurmuştu. Çenesine yumruğu yiyen Tudor yere yuvarlandı. Düşerken çarptığı koltuk parça parça oldu.

Tudor, yavaş yavaş yerinden kalktı. Ama, karşı saldırıya geçmeyerek, olduğu yerde durakladı. Çok öfkeli bir sesle:

«Şimdi kavga etmeyi istiyor musun?» diye sordu.

Sheldon, gülmeye başladı. İlk kez rahattı ve senli benli bir havaya girmişti. Durumun gülünçlüğünü kavradığı ve bundan etkilendiği anlaşılıyordu. Yumruğunu havada sallayarak, tekrar vuracakmış gibi yaptı. Tudor'un yüzü sararmış, kolları aşağıya sarkmıştı. Kendini savunmaya yönelik hiçbir davranışta bulunmuyordu:

«Ben yumruk yumruğa bir kavga istemiyorum!» diye fısıldadı. «Her şeyi kesinlikle sona erdirecek bir kavga düşünüyorum. Ölümle bitecek bir kavga. Sen, tabancayla da, tüfekle de çok iyi atış yapabilen keskin bir nişancısın. Ben de öyle. Bu işe silahlarımızla bir son vermeliyiz!»

«Sen çıldırmışsın!»

Tudor:

«Hayır, çıldıran ben değilim!» diye karşılık verdi.

«Ben, yalnızca sevdalanmış biriyim. Onu elde etmeyi bir daha deneyeceğim. Bunun için de, her şeyin kesin bir sonuca varmasını istiyorum. Silah seçimini de sana bırakıyorum!»

Sheldon, adamın şaka yapmadığını iyice anlamaya başlamıştı. Ve ilk kez, kafasından geçen ve onu böylesine olağandışı davranışlara iteleyen şeyi iyice kavramaya çalıştı:

«Gerçek yaşamda böyle şeyler olmaz!» diye düşünüyordu.

«İşini bitirdiğim zaman, benim bir gerçek olduğumu anlayacaksın. Seni bugün öldüreceğim!»

Sheldon da, soğukkanlılığını iyiden iyiye yitirmeye başlamıştı:

«Saçmalıyorsun!» diye bağırdı. «Evet, saçmalık bu! Yirminci Yüzyılda düello yapılmıyor artık. Bu işler Sultan Palamut döneminde kaldı. Seni uyarırım!»

«Jean'a gelince!..»

«Lütfen onun adını oyunun dışında tut!»

«Kavga etmek istediğine göre, buna gerek görmüyorum!»

Sheldon, umutsuzca kollarını kaldırdı.

«Jean'a gelince!»

Sheldon, sözünü keserek ikinci kez uyardı:

«Onu karıştırmayın, çok fena olur!»

«Buyur, istediğini yap. Ne yapsan ağzımı kapayamazsın. Beni bütün gün yumruklayıp, yerlere serebilirsin. Ama, ayağa kalkar kalkmaz yine Jean'dan söz ederim. Şimdi kavga etmek istemez misin?»

Sheldon:

«Beni dinle, Tudor!» diye söze başladı. Sesinde kararlı bir çınlama vardı. «Şimdiye dek kimseye, senin şu anda bana söylediklerinin onda birini bile söyletmedim. Bana böyle kafa tutulmasına göz yummadım!»

«Gün bitimine dek bu sözleri sık sık duymaktan kurtulamayacaksın. Vuruşmak zorundasın. Beni öldürebilmen için sana onur verici bir fırsat tanımak istiyorum. Ama, şunu iyi bilmelisin ki, gün sona er-

meden seni öldürmüş olacağım. Burası uygarlıktan uzak bir yer. Salomon Adaları'nda yaşıyoruz. Bu yüzden, önerilerim de ilkel olacak. Tulagi'deki hükümet komiseri, kralla, yasa ve düzeni temsil eder. Bu da, arasıra görünüp, kaybolan bir savaş gemisiyle belli olur. Burada, ilkel koşullarda yaşayan bir kadınla, iki erkeğiz. Sorunumuzu, geçmişten kalma ilkel yöntemlerle çözümleyeceğiz!»

Sheldon, Tudor'u tepeden tırnağa süzerek, onun vahşi, serüvenci kişiliğini düşündü. Kendisi, düzenli bir yaşam sürmek isterken, bu adam, Yirminci Yüzyılda, düellolu bir çözüm öneriyordu.

Tudor:

«Beni susturmanın tek yolu var!» diye söze başladı. «Seni, doğrudan etkileyip, çileden çıkaramayacağımı biliyorum. Çünkü sen çok soğukkanlı, ya da korkaksın. Belki de her ikisi. Ama, sana Salomon sahillerinde dolaşan dedikoduları anlatabilirim. Bu seni tam yüreğinizden yaralar, değil mi? Evet, senin ve ortak olarak birlikte çiftlik işlettiğiniz bu genç kız için sahillerde söylenenleri bir bir açıklayabilirim!»

Sheldon:

«Dur!» diye bağırdı. Tudor'un yüzü ve beden çizgileri, gözlerinin önünde yine dans eder gibi sallanmaya başlamıştı çünkü. «Sen benimle düello yapmak istiyorsun ve de bunu zorunlu görüyorsun!»

Sonra tekrar kendini toplayarak, daha sağlıklı düşünmeye ve bir ara kendisini kaptırdığı bu gülünç durumdan tiksinmeye başladı:

«Ama budalalık bu. Böyle bir şey olamaz!»

Tudor, rahatsız edici ve alaycı bir sesle, arka arkaya:

«Jean ve David ortaklığı! Jean ve David ortaklığı!..» diye söylenip durmaya başladı.

Sheldon:

«Tanrı aşkına sus!» diye bağırdı. «İsteğini kabul ediyorum. Senin çılgınlık düzeyine ulaşabilmiş bir başka çılgın görmedim. Nasıl bir düello istiyorsun? Hangi silahla vuruşacağız? Tanık bulundurmamıza

gerek yok!»

Tudor, birdenbire, budalaca davranışları bir yana bırakarak, o soğukkanlı, tepeden bakan, centilmen kişiliğine büründü:

«Sık sık, geleneksel düello biçimlerinden en iyisinin hangisi olduğunu düşündüm!» dedi. «Bunlardan, kesin sonuca dek savaşımı içeren birkaçını biliyorum Sen de bilirsin!»

Sheldon:

«Örneğin Fransızlarınki!» diye sözünü kesti.

«Sen böyle düşünüyorsun demek! . Ama, en iyi düello biçimi bazı ölçülere göre belirlenmelidir: Önce, tanık yoktur. Seyirci, gözlemci de yoktur. Yalnızca vuruşanlar bulunur. Sonra, istenilen her silah kullanılabilir. Tabancayla, tüfekten, makineli tüfekle, Avustralya işi bumeranga kadar. Düellocular, birbirlerinden oldukça uzakta dururlar. Sonra yaklaşmaya başlarlar. Kendilerini korumak için her şeyden ve her yerden yararlanabilirler. Ağaç arkalarına, taş arkalarına saklanabilirler. Tekrar geriye kaçabilirler. Yanlardan dolaşabilirler. Her çeşit aldatmacaya başvurabilirler. Her şey serbesttir. Hiçbir kısıtlama yoktur. Kısaca: Düellocular birbirlerini istedikleri gibi avlayabilirler!»

«İki Kızılderili gibi, öyle mi?»

Tudor:

«Tıpkı öyle!» diye bağırdı. «Durumu iyi kavradın. Bu iş için Berande'dan daha iyi yer bulunamaz. Zaman olarak da, bundan uygunu olamaz. Bayan Lackland, şimdi öğle uykusuna yatmıştır. Bizim de uyuduğumuzu sanacak, ne yaptığımızdan haberi olmayacaktır. O uyanıncaya dek, tam iki saat zamanımız var. Onun için, acele et ve çabuk gel. Sen Balesuna kıyısından başlayacaksın, ben de Berande önünden. Her iki ırmak işletmenin sınırlarını oluşturuyor. Bu çok iyi. Düello sona erinceye dek, işletme sınırları içinde kalacağız. Kimse bu sınırın dışına çıkamayacak. Anlaştık mı?»

«Evet, her şey dediğin gibi olacak. Ancak, bazı

emirler vermek istiyorum, iznini rica ederim!»

«İstediğini yapabilirsin, bence hiç sakıncası yok!»

Tudor, çok nazik davranmaya başlamıştı. Amacına ulaşmış olmak, onu kibarlaştırmıştı.

Sheldon ellerini çırptı, koşup gelen ev hizmetçisinden, Adamu-Adam'la, Noah-Noah'ı bulup getirmesini istedi. Tahitililere:

«Beni dinleyin!» dedi. «Bu adamla ben, bugün büyük kavga yapacak. Belki o ölecek. Belki ben ölecek. Eğer o ölür, güzel olur. Eğer ben ölür, siz ikiniz, Missie Lackalanna kollar. Eğer o, Bay Tudor'la konuşmak ister, siz karışmaz. Konuşmak istemez, siz Bay Tudor'u dışarı atar. Savvee!»

Tahitililer mırıldanarak başlarını salladılar. Uzun zaman, beyaz adamlarla yaşayıp, onların neler yaptıklarını görmüşler, bu garip soyun, garip davranışlarına kulak asmamayı öğrenmişlerdi. Eğer birbirlerini öldürmeyi kafaya koymuşlarsa, bu onların bileceği işti. Kendilerine düşen, buyrukları yerine getirmekti. Silahlıktan birer tüfek alıp geri döndüler.

Adamu-Adam:

«Bütün Tahitililer silahlansa daha iyi olur!» dedi. «Belki büyük gürültü kopar!»

Bu sırada Sheldon, kutudan mermi çıkarıyordu:

«Doğru, hepsine birer tüfek dağıtılsın!» diye karşılık verdi.

Silahlarını almak için, kapıdan çıkıp, merdivenden aşağı indiler. Tudor, tüfeği ve tabancası için mermi aldı, tüfeğini elinde tutarak, sabırsızlıkla beklemeye başladı. Sheldon, otomatik tabancası için yedek şarjör ararken:

«Artık gel! İşini çabuk bitir! Güneş ışığından yararlanmakta geç kalmayalım!» diye onu sıkıştırıp duruyordu.

Tekrar merdivenlerden inip, bahçe kapısından çıktılar. Birbirlerine sırtlarını dönüp, sahil boyunca, tüfek elde, kararlaştırılan yönlere yürümeye başladılar. Tudor Berande'a, Sheldon da Balesuna'ya doğru ilerledi.

Sheldon, Balesuna'ya vardığında, uzaklardan hafif bir tüfek patlaması geldi. Bu, önceden kararlaştırdıkları gibi, Tudor'un Berande'a vardığını ve o noktadan geri dönüp, düello eylemini başlatacağını belirten bir işaretti. Sheldon da, karşılık olarak, tüfeğini havaya doğrultup ateş etti. Sonra, geri dönüp, Berande yönünde ilerlemeye başladı. Bomboş kıyı boyunca, bir düşte yaşarmışçasına dalgın yürüyordu. Öylesine budalaca bir serüvene sürüklenmişti ki, gerçek olduğuna inanabilmek için kendisini zorlaması gerekiyordu. Tudor'la yaptığı konuşmaları gözlerinin önüne getiriyor, şu anda giriştiği işi kendi sağlıklı sağduyusuyla uzlaştırabilmekte güçlük çekiyordu.

Tudor'u öldürmek istemiyordu. Bu adam, kıza kur yapmaya yeltenmek gibi bir yanlışlığa düşmüştü. Ama, bu, can almak için bir neden olamazdı. Asıl sorun da buradan çıkıyordu zaten. Bu adam, son konuşmalarıyla da Jean'a hakaret etmiş, kendisi de bir yumrukta onu yere sermişti. Bu doğruydu. Ama, yine de, birbirlerini öldürmeleri için yeterli bir neden değildi.

Bunları düşünürken, iki ırmak arasındaki uzaklığın dörtte birini geçmişti. Hiçbir önlem almayı akıl etmeksizin, sahilde dalgın dalgın yürüyordu. Bu durumda Tudor, kendisini kolayca avlayabilirdi. Oysa, Tudor'un ortalıkta göründüğü yoktu. Elbette görünmezdi. Şimdi o, üzerinde anlaştıkları koşullara uygun olarak, palmiyeler arasına sinmiş, kendini güvenceye almıştı.

Sheldon, bir tüfek patlamasıyla, yakın bir korunak aramak için, kendini çabucak sola attı. Aşağı yukarı yüz ayak ilersinde sert kumlara çarparak seken mermi, kulağının dibinden vızıldayarak geçti. Olup bitenlerin, ne ölçüde gülünç ve kendi ılımlı ve dengeli kişilik yapısına aykırı olduğunu düşünmeden edemiyordu. Ancak, bu, tek yönlü bir düşünceydi. Ötekini bazı şeylere inandırabilme olanağı yoktu.

Gözleri, hep aynı kararda esen hafif bir rüzgârın kırıştırdığı denizin güven verici görünümüne takıldı. Berande'dan bir atımlık uzaklıkta, bembeyaz yelkenleriyle Tulagi'ye doğru kayan bir tekne görüyordu. Kıyıda bir at otluyor ve aklından, ötekilerin ne olduğu yolunda anlamsız bir soru geçiyordu.

Bakışları, hindistancevizi kurutma yerinden yükselen dumana, barakalara, depolara, sandal korunağına ve kendi evine uzandıktan sonra, Jean'ın, bahçenin köşesindeki sazdan barınağına takılıp kalmıştı.

Palmiyeleri siper ederek, çeyrek mil kadar ilerledi. Tudor da, doğru yolu izleyerek, aynı hızla gelmiş olsaydı, şimdi bu noktada karşılaşmaları gerekirdi. Demek ki, Tudor, yandan dolaşarak ilerlemeyi yeğlemişti. Şu anda güç ve önemli olan, onun bulunduğu yeri saptayabilmekti.

Sağ köşedeki palmiyeler, dar bir dizi oluşturuyor ve saklanılabilecek tek yer olarak görünüyordu. Düşmanı, ilk ya da sonraki dizi boyunca ilerleyerek sağdan ya da soldan karşısına çıkabilirdi. Şimdi elli adım uzaklıkta da olabilirdi, yarım mil uzaklıkta da.

Sheldon yürümeyi sürdürüyor ve bu geleneksel düello biçiminin, saklambaç oyunundan daha sade ve kolay olduğuna kendini inandırmaya çalışıyordu.

Kendisi de, bir yarım çember çizerek yandan ilerliyor, böylece, ötekinin yolunu kesebileceğini umuyordu. Ancak, epeyce yol aldığı halde ondan hiçbir ize rastlayamıyordu.

Bele kadar yükselebilen genç palmiye fidanları arasına girmişti. Burası, korunmak için saklanmaya elverişli bir yer değildi. Birdenbire sağ yanından bir patlama duyuldu. Kulağının yanından ıslık çalarak geçen merminin sesinden, atışın, biraz uzaktaki palmiye köklerinin arkasından yapıldığını anlamıştı. Hemen geriye sıçrayıp, büyük bir palmiye ağacının ardına sindi. İkinci kez açık veriyor, ikinci kez şansı yardım ediyor ve ölümden kurtuluyordu. Ancak, bu kez de düşmanını görememişti. Kızgınlığı gittikçe artıyordu. Tatsız ve anlamsız bir işti bu. Hiç şakası da

yoktu. Ölümün soğukluğunu ensesinde duyuyordu. Artık geriye dönmek, vazgeçmek olanağı da yoktu. Havaya ateş ederek oyalanmayı sürdürmek akılsızlık olurdu. Geleneksel düellonun hakkını vermek ve artık bu işi bitirmek kaçınılmaz bir zorunluluktu.

Bu karşılıklı insan avı, vuruşanlardan biri ötekini haklayıncaya dek sürecekti. Herbiri, yaşayabilmek için, ötekini öldürmek zorundaydı. Başka bir çözüm yolu yoktu. Tudor'sa, kurnaz ve düzenbaz bir şeytandı. Geleneksel düello biçimini önerdiğinde, Sheldon, bunu neden istediğini hemen anlamıştı. Şimdi de, son atışın yapıldığı yere doğru, büyük bir dikkatle ilerliyordu.

Oraya ulaştığında Tudor'u ortalıkta göremedi. Ayak izlerinden, işletmenin derinliklerine daldığı anlaşılıyordu. On dakika sonra, yüz adım uzaklıkta birdenbire onu gördü. Ama hemen kaybolmuştu. Karşıt yönlerden, ikisi de aynı ağaç dizisini izliyorlardı. Tudor'un, yolunu kesmek istediği anlaşılıyordu.

Tudor, yeniden görünüp kaybolduğunda, Sheldon, daha tüfeğini omzuna götürmemişti. Bir yarar umduğundan değil de, içinden öyle geldiğinden, birden otomatik tabancasını çekip, Tudor'un kaybolduğu ağaçlıklara, iki saniye içinde sekiz el ateş etti. Yanında, saçmaları genişçe bir alana yayılabilen bir av tüfeği getirmediğine pişmandı.

Bir ağacın arkasına oturup, tabancasının şarjörünü değiştirdi. Namluya mermi sürdü. Kullanılmış şarjörü yeniden doldurdu.

Kısa bir süre sonra, Tudor da ateş etmeye başladı. Kötü bir yağmur gibi Sheldon'un çevresine saçılan mermiler, ağaç köklerine saplanıyor ya da ıslık çalarak oraya buraya sekiyordu. Bir ağaçtan ötekine sekerek hızını yitiren son kurşun, Sheldon'un alnına değdikten sonra ayaklarının ucuna düştü. Bir anda sersemlemiş, bayılacak gibi olmuştu. Ancak, eliyle alnını yokladığında, önemsiz bir kabarcıktan başka bir şey olmadığını görerek kendine geldi. Kabarcık, yavaş yavaş güvercin yumurtası büyüklüğünde bir

şişliğe dönüştü.

Av, sürüp, gidiyordu. Sheldon, ekili alanın sınırına gelmişti. Evinin çok yakınındaydı. Aşçıyla, ev hizmetçileri, arka verandada toplanmışlar, bir yandan merakla palmiyelerin arasını gözlüyorlar, bir yandan da, ipincecik garip sesleriyle, gevezelik edip gülüşüyorlardı. Öte yanda, bir grup işçi, yabani otları ayıklıyorlardı. Olup bitenlerden haberleri vardı. Ama bu onların sorunu değildi. Bu akıl sır ermez beyaz adamlar, birbirlerini öldürmeyi kafaya koymuşlarsa, kendi bilecekleri işti. Aslında, olaylara ilgisiz kaldıkları söylenemezdi. Ama bunu Sheldon'a belli etmiyorlardı.

Sheldon, onlara, ot ayıklama işini başka bir yerde sürdürmelerini buyurduktan sonra, yeniden Tudor'un ardına düştü. Karışık ve usanç verici çemberler çizerek ilerliyor, doğrudan düşmanının tepesine çullanmayı tasarlıyordu. Ancak, Tudor çok kurnazca davranıyor, her olanaktan yararlanmaya bakıyor, Sheldon'un gözüpek atılımlarına karşılık, kaçak güreşmeyi yeğleyerek, değişik yönlerde geriliyordu. Arasıra bir iki patlama duyuluyor, ama bir sonuç alınamıyordu.

Bir saat süreyle, dikkatle sakınarak, bir o yana bir bu yana dönüp çemberler çizerek dümdüz palmiye dizileri arasında birbirlerini avlamaya çalıştılar. Bir iki kez karşılaşıp, hemen yok oldular ve başarısız atışlar yaptılar. Sheldon, gür otlarla örtülmüş bir ağacın altında rastladığı izlerden, Tudor'un burada bir süre dinlendiğini ve bir de sigara içtiğini anladı. Ezilmiş otlar bunun kesin kanıtıydı. Bir sigara izmaritiyle, yanmış bir kibritin yanında parlayan metal kıymıkları görünce irkildi. Bunun ne demek olduğunu çok iyi biliyordu. Tudor, çelik mermi çekirdeklerini kazıyarak köretmiş, dokundukları yeri parça parça edecek duruma getirmişti. Yani, alçakça bir işe yönelmiş, düz mermileri, savaşlarda bile kullanılması yasak olan dumdum kurşununa çevirmişti. Ondan neler beklenebileceğini ve bir açık verirse başına

gelecekleri artık iyice kestirebiliyordu .Bedene girdikleri yerde küçük bir delik açan bu mermiler, çıktıkları yeri harabeye çeviriyor, fincan tabağı büyüklüğünde bir çukurluk açıyordu.

Düşmanını izlemekten vazgeçmişti artık. Palmiyeler arasında her iki yanını güvenceye alarak, otların içine saklandı. Buradan her yeri kolayca gözetleyebiliyordu. Bu durumda Tudor, üstüne gelmek zorunda kalacak ya da sonuna dek ortaya çıkmaktan kaçınacaktı.

Yüzündeki teri sildikten sonra mendilini otlar arasında kaynaşan ve fırsat kollayan sivrisineklerden korunmak için boynuna doladı. «Serüven» dedikleri şeyden, hiçbir zaman böylesine tiksinti duymamıştı. Kovboy şapkası ve uzun namlulu tabancasıyla önce Jean çıkagelmiş, her şeyi altüst etmişti. Şimdi de, serüven aramaktan başka işi olmayan bu adam vardı ve serüven olarak, kendi halinde bir çiftlik sahibini anlamsız ve gülünç bir düelloya bulaştırmaktan öte bir şey bulamamıştı. Serüven denilen şeye lanet okuyacak biri varsa, o da, şu anda kımıltısız otlar arasında şıpır şıpır ter dökerek, bir yandan sivrisineklerden korunmak, öte yandan da, palmiyeler arasındaki can düşmanını gözden kaçırmamak zorunda olan Sheldon'du.

Tudor, ortaya çıkmakta gecikmemişti. Tam üstüne doğru geliyordu. Büyük bir dikkatle ilerliyor, adımını atmadan önce palmiye dizilerini iyice gözden geçiriyordu. Bir ara, yol ortasında duraklayarak, izlemesi gereken yönü saptamaya çalıştı. Bu sırada, iki yüz ayak uzaklıkta saklanan düşmanına dönmüş, eşsiz bir hedef oluşturmuştu. Sheldon, tam göğsünün ortasına nişan aldı. Ancak, sonradan, onu savaşamayacak duruma sokmanın yeterli olduğunu düşünerek namluyu sağ omzuna doğru kaldırıp, tetiğe bastı. Bir insan bedenini bir mil öteden delebilecek bir hızla fırlayan kurşunu yiyen Tudor, kendi çevresinde bir iki dönüş yaptıktan sonra yere yıkıldı. Sheldon, «İnşallah alçak herifi öldürmemişimdir!» diye mırıldana-

rak otlar arasından sıçrayıp, Tudor'un vurulduğu yere koştu. Ancak, elli adımdan fazla ilerleyemedi. Tudor, sol eline aldığı otomatik tabancayla yağmur gibi kurşun yağdırmaya başlamıştı. Sheldon, bir ağacın arkasına sinip, yaralının sekiz kurşunu da ateşlemesini bekledi. Tudor'un şarjörü boşalınca, tekrar koşup, bir vuruşta tabancayı elinden fırlattı, yeniden eyleme geçememesi için üstüne çullandı ve iyice yere bastırdı:

«Kımıldama!» diye bağırdı. «Artık elimdesin, direnmenin hiçbir yararı olamaz!»

Tudor, karşı koymaya yeltenerek, Sheldon'u üstünden silkelemeyi denedi.

Sheldon:

«Kımıldama diyorum!» diye yeniden bağırdı. «Bence sonuca ulaşıldı. Sanırım, bu kadarı sence yeterlidir. Artık işi bitmiş sayabilir ve kendini zorlamaktan vazgeçebilirsin!»

Tudor, bir süre oyalandıktan sonra gevşedi:

«Bu çağdaş düello oldukça komik değil mi?» diye sırıttı.

Sheldon, üstünden kalkarken, gülerek onun yüzüne baktı:

«Kesinlikle övünülecek bir şey değil!» dedi. «Uzun süre karşı koydun, sonunda boyun eğmek zorunda kaldın. Şu anda sana düellonun modası geçmiş çağdışı bir şey olduğu konusunda bir söylev çekmeyi çok isterdim. Bu bana büyük bir zevk verirdi. Her neyse, şimdi yaranı görelim!»

Tudor:

«Beni bir vuruşta yere serdin!» diye mırıldandı. «Pusuya yattığın için. Tıpkı bir!..»

«Tıpkı vahşi bir Kızılderili gibi. Sen de bunun farkındasın!»

Sheldon, sözü uzatmayıp ayağa kalktı:

«Seni içeri taşıyacak birkaç kişi gönderinceye kadar burada yat. Yaran pek önemli değil. En büyük şansın senin gibi davranmamış olmandır. Eğer ben de senin gibi kertilmiş özel mermi kullansaydım, sır-

tında, iki atlı bir araba geçebilecek büyüklükte bir çukur açılmış olurdu. Şimdi ise dümdüz delindin. Alt tarafı, sevimli, küçücük bir delik. Antiseptik bir pansuman ve temizlikle, bir parça sargı bezinden başka hiçbir gereksinmen yok. Bir ay içinde de sağlığına kavuşur, demir gibi olursun. Şimdi bunları kafana takma. Sana bir sedye göndereceğim.»

Sheldon, palmiyeler arasından çıktığında, Jean, bahçe kapısında bekliyordu. Kendisini yeniden görebilmekten sevinç duyduğu da gözden kaçmıyordu:

«Sizi tekrar gördüğüm için ne kadar sevindiğimi anlatabilmem olanaksız!» diye Sheldon'u selamladı. «Tudor ne oldu? Son tabanca takırtıları kulağa hiç de hoş gelmiyordu. Ateş eden siz miydiniz, yoksa Tudor mu?»

Sheldon:

«Demek, her şeyi biliyordunuz!» diye soğuk bir karşılık verdi. «Ateş eden Tudor'du. Ama yalnızca sol elini kullanabiliyordu. Omzunda bir delikle orada yatıyor!» Kıza sertçe bir göz attıktan sonra da: «Sizi düş kırıklığına uğrattım, değil mi?» diye sordu.

«Bunu nasıl düşünebilirsiniz?»

«Ama onu öldürmedim!»

Jean:

«Yalnızca beni öptü diye öldürülmesini kesinlikle istemezdim!» diye bağırdı.

Sheldon, birdenbire öfkelenerek kızınkini bastıran bir sesle:

«Eveeet, sizi öpmüştü!» diye karşılık verdi. «Kolunuzu yaraladığını da söylemiştiniz!»

Kız, olanları anımsayarak:

«Dudakları burnumun ucuna değmiş bile olsa, bunu bir 'öpücük' diye adlandırabiliriz!» diye gülmeye başladı. «Ama, öcümü de hemen aldım. Suratının ortasına bir tokat patlattım. Benim de kolum yaralandı. Bakın, şişince nasıl morardı!»

Bluzunun kolunu yukarı çekip, iki parmağıyla bastırarak şişliği gösterdi.

Bu sırada, palmiyeler arasından bir grup zenci çıktı. Kaba saba yontulmuş bir sedye üzerinde yaralıyı taşıyorlardı.

Jean'ın şaşkın bakışlarını izleyen Sheldon, iğneleyici bir sesle:

«Çok romantik değil mi?» diyerek güldü. «Üstelik, şimdi de hekim rolü oynamak ve onu sağlığına kavuşturmak zorundayım. Böyle bir düello, Yirminci Yüzyıl için gülünç bir şey. Bir insan bedeninde önce bir delik açılıyor, sonra da, deliği kapamak için çareler aranıyor!»

Bu konuşma sırasında, Tudor içeriye taşınıyordu. Söylenenleri işitmişti. Sağlam kolunun dirseğini uzatarak meydan okuyan bir gülüşle:

«Eğer benim kurşunlarımdan biri sana rastlasaydı, deliği avcunla kapamak zorunda kalırdın!» diye mırıldandı.

Kız:

«Sus, alçak herif!» diye bağırdı. «Kurşunlarına çentik açmıştın değil mi?»

Tudor:

«Bu anlaşmamıza aykırı değildi!» diye karşılık verdi. «Her şey serbestti. İsteyen dinamit bile kullanabilirdi!»

Sheldon:

«Doğru söylüyor!» diye onayladı. «Hiçbir kısıtlama yoktu. Her silahı kullanabilirdik. Ben, otlar arasında göremeyeceği bir yere saklanarak Tudor'u avladım. Bu da anlaşmamıza uygundu. Bunlara, işletmede bir kadının bulunması yolaçtı. Artık, antiseptikli su hazırlamaya başlayabiliriz diye düşünüyorum. Kötü bir şey bu. Önce kitaba bakmam gerekiyor!»

Jean:

«Suçlanmamın nedenini anlayamıyorum!» diye söze başladı. «Beni öpmeye kalkışacağını hiç düşünmemiştim. Böyle bir şeyi düşümde görsem inanmazdım!»

«Ben de bu yüzden dövüşmek istememiştim. Ama, şimdi bunları açıklayabilecek zamanımız yok. Siz,

pansuman ve sargı bezleri hazırlamak isterseniz, ben de kurşun yarasını inceler, Tudor'un durumunu anlamaya çalışırım!»

Jean:

«Çok kan aktı mı?» diye sordu.

«Hayır, kurşunun atardamara rastlamadığı anlaşılıyor. Yoksa, çok kötü olurdu!»

«Önce kitaba bakmamız gerekmez. Ben meraktan ölüyorum, her şeyi öğrenmek istiyorum. Bakın. **Apostel** burnu döndü, hızını kesti. Sandal indirmeye hazırlanıyorlar. Beş dakika sonra demir atmış olur. Doktor Welshmere de güvertededir elbette. Tudor'u iyileştirmek için bizim yapacağımız bir şey kalmadı. En iyisi, onu, sizin odada cibinliğin altına yatırmak. Bir de sandal gönderip, Doktor Welshmere'ye, ilk yardım çantasını yanında getirmesini bildirmeliyiz!»

Bir saat sonra, Doktor Welshmere, hastasına bakmış ve gerekeni yapmış olarak gemisine çıkmak için kıyıya doğru yürüyordu. Akşam yemeğine kalmayı kabul etmiş tekrar geri döneceğine söz vermişti. Jean' la Sheldon, verandada dikilmiş, onun gidişini seyrediyorlardı.

Kız, bir şezlonga oturarak:

«Onları burada, Salomon Adaları'nda gördükten sonra, artık misyonerlere karşı olmaktan vazgeçiyorum!» dedi. Şezlongta sallanarak Sheldon'u seyrediyor ve tatlı tatlı gülüyordu.

Sheldon:

«Haklısınız!» diye karşılık verdi. «Kendime tam bir çılgın gözüyle bakıyorum. Evimde konuk olan birini öldürmeye kalktım!»

«Böyle bir işe neden girdiğinizi hâlâ anlatmadınız!»

Sheldon, kısaca:

«Sizin için!» diye kesip attı.

«Benim için mi? Nasıl olur, benim yüzümden olmadığını kendiniz söylemiştiniz!»

Sheldon, kızın karşısına geçip sırtını parmaklıklara dayadı ve onu seyretmeye başladı:

«Hayır, hayır, yanlış anlamayın, sizi öptüğü için değil!» dedi. «Ama yine de işin içinde yine de siz varsınız. Bunu size soğukkanlılıkla açıklayabilirim. Belleğinizi şöyle bir yoklayın; uzun süre önce, Berande'a ortak olmanızın, çevrede ne gibi değerlendirmelere yol açtığı konusunda sizi uyardığımı anımsayacaksınız. Dediklerimin hepsi doğru çıktı. Şimdi bütün Salomon sahillerinde, sizinle benim dedikodumuz yapılıyor. Tudor da, bu dedikoduları yüzüme vurmaya kalkmıştı. Kendiniz de görüyorsunuz, siz burada ve bu koşullar altında kaldıkça, buna benzer olaylarla karşılaşmamız çok doğal. Bunun böyle sürüp gidemeyeceği ortada. En iyisi, sizin bir an önce buradan ayrılmanız!»

Kız, nasırına basılmış gibi yerinden fırlayarak, ağlamaklı bir sesle:

«Ben buradan kesinlikle gitmek istemiyorum!» diye Sheldon'un karşısına dikildi.

«O zaman, yanınıza yaşlı bir kadın almanız gerekecek!»

«Hayır, yanıma kimseyi almam gerekmeyecek!»

Sheldon, hırçınlaşarak:

«Sanırım, benden, ağızlarınızı kapamak için, Salomon Adaları'nda her dedikodu yapanı öldürmeye kalkışmamı beklemiyorsunuzdur!» diye bağırdı.

«Hayır, buna da gerek kalmayacak. Size ne yapacağımızı söylemek isterim: Evleneceğiz, böylece de herkesin ağzı kapanmış olacak! İşte böyle!»

Sheldon şaşırmış, kızın yüzüne bakakalmıştı. Çılgın yerine konulmuş olmaktan korkuyor, kızın yanaklarında kızıllaşan ateşi görmüyordu. Sesi titreyerek, kuşkuyla sordu:

«Şaka yapmıyorsunuz ya? Peki niçin?»

«Bu iğrenç sahil dedikodularına son vermek için. İnandırıcı ve yeterli bir neden değil mi bu?»

Sağlam bir neden olduğu doğruydu. Bu hiç beklenmedik öneri, Sheldon'u sarsmaya, ta iliklerine dek coşturmaya yeterdi aslında, ancak, sivrisineklerle savaşarak ve bütün serüven düşkünlüklerine lanet oku-

yarak otlar arasında yattığı zaman düşüncesine takılan bütün iğrençlikler, gözlerinin önünde yeniden canlanmakta gecikmedi.

«Hayır!» diye bağırdı. «Bundan daha kötü bir neden olamaz. Yalnızca başka insanların görüşlerine ve geleneklere ters düşmemek için gerçekleştirilecek bir evlenmeyi kabul edemem. Böyle bir evlenmenin, benim için hiçbir değeri ve geçerliliği yok!»

Kız, beklenmedik bir öfkeye kapılarak:

«Siz gördüğüm en gülünç insansınız!» diye bağırdı. «Beni sevdiğini söyleyen, evlenmeyi kabul etmiyorum diye işletmede sersem sersem dolaşan, haftalarca karşımda surat asan siz değil misiniz? Ben, —yemeden içmeden kesildiği için— son kez ne zaman bir şeyler yediğini düşünürken, farkında olmadığımı sanarak, aç gözlerle yüzüme bakan, yokluğumda gözlerini duvardaki çiviye asılı tabanca kemerimden ayıramayan, silahlarını kapıp, benim için bir başka erkekle vuruşmaya koşan kimdi? Bunları unuttuğumu mu sanıyorsunuz? Şimdi ne oluyor? Size evlenmek istediğimi söylüyorum, bunu size ben öneriyorum, bu kez de tutup, önerimi geri çeviriyorsunuz!»

Sheldon, derin derin düşünüyor ve alnındaki şişliği ovuşturuyordu:

«Beni gülünçleştiren siz değilsiniz. Böyle bir şey yapamazdınız. Ben zaten gülünçtüm!» diye mırıldandı. «Evlenme öneriniz, 'Romantik Serüven' tasarılarınızın bir parçası olmalı! Ne güzel değil mi? Uğruna düello yapılan genç kız, kendini, kazanan erkeğin kollarına atıyor. Tıpkı romanlardaki gibi. Kepaze olmaya hiç niyetim yok!»

«Bense, böyle bir fırsatı kaçırmayacağınızı, bu fırsattan seve seve yararlanacağınızı sanıyordum!»

Genç kız, bu sözleri, safça ağzından kaçırmış gibi görünüyordu. Ancak, gözlerinde şeytanca bir pırıltı da vardı.

Sheldon:

«Benim sevgi anlayışım sizinkinden çok farklı!» dedi. «Ben, bir genç kızın, yalnızca sevdiği için be-

nimle evlenmesini isterim. Bir insanı vurup, dumansız barutla omzunda bir delik açabilmiş olma şanslılığımdan kaynaklanan romantik bir hayranlık yüzünden değil. Size yine söylüyorum, bu serüven düşkünlüğü maskaralıklarından nefret ediyorum ben. Bu işler bana göre değil. Tudor'u görüyorsunuz, gerçek bir serüvenci. Hiç yoktan kavga çıkarıyor, altta kalmamak için bir maymun gibi davranıyor ve kavganın birimiz ölünceye dek sürmesini istiyor. Tam anlamıyla korkunç bir şey bu!»

Kız dudaklarını ısırıyor, hiçbir şey olmamış gibi soğuk ve sessiz, Sheldon'u süzüyordu. Ancak, yanaklarını saran öfke kızıllığı, gittikçe koyulaşıyordu:

«Benimle evlenmek istemediğinize göre!..»

«Hayır, istiyorum!»

«Demek istiyorsunuz?»

«Beni iyi dinleyin küçükhanım, sizden sevgilim olmanızı istiyorum! Bir yarım evliliğe gönlüm razı değil. Benimle, sahil dedikodularından kurtulmak ya da aptalca bir serüven tutkusunu doyurmak için evlenmenizi istemiyorum. Sizi, yalnızca bir kadın olarak elde etmekle yetinemem ben!»

Genç kız, gözlerinde belli etmek istemediği bir sevinç pırıltısıyla:

«Ah!» diye iç geçirdi. «Sorun bu ise ve siz bazı şeyler istiyorsanız. Önerimi gözönünde tutarak, benim de bir iki açıklamada bulunmama izin verin. Önce, her şeyi, gülünç bulduğunuz serüven tutkusuyla açıklamaktan vazgeçin. Siz de, burada, kesintisiz sürüp giden bir serüveni yaşamaktasınız. İlk karşılaştığımız günü düşünelim: Issız bir çiftlikte, sizi öldürmek için fırsat kollayan iki yüz vahşi yamyam arasında yapayalnızdınız ve sıtma nöbetleri içinde kıvranıyordunuz. O sırada ben geldim!..»

Sheldon:

«Kasırgada ne gelişti o!» diye söze karıştı. «Yelkenli geminiz battığı için, resimlik Tahitili denizcilerinizle dolu bir sandalla karaya çıkmıştınız. Başınızda bir kovboy şapkası, ayaklarınızda deniz sandalet-

leri ve belinizde uzun namlulu bir Colt tabancayla eve doğru gelirken yeryüzünün bütün serüvenlerini özümlemiş gibiydiniz. Doğrusunu isterseniz, bu görünüşünüz hoşuma gitmişti!»

Jean :

«Çok güzel!» diye bir sevinç çığlığı attı. «Basit bir hesaplaşma işinden söz etmek istiyorum: Sizin serüvenlerinizle, benim serüvenlerimi karşılıklı takas etmeye ne dersiniz? Takas sonunda benim serüvenlerimden geriye bir şey kalırsa, istediğiniz kadar alay edebilirsiniz. Hem şunu da iyi bilesiniz ki, ben, Tudor'un beni öpme denemesinde romantik bir yan bulamadığım gibi, sizin şu anlamsız düellonuzda da serüven sayılabilecek bir şey göremiyorum. Buna karşılık, sizin beni sevmeniz, romantik bir olay. Ve sonuç olarak, romantik bir olaya, romantik bir olay daha eklenince!.. Bunun adı!.. Demek istiyorum ki!.. Ben!.. Ben!.. Ben seni sevyorum David! Ah David! Ah David!»

Kızın son sözleri, konuşmaktan çok hafifçe inlemeye benziyordu. Sheldon, onu kucaklayıp, bağrına bastı.

«Ve şunu da bilesin David, ben seni bugün çılgınca bir oyun oynadın diye sevmedim!» Başını Sheldon'un omzuna dayamış, tatlı tatlı mırıldanıyordu. «Birbirlerini öldürmek için koşuşmak, beyaz adamlara yakışmaz!»

Sheldon, bütün sevenlerin sonsuza dek sordukları ama hiçbir zaman karşılığını alamadıkları bilinen soruyu yöneltti:

«Peki, beni niçin seviyorsun?»

«Neden sevdiğimi bilmiyorum, ama seni sevdiğimi biliyorum. Bu da bana yetiyor. Bana verdiğin en güzel şey bu. Ve seni haftalardan beri seviyorum. Tudor'u kıskanıp durduğun o güzel günlerden beri! Öylesine olağanüstü bir kişilik sergiliyordun ki!»

Sheldon, soluk almaksızın kızı dinliyor, susar gibi olunca da:

«Lütfen devam et!» diye konuşmasını sürdürmeye zorluyordu.

«Büyük bir sabırsızlıkla, duygularını açıklamanı bekliyordum. Buna yanaşmadıkça da, seni daha çok seviyordum. Sen, babamla Von gibiydin. Kendini tutmasını biliyordun. Kendini gülünç duruma düşürebilecek hiçbir şey yapmadın!»

Sheldon:

«Hayır!» diye karşı çıktı. «Bugün yaptım!..»

«Evet, seni bunun için seviyorum. Ve bunu açıklamanın tam zamanıydı. Bu konuya tekrar dönmek zorunda bırakılacağımı da hiç sanmıyordum. Konuyu ben açtım .Sana kendimi önerdim. Ama sen önerimi hâlâ kabul etmedin!»

Sheldon, her iki eliyle omuzlarından tutup, kendinden uzaklaştırdıktan sonra, uzun uzun kızın gözlerinin içine baktı. Bu gözlerde, soğukluktan, yapmacıklıktan en küçük bir iz yoktu. Tam tersine, iç ısıtan, sımsıcacık altın ışıklar saçıyordu bu gözler.

Kız, gözkapaklarını hafifçe aşağı indirirken, erkeğinin bakışlarına karşılık vermek için, başını yiğitçe yukarı kaldırmıştı.

Sheldon, ağırbaşlılığını yitirmeden, onu tekrar kendine çekip, şefkatle bağrına bastı. Bir süre öylece kaldıktan sonra:

«Peki, senin bağımsız yaşama özlemlerin ne olacak?» diye sordu. «Kendi evin, atın, eyerin!..»

«Hepsi de burada. Senin yanında. Evim şu saz damdır. Martha da, atım, eyerim. Kendi ellerimle diktiğim şu ağaçlara bak. Ve şu suskun başaklara. Bütün bunları bana borçlusun. Sana gerekli olmasaydım, belki de seni sevmezdim!»

Sheldon, birdenbire:

«Denize bak!» diye bağırdı. «Nongassla burnu döndü. Sandal indirmeye hazırlanıyor. Hükümet temsilcisi de güvertede. Misyonerin öldürülmesi olayını soruşturmak için San Christoval'a gidiyor olmalı. Bunun, bizim için çok mutlu bir rastlantı olduğunu söylemeliyim!»

Jean, ağlamaklı bir sesle:

«Bunun neden mutlu bir rastlantı olduğunu anlayamıyorum!» diye yakındı. «Her şeyi konuşup, tartışabilmek için, bu geceyi baş başa geçirebilmeliydik. Yalnızca ikimiz. Kimse bizi rahatsız etmemeliydi. Sana sormak istediğim binlerce soru var. Bugüne dek, hep iki erkek gibi konuşmuştuk. Oysa bugün!..»

Sheldon, bir an düşünüp taşındıktan sonra:

«Hayır, benim çok daha iyi bir tasarım var!» diye bağırdı. «Bir düşün, buralarda evlilik belgesi düzenlemeye yetkili tek kişi hükümet temsilcisidir. Yine çok mutlu bir rastlantıyla, Doktor Welshmere de burada. Nikâh işlemlerine hemen başlayabiliriz. Ve geceye evli bir çift olarak gireriz!»

Jean, kendini geri çekerek, Sheldon'un kollarından sıyrıldı. Arkaya doğru birkaç adım atarak, ondan uzaklaştı. Sheldon, kızın bakışlarından, onu nasıl korkuttuğunu anlayabiliyordu. Bir ara, dili dolaşarak:

«Ben!.. Ben düşünüyordum ki!..» diye kekeledi.

Ancak, bir süre sonra her şey değişmeye başladı. Kız, yavaş yavaş kendine geliyordu. Yanakları al al olmuş, Sheldon'un bugün bir kez daha gördüğü garip kızıllık, bütün yüzünü kaplamıştı. Soğuk ve ilgisiz bakışların yerini, içi ısıtan, sımsıcak bir pırıltı almıştı.

Sheldon'a doğru yürüdü, kendini onun kolları arasına atarak hafifçe fısıldadı:

«Ben hazırım David!»

JACK
LONDON

DEHŞET ÜLKESİ

Jack London'un yapıtları görkemli ve sürekli bir destandan alınma sürükleyici serüven parçaları gibidir. Issız tropik adaların balta girmemiş ormanlarında, kelle avcıları arasında geçen bir aşk ve serüven romanı olan Dehşet Ülkesi'**nde, yine Jack London'a özgü o sürükleyici anlatımı bulacak, yabanıl doğadaki o dişe diş kavgayı yine yaşar gibi olacaksınız.**

ISBN 975–385–069–7